

TUDOR NEGOIȚĂ

CUTIA PANDOREI

EDITURA
ALBATROS

Ilustrația copertei:
ALEXANDRU ANDRIEȘ

Fantastic
Club

TUDOR NEGOIȚĂ

CUTIA PANDOREI

SCAN: Doru Filip

PRELUCRARE: Costin Teo Graur
prima ediție digitală, iunie 2011

EDITURA ALBATROS – BUCUREȘTI

1986

1. Limbajul Fita

Ela Nant cercetă încă o dată lungul șir dublu de semne care se înghesuiau pe ecranul sintetizatorului. Apăsă un buton al pupitrului și, sub coloanele de cifre, apăru totalul: 8 200 puncte, față de 4 033.

O pufni râsul. Cum dracu puteau fi atât de nătărăi acești roboți ai lui Bilten?

Se răsuci cu scaunul spre stînga și atinse o clapetă. Pe rețele din fața ei deveni o țesătură spațială complexă — se iscase acolo un adevărat ghem încîlcit și plin de noduri — care prinse a se roti încet. Și nu era decît schema simplificată a creierului unui robot proiectat de Bilten.

Complicat, inefficient, limitat!

Unde era greșeala de fond? Aprecie că i-ar fi trebuit cel puțin 16 unități timp pentru a detecta zecile de „erori-balast” și alte minimum 24 unități pentru a defini eroarea de concepție. Ar fi însemnat 40 unități timp ri-si-pi-te. Enorm! Și, pe deasupra, teribil de plicticos.

Ela se întoarse la pupitrul analizatorului, declanșă înregistratorul și începu cu o voce egală:

— „Profesore Bilten, am satisfacția, pe care cred că o înțelegeți, de a vă comunica următoarele erezii: Unu! Am supus cei șase roboți pe care mi i-ați trimis unei baterii de teste. Punctaj total: 4 033, adică un grad de inteligență cu 63 unități *mai mare* decît cel constatat de dumneavoastră și pe care îl considerați „maximum posibil pentru zilele noastre”. Am supus aceleorași teste și pe cei șase ciborgi ai mei, elaborați de asemenea pentru o misiune spațială, în timpul acestui cam lung, dar fascinant drum spre Orion. Punctajul total e ceva mai mult decît dublu. Anexez pentru o verificare amănunțită, cum știu că vă place să faceți,

întregul material științific folosit și rezultatele comparative obținute. Doi! În ceea ce privește sfaturile — 26 la număr — pe care mi le dați pe cele 29 de pagini, ele sînt fără îndoială prețioase, ba ar putea fi și utile, *dacă* nu ați fi pierdut din vedere un amănunt: aceste „minunate mașini“, citez din mesajul dumneavoastră, sînt menite a lucra *pe deplin independent*, departe de nava bază și deci departe de un control uman, posibilitatea „reprogramării mai adecvate în funcție de reacțiile lor pe parcurs“ fiind imposibilă. Înțelegeți-mă, profesore Bilten, avem nevoie de niște superordinate cu plasticitate de gîndire, de niște creaturi inteligente care să culeagă informații și să reacționeze în funcție de ele, paralel cu noi, nu de niște jucării mecanice care trebuie întoarse din cînd în cînd, ca să umble. Trei! Avînd în vedere „deosebita responsabilitate“ asupra căreia insistați pe alte 15 pagini, bănuind probabil că nici nu-mi trecuse prin cap „răspunderea ce-o avem de a trimite aceste mașini să sondeze cosmosul în căutarea unei alte forme de viață rațională“, am citat iarăși din scrisoarea dumneavoastră, voi expedia în spațiu, în locul „minunatelor mașini“, ciborgii mei. Patru! În cazul seturilor de roboți pe care mi-i propuseseți înainte de plecarea noastră spre Orion, am avut „impertinența“, apreciați dumneavoastră, de a „vîna erori minore de proiectare și de execuție“. Aici aveți dreptate, nu v-am comunicat și erorile de fond. Ei bine, profesore Bilten, avînd în vedere că și după ce voi reveni din această expediție îmi veți trimite, poate, alte modele ultraperfecționate de roboți, destinați cercetării spațiului cosmic sau curățirii parcurilor — principiile fiind identice după dumneavoastră pentru toți roboții — voi proiecta mîine un ciborg special destinat depistării erorilor de concepție și detaliu. Pentru început îl voi pune să cerceteze setul celor șase roboți pe care i-am primit și să vă comunice rezultatul. Cu deosebită stimă, vă urează succes în experimentările de viitor studenta pe care ați binevoit s-o picați la examenul luat strălucit de Hellen, ciborgul ei. Deși — vă amintiți, dragă profesore Bilten? — l-ați crezut pe acel simpatic ciborg chiar Ela Nant!“

Cu convingerea că rezolvase o problemă dificilă, Ela

încetă să-și răsucească un cîrlionț de pe frunte și ridică privirea spre ecranul videofonului.

— Glad!

Oglinda ovală a aparatului fu inundată de o puzderie de punctișoare nevricoase care se ordonară în imaginea unui bărbat blond, cu față prelungă și privire atentă. Tri-coul, de un alb sclipitor, contrasta plăcut cu pielea ce păstra încă tonurile arămii prinse pe țărmurile însozite, rămase departe. Degetele nervoase ale bărbatului se mișcau încet, mîngiind parcă clapele multicolore ale pupitru-lui de comandă. Privirea albastră continua să fixeze navi-graful spațial, nu realizase probabil că era privit. Ela îl contempla fără să repete apelul, aproape fără să respire.

Își aminti instrucțiunile primite la plecare; indicația expresă „de-a nu-și scoate combinezoanele de protecție decît pe rînd și numai pentru a le înlocui la termenele prevăzute”. Caraghioșii! Își imaginau oare într-adevăr că ei doi aveau să viețuiască săptămîni, luni, poate ani, în mizeriile alea de costume total inutile? Ce le puteau asigura costumele, în cazul unui accident; ce altă navă i-ar fi putut pescui din spațiul cosmic *aici* ? Lăsaseră în urmă de mult orbitele stațiilor exterioare, apoi Zona relativei cunoașteri, se aflau în faimosul sector 7-II-B, „singurul, spusese înainte de lansare Cell Anx, *de unde nimeni nu se întorsese niciodată* ”.

— *Încă!* îl corectase Glad. *Nu există niciodată.*

Fusese unicul discurs al lui Glad, dinainte de plecarea spre Orion.

O secundă doar, privirea lui Glad se opri pe ecranul videofonului.

— Ceva deosebit, Ela?

— Chiar cu totul deosebit. Te iubesc! șopti Ela.

Umerii mari ai bărbatului se mișcă a nedumerire, un zîmbet îi luminează fața:

— Mai mult decît pe ciborgii tăi?!

— Infinit mai mult!

— După ultimele opinii ale savanților, începu pe un ton detașat Glad, infinitul a devenit o noțiune cam tulburătoare; declarațiile tale de dragoste sînt însă pentru mine informații concrete și certe. Ce năzbitie ai mai făcut, Ela?

— Nici una, jur!

Două secunde acum, privirea lui Glad rămase ațintită pe ecranul videofonului.

— Ce-mi ascunzi?

— Nimicuri fără însemnătate, ca întotdeauna, dragul meu.

— I-ai trimis mesajul lui Bilten!

— L-am conceput doar. Dacă vrei chiar...

— Nu acum. Dă-i-l lui N-15 să ți-l cenzureze.

— Lui Nat? exclamă Ela indignată.

— „Nat“, dacă vrei. L-ai meșterit pe acest „Nat“ mai diplomat decît tine. Și pregătește-i pe primii doi roboți pentru îmbarcarea pe stațiile de control.

— Voi trece la executare imediat, comandante!

— Iar îmi ascunzi ceva, mormăi Glad.

— Nimic important, ca de obicei, alcătuiesc un echipaj, după mine, ireproșabil!

— Am impresia uneori că sînt șeful nu al uneia, ci al unui milion de femei!

— Chiar?! Își încrucișă Ela încîntată degetele sub bărbie. În funcție de „toanele“ mele, știu, dar tot e un compliment! Încîntător! Și o soluție optimă, dragul meu, un milion de nebune pe cap, ar fi totuși cam mult!

Privirea albastră fulgeră ironică ecranul.

— Glad, reluă repede Ela, nu divaghez, roboții lui Bilten sînt însă ceea ce-mi scrie că sînt: mașini! Obtuze! Am elaborat pentru misiune un set tip N mult mai bun, testele sînt edificatoare, cifrele...

— Dublează-i atunci!

— Cum?! Glad, ai mai multă încredere în roboții lui Bilten „aprobați de comisia interplanetară“?!

— În stațiile baliză e loc oricum pentru doi, menționează Glad. Și nu vād pentru ce-am căra cu noi un balast? Iar compararea soluțiilor adoptate de ciborgii tăi și de roboții lui Bilten cred că va fi un test pe viu, concludent, expedie Glad.

— Și-n caz de conflict de competență?

— Să decidă ai tăi, de acord. Altceva?

— Persistă fluctuațiile de cîmp?

— În limitele prevăzute. Ar fi bine să fii totuși aici. Fă-le instructajul și vino, s-ar putea să existe o barieră tip W înaintea noastră.

— Tip W?! Vin acum, hotărî Ela.

— Nu-i necesar. Puţin probabil s-o atingem înainte de-o oră S. Dacă apare ceva nou, te chem.

— Perfect! făcu Ela şi ecranul se stinse. Nat!

Oare pe unde umbla creatura? Distingea greu semnalele Fita ale ciborgului, trebui să facă un nou apel pentru ca răspunsul lui N-15 să-i parvină în sfîrşit, slab, apoi deodată puternic. Se aflase desigur în camera blindată a navei.

— Ce-ai căutat acolo, Nat?

În loc de răspuns, percepu o învălmăşeală de reacţii.

A, da, ea îi ceruse să verifice, încă o dată, gradul limită E al fiecărui exemplar din setul ciborgilor pe care urmau să-i lanseze în staţiile independente. Iar acum, tot ea îl întreba, iritată, „ce căutase acolo“, îi produsese o nedumerire, Nat îi simţise probabil şi nervozitatea, se ştia nevinovat.

— E-n ordine, vino aici, Nat!

Iritarea? Nervozitatea ei? De ce? O tulburase atât de mult ideea unei posibile bariere W? De fapt, de unde apăruse, ce căuta aici un spaţiu W?

Nelinişte. Un sentiment de nelinişte se isca încet pe toate canalele Fita, ceilalţi ciborgi şi Ordinatorul central simţiseră în mod clar ceva.

„Nelinişte, sentiment, simţiseră“! Dacă Bilten ar fi auzit doar aceste trei cuvinte, ar fi picat-o la examen a doua oară. „Auzi! ar fi rîs el. *Simţiseră* computerele ceva!“

— Ce se întîmplă?

De data asta adresase întrebarea Ordinatorului central. Tot prin Fita, răspunsul veni sec:

— Nimic neprevăzut.

Dincolo de cuvinte, recepţionă însă... uimirea parcă a Ordinatorului central pentru că *nimic neprevăzut nu se petrecea*. Iar neliniştea, neliniştea... foşnea în universul Fita, recepţionă acum o stare ciudată, vecină cu panica.

Dar dacă...? Ea, ea avusese întotdeauna un fel de repulsie instinctivă, inexplicabilă, un fel de spaimă paralizantă faţă de spaţiile W... aşa cum unii oameni aveau faţă de şerpi. Dacă neliniştea ei, subită, puternică, fusese prinsă prin Fita de creierele sensibile ale ciborgilor şi se amplificase „prin contaminare“?

„Dacă, prin absurd, spunea Bilten, ar exista într-adevăr un limbaj Fita, prin care marile computere să comunice între ele fără ştirea creatorilor lor, ei bine, acest limbaj ar deveni o stavilă în dezvoltarea ordinaroarelor, o afirm cu toată răspunderea, după o analiză aprofundată şi documentată a problemei în discuţie“.

Ca de cele mai multe ori, Bilten debita ineptii. Nu voia să accepte ce nu pricepea, nega o evidenţă constatată faptic, în afară de ea, „impertinenta studentă Ela Nant“, şi de alţi specialişti. Se întrebă însă acum, prima dată, dacă afirmaţia nătărăului nu ascundea cumva un simbul de adevăr?! A fi fost posibil... ca acea „sete de informaţie“ a ordinaroarelor cu membrane biologice, satisfăcută „telepatic“, ori cum o fi fost, să devină... un defect al lor?! În călătoriile spaţiale cel puţin, oamenii aveau nevoie pentru conducerea navelor de decizii ultrarapide, le trebuiau, în definitiv, „maşini“, instrumente care să reacţioneze prompt şi exact, conform programului tip stabilit în tihnă anterior şi nu de nişte aparate excesiv de sensibile, impresionabile, care să ajungă la „psihoze colective“! Avea deci dreptate Bilten? Bine, dar navigaţia spaţială pretindea creiere tot mai complexe şi... cu cât era mai complex un aparat, cu atât devenea mai sensibil! Iar limbajul Fita nu-l inventase ea! Tot aşa cum nici Ordinatorul central de pe această navă nu fusese proiectat de ea! Dar comunica prin Fita, aşa cum marile computere, toate, comunicau între ele, realizau un schimb de informaţii, *neprogramat*, *neprevăzut* de proiectanţi, pe care ea nu făcuse decât să-l descopere şi — dracu ştia cum — să şi-l însuşească, aproape spontan, fără ca măcar să se străduie prea mult. Cum reuşea această „performanţă“ de a comunica în „blestemăţia de Fita“, zicea Glad rizînd... nici ea nu ştia prea bine.

Deocamdată însă trebuia să nu mai comunice prin Fita nimic, să aştepte cîteva minute, după care să urmărească gradul de alertă comparativ. Dacă ea fusese cauza neliniştii ordinaroarelor, alerta avea să se estompeze.

Îşi aminti că Bilten, cînd ea îi vorbise prima dată despre un asemenea gen de comunicare — se arătase extrem de interesat, îi pusese o mie de întrebări, voia să înţeleagă „cum anume procedează“. Îl dezamăgise probabil prin explicaţiile „neştiinţifice“ pe care i le dăduse. Bilten

devenise peste noapte un adversar al acestei „escrocherii științifice“.

Glad o întrebasese și el, în urmă cam cu un an, „cum face“. Îi răspunsese că habar n-avea. Glad lăsase baltă discuția, știa din experiență că ar fi insistat zadarnic, să „teoretizeze“ ea nu se prea pricepuse niciodată.

Dar „cum făcea“ totuși? Se întrebasese de nenumărate ori după acea scurtă discuție cu Glad. Tot ce își amintea era că-și descoperisese acest „talent ascuns“ în timp ce Glad o chinuia să memoreze diferite fraze și teoreme, unele timpite, credea asta și azi. Glad o găsisese în stare de anabioză pe o navă grav avariată, eșuată pe un asteroid enigmă, adevărat cimitir de nave spațiale. O readusese la viață, constatase că aproape în întregime creierul ei, de puștoaică de vreo 10—11 ani, fusese „spălat“, se apucase s-o învețe, metodic, zi de zi, ore în șir, s-o oblige „să-și exerseze memoria“! Probabil atunci începuse povestea asta cu limbajul pe care mai târziu ea avea să-l boteze „Fita“. Glad îi predă lecțiile zilnic într-o cameră a navei lui, eșuată de asemenea pe acel asteroid. O învățase deja să lucreze cu ordinatorul și ea era tentată permanent, când el îi cerea să memoreze ceva, să paseze informațiile complicate computerului. Glad se încăpățîna însă mereu să n-o lase să se atingă de claviatură. „Tu trebuie să reții, Ela, e necesar!“ O fi fost necesar, dar era prea mult, era groaznic, *fusese groaznic* ... pînă într-o zi! Când, nevoiți să-și restrîngă spațiul, se mutaseră cu tot calabalîcul în camera de comandă a navei, unde se afla Superordinatorul! Glad căuta să-i vîre în cap, pentru a zecea oară, o teorie alambicată, ea tot nu reușea s-o memoreze și izbucnise în plîns. Glad era un profesor de neînduplecat. „Nu rezolvi nimic plîngînd, Ela! Trebuie să te concentrezi mai mult, asta-i tot!“ Pe-atunci, pentru acel „trebuie“ al lui, îl ura! Ei, uite însă că, plîngînd, ea rezolvase! I se păruse că ochiul de control al Superordinatorului îi clipise complice, încurajator, mai înțelegător parcă decît Glad. Și ea repetase după Glad teorema alambicată, cuvînt cu cuvînt, fixînd ochiul computerului. Pentru prima oară în *acea zi* izbutise să redea impecabil teorema, ba chiar să o priceapă, totul se limpezise dintr-o dată în capul ei. Curînd Glad avea să constate „un salt brusc“! Fapt e că în preajma Super-

ordinatorului era capabilă să redea orice text, șiruri de numere dacă era necesar, să facă operații matematice complicate, ba „regăsea“ uneori informația de care avea nevoie, fără ca ea s-o fi transmis în prealabil computerului. Între ea și Superordinatorul navei se crease încet, încet, o permeabilitate de informație, cel mai uluitor lucru era însă că informația revenea „îmbogățită“, că înțelegea și în cele mai multe cazuri reținea perfect o lecție „întoarsă“, creierul ei părăind dispus să asimileze mult mai ușor o informație „digerată“ — ori completată, „înnobilată“ — de Superordinator. Până la pasiunea ei pentru cibernetică nu mai fusese decît un pas. Începuse să-i placă să pună întrebări Superordinatorului. Până și noaptea, cînd se ascundea în sacul ei de dormit, „conversa“ cu el, formulîndu-și probleme care îl puneau în încurcătură pe profesorul ei a doua zi. Glad îi dădea uneori răspunsuri pe care ea avea încîntarea să i le respingă, ca incorecte. Glad verifica — cu ajutorul Superordinatorului — apăsînd contrarietate minuite în șir clapele pupitrului de comandă, o felicita apoi pentru „saltul făcut“, arăta fericit că „munca lui de trei ani nu fusese în zadar“!

Odată însă ea „făcuse o gafă“. Pusese Superordinatorului o întrebare, se pare, dificilă, și avu surpriza să constate că acesta *se consulta cu altcineva*. Așa descoperise „canalele Fita“, faptul că fiecare ordinator cu membrane biologice putea „să caute informația“ într-o altă „frecvență Fita“ decît a lui, că putea intra pe acea frecvență — ori ce-o fi fost — și realiza astfel un schimb de informație *necesar*. De atunci, ea începuse să converseze cu ambele superordinate, despre al doilea Glad nici nu știa că exista și... aici făcuse ea gafa, îi vorbise profesorului despre acel superordinator de pe una din navele eșuate. Îi indicase și nava, se numea „Beta“, era foarte aproape de-ale lor, în acel „cimitir“! Glad „inițiasse o incursiune“ acolo și rămăsese consternat. „De unde ai știut, Ela?“ Ha! Ce, era proastă să-i spună?! Glad să întrerupă alimentarea cu energie a computerelor și să reînceapă lecțiile de groază? Era în stare! Inventase speriată o „lumină pe care o zărise noaptea pe nava aceea“. Era o minciună care lui Glad îi dăduse mult de furcă, întreprinsese alte nenumărate investigații zadarnice pe „Beta“ — ore cîștigate pentru ea,

putea să stea la taifas liniștită cu cele două superordina-toare, care știau și povești despre echipajele unor nave spațiale salvate în ultima clipă de la pieire! Și, spre deosebire de profesorul ei, superordinatoarele erau gata să-i repete poveștile care-i plăceau și... de-o sută de ori!

Dar gafa aceea fusese și salvarea lor. În afară de computerul ce supraviețuise miraculos unei asolizări forțate, căreia oamenii se pare că nu-i rezistaseră, pe „Beta“ se afla și un emițător foarte puternic. Glad îl reparase. Așa se aflase despre ei, după cinci ani petrecuți pe acel asteroid, ea și Glad fuseseră salvați de o altă navă mult mai modernă, ce-i adusese într-o lume fascinantă, în care fluxurile Fita circulau amestecate. Descoperi că marile ordina-toare ale planetei comunicau aproape frecvent, creînd adevărate fluvii, un ocean informațional care la început o năucise. Intra de pe o frecvență pe alta, primind informații pe care în mare parte nu le înțelegea. Și nu îndrăznea să întrebe, se temea că unul din marile calculatoare ar putea-o „trăda“. Începuse conversația cu ele abia după ce se convinsese că oamenii nu știau nimic, doar câțiva specialiști descoperiseră „cu stupefacție“ că în unele computere cu membrane biologice apăruse „un surplus de informație“ pe care nu o implementaseră nicicînd. Bilten ridiculizase cu sarcasm totul, considerase comunicarea științifică a unui tânăr cibernetician ca „mistificare“. Cercetase totuși cazul, nu pricepuse și-l declarase „atipic“, accidental, neinteresant. Pentru Bilten tot ce-i scăpa puterii de înțelegere era „atipic, neinteresant“.

Cum și cînd se petrecuse schimbarea asta? Bilten fusese un creator, era un specialist bun pe linia „clasică“, îl considerau toți încă o autoritate în materie de robotică.

Ușa camerei se deschise, apărură Nat.

— Cei șase N sînt în deplină stare de funcționare, Ela.

— Foarte bine. Am avut o clipă de neatenție cînd te-am întrebat ce-ai căutat în camera blindată, tu ai procedat corect, mai ales că ai lăsat și ușa deschisă.

— Ca întotdeauna, Ela.

Fără doar și poate, modestia nu era o calitate a ciborgilor ei, asta pe Bilten îl scotea și mai mult din sărute.

— Reține, Nat! Oricine poate greși, chiar și tu.

— Eu rețin exact tot ce-mi spui, Ela.

— Asta cred că nu-i rău. Te-am chemat...

De ce-l chemase de fapt? Gîndul îi zbura mereu la acele stranii, misterioase sectoare W... care îi îngroziseră întotdeauna pe navigatorii spațiali.

— A, da! Am conceput un mesaj pentru Bilten. Spune-mi cum ți se pare, Nat!

— Pentru profesorul Bilten?

— Da, pentru profesorul Bilten, se corectă Ela.

O fracțiune de secundă ochii cuminți ai lui N-15 fixară ecranul pe care vorbele ei deveniseră un text de mesaj.

— Nu înțeleg, în primul rînd, ce-i cu examenul ăsta. Cum te-a picat, dacă fusese luat deja strălucit de un ciborg... despre care Bilten a crezut să ești tu.

— Pentru c-am fost proastă și i-am spus că habar n-am avut de această farsă pe care o inițiasse acel ciborg! Inițiativa l-a infuriat, m-a făcut „ucenic vrăjitor“, eh, prostii! Spune-mi, cum e textul?

— Ei bine, Ela, începui Nat, mi-ai zis întotdeauna să fiu față de tine cît se poate de sincer.

— Aha! Dă-i drumul, Nat! Ce nu-ți place?

— Tot tu mi-ai spus că oamenii sînt ființe extrem de susceptibile, căroră trebuie să le menajezi vanitatea cît mai mult.

— Oh, da!

— Am constatat că m-ai învățat foarte bine, Ela. Constat și-acum din acest „Oh, da“ al tău.

— Ești nemaipomenit! rise Ela. Bine. Și cam cum crezi că ar trebui să sune un mesaj al cărui conținut vreau să rămînă ăsta, să fie clar.

— Nu mi-aș permite niciodată să schimb conținutul unui mesaj de-al tău. Adică nu, își aminti Nat. „Niciodată“ nu există, spune Glad. Nu-mi permit deci încă să schimb...

— Cee?! Niciodată să nu-ți permiți, parșivule! „Niciodată“ nu există pentru oameni! Și nu pentru toți, doar pentru unii ca Glad, foarte rari!

— Nu înțeleg, dar înțeleg că trebuie să înțeleg că...

— Lasă fleacurile, o să-ți explic mîine! Formulează textul!

— Dar ce înseamnă „parșivule“ poți să-mi spui?

— Tot mîine!

— Ei bine, Ela, oricine poate greși, nu? Deci și tu! Eu aș începe scrisoarea nu cu „Profesore Bilten“, ci...

— Bine, cu „Stimate profesore“!

— A, nu! „Cu deosebită stimă“ ai în text spre final — e drept, „stimă“ aceea e folosită în sens ironic — dar, oricum, nu-i elegant să se repete cuvântul. Să începem mai bine cu „Prea distinse profesore Bilten“.

— Oah! se strîmbă Ela.

— Tu mi-ai spus că vei mai avea de dat un examen cu acest dobitoc.

— Dobitoc?! Ți-am spus eu așa?!

— Din conținutul scrisorii tale reiese clar că e un dobitoc acest Bilten...

— Vrei acum să-mi schimbi și conținutul mesajului?

— Nicidecum, Ela. Îți atrag atenția doar că e... sentimentul cu care va rămîne profesorul Bilten după citirea mesajului tău. Iar la oameni, cu cît reflectă mai mult adevărul, asemenea sentimente se transformă în resentimente, care, chiar dacă se ascund undeva într-un colț al creierului lor...

— În regulă, Nat. Formulează atunci tu un mesaj și semnează-l!

— Cred că ar fi mult mai corect așa!

— Sînt sigură că va fi minunat! Își stăpîni un zîmbet Ela, gîndindu-se că pe Bilten aveau să-l apuce năbădăile doar văzînd semnătura celui ce-i scria: „N-15 sau Nat, unul din ciborgii Elei Nant“!

— Numai că, reluă Nat... Dacă voi semna eu mesajul, apropo de venitatea oamenilor, Ela...

— Bilten e cibernetician, sclipără ochii viorii ai Elei. Un cibernetician de marcă nu poate fi decît fericit constatînd progresul! Dacă mesajul va fi elegant ca stil, dar documentat — să nu-ți scape cele două cifre „total punctaj“ ale testului comparativ, Nat — atunci te va aprecia așa după cum meriți. Succes! Încheie Ela sărînd de pe scaunul pivotant și ieși trîntind ușa.

Fluxurile Fita! Alerta continua amplificată. Nu ea fusese deci cauza, nu neliniștea ei. Atunci ce?

Ordinatorul de rezervă! Există pe navă un ordinator de rezervă — făcut cadou tot de Bilten — care nu folosea membrane biologice. Era mai puțin complex, dar, dacă

Ordinatorul central avea să se blocheze cumva, o fracțiune de secundă doar, „contaminat“ de presentimentele parvenite prin Fita de la celelalte ordinatoare cu membrane biologice pe care ea le concentrase la bord... atunci...

Ela se opri în fața videofonului de pe culoarul curb al navei.

— Glad!

— Ce s-a mai întâmplat, Ela?

— Alertă în lumea cibernetică. Aș zice că presimt ceva nedorit, inclusiv Ordinatorul central.

— Percep probabil variația de câmp cu care nu sînt obișnuite. Asta-i tot?

— Te rog totuși ceva, Glad. Cuplează... e poate o prostie, dar te rog cuplează și ordinatorul de rezervă.

Ochii lui Glad rideau.

— Și-asta era o reacție prevăzută, silabisii el. Că, bălăcindu-mă zi de zi într-o baie de Fita, voi începe să recepționez și eu blestemăția voastră de limbaj! Am dublat în sistem R Ordinatorul central cu cel de rezervă chiar adineauri. Se vede că am recepționat...

— Și?!

— Identitate perfectă de soluții. Încă! zîmbi Glad. Nu s-a ivit pînă acum nici o situație de mare complexitate.

— Te așteptîi însă... la așa ceva?

— Există un spațiu W, în mod cert, în fața noastră. Ai face mai bine să vii aici, Ela, și să te instalezi într-un fotoliu alveolar, spațiul W...

— Nu l-am putea ocoli?

— Mă tem că nu. Înaintea următoarei pulsații, voi trimite o sondă H. Sau pe unul din ciborgii tăi într-o stație prospectivă. I-ai instruit?

— Sînt aproape gata. În cinci miniunități voi fi în cabina de comandă.

— Te aștept.

Ecranul se stinsese. Agitația în lumea undelor Fita sporea.

— Nat! Lasă mesajul!

— L-am redactat, răspunse Nat tot prin Fita.

— Adună-i în sala de lansare pe roboții lui Bilten. Doi să fie gata de misiune.

— Am înțeles, Ela. Ceva se petrece, nu-i așa?

— Da. Ne apropiem de un câmp gravitațional intens, care crează perturbațiile prevăzute. La treabă! închide Ela și intră în camera blindată a navei, singura în care putea lucra nestingherită de fluxurile Fita ale celorlalte ordinatoare. De aceea camera blindată a navei devenise „atelierul ei personal“!

Cei șase noi ciborgi N o așteptau înșirați la perete, perfect aliniați. Asta era opera lui Nat, se întrebă în ce film de epocă își descoperise caraghiosul vocația de caporal.

— Stați jos și ascultați-mă cu atenție!

Trei din cei șase N se instalează pe scaunele din atelier, ceilalți trei direct pe podea adunându-și brațele peste genunchi. Calculaseră pesemne că fotoliile gonflabile nu le-ar fi putut susține greutatea.

— Misiunea noastră se cheamă Orion, după constelația spre care ne îndreptăm prin 7-II-B, începând Ela plimbându-se printre ei. Scopul: găsirea unor civilizații posibile. Modul de acțiune: independent. Legătura de rutină cu nava bază, pe care ne aflăm acum, din 12 în 12 unități timp. N-21 și N-22 vor forma un cuplu de stații fixe, care să ne ajute să găsim drumul de întoarcere. Nimeni nu s-a gândit până acum la această măsură pe precauție simplă și nimeni nu s-a întors încă după ce a trecut prin 7-II-B. Ceilalți patru veți naviga pe alte micronave, autonome, conform graficului spațial pe care-l veți primi. Întrebări, dacă sînt?

— Vom fi singuri? se interesă prompt N-26, dovedind că Ordinatorul central surprinsese discuția ei cu Glad și vestea „transpirase“.

— Nu. Fiecare va fi ajutat de un robot B.G.-24. Comanda vă aparține. Altceva? ... Perfect. Ne vedem atunci în sala de lansare, stabiliți Ela și ieșiți din camera blindată, gîndindu-se că instructajul pe care trebuia să-l facă și roboților lui Bilten avea să fie mult mai complicat, evident mai lung și, desigur, plicticos la culme.

Pentru asta mai era însă timp. Acum trebuia să meargă în sala de comandă, sentimentul unui pericol apropiat se accentuase brusc. Nu, nu mai era simpla sumă a mesajelor în limbaj Fita pe care le primea de la

toate ordinatoarele navei — sau nu era *doar* atât — încerca o senzație de neliniște acută, bizară, pe care nu o mai avusese *de mult*.

De când? A, da, „Nava de cristal“! Se afla împreună cu Glad și cu alți șase oameni atunci, pe „Pallas“, astronava considerată de Cell Anx de-a dreptul „invulnerabilă“. Și care fusese la un pas de distrugere, de piere, dacă Hellen...

Hellen, ciborgul ei, fusese cea care izbutise, ea știa cum, să distrugă sau să determine „sinuciderea colectivă“ a lumii cibernetice de pe uriașa „Navă de cristal“, o clipă înainte ca acele aberante creaturi să-i zdrobească pe ei, să aneantizeze „invulnerabila astronavă Pallas“, împreună cu cele trei nave „Gladiator“ de escortă.

Aveau să se comporte bine și acești șase ciborgi N în contact cu o eventuală civilizație întâlnită? Aveau să știe s-o depisteze, s-o sesizeze, dacă avea să fie *altfel*, cu totul altfel decât civilizația lor?... Testele ei spuneau că da. Testele ei erau însă perfecte? Indiscutabil, nu, n-aveau cum să fie! Atunci? Ar fi trebuit oare într-adevăr să lase cucerirea cosmosului, extinderea cunoașterii pe seama exclusiv a oamenilor? Avea Bilten dreptate?

N-avea! Simțea ea că n-avea, și pace, Bilten judeca totul *prin prisma lui*, prin neputința lui de a crea ciborgi cu o mobilitate de gândire superioară. Bilten *perfectiona mașini*, instrumente docile, nu *crea făpturi inteligente*, capabile adică să învețe din propriile erori, să *găsească soluții pentru situații cu totul noi*!

Să învețe din propriile erori?! Bine, dar dacă, pînă să învețe, o asemenea eroare ar fi putut duce la ratarea contactului cu o civilizație întâlnită? Doar la atât?

Oricum, ministățiile și micronavele prospective pe care avea să-i îmbarce *nu erau dotate* cu mijloace distructive, nici măcar cu mijloace de apărare, de asta avusese grijă — orice mijloc de apărare putea folosi și la atac — nu, ciborgii ei de tip N puteau pieri, puteau să-și rateze misiunea, dar *nu puteau constitui un pericol*, așa cum deveniseră cibernetii „Navei de cristal“.

De ce-i veneau însă toate astea în minte *acum*? Ce se întâmpla totuși, de unde starea asta de îndoială, de neliniște... de panică?

Străbătuse culoarele celor două etaje ale navei, se afla în fața scării care ducea la cabina de comandă, când Ela simți subit... că nu mai putea face un pas.

Blocaj complet, o liniște de moarte în universul Fita — Ordinatorul! Ce face Ordinatorul central care comandă navigraful spațial?! — un vuiet... vuiet surd, teribil în urechi, ca o amenințare, cumplită, senzația stranie pe care o încercase în urmă cu un an înaintea unui cutremur terestru! Unde gravitaționale? Dar liniile... liniile obiectelor din jur se... se deformează, se turtesc, se moaie totul, parcă ar fi dintr-o ceară ce se topește... într-un joc incoerent de lumini, jerbe de lumini... roșii, portocalii, care țîșnesc din marginea scării, din muchiile deformate ale fiecărei trepte, se contopesc, se adună în pete mari de culori, acum de un violet intens, tot mai intens, și muzica... sunetul acela de fond, care capătă ritm, un ritm sincopat, un bubuit greu, tam-tam infernal, senzație de sufocare, de... vid interior!

— Glad!

Strigătul, încercarea ei năvalnică de-a striga a fost doar un geamăt, nici atît, delirul de culoare și sunete continuă, petele acelea violacee acum, și albastre, și verzi ca un adînc de ocean pulsează parcă odată cu sunetele, cu ritmul apăsător, strivitor al bubuiturilor pe care nu le mai poate suporta; totul se întunecă în jur, sunetele se amestecă însă, se îndepărtează, se pierd... brusc.

E liniște. Și noapte... O noapte abisală, oarbă, în care pînă și stelele lipsesc... ori ea nu le mai poate vedea. Au pierit? Ea și... Și Glad?!

Nu-și mai simte trupul, nu mai simte nimic, nimic, decît senzația asta de gol, de plutire imaterială, de contopire cu liniștea și cu noaptea încremenită, deplină... fără sfîrșit.

A murit?! Și Glad?!

...Ea l-a adus aici! Pentru ea, Glad a plecat în călătoria asta nebunească, absolut dementială în 7-II-B, pentru ea, Glad...

— Glad!... Glad!!

Omulețul acesta mărunț și mustăcios era agasant ca întotdeauna. Îl luase în primire din holul mare al bazei și-i tot spunea ceva, întortocheat, în stilul lui, fără să ajungă la miez. Geno nici nu-l asculta. În urechi îi bîzîiau încă motoarele celor două reactoare cu care călătorise cîteva ore bune, în minte i se derulau ultimele intervenții și concluziile președintelui Consiliului de administrație. Deveni brusc atent doar cînd auzi cum Dani, care părea să fi ajuns în sfîrșit la subiect, spunea pe un ton ostentit:

— Deci experimentul de mîine nu va putea fi efectuat.

— Cee?!

— Pentru că... așa cum am încercat să vă explic, mai înghiți un nod Dani, mireasa a fugit.

Geno rămase cîteva clipe încremenit, în picioare, în spatele biroului masiv, acoperit de ecrane și telefoane colorate, se întrebă dacă nu cumva se ramolise subit. „Mireasa a fugit“! Suna a comunicare codificată. Trebuie că și însemna ceva, numai că nu-și amintea semnificația acestei păcătoase propoziții. Constată că șeful serviciilor de contrainformații își mototolea în mîini șapca albastră, costumul de regulă impecabil al lui Dani arăta și el boțit, ba chiar pătat, fața micului mustăcios eșea însă mult mai șifonată și acoperită de-o paloare de-a dreptul cadaverică.

— Vorbește clar! Ce mireasă?

— A lui Fred. Azi dimineată ar fi trebuit să aibă loc nunta, dar mireasa... a dispărut.

Nunta? Lui Fred?! Fred era pilotul care urma să conducă nava experimentală mîine! *Mîine!!* Înnebuniseră toți?! Dani simți, pesemne, că trebuie să adauge o explicație:

— Ați dispus să fim foarte atenți cu Fred, să nu-i refuzăm nici o doleanță. A vrut să se însoare. A ținut s-o facă și...

— Azi?! Azi să se însoare? Dani, spune-mi doar atît: v-ați tîmpit?! izbucni Geno stăpînindu-se totuși. Ce-s aberațiile pe care mi le îndrugi, e suficient să lipsesc două zile, pentru ca baza asta să se transforme într-o colonie de descrelerați?! Vă arde de ceremonii matrimoniale, cînd *mîine*...

— Domnule...

— Termină cu răsucitul șepcii, marș de-ți schimbă costumul, parcă te-ai fi tîrît cu el printr-o gură de aerisire, încetează să debitezi nerozii! Starea tehnică a aparatajului care e?

— Perfectă, numai că totul este zadarnic. Am căutat-o peste tot, chiar că m-am tîrît și eu printr-o gură de aerisire. Auna însă nu e nicăieri.

— Auna?!

— Psihosociologul bazei. Iar Fred nu mai scoate o vorbă.

Geno scrișni o înjurătură. „Psihosociologul“! Un psihosociolog cu fustă îi trebuise să accepte pe bază — singura muiere din corpul științific — și poftim ce-i făcea creatura!

Dar Fred?! Și Fred înnebunise probabil! Primul pilot al bazei, ales dintr-un lot de 30 de superpiloți, doctor în științe, sănătate de fier, un zdrahon pe care-l considerase întotdeauna „tip pur rațional“, cu obraz de star, numai bun să cucerească prin simpla prezență în fața camerelor de luat vederi jumătate din populația globului... Hm! Asta după ce experimentul ar fi reușit! Iar *experimentul urma să nu mai aibă loc!*

Exclus! Odată cu capul! În urmă cu doar șase ore ple-dase cauza experimentului spațial în fața unei adunături de burtoși, care tremurau pentru fiecare bănuț pe care-l dădeau, care considerau, imbecilii, „prea riscantă această afacere“. Îi convinsese. Îi convinsese să verse încă niște bune miliarde, nu bănuți, în contul operațiunii speciale, după ce trăsese mai înainte nenumărate sfori, desfășurase o activitate sistematică de influențare prin oameni siguri și evident bine plătiți, asupra consilierilor intimi, ghicitoarelor, secretarelor, nevestelor, da, mai ales a nevestelor, și izbutise! Izbutise, uite însă că acum, altă reprezentantă a acestei năstrușnice și imprevizibile spețe de draci cu fustă îi torpilase întreaga acțiune. Auzi colo, „mireasa lui Fred fugise“!

— Dani, cred că m-am înșelat cumplit în privința dumatăle. Ești un nătăflet, începu Geno metodic. Se instalează cu un calm de gheață în scaunul său cu spătar înalt, își lăasă privirea să alerge prin ferestrele mari, pînă departe, dincolo de „orașelul de vacanță“ în care era instalat per-

sonalul, și mai departe, spre jungla ce se întindea nesfârșită.

Dani nu reacționează nicidecum, așa că Geno continuă:

— În primul rînd, cum ați lăsat ca un băiat cu picioarele pe pămînt ca Fred să ia o hotărîre atît de neroadă?

— A fost imposibil să-l convingem să renunțe! exploză într-un acces de furie șeful serviciului de contra-informații. I-ar fi afectat starea psihică, dacă insistam prea mult. Fred e un căpăținos rațional, ne-a spus că nu-l interesează „voiajul de nuntă“, că mîine va pilota nava, dar că vrea neapărat să se căsătorească înainte de . . .

— Și dacă ați fost atît de incapabili încît să-l lăsați să ia această hotărîre, de licean, de ce dracu n-ați vîrît-o într-un container sigilat pe mîreasă, s-o aveți proaspătă azi?! Cum „a dispărut“, mă, singura muiere a corpului științific, dintr-o bază secretă? Cum n-o găsiți, nătlărilor, s-a volatilizat?!

— Bănuiesc, a reușit să iasă din bază travestită, ezită Dani. Fapt e că un permis al unuia dintre colegii ei lipsește.

— Cînd? Cînd și-a pierdut tîntălăul permisul? Cînd a putut ieși monstrul din bază?

— Cred, chiar în dimineța asta . . .

— „Bănuiești, crezi“?! Și mai ce, Dani, mai ce? Dai și-n bobi, în cărți? Ia ghicește-ți viitorul, Dani, ia să vedem!

— Am luat imediat toate măsurile. Întreaga zonă este în alertă, sper s-o găsim, dar . . .

— Și „speri“ deci! Ei, asta mă liniștește! Numai că nu va fi deloc necesar s-o găsim, pregătiți o operațiune de tip D!

— Imposibil! scrișni Dani.

— Ba e perfect posibil! Cu oameni *din afară*, care au s-o găsească! Iar pentru Fred, probe cum că „surprinsă în flagrant, în timp ce furniza informații unui agent străin . . .“ etc.!

— Imposibil, repetă Dani istovit. Ați vrut, ați ținut neapărat ca superpilotul pentru experiment să fie un om „absolut sigur“! Fred e. A lucrat doi ani în serviciul special, înainte de a-l racola noi. Ar mirosi imediat orice

înscenare și de altfel vă asigur că pare sincer îndrăgostit de această...

— Îndrăgostit?! se strîmbă Geno.

Dani făcu un gest nefericit, complicat, care voia să însemne că, oricît ar fi putut părea de incredibil, ~~faptul~~ se petrecuse totuși: superpilotul, starul cu nervi de oțel... se îndrăgostise.

— Încep să cred că nu va mai fi nevoie de nici o înscenare, medită cu ochii mijii Geno. *Este* o acțiune pre-me-di-ta-tă. Bestia aia mică și inocentă, cu ochișorii ei de șopîrlă a lucrat superb, condusă din umbră de un specialist bun. Un maestru, Dani, nu ca alții. Dacă nu cumva... *tu* ești cel care a condus...

— Domnule, uitați că eu...

— Nu uit nimic! Dar dacă mâine Fred nu pilotează nava spațială, experimentul tot va avea loc, va pleca omul de rezervă, dumneata însă, cu regret, dragul meu Dani...

— Nu va pleca nici omul de rezervă, oță Dani. Omul de rezervă pretinde că este gripat. Are într-adevăr febră, dar... În realitate, cred că i s-a făcut frică, auzind de refuzul lui Fred, pe care l-a interpretat...

— Frică?! Dar are cu mine un contract! țipă Geno.

— Care în cazul de față nu face doi bani. Dacă starea psihică a pilotului nu e perfectă... Știți bine că orice ezitare, de-o fracțiune de secundă doar, poate duce la eșecul operațiunii. L-am pierde nu numai pe trogloditul ăla, dar și *nava unicat*, iar experimentul tot nu ar fi încununat cu succes...

Geno trînti altă înjurătură, Dani reluă:

— Iar un al doilea pilot de rezervă, avînd în vedere secretul operațiunii și fondurile de instruire... *nu* ați aprobat să pregătăm. Experimentul trebuie amînat, deci; asta e tot!

— Asta e tot? făcu subțire Geno. Știi ce înseamnă o amîinare?

— Știu. Specialiștii pretind că o conjunctură favorabilă nu se va mai ivi decît peste cel puțin un an.

— Și dacă știi, ce urmărești de fapt, dragul meu Dani? Vrei să merg în fața Consiliului de administrație, după ce *azi* i-am asigurat că totul este în deplină ordine,

că deci banii, banii lor le vor fi restituiți înzecit în mai puțin de-o lună și să-i anunț, eu, că trebuie să mai aștepte un an, *un an*, pentru că unul din piloții mei e gripat de frică, iar celălalt s-a îndrăgostit?! Și i-a fugit mireasa în preziua plecării, când baza urma să nuntească?! tună Geno, iar Dani se făcu și mai mic, ar fi vrut parcă să se ascundă într-o cochilie, îngrozit, incapabil să mai spună ceva.

— Ieși! strigă Geno. Trimite-mi-l aici pe Fred și anunță-mă dacă afli ceva despre fusta aia!

Fred intră în cameră câteva minute mai târziu, cu o mină pe care Geno o aprecie ca bună, totuși, pentru un mire părăsit.

— Ia loc, ia loc, Fred! Am cele mai bune vești pe care pot să ți le dau. Vești de-a dreptul excelente!

Obrazul omului care slujise în serviciul special rămăsese absolut imobil. Fred se așează însă în fotoliul indicat, puse picior peste picior și privirea începu să-i rătăcească prin cealaltă fereastră, unde jungla de plastic ascundea baza spațială secretă.

— Încep prin a-ți spune că vin de la ședința Consiliului de administrație, unde am obținut o victorie zdrobitoare. Fred, practic, avem fonduri nelimitate, pentru a construi noi și noi nave spațiale! Înțelegi? Ideea dumitale de navă pulsativă, visul dumitale de aur, pot spune asta fără rezerve, e pe cale să devină realitate. Vei fi cel mai cunoscut om al planetei noastre, primul care va pătrunde în inima civilizației aceleia dintr-un alt sistem solar și cel mai bogat om al celor două lumi, veche și nouă! Am văzut azi și proiectul statuilor care urmează să ți se ridice...

Fred făcu o mică grimasă. Începu apoi măsurat:

— Vă sînt recunoscător pentru tot. Dar nu plec pînă nu o văd pe Auna. Vie.

— O vei vedea, bineînțeles! E și firesc, nu? Din moment ce ajunseseși să iei o asemenea hotărîre, deși...

— Știu tot ce o să-mi spuneți, zîmbi Fred. Nu mă afectează însă cîtuși de puțin faptul că „am fost părăsit în ziua căsătoriei“, cum cred caraghioșii care mă consideră „îndrăgostit“. Nu fac parte nici măcar dintre oamenii care „nu pot trăi fără cineva drag“.

— Ah, am sperat asta din inimă, Fred!

— Mă cunoașteți bine, dar și eu o cunosc bine pe Auna.

— Ei, ei, ei! Asta dragul meu... încep Genoa

— Foarte bine chiar! Și, desigur, nu e vorba de impresii personale, subiective. Alaltăieri seara am primit un raport confidențial complet; făcut de foștii mei colegi de la serviciul special asupra ei. Îl cerusem chiar eu, sînt „prea rațional“, cum vă place dumneavoastră să spuneți, pentru a nu mă fi gîndit că vreun alt serviciu ar fi putut-o trimite pe Auna să mi se „agațe de gît“, după ce îmi studiaseră metodic preferințele în materie de femei.

— Ei bine, Fred, poți să-mi vorbești deschis, eu...

— Foștii mei colegi au scotocit mult, cunosc acum viața Aunei amănunțit. În esență însă, pot fi reținute ca semnificative în biografia ei doar cîteva participări la manifestații studențești, un frate care a început să se drogheze, un amor ratat, încheiat prin moartea individului, care nici măcar nu era de calitate. Deci fleacuri.

— Ea ți-a spus, totuși, despre aceste...?

— A, nu! Aveam chestiuni mult mai interesante de discutat.

— Aha! Cam ce anume, dacă, hm, dacă nu sînt prea...

— Bănulesc, Dani vi le poate prezenta în detaliu. Nu am avut niciodată iluzia, surise Fred, că vreuna din camerele vilei mele nu ascunde microfoanele „necesare pentru securitatea bazei“. În concluzie, nu e vorba nici de un „orgoliu masculin strivit“, nici de un „amor adolescentin întirziat“, nici de posibilitatea de-a mă convinge că „pentru oameni ca noi nu e făcută căsătoria“ ori că Auna este „o spioană primejdioasă de care am fost salvat la timp“. Am pierde vremea.

— Ha, ha, ha! Fred, ești într-adevăr omul pe care l-am știut! Ce mai, ești un bărbat adevărat, rațional și...

— Și tot rațional, probabil, ați considerat că e și mai sigur s-o faceți să dispară pe Auna, în prețuia experimentului, pentru a simplifica lucrurile. Ei, nu! Dacă ați lichidat-o...

— Fred! făcu Geno pe un ton muștrător, jignit.

— Sau, dacă „nu e de găsit până mâine“, îmi pare rău pentru investițiile dumneavoastră personale în această afacere, dar *nu plec*. Vreau să am o scurtă discuție cu ea, indiferent de motivul pentru care a fugit sau a fost „pusă la păstrare“. Că a dispărut din baza aceasta, iertați-mă, dar nu mi se pare rațional să cred.

Parcă era de crezut! Paradoxal însă, era pură realitate, total nelogică. Iar dacă imbecilul de Dani...

În clipa aceea telefonul verde piui scurt.

— Da.

— Am găsit-o, se auzi vocea gîfîită a lui Dani.

— Unde? făcu Geno glacial.

— În biblioteca de la nivelul opt subteran, cum îi zice, de beletristică! E stupid, dar acolo... nimeni nu se gîndise...

— Invit-o aici, tăie Geno, închise și se întoarse spre Fred: Auna a fost găsită. Unde anume o să-ți spună ea, vei vedea că ne-ai acuzat de enormități gratuit. Promite-mi însă ceva, dragă Fred!

— Am promis, zise simplu Fred. După discuția cu Auna, indiferent de natura acelei discuții, voi pleca direct la stația de lansare. Și vă asigur că *nimic* nu va influența promptitudinea mea în reacții în timpul experimentului. Sînt, din păcate, un tip pur rațional, într-adevăr, care vrea să știe doar care e realitatea.

— Așa îmi plăci, Fred! Ia cheile astea, sînt de la vila destinată oaspeților guvernamentali. Mergeți acolo, deveni patern Geno, pe Fred îl umflă însă rîsul:

— Vreți să spuneți „fără microfoane“? Ei, nu cred asta. Vă mulțumesc însă pentru încredere, am să profit de ea cum cred că-i mai bine.

— Hm! Bun, fie! făcu încurcat Geno.

— Vreți s-o prelucrați probabil pe Auna înainte de-a ne lăsa împreună. O aștept deci la vila mea... peste cît timp?

— Într-o jumătate de ceas! Pe mâine, Fred! Și succes!

— Mulțumesc. La fel!

2. Semnul semnalelor

— Ela!

Nici o reacție. Întins pe patul mare din cabina lor, trupul Elei rămânea inert, incapabil să răspundă vreunui stimul extern.

Glad Selv își strînse în palme tâmpilele pe care le simțea încă zvîcnind. Îl durea capul îngrozitor. Își aminti ca prin vis cum se trezise în scaunul de pilotaj, cu N-17 lângă el, N-17 care preluase din proprie inițiativă supravegherea navigrafului spațial.

— Cine a adus-o pînă aici, Nat?

— Eu, Glad. Era prăbușită în fața scărilor care duc la cabina de comandă. Este ceea ce se cheamă o stare de leșin, nu?

Ar fi fost bine să fie doar atît! Sectorul acela W! Idioatele astea de sectoare W, care-l iritaseră întotdeauna, prin care navigatorii spațiali susțineau că e mai greu să te descurci decît noaptea într-o mlaștină fără sfîrșit. Navigatorii care se întorseseră, care scăpaseră din aceste aberante sectoare W, ce sfidau parcă toate legile cunoscute ale fizicii.

Ce se întîmplase de fapt? De unde apăruse acea concentrare imposibilă de unde gravitaționale „din senin“, tocmai cînd credea, cînd toate indicatoarele de bord spuneau că erau pe punctul de-a depăși acel sector W, ce păruse foarte subțire, dar pe care nu-l putuse evita, se întindea ca un imens ecran în întregul spațiu 7-II-B, închizînd calea spre Orion!

— Un flacon Pa, Nat! Transmite-i, prin Fita al vostru, lui N-17 să-mi comunice orice noutate ivită și să stabilească poziția exactă! Setul N-21—N-26 unde-i acum?

— Sînt toți șase în sala de lansare.

— Împreună cu N-18, 19 și 20 să-și împartă nava în sectoare și să verifice amănunțit starea aparaturii și a rezervelor.

— Roboții lui Bilten ce să facă, Glad?

— Roboții lui Bilten?!

O clipă vru să zică: „Să aștepte, naiba să-i ia!“. Glad spuse însă liniștit:

— Să facă... o ședință de analiză! Dispune ca Ordinatorul central să le pună la dispoziție toate datele înregistrate de la pătrunderea în sectorul W pînă în prezent, iar ei să-mi găsească o... explicație a fenomenelor produse.

— Am transmis, Glad.

— Ei, cum? Comunici prin Fita și cu roboții lui Bilten?

— Nu. Sînt incapabili să...

— Bine, și-atunci?

— I-am transmis lui N-21 ca, înainte de a pleca în sectorul pe care l-a primit spre verificare, să le dea ordinul tău. E însă inutil, Glad.

Că era inutil știa și el, Glad, însă întrebă:

— De ce e inutil?

— Nici Ordinatorul central, nici cel de rezervă, nici N-17, care a asimilat toate datele de la plecare pînă în prezent, nu pot da o explicație cauzală. E logic ca un set de roboți primitivi, cum sînt cei trimiși de profesorul Bilten, să nu poată găsi o soluție la această problemă.

— Unde-i flaconul Pa?

— Aici, Glad. Două. Poftim! Eu am să fac o cafea.

— Ce faci?!

— O cafea tare, pentru cînd se trezește Ela.

Era foarte optimist! Bioanalizatorul însă indica în privința Elei date aproape alarmante, care-l purtau în urmă cu ani, amintindu-i minusculul asteroid înghețat, unde-o găsisese pe această Ela, ce părea să doarmă liniștită. Fața de un alb ivoriu a femeii contrasta puternic cu pletele negre bătînd aproape în albastru. Așa o găsisese „dormind” și-atunci.

Pe timpul acela era pilot secund, în prima lui misiune spațială; pe cea de-a doua navă care... îndrăznise să treacă de zona relativei cunoașteri. Eșuaseră tragic pe micul asteroid-capcană, înzestrat cu o gravitație bizară, disproporționată cu masa lui... Ori aflat într-un sector W? Atunci despre sectoarele W se știa și mai puțin... Cum de nu se gîndise însă pînă azi la această ipoteză?...

Din echipajul lor scăpaseră doar el și medicul navei. Pe Ela o găsisese într-un container din camera blindată a... a unei nave. Cînd o adusese pe nava lor, doctorul se baricadase, se separase complet de ei. Asta nu-l împiedic-

case să moară apoi, el, doctorul, de o maladie necunoscută, chit că nu vruse să intre în nava străină, că nu o consultase pe Ela decît prin intermediul camerei de luat vederi... Urmaseră anii chinuitori de luptă cu această stare aproape de colaps pe care o încerca micuța Ela, readusă la viață, chin care-l salvase însă pe el de la nebunie, care-i crease un cîmp de activitate, o preocupare îndîrjită, pînă fuseseră descoperiți și salvați de „ultra-moderna“, pe-atunci, navă „Medeea“.

Întrebarea teribilă era dacă minusculul asteroid-capcană se afla ori trecuse la un moment dat printr-un sector W? Dacă sectoarele W nu-i creau cumva Elei o stare de blocaj complet, bioanalizatorul nu indica o cît de mică tendință de revenire la normal nici după ce infiltraseră în brațul Elei flaconul stimulator Pa.

— Flaconul Pa nu-i bun de nimic, aprecie consolator Nat.

Cuvintele Elei! Părerile ei despre știința medicală erau pline de un dispreț profund, singurul stimulator acceptat de Ela era cafeaua.

— Ascultă, Nat, ceva trebuie făcut, bioanalizatorul...

— Bioanalizatorul spune întotdeauna prostii, tăie Nat.

Erau tot cuvintele Elei, Nat și le însușise așa cum toți roboții... nu, *ciborgii* Elei își însușeau de la creatoarea lor întregul mod de a gândi, atitudinea față de lumea sistemului lor planetar, pe care — cel puțin asta era părerea lui — aceste creaturi cibernetice o priveau cu o anumită indulgență.

„Rabla asta de navă avariata și roasă de timp e străină. Glad! spusese doctorul. S-ar putea să fi păstrat însă în viscerele ei ce-i mai rău. Nu știm ce fel de oameni sînt cei ce-au stăpînit-o, nici de unde vin, nici ce va ieși din fetița asta aparent inofensivă, dacă vei reuși s-o salvezi și s-o aduci vreodată în sistemul nostru solar!“

Din fericire, cei de pe „Medea“ nu avuseseră timp să cerceteze nava grav avariata în care o găsise pe Ela. Altminteri, Bilten și cei care lansaseră ceva mai tîrziu „vinătoarea modernă de vrăjitoare“ ar fi avut un argument în plus. Bilten cel puțin refuza să accepte ideea existenței unui limbaj Fita. Alții constataseră însă efectele acestui limbaj și, cum Ela era singura ființă umană

care putea comunica astfel cu ordinatele biologice, o declaraseră „străină“, ba chiar „un pion avansat“ al ciberneticii de pe „Nava de cristal“. Deși... „Culmea e — spusese Ela — că ciberneticii de pe „Nava de cristal“ nu folosesc limbajul Fita. Altfel totul ar fi fost simplu, m-aș fi înțeles cu ei imediat; sînt răi doar pentru că sînt proști, agresivi pentru că se tem de noi!“

— Mai dă-mi un flacon Pa, Nat!

— Știam că ai să-mi mai ceri și ți-am dat două, Glad!

Îi dăduse două? Da, al doilea flacon Pa se afla pe mica măsută de lingă pat.

— De unde știai că-ți voi cere încă unul?

— Te sperie somnul Elei, Glad. Ești îngrijorat, pentru că o iubești. Și nu mai poți fi perfect rațional, cum ești de obicei. Încerci să găsești o soluție, după cum crezi tu, pentru că altceva nu știi.

Nu știa ce să facă într-adevăr. Și îl înnebunea gîndul că *ar fi putut să prevadă*, că nu trebuia s-o expună pe Ela trecerii printr-un sector W.

— Ascultă, Nat, tu o iubești pe Ela?

— Desigur. Dar eu și ceilalți N o iubim rațional. Ea ne-a creat, ne învață să înțelegem cît mai mult. E logic s-o iubim. Tot așa cum Ela te iubește pe tine! Își continuă ideea Nat.

— Cum ai zis?! tresări Glad.

— Trebuie mai întîi să te-anunț că N-17 nu poate stabili poziția exactă a navei. Afirmă că aparatele de orientare spațială nu știu ce spun; mai corect, indică niște date aberante.

N-17 avea dreptate. Încă de cînd se trezise din leșinul provocat de trecerea prin acel sector W, de o neobișnuită intensitate, descoperise că acele indicatoarelor oscilau parcă zăpăcite, că orbitalul și navigraful spațial înregistrau parametri imposibili. Ghestia asta bănuie că ar fi trebuit acum să-l alerteze, între timp aparatura de control ar fi fost cazul să-și revină la normal. În mod ciudat, simți că liniștea cu care vorbea Nat i se transmisese, uite că nu-l preocupa poziția exactă a navei și basta!

— N-17 afirmă însă că sectorul W a fost depășit, Glad,

și că, în rest, totul este normal, nici un sistem B de alarmă nu a fost declanșat.

Cu atât mai bine, aprecie Glad. Singurul aspect care-l preocupa în prezent era starea Elei, ideea că ar fi fost posibilă o traumatizare a psihicului ei... o ștergere a memoriei, cum se întâmplase probabil în urmă cu ani, când o găsisse pe asteroidul-capcană.

— În ce o privește pe Ela, ea te iubește, desigur, Glad, tot pentru că ai creat-o.

— Drace! Nu cumva crezi că Ela e un ciborg pe care l-am confectionat eu?

— Sigur că nu e un ciborg, Glad, dar nu numai ciborgii pot fi creați. Ela mi-a spus că ai găsit-o blocată complet pe un asteroid. Fără memorie, deci fără existență rațională. I-ai dat un nume, i-ai deblocat circuitele nervoase, ai învățat-o să gândească, exact cum face Ela cu noi. Așadar, ai creat-o. Și e firesc să te iubească pentru că ai creat-o.

— Ela ți-a spus asta? Înghetă Glad.

— Nu, e o deducție a mea. Dar e logic, nu?

Conform acestei logici, probabil că Nat „îl iubea“ și pe el... care „o crease“ pe autoarea lor! Ela avea dreptate, fără îndoială, era desigur cel mai „iubit“ comandant care pilotase vreodată o navă spațială. Rîse amuzat de ideea asta... care trebuia însă verificată.

— Dar pe mine mă iubești, Nat?

— Evident, Glad. Din moment ce Ela te iubește pe tine, iar noi o iubim pe Ela, e firesc să te iubim și pe tine.

A, raționamentul era deci și mai simplu! Dacă „aritmica asta logică“ ar fi putut intra în capul oamenilor, poate că o zonă întinsă de conflicte nu ar fi existat! Era oare posibil ca Ela să aibă dreptate? Era posibil ca această lume cibernetică să fie „într-un fel superioară“?!

Ciberneticii „Navei de cristal“ capotaseră totuși. Trădaseră scopul pentru care fuseseră creați, *schimbaseră pur și simplu semnul din plus în minus*, anulînd practic mesajul pozitiv, pacifist al creatorilor lor. „Erau mesagerii, spusese cîndva Ela, unei civilizații care a mers pe altă cale a științei, înfundîndu-se ca și Bilten în perfecționări fără sens, în loc să caute soluții noi! Nu au fost în stare să

creeze o cibernetică biologică, asta e limpede, creaturile de pe „Nava de cristal“ nu comunicau între ele prin Fita!“

Să fi fost acest misterios limbaj Fita o treaptă de evoluție în lumea cibernetică? Ori spre lumea viitorului? Cum se făcea însă că *numai* Ela putea comunica prin acest limbaj, Ela și Elta... Elta, puștoaica venită din spații depărtate pe o navă cert *străină*?! Era singura ființă dintr-o altă lume rațională pe care o cunoșteau. Și o întâlniseră *atunci* pe Elta, tocmai atunci când erau implicați în conflictul absurd cu ciberneticii „Navei de cristal“ care o revendicau pe Elta ca fiind din lumea lor, din dispăruta lume Nag — asta dacă oamenii care descifraseră mesajele cibernetilor de pe „Nava de cristal“ nu greșiseră cumva.

Ar fi fost deci posibil ca această Elă — asupra căreia cel de al doilea flacon Pa „tonifiant și stimulent-forte universal“ nu avusese absolut nici un efect — să vină de undeva dintr-o altă planetă, constelație sau galaxie? Iar asemănarea uimitoare a Elei cu oamenii lumii lui să fie o pură întâmplare?

„Dragul meu, spusese cândva Ela, ființele raționale e normal să fi apărut în oceanul timp-spațiu pe mai multe planete. Ar fi caraghios, mistic, să ne imaginăm că planeta aceasta este buricul universului, *singura* pe care viața a putut evolua spre rațiunea cibernetică! Perfect! Pentru a făuri aparate cibernetice, omul are nevoie de mâini cu degete sensibile, dar mai ales de un creier iscusit, situat undeva deasupra acelor mâini — gîndește-te numai cum ar fi să migălești la niște aparate complicate, cu un cap aflat, de pildă, în burtă! Absurd! Apoi, pentru a susține și feri acel delicat creier, e nevoie de-o cutie craniană, care unde să poată sta decît pe-o coloană vertebrală...“

Și demonstrația Elei continua, pe o cale inversă, de la complex la simplu, cam speculativă, dar perfect logică, paradoxala relație dintre ramura unor primat „care-au știut să năzuiască spre nou“ și „culmea progresului“, ciborgii ei, încheindu-se cu concluzia Elei: „Condițiile similare de pe cine știe cîte planete ale cine știe cîtor galaxii, din cine știe cîte universuri, paralele sau neparalele, e logic să fi dus și la apariția unor creaturi asemănătoare, dacă nu identice, Glad, unele mai izbutite, altele nu, vezi Elta care-i urîțică sau ni se pare așa, pur și simplu doar

pentru că, întâmplător, are ochii de două ori mai mari ca noi și o gură mică, fără dinți. Iar cu dinții ăștia — rămășiță de la colții lighioanelor inferioare — uite că noi ne mîndrim! Fapt e că tu, ca un băiat deștept, care apreciezi calitatea, nu te-ai lăsat încîntat de bleguțele făpturi fusticolore de pe planeta ta și ai căutat printre stele, dragul meu, o femeie adevărată, superioară, înțeleg prin asta, evident, una care să comunice prin limbajul Fita, fără să fi renunțat însă la colți!“

Urmele mușcăturii din seara aceea le mai avea încă pe umăr, Ela avea niște dinți strașnici, iar în dragoste ființa asta cu ochi viorii și gînditori era nebună, sălbatică, primitivă, iubea cu o patimă ușor stranie, parcă ar fi pre-simțit...

— Nava a fost în întregime verificată, Glad, îl trezi din visare Nat. Absolut nici o avarie. Rezervele energetice intacte, iar cafeaua Elei e gata.

— Să vedem însă cum o s-o bea! Spune-mi, Nat, dacă în locul meu Ela ar iubi un ticălos, l-ai iubi și pe el?

— Ela *nu* ar putea iubi un ticălos.

— Bine, dar să admitem că de undeva din spațiile abisului ar apare... un monstru iscusit care ar cuceri-o, ar fascina-o, ar păcăli-o! L-ai iubi și pe el?

— Ela *nu* ar putea iubi un monstru. E logic!

— Ei, cum ce e logic?! făcu nedumerit Glad.

— Dar e foarte simplu! Ela nu poate iubi decît o ființă la fel ca ea, frumoasă. Adică rațională și care înțelege limbajul Fita. Prin limbajul Fita nu poate fi comunicată o minciună, raționamentele... celuilalt se transmit spontan, total. Deci Ela nu ar putea fi „păcălită“.

— Eu nu înțeleg limbajul Fita, aminti Glad.

— Însă Ela spune că ai putea să-l înveți oricînd! Vrei un flacon Pa?

— Nu vreau un flacon Pa, n-ajută la nimic.

— Ție cred că ți-ar ajuta, Glad, pentru că ți-am făcut... mai înainte, ți-am făcut un flacon Anti-Ța.

— Mie?!

— Trecuseși printr-o stare psihică deosebită, știam că aflînd de leșinul Elei... urma să „ai nervi“ cum zice Ela...

— Cînd, cînd mi-ai făcut?!

— Erai și tu leșinat, în scaunul de pilotaj, dar începu-seși să-ți revii.

Asta era explicația ciudatei lui stări de relaxare. Da, lipsa de teamă pentru starea aparatelor care „nu mai știau ce să indice“, pentru faptul că habar n-aveau unde se găseau și totuși...

— Să nu-mi mai faci niciodată un Anti-Pa, păcăto-sule, lasă-mă cu nervii mei! Ai înțeles?!

— Niciodată? păru să mediteze la ceva Nat. Aha! Bine, cred că nici nu mai e nevoie de un flacon Pa, ți-ai revenit! aprecie Nat. Eu va trebui s-o trezesc pe Ela, să-și bea cafeaua.

— S-o trezești?! Poți s-o trezești?

— E necesar, Glad. N-17 îți comunică prin mine că în fața noastră a apărut un monstru.

— Ceec?

— E o navă străină, sferică, neidentificabilă, care folosește, în mod cert computere de un tip necunoscut, dar foarte puternice. Fluxurile Fita se simt până aici.

— Fluxurile Fita?! La ce distanță e, cu ce viteză se apropie? făcu Glad năucit.

— Distanța doar 8 My. Și nu se-apropie, evoluează în spațiu, exact cu viteza noastră.

— De când?

— De când ți-am comunicat. A apărut acolo subit, fără ca vreun aparat să-i înregistreze apropierea cumva.

Glad sări în picioare, urcă în fugă scara spre cabina de comandă, cercetă consternat ecranul central, imens, prin care nava necunoscută se vedea perfect.

— Apropie!

N-17 se conformă, imaginea de pe ecran crescuse până când pîntecul perfect cizelat al navei străine acoperi tot ecranul. Nici o protuberanță, nici un ochi de control, antenă, nimic nu se găsea pe acest bizar corp sferic, ce nu putea fi totuși natural.

Glad se aruncă în cel de-al doilea scaun de pilotaj, aruncă o privire pe indicatoarele care înnebuniseră complet. Pe cadrane nu se mai putea desluși acum absolut nimic.

— Percepi ceva în Fita?

— Mesaje indescifrabile, pronunță cu dificultate N-17.

Aș spune... cred, șovăi el, că între noi... între noi... și nava aceea... e un... un baraj, o... barieră, ceva care bruiază...

— Bruiază?! Se poate proiecta în spațiu un ecran de bruiaj pentru Fita?!

— Nu... nu știam... nu știam... că ar fi posibil, spuse N-17, vocea lui devenise din ce în ce mai slabă, ciborgul încremeni apoi deodată, brațele îi căzură de pe pupitru, în timp ce semnalele de alarmă izbucniră, toate, simultan.

Degetele lui Glad începură să alerge pe claviatură. Grozăvia era însă că nici un aparat nu răspundea comenzilor sale, distanța față de bizarul corp rămânea neschimbată. Țiuiturile sincopate și ascuțite ale sistemelor de alarmă alcătuiau acum un vacarm de nesuportat.

•

— Unde mă duci? întrebă Auna fără nuanță.

— Caut un peisaj romantic, explică Fred. Da, aici e, putem sta puțin, adăugă el întinzînd pe iarbă o pătură groasă de lînă și motivă: E „Zona D“, singurul loc, se pare, din perimetrul special al bazei ferit de microfoanele ploșniță ale lui Dani.

— Cum?! înlemni Auna.

— În apropiere se află o instalație destinată altor scopuri, dar care are dezavantajul că neutralizează orice emisie radio. Din fericire, instalația nu poate fi oprită. Un loc ideal.

— Așadar... și la tine? Și noaptea cînd am fost împreună?

— A fost înregistrată, mai mult ca sigur, clipă de clipă, sîntem pe-o bază ultra-secretă, iubito.

— ...E detestabil, șopti Auna dezgustată.

— Nu mai mult ca altele, aprecie Fred cinic. Vrei să vorbim?

— Vrei să pleci chiar? răspunse Auna.

— De ce-ai dispărut?

— De ce vrei să pleci?

— Ți-am mai spus că *trebuie* să plec. Nu numai că e vorba de o idee a mea, absolut nouă, care mă și mir cum

mi-a trecut prin cap și după care s-a construit această navă în cel mai strict secret. Dar am verificat-o, Auna. Totul e... aproape perfect. Esențialul funcționează, am reușit să „curbez spațiul“, să efectuez un salt, pe alt principiu decât al vitezei! A, nu te interesează toate astea! De ce te-ai ascuns, vreau să știu, Auna. Puteai să-mi spui simplu că nu vrei să ne căsătorim, fac parte dintre oamenii — se pare destul de rari — capabili să înțeleagă și ce nu le convine.

— De ce-ai vrut să ne căsătorim? murmură Auna.

— Am fost sigur că ți-ar face plăcere.

— Dar ție, Fred?... De ce taci?

— Mie mi-e egal, ridică din umerii mari Fred. Totul, în afară de experimentul pe care-l voi face.

— Am simțit. Dar te prefer aici, sărac, nu vreau, n-am nevoie să fiu moștenitoarea ta, pentru că la asta te-ai gândit, recunoaște!

— Recunosc, se strîmbă Fred. Știam că-mi vor accepta orice capriciu, pentru că au nevoie de mine. Și am avut capriciul de-a vrea să mă căsătoresc cu singura femeie care m-a făcut să simt... un amestec de admirație și dorință, nevoia de a o proteja. Bănuiesc, e ceva similar cu iubirea, sau... cît pot eu să încerc un asemenea sentiment aiurit!

— Deci nu ești atît de sigur, cum spui, că experimentul va izbuti! atacă Auna.

— Ba da. Într-un asemenea experiment *e posibil* să apară însă oricînd o necunoscută. Un accident stupid, imprevizibil.

— Și crezi că de „asigurarea zilei de mîine“ am eu nevoie?

— Habar n-ai ce respingi, nătîngă mică! rîse Fred.

— Eu te vreau pe tine! Puțin îmi pasă de altceva!

— Mă voi întoarce!

— Minți! izbucni Auna. Toți mințiți, nimeni nu e, *nu poate fi sigur*, nu uita că fac testele...

— Oprește-te!

— Puțin îmi pasă că „divulg secretul profesional“! Nimeni, auzi, *nimeni* din baza asta nu e *sigur* că ai să te întorci vreodată.

— Eu sînt, zise cu o siguranță liniștitoare Fred. În

orice caz, sigur că am să reușesc. Am recepționat semnalele lor. Ți-am spus doar. Primele semnale de răspuns ale unei alte civilizații!

— Ale cui?!

— Ale acelei lumi necunoscute, spre care am „să zbor“, cum spui tu, surise îngăduitor Fred. Am să fac, de fapt, un salt în spațiu, Auna. Un gigantic, nemaipomenit salt spațial.

— Spre o lume „bogată, bogată, prosperă și care abia așteaptă să o cucerești!“ ricană Auna.

— Să intrăm în contact, o corectă moale Fred. Am fost de trei ori la un pas de „Marele prag!“ Și-ți spun, sînt sigur că au recepționat ultima dată semnalele mele, că mi-au răspuns!

— Prostii! N-ai să pleci, Fred! Chiar dacă i-ai promis lui Geno, chiar dacă a încercat să mă șantajeze pentru a nu te influența, nu trebuie să pleci, nu trebuie, nu vreau!

— *Simți* tu că nu mă voi mai întoarce?! Aha! Asta era, pufni în rîs Fred. Ei bine, mă voi întoarce, Auna! Omenirea n-ar fi făcut nici un pas înainte, dacă s-ar fi luat după presimțiri muieresti. Iar tu... chiar tu, după un timp, m-ai disprețui, dacă aș renunța acum.

— Eu?!

— Bărbații sînt făcuți să se aventureze, explică el convins. Să lupte! Să învingă, ori să piară, Auna, numai că eu fac parte dintre cei ce înving! Îți promit să revin.

— Să lupte?! Dar asta vreau și eu, Fred. Să lupți!

— Ca tine? Mărșăluind pe străzi și strigînd lozinci pacifiste? Mă vezi într-un asemenea cîrd de eroi militanți?

— Tu ai putea face mai mult decît atît, deși... Ce cauți atît de departe, Fred? De ce, cînd aici, aici sînt de făcut...

— Pacea o voi aduce eu, Auna! Nimeni nu va mai avea timp să se certe pentru un petec de țărînă, cînd vom deschide porțile necuprinsului! Cîmp nesfîrșit pentru afirmarea umană! Dacă reușesc, faimoasele „bariere ale spațiului“ vor cădea, zeci de nave mă vor urma, vom coloniza planetă după planetă...

— Ucigînd?! Strivind poate alte civilizații?! Fred, cît timp noi sîntem în pericolul de-a pieri într-un război idiot, nu putem năzui spre alte lumi, nu pricepi?!

— Adică „nu avem dreptul moral s-o facem“? se amuză Fred.

— Da! Nu avem! Deocamdată, nu avem acest drept!

— Avem în schimb puterea. Iar morala a pălit întotdeauna în fața puterii, draga mea, e o drăgălașă concluzie a istoriei. Moral, cu sute de ani în urmă, nu am fi avut dreptul să descoperim noul continent, nu? Dar am făcut-o. Cînd era necesară o supapă, o soluție. Și omenirea a mers mai departe, lichidînd, desigur, cîteva zeci de triburi, dar descoperind o nouă lume! Un alt cîmp de afirmare, *necesar!* Moraliștii se trezesc întotdeauna tîrziu. Și cred că se agită doar pentru că nu le-a mai rămas nimic de apucat!

— De ce ții să devii tu acum detestabil?! zvrîli Auna. Acolo e vorba de o civilizație *planetară!* Poate mai avansată. În care — sînt convinsă, cunoscînd istoria noastră — veți năvăli. Tu, în primul rînd, tu! Poți să faci asta, Fred?

— Dacă ar fi fost mai avansați, ne-ar fi descoperit ei. Și nu sîntem porniți să-i distrugem...

— O veți face, doar dacă se vor opune să vă dea ce-i al lor.

— Voi deschide o poartă spre alte lumi, nu pricepi, femeie?! Ce contează „ei“?! Sînt doar un reper! Șoarecii mei de laborator! Ne-au răspuns. Prin semnalele lor, știm exact unde sînt, unde să fixez prima ieșire din hiperspățiu, pentru a nu nimeri într-o stea!

— Perturbînd eventual orbita planetei lor?

— Voi căuta să evit.

— Fred! Renunță! Nu te pot lăsa să pleci!

Superpilotul se întoarse zîmbitor. În vocea Aunei răzbătuse o tonalitate ciudată, care îi amintea de ceva vechi, întîlnit în urmă cu cîțiva ani. Da, nu greșise, în mîna Aunei se zărea un obiect întunecat, alungit, unul din acele „stilouri surpriză“, un fel de pistol cu un singur foc. Se găseau de vînzare pretutindeni. Era suficient de puternic pentru a ucide, dacă nimerea un organ vital. Fred izbucni într-un hohot de rîs.

— Nu rîde. O voi face, Fred! Pentru ca numele tău să nu fie în veci blestemat, o voi face, oricît de mult te iubesc!

— Dani a avut deci dreptate, constată Fred. „Salvatoarea necunoscutei lumi“! Sînt sigur acum că ai trage, numai că Dani a avut grijă de jucăria ta. Altfel nu ți-ar fi lăsat-o.

Următoarea secundă, în care Auna privi derutată la mica armă, fu suficientă. Stiloul zbură din mîna femeii, descrise un arc în aer, cu altă mișcare îndemînică Fred îl prinse înainte de a atinge iarba. Îl verifică. Era armat, în perfectă stare de funcționare. Dacă Geno ar fi aflat asta, Dani... ar fi făcut în mod cert un salt în afara spațiului bazei, înaintea lui.

— Îmi placi! rîse Fred. Ești o mică idealistă sentimentală îmbibată de prejudecățile „vechii culturi“. Numai că nu ne putem permite să ne gîndim la blestemele amărîților din planeta aceea! Jocul se cheamă „îvinge sau pieri“. Pricepi, draga mea? Pentru lumea noastră, acum, *e o soluție!* Și voi face saltul spațial, Auna, mă voi întoarce și vom sărbători victoria. Urează-mi succes! șopti el arborînd o mină de cuceritor.

Îl privea prostită parcă, în ochi cu ceva ce semăna a ură.

— Niciodată, șopti Auna.

— Are să-ți treacă, bagateliză Fred. Toate femeile lumii sînt miloase. Dar în locul unor paltoane ieftine, preferă mantouri scumpe, obținute oare cum? Hai, fii rezonabilă, spune-mi succes!

— Niciodată, repetă Auna. Dacă-ți vor transmite mîine „succes“ din partea mea, să știi c-am murit, șopti ea cu un surîs șters.

— Nu spune prostii, iubito. Îți rămîne vila, aruncă plat Fred. Cea de-aici și alta, de-a dreptul superbă, în cazul în care nu mă întorc într-un an. Testamentul este oricum făcut. Să mergem!

O ridică de jos printr-o mișcare aproape smucită, porniră la braț, constată că femeia pășea ca o somnambulă.

— A, încă ceva, Auna. Vila de-aici e foarte confortabilă, dar mai retrasă. Ridică pe locul unui fost depozit de cereale. O mică bestie s-ar putea să te sîcîie, um-

blă numai pe sub podele. Ți-e frică de șoareci, salvatoare a necunoscutelor lumi?!

Auna nu răspunse. Mergea mai departe, mecanic, alături de el, părăind să nu recepționeze nimic.

— Ascultă-mă cu atenție, e important! preveni Fred. Am cumpărat ieri otravă, am pus-o într-o farfurie în dormitor, pe o bucată de cașcaval. Când ronțăilă va ieși de sub podele, pentru că o va face odată și odată, va mânca otrava și va duce virusul, special preparat, la ceilalți. E un produs garantat. Și-acum cred că ai putea să mă săruți, draga mea, miine... voi fi departe.

•

Ela constată că nu mai vedea petele de culoare. Și jerbele de foc dispăruseră... simfonia drăcească însă nu. Era oricum mai bine așa decât în noaptea aceea fără sffrșit. Acum percepea totul în jur... da, se afla în cabina lor, pe pat, rezemată de-o pernă, lângă ea se afla Nat, care... cu câteva clipe înainte... spusese, parcă spusese ceva despre... o sferă? Ce sferă?

— Nat, ce-i cu Glad?

Vocea ei era jalnic de slabă; ca un scîncet. Nat nici n-o auzise, rămăsese ca prostul, pe jumătate înclinat spre ea... încremenit, cu o ceașcă de cafea în mînă.

În universul Fita o liniște... o liniște totală. Iar sunetele, zgômotele astea delirante... sînt țipetele sistemelor de alarmare! Alcătuiesc un vacarm înfiorător în care fiecare sirenă pare că vrea s-o întreacă pe cealaltă, pe toate celelalte!

— Glad!

Cum putea fi o asemenea tăcere *completă* în universul Fita? Ar fi însemnat... Trecerea prin mizeria aia de sector W îi... îi răpise capacitatea de a percepe limba-jul Fita?! Sau... sau ce?!

— Nat!

Îl apucă de braț, ciborgul se înclină mai mult, începu să se prăbușească... se prăbușea...

Reuși să se salveze în ultima fracțiune de secundă, printr-un reflex de care nu se crezuse în stare, altfel Nat ar fi căzut peste picioarele ei, ar fi imobilizat-o...

Ceva cu totul straniu se întâmpla. Dar ea... ea se afla întreagă, „gata de funcționare“ ar fi spus Nat... Nat care... pierise?! Pieriseră toți?! Și Marele ordinator care conducea nava?! Atunci, acum, cine, cum conducea?!

— Glad?!

Se trezi alergînd pe coridor, urcă din trei salturi treptele scării, în cabina de comandă era liniște, sirenele sistemelor de alarmă tăcuseră brusc. Glad se ridica din scaunul de pilotaj, din fața pupitrului potcoavă stins, în întregime stins. În cel de-al doilea scaun, N-17 zăcea cu capul căzut în piept.

— Ce se întâmplă, Glad? făcu Ela năucită.

— Habar n-am. Important e că te văd pe picioare.

— Dar nu mai percep prin Fita nimic!

— Deocamdată n-ai ce, surrise Glad încurajator. O strînse la piept, șopti: Nu-i cazul să te sperii, dar... privește ecranul central!

— A!... Ce-i asta, Glad?

— Sper că nu niște rude de-ale tale care-au venit să te ceară, că nu te dau. Zic să luăm loc, hotărî el. O ridică și se reinstală cu ea în brațe în singurul fotoliu de pilotaj rămas liber.

— Glad, dar...

— Liniștește-te, presupun că „vor trimite parlamentari“, ori măcar un mesaj. Dacă voiau să ne distrugă, ar fi făcut-o mai simplu, dispun de o forță uriașă. Ne-au imobilizat, mai exact spus călătorim în spațiu cuplați cu această sferă perfectă, la o distanță egală, parcă am fi într-un cub de gheață. Aparatura e complet blocată, inclusiv Ordinatorul central și cel de rezervă, comenzile cad toate în gol, indicatoarele sînt la zero. S-a mai întîmplat așa ceva doar pe „Pallas“, cînd ne întîlnisem cu „Nava de cristal“, care n-o fi fost ea elaborată de-o lume „suficient de evoluată pentru a ajunge la ciborgi care să pâlăvrăgească amical în Fita“, dar ne blocaseră la fel de eficient.

— Numai că atunci...

— Atunci ne-a salvat Hellen, ajunsă pe „Nava de cristal“ nu știm nici azi cum. Ți-a mai fugit în afară de ea vreun ciborg?

— Nu.

— Înseamnă că n-avem șanse să fie vreun salvator pe-acolo.

— Dar unde sîntem, unde ne duc?

— Ai avut și tu halucinații vizual-auditive?

— Da, înainte de-a leșina. Pete de culoare și...

— E clar, făcu Glad și părea extrem de liniștit.

— Ți s-a mai întîmplat asta?

— Lui Yv Pard știu că i s-a întîmplat, cînd s-a trezit primă dată în fața „Navei de cristal“. Cînd și-a revenit, se afla la cealaltă margine a Sistemului solar, pe care-l parcursese, după cum s-a stabilit ulterior, într-o secundă. După timpul scurs acum, presupun cu aproximație că vor să ne plimbe pînă în galaxia vecină.

— Crezi... Cum crezi că sînt, Glad?

— Sclipitoarea conferință ultimă a lui Bilten, pornită de la o idee de-a ta, emitea parcă ipoteza că ființele care „ajung să se desprindă de noroiul planetei lor“ și să hoinărească printre stele nu pot fi decît pașnice.

— Dar este ipoteza mea! Bilten n-a făcut decît s-o mutileze, susținînd că *numai* oamenii trebuie să zboare spre stele!

— Atunci nu vîd de ce mă-ntrebi ce fel de creaturi pot să se afle în minunea sferică din fața noastră?! Sigur pașnice ca niște mielușei!

— Dar de ce tac, unde ne duc, Glad? se înfioră Ela.

— A! Și bine informate! Uitasem să-ți spun, N-17 zicea că a perceput la un moment dat fluxuri Fita puternice, dar indescifrabile. Apoi, afirma că între noi și vecini s-ar fi interpus o barieră de bruiaj Fita, care a devenit, se vede, un ecran complet opac pentru Fita, din moment ce nu mai recepționezi în prezent nimic.

— Asta nu-mi place. Înseamnă că pregătesc ceva.

— Vor să ne facă probabil o surpriză, aprecie Glad. Sigur, dacă nu cumva sîntem prinși, ei și noi, în aceeași plasă, de un pescar mai mare, care nu s-a arătat încă. Dar care nu poate fi decît tot pașnic, Ela, ipoteza ta...

— O ipoteză nu e o lege, Glad. Ciberneteii „Navei de cristal“ fuseseră concepuți de o lume care ura agresiunea, dar rezultatul a fost lamentabil.

— E clar atunci! Bilten are dreptate, iar noi nu mai putem decît să sperăm că în sfera argintie din față se

află niște oameni care s-au desprins de noroiul lor și...

— Ah!

— Ce s-a întâmplat?

— Am... am fost... lovită de un flux Fita.

— Lovită?!

— Era extrem de puternic, dar scurt, grozav de...

— Taci! șopti Glad. Și fugi în camera blindată!

— Nu este necesar, Glad! răsună atunci o voce glacială, dicția era perfectă, se întoarseră spre unul din ecranele laterale, pe care se ivise o imagine... ciudată.

O femeie părea să fie, de-o frumusețe tulburătoare. Trăsăturile feței desăvârșite, o notă de prestanță, de distincție impunătoare era adăugată de... casca alb-liliea-chie care-i împodobește capul. O cască podoabă în orice caz, aprecie Ela. O pană de metal înaltă urca din creștet cu semeție, altele, de-o parte și de alta, îi acopereau urechile, pierzându-se spre bărbie. Ochiul cu pleoape grele și gene lungi priveau cu o liniște rece, linia perfectă a nasului și conturul aspru al gurii dădeau un aer vag straniu acestei făpturi, altminteri identică, absolut identică lor.

— Nu am s-o chinui prin fluxuri Fita cum ai gândit, Glad, nu vă vom face nici un rău.

Vocea era la fel de neutră, egală, marcată parcă de-o anume oboseală sau indiferență, era imposibil să stabilești măcar dacă era de bărbat sau de femeie, așa cum trăsăturile acelea frumoase, dar prea aspre, vorbind de o voință neînduplecată, nu trădau sexul ființei de pe ecranul ce devenise în întregime de un mov iradiant.

— Ați suferit trecând printr-un nucleu temporal, nu printr-un simplu sector W, roști rar și egal, parcă ușor disprețuitor chiar, ciudata făptură. Ați descoperit însă astfel una din *porțile în timp*, care, după întoarcerea voastră, se va numi Selv-Nant!

— Încîntați să dăm peste o ființă atît de informată și fermecătoare! replică prompt Glad. Dacă știam...

— Am foarte multe să vă comunic, într-un timp extrem de scurt, tăie bizara apariție fără a schița măcar un suris. Nu mă întrerupeți decît cu întrebări strict necesare. Ați pătruns într-adevăr în *alt timp*. Viitor! În istoria planetei veți rămîne ca astronauții plecați să caute lumea Nag, a micuței Elta, dar care au făcut pasul spre o civi-

lizație de al cincilea grad, capabilă să se miște în spațiu și timp, cum facem noi azi.

— Vom găsi lumea Nag? Sau ești chiar din?...

— Lumea Nag a pierit. Ați hoinări prin acest spațiu și timp inutil... iar...

Strania ființă se opri, pleoapele mari acoperiră o clipă ochii, umbra unui suris vag înflori o fracțiune de secundă în colțul gurii... cu buze totuși „cam subțiri“, aprecie Ela.

— Trebuie să manifest multă atenție în ce vă spun, ar fi mai bine să întrebați mai puțin, zise necunoscuta. Ela aprecie totuși că femeie trebuia să fie, se strînse reflex la pieptul bărbatului în brațele căruia ședea, șopti:

— Și ce-ar păți oare, dacă...

— Ar urma eliminarea mea *instantanee* din Serviciul de control al timpului, Ela, iar misiunea mea — și a voastră — ar înceta! veni răspunsul.

Îi ghicea oare toate gândurile creatura? Trecînd printr-un baraj spațial Fita?! Cum naiba-l făcuseră? Și... *dacă era conceput într-un singur sens* acel baraj... era și mai grozăv.

— Avem încă probleme, asta pot să vă spun. Cu o civilizație aberantă, incredibil de avansată, dar agresivă, Ela. Despre care nu știm măcar dacă e *numai* cibernetică. O lume care... nu ar fi trebuit să existe. Niciunul din scenariile imaginate de noi-ori... de alte civilizații nu o prevedeau! A apărut absurd, împotriva mersului firesc al istoriei galactice și e, din nefericire, puternică, teribilă, necruțătoare. Vrem, încercăm măcar să aflăm cine sînt, cum au apărut... Căutăm să nu se iște alta undeva. Și... există o ipoteză, încă neverificată... privitoare la Hellen.

— La Hellen?! șopti involuntar Ela.

— Istoria noastră planetară o consemnează ca fiind ciborgul care v-a salvat, determinînd autodistrugerea „Navei de cristal“. Hellen ar fi trebuit să piară acolo, jertfindu-se pentru voi, dar printr-un fapt... inexplicabil, acest ciborg Hellen a... nimerit în nucleul temporal; numai că a ajuns în trecut.

— Trăiește, există adică încă Hellen, undeva... în trecut?! izbucni Ela.

— Dar face năzbîtii, draga mea! preciză necunoscuta pe un ton care o convinsese pe Ela că avea în faţă o femeie. Ai făcut... *cred*... greşeala, Ela Nant, de a-i împrumuta... prea mult din personalitatea ta.

Îhî! Cam ce-o fi vrut să zică cu asta?! Era o formă de-a o coborî pe ea, autoarea lui Hellen, în ochii lui Glad?

— Hellen e plină de intenţii bune, Ela! Dar intervenţiile în timp *pot avea urmări nedorite*. Se află acum într-o lume conflictuală, care abia încearcă să facă mărunte călătorii spre planeta cea mai apropiată din sistemul lor solar. Hellen i-a sugerat însă unui inginer-pilot ideea navelor capabile de pulsaţii spaţiale. Produce în felul acesta o contradicţie vie între nivelul ştiinţific şi cel moral-cultural al planetei. Trebuie s-o opriţi!

— Noi?! întrebă Glad.

— Sper ca pe voi să v-asculte, așa cum sper că vreţi s-o readuceţi în timpul vostru. Nu doriţi asta?

— Îmi surîde ideea, dar cum? făcu Glad. Ai spus...

— Rezolvabil! Întrebarea e *dacă vreţi*.

Ela întoarse capul spre Glad, se priviră în ochi.

— De acord, zise Glad. Asta înseamnă, presupun, o escapadă în trecut, deci o nouă plimbare de agrement prin... acel nucleu temporal? Ori două?

— O singură trecere. Coordonatele vi le las în Ordinatorul central. E un itinerar optim, veţi suporta mult mai uşor, dar... după ieşirea din ultima sferă de fluctuaţii W, trebuie să lăsaţi *patru*, nu *două* sonde baliză, Glad. Era o mică eroare în ideea ta, care ţi-ar fi răpit însă la întoarcere timp inutil. Nu deformezi cu asta prin nimic istoria, ideea ţi-ar fi venit oricum, surse din nou creatura, cînd surîdea devenea şi mai frumoasă, asta remarcase desigur şi Glad, pentru că întrebă:

— Dar noi ne vom revedea?

— ... Poate. Succes!

Ecranul deveni cenuşiu şi în aceeaşi clipă indicatoarele de control reintrară în funcţiune; pe celălalt ecran, sfera argintie prinse să se micşoreze cu o iuteală inimaginabilă, pieri într-o secundă, ca şi cînd n-ar fi fost. Ordinatorul central se făcu simţit cu zumzetul lui, concomitent cu fluxurile Fita care marcau o stare de nedumerire totală, vecină panicii.

— Monstrul! Ne-a păcălit! izbucni Ela sărind din brațele lui Glad

— Care monstru?

— Scorpia cu suris îngeresc! preciză Ela furioasă. N-a întrerupt barajul Fita, s-a îndepărtat întâi, la cel puțin 5 ore S, ca să nu recepționez nici o frîntură din...

— Crezi că e o femeie? se interesează Glad.

— E în mod sigur un monstru, care a luat chip de femeie și care vrea să ne piardă! „Itinerariul“ ei — auzi, „itinerariu“! — sînt convinsă că ne-ar trimite într-o stea neagră sau ceva mai rău!

— Era foarte frumoasă, reflectă Glad, surîdea ca un tont, părea să nu fi auzit în întregime vorbele ei.

— Cihe? întrebă atunci N-17 care „se trezise“ în sfîrșit, tonul îl arăta însă grozav de interesat.

— La dracu! strigă Ela, prin Fita percepușe în aceeași clipă mesajul lui Nat, „învîiat“ se vede cu cîteva secunde mai devreme, îl și vedea parcă, cu expresia lui nevinovată, numai că blegul de Nat, cu expresia lui nevinovată, îi transmisese cu spășit regret:

— Mi se pare că pe navă veți fi de-acum înainte un milion și una, Ela!

•

— Într-o oră are loc lansarea, anunță Dani. Starea aparaturii și a pilotului perfecte. O mică... plictiseală însă.

— Iar? Ce, Dani, ce mai e? se enervă Geno.

— Auna. Se pare că stătea prost cu nervii, deși doctorii noștri... Mă rog, o criză... Auna s-a spînzurat, își tamponă cu palmele obrajii Dani, arăta foarte palid. Adăugă: după ce a rostit... tot felul de cuvinte fără șir.

— Banda! ceru Geno sec.

Dani declanșă micul casetofon cu care venise, din el se auziră întâi hohote nebune de rîs, apoi vorbe fără sens, din care Geno nu înțelese nimic.

— „Te-așteaptă, da? spunea Auna, vorbind evident singură. *Tip rațional* ce ești! Te-așteaptă! *Șoarecii tăi de laborator! Sacrificații tăi pentru a deschide o poartă afir-*

mării umane! Tu ești, tu ești șoarecele, Fred, prostule, tu!“

— Oprește!... Înțelegi ceva? Întrebă Geno.

— Nu... Nu prea. Ar mai fi o înregistrare. Când au ieșit din „Zona D“, în care Fred și Auna au discutat ieri, am prins doar finalul convorbirii lor. Ascultați! făcu Dani. Meșteri ceva derulind banda și, din mica mașinărie, vocea lui Fred răsună veselă:

— „... Sapă tot timpul, roade, la început băteam de câteva ori în podea și dispărea. După aia, se obișnuise cu mine, băteam eu de trei ori, ronțăia și el de trei ori, nerușinatul, parcă să-și bată joc. Ei, o să vadă când o ajunge la cașcaval!“

— Tot de-un șoarece e vorba? mormăi nedumerit Geno.

— Da.

— Și ea n-a zis atunci nimic?

— Nu. Căzuse într-un fel... de tăcere curioasă, o stare parcă de șoc. N-a zis un cuvânt nici când s-au despărțit, el a spus tot felul de fleacuri mereu. Finalul însă, vreau să spun ultimele ei cuvinte, înainte de-a se spinzura... pe care nu le-ați ascultat...

— Pune banda!

Dani derulă iarăși, se auziră din nou cuvintele acelea fără sens, apoi vocea Aunei scandă într-o evidentă criză nervoasă:

— Tu ești șoarecele lor, Fred! *Semnalele!* Semnalele pe care le-ai primit ca răspuns! Poate și el credea că... ieșind de sub podea, va descoperi o nouă și prosperă lume! Iar că bătăile tale în dușumea... Te-așteaptă, da?! Te-așteaptă „*lumea aceea prosperă, prostule, luptătorule*, dar cum?! Te-ai întrebat *care e sensul, semnul semnalelor*, cum sînt *cuceritorii* așteptați?... Cum?!“

— Asta... asta e tot, făcu Dani, oprind aparatul.

Geno rămase nemișcat, privind spre locul unde, în noaptea ce cobora, aveau să se deschidă uriașele planșee decor, pentru a lăsa să apară din adînc nava. Nava ce urma să facă primul mare salt spațial.

— Să mergem, zise el. Se ridică, îl privi pe Dani, adăugă: N-are nici un rost să-i comunicăm lui Fred ceva

despre... Hm! Spune-mi, crezi chiar că, dacă nu i-am fi găsit-o pe Auna, n-ar fi plecat?

— Mă tem că nu. Sau ar fi plecat, dar... ar fi ratat experimentul. *Crede* că e un tip „pur rațional“, dar, din păcate, în felul lui, sînt convins că o iubește pe această femeie.

— O iubește?... De ce? ridică Geno din umeri.

— Nu știu. Poate... poate pentru că era altfel, cu totul altfel decît noi toți de-aici, zise pe un ton ciudat Dani.

— Mda. Să-i spui atunci... Da, dumneata să-i spui... că Auna... îi urează succes. Atît. N-ar avea evident nici un sens să-i stricăm dispoziția acum, relatîndu-i despre aberațiile...

— Evident! acceptă mecanic Dani. Am să-i comunic prin stație chiar eu, imediat, că Auna îi urează succes!

— A, nu, nu prin stație. Ai să-i comunici după ce vom fi la bord, hotărî Geno.

— Să... să urcăm pe navă...? blîgii nedumerit Dani.

— Exact, păru să se amuze Geno. Azi-noapte mi-a venit o idee... Am deplină încredere în talentele de inginer și de pilot ale lui Fred; ca și dumneata, nu?

— ... Da, simți Dani că-l ia cu frig.

— Nu însă și în cele de om de afaceri și expert în contraspionaj. Or, acolo e vorba de o civilizație cu care intrăm în contact. M-am gîndit că, dacă noi doi l-am însoți pe Fred...

— Nu! reuși să sufle Dani.

— Dragul meu, e o chestiune de responsabilitate față de propria noastră planetă. Iar dumneata ai cu mine un contract. Ești sănătos, am verificat. Dacă nu îndeplinești una din dispozițiile mele, vei avea de plătit, *toată viața*, datoriile specificate în acte. În plus, nu te va mai angaja *nimeni*, asta voi aranja înainte de-a urca la bordul navei... ca să fii sincer am și pregătit ce trebuia. Știi, cred, că nu glumesc în afaceri.

— ... Eu... Bine, murmură Dani, dar...

— Trebuie să hotărâști singur. Ai la dispoziție trei minute, din clipa asta.

3. Eroare de un grad

Așa arăta deci... un om al viitorului. Sau o femeie a viitorului, cum credea cu convingere Ela?

Glad Selv privea absent ecranul lateral al cabinei de comandă, ecranul acum cenușiu, dar pe care vedea parcă aievea chipul acela de o desăvârșită frumusețe... bizară! Se întrebă cum de nu-i venise s-o întrebe ce nume are?! Ar fi trebuit de fapt s-o întrebe o mulțime de lucruri, îi veniseră în cap întrebările abia în orele lungi de după acea întâlnire. În clipele puține cât discutaseră — era pesemne încă sub efectul Anti-Pa-ului făcut de Nat, avea reacțiile întârziate — aflate mult prea puțin.

Ori *nu trebuia* să afle mai mult? „Intervențiile în trecut *pot* avea consecințe nedorite“, spusese necunoscuta.

Așadar, civilizația Nag pierise, definitiv. Elta avea să rămână deci pentru totdeauna... unicul exemplar viu, răstăcit într-o lume străină, singura supraviețuitoare a unei civilizații care dispăruse... oare de ce? Aveau să afle răspunsul ei doi în această călătorie? Spre ce planetă se îndreptau de fapt, acum, în trecut, când lumea Nag încă exista, constituind poate o civilizație înfloritoare?

Dar dacă avea Ela dreptate și *ființa, femeia aceea nu era un om al viitorului*? De ce totuși bruiajul Fita, pentru ca nimic din informațiile ordinatorilor navei sferice să nu poată fi recepționat? Iarăși nu era necesar să afle mai mult? Trebuiau îndepărtați de o zonă... unde nu aveau ce căuta? De ce?

Studiase „itinerariul optim“ pe care îl aveau de străbătut — Ordinatorul central era convins că el, Glad Selv, îl introdusese acolo — era un drum de o complexitate nemaîntîlnită, dar cu devieri orbitale minime. Treccerea a doua prin sectorul W se făcuse de asemenea pe o linie optimă, probabil; pentru că halucinațiile vizual-auditive abia dacă fuseseră percepute de data aceasta; deși se întorseseră, străbătuseră aceeași zonă. Se putea penetra deci Nucleul temporal și așa, fără senzațiile acelea îngrozitoare?

Lansase cele patru stații baliză, pe care imbarcase câte un ciborg și un robot. Și-asta era, desigur, o idee

bună, ar fi trebuit să-și dea seama, mai de mult, i se părea acum elementar. *În spațiu*, patru balize puteau alcătui un reper pentru detectoarele Q mult mai eficient, *excluzând* posibilitatea îngustării unghiului Q pînă la anularea valorii.

Rămînea întrebarea *de ce*, de ce îi expediase în trecut? Povestea aceea cu Hellen pe care *doar ei doi* ar fi putut-o convinge să nu mai facă boroboaze i se părea acum... cam subțire. Oamenii viitorului nu feuseau? Era prea mare distanța care îi separa în timp? *Nu doreau să intervină ei?* Nici pentru a corecta ceea ce părea „o aberație temporală“?

„Hellen ar fi trebuit să piară acolo, sacrificîndu-se pentru voi“ zisese Necunoscuta, dar „printr-un fapt inexplicabil“... Existau deci fapte inexplicabile chiar și pentru oamenii viitorului. Făcute de-un ciborg al Elei?

Dacă era de-al Elei, era posibil! Dacă era vorba de Hellen, era cu atît mai posibil. „I-ai împrumutat prea mult din personalitatea ta, Ela!“ zisese Necunoscuta. Cum de reușea Ela să creeze ciborgi atît de „trăsniți“?

Hellen fugise în primul rînd din lumea lor... și din lumea ei, în definitiv! Aici, „în lanțul ei logic s-a strecurat o greșeală“, zicea Ela. „Ai salvat-o de la pieire de două ori, riscîndu-ți viața, ceea ce între noi fie vorba e o prostie, Glad. Hellen și-a închipuit că nu pentru a mi-o readuce, în locul unei flori, ci *pentru ea* ai făcut-o și — logic — a considerat că ții la viața ei mai mult decît la a ta, că o iubești. Știa că te iubesc și a fugit, pentru că mă iubea“.

Totul era o supoziție, o ipoteză paradoxală, ca de altfel toate ideile și raționamentele Elei și-ale năzdrăvăniilor ei cibernetice, numai că nu navele speciale ale Centrului solar de securitate, nici Bilten, nici Cell Anx, ci năzdrăvănia cibernetică ce era Hellen îi salvase de teribila „Navă de cristal“!

Lîngă el se afla o năzdrăvănie cibernetică de-a Elei, așa că Glad întrebă:

— Ia spune-mi, N-17, cum fți imaginezi un om al viitorului?

N-17 se roti spre el cu întreg scaunul de pilotaj, îl

privi lung, se întoarse la supravegherea sintetizatorului orbital. Medita?

— Depinde, Glăd.

Ia te uită, începuse savant! Pe specialiștii lor de la Baza de lansare, orice-i întrebai, începeau **invariabil** cu acest „**depinde**“, continuau cu o suită de „**dacă**“, **desprinzînd** din fiecare „**variantele probabile**“, apoi cele „**posibile**“ și „**imposibile**“, pînă te ameteau.

— S-ar putea să te șocheze, continuă N-17, dar nu cred că vor fi prin nimic mai **inteligenți** decît azi. Sub aspectul **inteligenței**, s-ar părea că speța umană cunoscută are niște limite peste care nu poate trece.

Ei, drăcia dracului! Îi reveniră în minte cuvintele lui Bilten, care spusese cîndva cu patos: „Niște **iresponsabili** au umplut roboții deja cu surogate de **instincte**, chipurile **necesare** pentru a nu se autodistruge în procesul muncii. Alții s-au gîndit să-i programeze **capabili** de a **învăța**, iar... o **descreierată** — **descreierata** era evident Ela — **pretindea** recent că a creat un **ciborg** cu **inițiativă**! Nu știu dacă vă dați seama ce ar rezulta din **instinctul** de auto-apărare, plus **capacitatea** imensă a roboților de a **învăța**, plus **inițiativa**!? Se vor simți **superiori**, îi vor **disprețui** pe creatorii lor **incapabili** să **încea** atît de rapid și vor **opta** în defavoarea omului la primul conflict om-robot care va apărea“.

— Am mai discutat problema aceasta, menționează N-17.

Cu cine o fi „**discutat-o**“? Cu Ela, cu „**frații**“ lui?

— Și cred, zise ciborgul, că omul a **fost** la fel de **inteligent**, adică a avut valențe pentru a dispune de același grad de **inteligentă** de la început, că nu a **progresat** decît în privința acumulării de cunoștințe. Cei ce au inventat prima roată nu cred că erau mai **proști** cu nimic decît cei ce au inventat primele computere. Aveau nevoie însă atunci de roată, au făcut roată. Au mai **învățat** și au făcut roata să-i deplaseze mai iute, cu mașinile, pe o suprafață plană. Iar au mai **învățat** și au făcut mașina să-i miște și mai repede, în spațiu, adică au creat **ordinatoarele**, fără de care călătoriile spațiale ar fi imposibile. Au creat **întotdeauna** ce le-a trebuit pentru cucerirea spațiului **înconjurător**, tot mai iute, tot mai departe, în funcție de cît

reușesc să învețe. Ei, și de acum înainte, depinde, păru
să-și încheie expunerea N-17.

— Adică? făcu Glad. Depinde de ce?

— De foarte multe, depășește limitele mele informa-
ționale.

Iată un răspuns pe care Bilten nu l-ar fi dat vreodată.

— Trișezi, N-17! Dacă mi-ai spus cum *nu* vor fi, în-
seamnă că știi și cum ar putea fi.

— În primul rînd presupun, nu știu. În al doilea, e mai
ușor întotdeauna să spui nu, să presupui ce *nu* va fi. În
al treilea, n-am spus că vor fi mai puțin inteligenți, ci că
nu vor fi mai inteligenți decît azi. Poate era mai corect
să spun că vor fi *la fel* de inteligenți, recunosc N-17. În
al patrulea rînd, nu trișez . . .

— Bine, dar cum vor fi? insistă Glad.

— Mai buni.

— Pentru că vor învăța Fita! îl pufni rîsul pe Glad.

— Sigur! Învățînd limbajul Fita, vor ști mai mult.
Știînd mai mult, vor fi mai puternici. Fiînd mai puternici,
vor fi mai buni.

— Din păcate, nu toți oamenii inteligenți și puternici
au fost și buni, obiectă Glad.

— Asta-i o presupunere. Cred incorectă. Depinde ce
înțelegi prin „inteligent“ și „puternic“. Există o inteli-
gență creativă și o inteligență non-creativă. Oamenii care
au o inteligență non-creativă și roboții profesorului Bilten
se simt slabi, iar instinctul de conservare îi îndeamnă să
se apere. Fac orice pentru a *părea* inteligenți și puternici;
se grupează împotriva celor puternici, îi pot uide chiar pe
cei puternici, găsesc adică soluții să coexiste cu ceilalți,
care creează ori descoperă noul și pentru ei.

— Și dacă asemenea oameni cu o inteligență non-crea-
tivă, slabi, dar grupați, vor utiliza împotriva celorlalți lim-
bajul Fita?

— Exclus! Nat ți-a explicat, Glad, că prin Fita nu pot
fi comunicate minciuni, că raționamentele și sentimen-
tele se transmit spontan. Oamenii care vor folosi limbajul
Fita nu ar putea fi nesinceri. Exemplu concret, Bilten
nu ar mai putea bloca pentru un timp, prin „autoritatea
lui“, un drum spre dezvoltare, ci ar fi un excelent execu-
tant de roboți casnici, inteligența lui non-creativă ar de-

veni utilă, deci creatoare. Creatoare, deci apreciată. Aprecierea însă însă la oameni și la ciborgi disponibilități pentru nașterea inteligenței creative. E paradoxal, nu?

Ar fi fost deci *posibil* ca oamenii să comunice în acest „Fita“ și între ei? Permeabilitatea informației?! La ce-ar fi dus asta? Se simțea înclinat să spună și el „Depinde!“

— Numai că și tu mi-ai zis, N-17, că între noi și nava sferică a apărut *un ecran de bruiaj Fita!* Or, dacă există asemenea posibilitate...

— Care navă sferică?

„Cum care?“ vru să spună Glad, își aminti însă reflex că Ordinatorul central era convins că nu Necunoscuta, ci el îi implementase „itinerariul optim“, pe care îl parcurgeau, că acest N-17 îi întrebuse, după ce se trezise din blocajul cibernetic total, „cine?“

Bine, dar N-17 văzuse, mai înainte de blocaj, nava! Îi vorbise de „ecranul de bruiaj!“ Îi ștersese... *cineva* îi ștersese din memorie acele date?! Cum? *De ce?* Intervenția în timp a Necunoscutei trebuia să fie știută doar de ei doi, nu și de ciborgi? *Nici de Ordinatorul central?*

Realiză în aceeași clipă... că Ordinatorul central ar fi putut verifica din poziția corpurilor cerești dacă într-adevăr se întorseseră în trecut sau... Sau spre ce se îndreptau? În ce direcție îi mîna itinerariul acela „optim“? Care era ținta finală a pulsației pe care o realizau acum și care... *nu putea fi întreruptă*, o stopare sau deviere semnificativă a uriașului salt spațial i-ar fi zdrobit instantaneu!

•

— Sînt oameni sau roboți?

Bărbatul nu răspunse numaidecît, își frecă rădăcina nasului cu un soi de furie, satisfăcut că scăpase de casca grea a costumului spațial și de mănuși, mormăi:

— Dracu' știe!

— Vreau să spun, sînt ființe vii, inteligente sau o stație de explorare condusă de roboți? insistă femeia în timp ce-l ajuta să iasă din costumul sofisticat.

— Nici mama n-ar putea răspunde la o asemenea întrebare, dacă m-ar vedea în halul ăsta de „blindat“;

arăt ca un butoi. „Costum de protecție special“! O mizerie, dacă tipii voiau să-mi vină de hac, sînt sigur că ar fi făcut-o ușor! Spune-mi mai bine altceva! Am început să văd dublu sau ce? Mi s-a părut că alături de nava noastră mai e una.

— E încă una, într-adevăr! Generalul a catadixit să vină cu ea.

— Generalul?! Alci? De cînd?

— Închipuie-ți! A picat în timp ce erai în misiune, e nervos; așteptîndu-te, ne-a înghițit deja un sfert din rezerva de cafea naturală pe care-o avem la bord. De ce n-ai transmis nimic?

— Eu?! Voi n-ați răspuns! ... Înseamnă că ... Da, ar fi trebuit să-mi dau seama, ne-au bruiat, au absorbit orice emisie radio în timp ce eram pe nava lor. Am timp să fac un duș?

— E din păcate obligatoriu.

— „Din păcate“ crezi tu!

— Va trebui să stau și eu în camera de „purificare“, pentru că am venit în contact cu tine și costumul ăsta. Mai prost e că, din motive de economie — nu bănuiam nesperata ocazie de-a avea contacte cu altă civilizație, seturile dezinfectante sînt limitate, nu știm de cîte ori va mai fi necesar să mergi pe nava aceea — vom intra în camera ecluză împreună, dragul meu. Evident, goi pușcă. Te sperie perspectiva?

— Pe mine? Presupun că n-ai să-i spui asta nevesti-mi.

— N-are de ce să se teamă, vom beneficia de asistență.

— Cum?!

— Generalul nu mai rezistă să aștepte. Așa că îți vei prezenta raportul în pielea goală; întins alături de mine pe patul de explorări medicale, bacteriene, microbiene etc., cu ochii pe ecranul în care-ți vei vedea șefii în mărmire naturală.

— Presupun că video-comunicarea nu e reciprocă.

— M-au asigurat de asta, desigur. Și, desigur, n-o cred, surise femeia. Dar în calitate de locotenent într-o misiune specială nu pot să nu execut ordinele, căpitane, nu?

— Hm! Da... Mai e ceva de făcut aici?

— Să scoți de pe tine ce-a mai rămas. Și să treci dincolo, vin într-o clipă, zise tinăra acum cu seriozitate, începuse să-și desfacă rapid costumul ușor de protecție. Adăugă: Nevestei tale scumpe n-am să-i spun nimic, fii liniștit, aud că-i de o gelozie feroce.

— De unde știi?

— Oh! Ia-o înainte! Rămâi în anticamera ecluzei, unde gîndește-te cum să-ți începi cel mai original raport din cîte s-au prezentat probabil vreodată.

— Pot să constat că arăți din ce în ce mai bine pe măsură ce te dezbraci? rîse bărbatul.

— Gîndește-te la raport, idiotule! Cuvintele tale vor fi înregistrate, sînt așteptate de milioane de oameni!

— Mă îndoiesc. Milioanele acelea de oameni cred că nu știu măcar că sîntem aici, necum faptul că am luat contact cu altă civilizație ascunsă pe partea umbrită a satelitelui ăstuia nenorocit.

— Cum?!? Populația planetei noastre să nu știe încă?!

— Sînt sigur. Scopul venirii noastre aici fusese... în fine, să lăsăm asta. Ești gata?

— ... După cum vezi! Ia-o înainte!

Zece minute mai tîrziu, zăceau pe paturile tari de investigații, aproape acoperiți de un întreg harnașament de fire, brățări metalice detectoare, brațe mobile care li se plimbau pe corp, înghițiseră o sumedenie de lichide cu gusturi mai mult decît îndoielnice, cînd ecranul de deasupra lor se luminează brusc. Imaginea camerei de zi a echipajului, răsturnată, lăsa impresia că se va prăbuși peste ei în orice clipă. În ea se aflau trei bărbați: generalul, colonelul care condusese pînă acum expediția și încă un individ în costum de pilot spațial, cu grad de maior, probabil cel ce-l adusese pe general. Îi vedeau și ei, în mod sigur, pentru că generalul începu cu o micuță gafă:

— Văd că arăți foarte bine, căpitane, așa că am să intru direct în subiect: ce intenții au, de ce forță dispun?

Cel interogată trase adînc în piept aerul nesuferit din „cabina tampon“, aruncă o privire scurtă spre femeia care era alături de el, dar care se mulțumi să schițeze un zîmbet ce părea să spună: „Ce-am zis eu?“

— Nu au intenții agresive... Cel puțin așa mi-au

lăsat impresia. Nu mi-am dat seama de ce forță dispun pentru că ar fi fost greu.

— Cum „ar fi fost greu“, trebuia să afli! Asta era doar scopul principal pentru care te-ai dus acolo, aproape tipă generalul pe un ton nevricos.

Căpitanul înghiți un nod, nu fu nevoie să mai privească spre femeia de lângă el pentru a-i surprinde surîsul ironic, simți o subită stare de slăbiciune, închise ochii, tăcu.

— Dacă-mi permiteți, interveni scăzut colonelul. Se află într-o stare psihică deosebită, accentuată de medicamentele administrate, care provoacă, după cum știți...

— Bine, bine, și?! făcu nerăbdător generalul.

— Ar reuși, presupun, să se exprime mai clar printr-un raport metodic, obișnuit, înșirînd cronologic ce a înregistrat din clipa în care a pătruns pe nava străină și...

— De acord! Raportează, căpitane! Dar fără amănunte, acceptă generalul și își încrucișă brațele pe piept, decis parcă să asculte cu răbdare „raportul metodic“.

— Ei, bine, sînt deci șase nave. Micronave de fapt.

— Asta știm! Le-am văzut și noi! izbucni generalul.

— Eu am pătruns în cea mai apropiată, pe care am numit-o „Numărul unu“. Pătrundere prin absorbție, m-am simțit atras, m-am trezit dintr-o dată dincolo de peretele exterior... în ceva ce semăna a cameră ecluză ori de investigare. Am rămas puțin acolo... Apoi... pereții absolut cenușii... ai interiorului aceleia sferic au început să se deformeze. Podeaua s-a mișcat încet, apoi mai repede, am trecut... ăsta e cuvîntul, prin alți pereți... N-au uși! Ori dispun de un sistem pe care nu-l înțeleg. Am ajuns în altă încăpere, ovoidală, unde am fost depus, aproape de centru. Indicatoarele aparaturii de pe costumul meu...

— Dă-le-ncolo de indicatoare! I-ai văzut? Cum arată, sînt mari, mici? se zbîrli iarăși agasat generalul.

— Nu am zărit decît niște mogîldețe... 12 mogîldețe dispuse în semicerc, în fața mea, cu contur absolut neprecizabil, variabil, mai corect zis. La fel de cenușii ca întreg interiorul. Au apărut... tot trecînd prin pereți. Înălțimea, sub jumătate din talia mea. S-ar putea să fi fost îmbrăcați în costume de protecție și ei. Limbajul... identic cu

cel folosit în emisia radio prin care am fost invitați să-i vizităm pe navă. Cuvintele aveau un timbru metalic, străin, dar inteligibil; ne vorbesc perfect limba, par foarte inteligenți, pretind că urmăresc de mult emisiunile T.V. și radio ale noastre, că...

— „De mult“?! De cînd sînt aici? De cînd?!

— Nu mi-au precizat.

— Foarte rău! se indignă generalul. Căpitane, înțelege că eu trebuie să prezint un raport codificat, peste foarte puțin timp, Centrului! Că nu mă interesează cum trec mogîldețele dumitale prin pereți și că sînt cenușii ori roz-bombon, ci scopurile lor, pericolul pe care îl reprezintă, dacă au mai luat contact cu... Știi la cine mă gîndesc, din lumea noastră, în ce stadiu sînt cu acele tratative...

— Nul! Sînt, se pare, prima ființă umană cu care au intrat în legătură directă, afirmă gînditor căpitanul.

— Ah, asta e bine! făcu mai liniștit generalul.

— Chiar prima ființă înzestrată cu rațiune cu care au reușit să ia contact de cînd au plecat de pe planeta lor

— Alizar, parcă au numit-o — aflată la mii de ani lumină.

— Mii de ani lumină?!

— Da. Dispun de mijloace de parcurgere a spațiului ori timpului — n-am înțeles asta prea bine, deși au încercat să-mi explice — cu totul necunoscute nouă. Au străbătut distanțe fantastice, au asolizat pe planete din sisteme stelare diferite, fără a găsi însă, pînă la noi, nicăieri, ființe cu care să poată comunica.

— Interesant! îndrăzni să intervină colonelul.

— Interesant pe naiba! bombăni generalul. Dragul meu căpitan, pricepe odată că tot ce spui, tot ce ne-ai îndrugat pînă acum sînt fleacuri, povești pentru copii! Scopul! Care e scopul acestei expediții a lor?! De ce tocmai aici? Ce urmăresc?

— Afirmă că au ajuns aici absolut întîmplător. Vizau un alt punct spațial, au comis o eroare de un grad, au ieșit din hiperspațiu sau așa ceva într-un loc unde au detectat emisii radio și...

— Așa pretind ei!? Hm! Nu cred nici mort, făcu generalul.

— În ce privește scopul, par să urmărească realizarea unor schimburi.

— Comerciale, desigur!

— Nu. Comerciale nu, ci cultural-științifice.

— Cee?! Le-ai spus ce le-am putea vinde? Adică nu, mai bine, sper că nu le-ai spus!

— Nu-i interesează deloc bogățiile solului nostru. Pretind că toate aceste bogății sînt nimicuri în comparație cu cele spirituale, științifice, culturale, care... „pot fi transportate mai ușor și sînt valabile oriunde“.

— Ce fel de „bogății spirituale, științifice“, căpitane? De nivelul armamentului de care dispunem s-au interesat ori nu?

— V-am raportat că nu sînt agresivi. Și, mai exact spus, afirmă că sînt o civilizație care nu cunoaște războiul.

— Nu cunoaște ce? se crispă generalul.

— Războiul.

— Ascultă! Îți dai seama ce vorbești?!

— E posibil, pentru că m-au întrebat o sumedenie de lucruri pe această temă, se arătau total nedumeriți...

— Și te-ai lăsat păcălit! le-ai vorbit de nivelul armamentului nostru! Recunoaște! explodează generalul.

— Nu era necesar. Îl cunoșteau. Mi-au proiectat imagini înregistrate de ei, unele după emisiunile noastre de televiziune...

— Ah! păru că s-a ars generalul. Am spus întotdeauna că televiziunea e o calamitate, că transmite ce nu trebuie. Poftim! Să-mi faci un raport scris, separat, cu chestiunea asta, e primul aspect cu adevărat interesant pe care mi-l raportezi. Mai departe!!

— Înregistraseră însă — nu știu cum, dar au înregistrări făcute în poligoanele noastre ultrasecrete — nu numai imagini exterioare, explozii nucleare, dar și imagini din unele laboratoare...

— Și mai susții că nu-i interesează războiul?!

— Am spus că nu-l cunoșteau, dar vor să afle, să priceapă „de ce cheltuim atîta energie psihică pentru a o transforma în energie distructivă“. Asta i-a uimit, pur și simplu, a trebuit să le fac un istoric asupra evoluției armamentului de la arcul cu săgeți și epoca sclavagistă...

— Ia stai! Ce-i cu „epoca sclavagistă“?! Ce te-oi fi apucat să le spui?! Își miji ochii generalul.

— Voiau să înțeleagă de ce, cum a apărut prima dată războiul, la ce a servit. Le-am explicat că a pornit de la lipsa de hrană, de la mijloacele tehnice primitive... N-au priceput. Li se părea paradoxal ca atunci când nu ai mijloace suficiente, să crezi unele care să distrugă și puținul care e, dar mai ales ființe inteligente, adică o sursă „inepuizabil creatoare“, după expresia lor.

— Sint timpiti! conchise generalul.

— Am încercat apoi să le motivez faptul că sclavii, lucrînd în locul altora, îi lăsau pe ceilalți să gîndească, epoca însemnînd în fond un progres față de cea primitivă.

— Nici asta n-au înțeles! rinji superior generalul.

— Deloc! Cîțiva mai ales — trebuie să vă spun că după fiecare răspuns al meu țineau un fel de sfat, înainte de a-mi pune altă întrebare, ori de a-mi explica ceva ce eu nu pricepeam — ei, bine, cîțiva dintre ei se arătau total neînțelegători, m-au sucit în fel și chip cu întrebări de genul: „Cine putea ști că cei ce erau sclavi, deci condamnați la o muncă rudimentară, n-ar fi putut gîndi mai bine decît cei ce nu făceau decît să gîndească?“

— Aha, aha! Și susții că nu au luat contact cu alții înainte de-a te întîlni? toarse generalul.

— După cît se arătau de interesați și de nedumeriți, nu-mi vine să cred. V-am raportat că se sfătuiau înainte de a vorbi. Se pare că-i la ei un fel de obicei, ori mai mult decît atît, au un spirit de colectiv-foarte dezvoltat. Evoluția civilizației lor pare să se fi făcut pe bază de cooperare și disciplină. Sint lipsiți, pretind, de orice formă de individualism, le sint străine noțiunile de agresivitate, dominație, subjugare.

— E clar! mîrîi generalul. Așa ceva nu se poate. Te-au păcălit, căpitane, ca pe-un copil! Și, în mod sigur, au luat legătura deja cu știu eu cine! Te-au contaminat, psihic, degeaba stai în camera aia, te-au molipsit grav, nu prin microbi sau bacterii necunoscute nouă, ci prin ceva foarte cunoscut, dar... Te pomenești că nici șefi pretind că nu au! hohoti deodată generalul, aparent amuzat.

— N-au! recunosc stingherit căpitanul, ca și cum s-ar fi făcut întrucîtva vinovat de asta. Nu-mi pot imagina

să fi jucat un teatru atît de reușit, prea nu știau multe despre noi, nu pricepeau măcar cum de există bărbați și femei.

— Ce spui, ce nu pricepeau?!

— Da. Au un singur sex...

— Păi vezi că te-au mințit? rîse îngăduitor generalul.

— Dacă-mi permiteți, interveni pentru prima dată în discuție maiorul pilot. De putut se poate, chiar pe planeta noastră există, la ființe, ce-l drept inferioare, posibilitatea de a se înmulți în anumite situații... Partenogeneză se cheamă...

— Un singur sex?! N-au deci femei? Deloc, deloc? nu-veni să creadă generalului.

— Dar asta explică... vreau să spun, reluă doct maiorul, ar putea fi o explicație a lipsei de conflicte, femeile astea știți că sînt întotdeauna... Hm! se opri el, amintindu-și de prezența tinerei locotenent care asista la discuția lor.

— Ce tot vorbești?! răbufni colonelul. Ai început și dumneata? Te-ai molipsit? Hai, fără femei, treacă-meargă! Dar fără șefi? Cum să existe o civilizație, o cultură planetară, fără șefi? Maiorule, îți dai seama ce susții?

— Dacă-mi permiteți, încercă să se facă înțeles căpitanul. N-am spus, adică ei nu mi-a supus că nu ar avea femei. De înmulțit se înmulțesc, mai corect ar fi zis că nu există, că nu au bărbați.

— Avem deci de-a face cu o civilizație de muieri?! susură batjocoritor generalul. Ei, asta-i bună! Ei, cum?!

— Cu o civilizație unisexuată, cum pare a fi întreaga lor lume vie pe care au cunoscut-o pînă să dea de noi.

— Uimitor! observă maiorul. Să fie atît de avansați, dar... Știți, teoriile noastre susțin că prin combinarea a două sexe se realizează un progres mai rapid, transmitîndu-se calitățile înaintașilor și...

— Și defectele, au constatat ei! pufni în rîs căpitanul. Consideră chiar că mai repede defectele se transmit, așa își explică și „lumea noastră de coșmar“, războaiele și celelalte.

— Eu trebuie să-mi pregătesc raportul! tăie generalul. Am fost trimis aici pentru că Centrul are încredere în mine. Trebuie să le dau date precise. E vorba așadar de

o civilizație perfidă de femei, care se pretinde neagresivă, dar se arată foarte interesată de cercetările noastre militare secrete, care dispune de mijloace tehnico-științifice ofensive ori defensive pe care la primul contact nu le-ai putut detecta.

— Și care pot fi teribile, șopti maiorul, avînd în vedere raportul cunoscut dintre mijloacele de transport și cele de distrugere. Cunoașteți teoria aceea care...

— Da, da, întrerupse preocupat generalul. Ar mai fi de adăugat la raport, își aminti el, chestia cu spionajul lor științific și rolul nefast al mijloacelor noastre de comunicare în masă, cît și propaganda „colectivistă” la care căpitanul nostru nu a fost în stare să riposteze.

— Ba nu! tresări bărbatul gol de pe masa de investigație. Am încercat să le explic foarte argumentat rolul competiției în progresul uman, am demonstrat chiar importanța spiritului competitiv în luptele politice, în războaiele care sînt regeneratoare de energii, care elimină ceea ce este balast în...

— Și? I-ai convins?

— Nu prea, recunosc pierit căpitanul. Au părut să înțeleagă spiritul competitiv... cel mult în sport.

— Lîmpe, ai fost depășit, se ridică în picioare generalul. Eu plec să concep raportul, următorul contact cu ele ai să-l realizezi dumneata, colonele! Pentru că vor mai fi contacte cu această lume de femei, mai agresive decît vă puteți imagina! Ah, femeile astea blestemate! Uite ce-mi trebuia înainte de pensionare.

Cum putea fi oare străpuns un ecran de bruiaj Fita?

Pentru asta ar fi trebuit să știe mai întîi cum se putea realiza un bruiaj Fita!

Ela Nant se învîrtea singură prin camera blindată a navei, se opri în fața oglinzii videofonului stins. Dacă nu un mijloc de străpungere a ecranului, măcar unul care să deformeze cît de cît trăsăturile Monstrului ar fi trebuit să inventeze! Dar dacă Ea inventase? Dacă Ea, creatura aceea care vagabonda prin spațiu și timp, găsise un mijloc menit să-i transmită imaginea stilizată, înnobilită... să

apară desăvârșită în ochii lor — ai lui Glad, de fapt, că doar nu pentru ea voia să fie frumoasă!

Și despre ea, Ela Nant, se spunea că e foarte frumoasă. Și era! Dar Monstrul ăla de gheață... Cum putea fi atât de frumoasă și de glacială totodată, cum de-l cucerise pe Glad dintr-o privire, își aminti expresia entuziasmată a lui Glad după ce imaginea se stinsese de pe ecran. Și cuvintele nemernicului de Nat... care-i răsunau de atunci ca un clopoțel în urechi: „Veți fi un milion și una, Ela!“

Ah, trebuia să găsească soluția penetrării ecranului de bruiaj. Și dacă nu era ecran? Dacă Nava sferică era în întregime... un fel de cameră blindată?

Culmea era că Nat avea dreptate! Simțea că pe navă nu mai era doar ea cu Glad, că arătarea aceea rămăsese cu ei, în mintea lui Glad.

Nu, nu la asta trebuia să se gândească acum! Trebuia să găsească soluția!

Dar nu putea scăpa de ideea că Glad nu mai era cel dinainte. Glad stătea probabil și-acum pe unul din cele două scaune de pilotaj din camera de comandă, numai că alături de el se afla N-17 care pilota. Glad se așeza acolo numai pentru a nu fi cu ea, ci cu ecranul pe care apăruse imaginea creaturii!

Era „nostalgic“, era distrat, era pierit, toropit, zăpăcit cum nu fusese niciodată cu ea, caraghios și năuc, topit ca un adolescent care abia o sărutase pe „fata visurilor lui“! Glad nici măcar n-o sărutase! Atât ar mai fi lipsit! Să sărute... babornița aia, pentru că, sigur, din moment ce-și păstrase tot timpul pe cap casca ce-i acoperea complet urechile și se încheia sub bărbie... Asta trebuie că era! Avea probabil vreo sută de ani, își acoperea urechile lungite de trecerea deceniilor sau a secolelor; și gușa dublă ori triplă!

Dar dacă acea cască era cheia? Dacă asigura bruiajul sau... sau capacitatea de-a citi gândurile? Pentru că ghicise de câteva ori exact ce gîndeau și ea și Glad! Prin ce mijloc, ce telepatie sau Fita perfecționat, evoluat era asta, cum făcea?

Trebuia s-o ia metodic. Mai întâi, ce era un limbaj, un simplu flux Fita? Ei, ce dracu putea fi acest limbaj?! Mai

bine n-ar fi fost, mai bine . . . Da, chestia cu bruiajul, cu ecranul *trebuia inventat* ori, mai bine, trebuia să li se *interzică* oamenilor și ordinatorilor să-l folosească, pentru ca în viitor . . .

Își aminti că Bilten susținea ceva asemănător, după ce o întrebase pe ea „cum anume procedează“! Ce timpenic! Deci, nu limbajul trebuia desființat, ci creatura! Cu ce era limbajul vinovat?

Dar de ce se ascundea Monstrul în spatele unui ecran de protecție Fita? Ce știau ordinatorile de pe Nava sferică și ei, ea *nu ar fi trebuit să afle*?

Dar creatura știa limbajul Fita? Folosea un altul, mai complex? Ar fi fost în stare să-i explice ei ce-i un flux Fita? Parcă și dacă ar fi știut, i-ar fi spus!

Era un monstru, asta era, iar Nat avea dreptate, aveau să fie pe navă de-acum înainte un milion și *una* de femei, numai că . . . una avea să fie ea, Ela Nant, iar milionul, toate gândurile lui Glad . . .

— Ela, raționamentul tău e greșit.

Nat era în cameră, în spatele ei. Când intrase, cum de nu-i simțise apropierea, ce vrea, în definitiv?

— Ești . . . ești un măgar cibernetic! stabili Ela.

— Dar eu am glumit. Am spus că veți fi un milion una, mi-am permis să spun așa, pentru că . . . imaginea aceea, care spui că a apărut, nu există.

— Ha! . . . Cum nu există?

— Femeia care te preocupă atât de mult . . .

— De unde știi că mă preocupă?

— Dar nu te gîndești decît la ea, Ela! Toți de pe navă, toți N vreau să spun, bineînțeles, au simțit și mă întrebă despre ce femeie e vorba.

Da, *în mod cert*, acest „Fita“ era o calamitate! Trebuia să se concentreze, să se antreneze sistematic pentru a-și bloca de-aici înainte orice mesaj emoțional, involuntar.

— Și tu ce le spui?

— Că nu știu. Decît că e o femeie din viitor . . . care poate nici nu s-a născut, Ela, deci cum poți crede, logic, că Glad s-ar putea îndrăgosti de . . . ?

— Ascultă, Nat, n-ai ce face?

— N-am, dar venisem să-ți spun că roboții lui Bilten se ceartă în sala de lansare.

-- Se ceartă? Sînt capabili de-aşa ceva?! Minţi!

-- Adică se contrazic ştiinţific, cei doi care au mai rămas pe navă; în legătură cu soluţia problemei pe care le-a dat-o Glad.

— Ce problemă?

— Să afle cauza fenomenelor petrecute în spaţiul W prin care am trecut. Şi unul din cei doi susţine că ne aflăm în centrul unei stele de fier, celălalt că li s-au furnizat date false, pentru a-l dezinforma el pe profesorul Bilten la întoarcere.

— După încheierea flectărei pulsaţii, pe primul să-l trimiţi să şteargă nava de praf; pe dinăfară!

— De praf? Ce praf să şteargă?

— Din capul lui. Cu timpul, bănuiesc, îşi va da seama că nu sîntem totuşi într-o stea de fier. Celui de-al doilea ai tu grijă să-i ştergi în fiecare zi, Nat, toate informaţiile reţinute, vreau să i-l restitui profesorului Bilten curat, cum mi l-a trimis.

— Dar profesorul Bilten cred că...

— În ce te priveşte, Nat, ca să ai ce face şi să-i ajuţi amicului tău, profesorul Bilten, studiază — de un milion şi una de ori, dacă e nevoie — schema de funcţionare a roboţilor lui, ca să-i redactezi profesorului o scrisoare politicoasă asupra tuturor greşellilor de concepţie şi detalii.

— Ela, dar nu mă pricep să...

— Nu-i nimic, înveţi. Şi-acum şterge-o, încheie ea, pe uşă intrase Glad.

→ Îmi pare bine că eşti aici! Începu Glad după ce Nat ieşise. Noutatea e că nici un ordinator sau ciborg de la bord nu ştie de întîlnirea noastră cu Nava sferică.

— Ce navă sferică? întrebă Ela şi Glad rămase perplex, faţa Elei era numai nedumerire.

Femeia fuma gînditoare, cu ochii fixaţi pe ecranul ce aducea în cabina strîmtă imaginea vastului cîmp arid. Cele şase micronave străine se găseau la locul lor, dispuse în cerc, exact în aceeaşi formaţie, nici o mişcare nu tul-

bură atmosfera aceea straniu de pustie, rezultată parcă în urma unui apocaliptic război nuclear.

Generalul își frecă mâinile satisfăcut, tocmai terminase de transmis raportul codificat, întrebă:

— Unde-s ceilalți?

— Căpitanul a plecat iarăși pe „Nava unu“.

— Ce-ai spus?! Cum a plecat? El?! Unde-i colonelul?

— În cabina din dreapta. Indisponibil, preciză femeia.

— Cum indisponibil?! izbucni într-un strigăt generalul.

— Suferă groaznic, surise tinăra locotenent. O diaree care s-a declanșat subit. Probabil a mâncat ceva alterat.

— Canalia, scrișni generalul. Canalia! Și căpitanul a plecat din ordinul . . . , cu aprobarea cui?!

— Colonelul s-a văzut obligat, ne-a precizat asta, să-l trimită. „Blestematele femei“ de pe „Nava unu“ au solicitat o întrevvedere urgentă. Erați ocupat cu raportul în cabina de emisie și nu ar fi fost bine să răspundem cu un refuz mesagerelor acelei lumi.

— Și maiorul? Maiorul meu unde e?

— Imediat ce a survenit indisponibilitatea colonelului, maiorul și-a amintit că unul din aparatele de control ale navei cu care ați venit dădea semne de nervozitate. A mers pe navă și mi-a comunicat adineauri că are de reparat ceva important, pentru ca drumul dumneavoastră de întoarcere să fie sigur.

— Aha! Și sintem deci . . . singuri aici? realizează generalul.

— Ca primii oameni în rai, schiță un zîmbet femeia.

Își bătea cumva joc de el? Ea, hm, chiar așa în costum spațial, n-arăta rău deloc lighioana, el însă . . . Se simți dintr-o dată stingher în fața acestei femei pe care o văzuse dezbrăcată, care nu-l învrednicea măcar cu o privire, ochii ei rămîneau fixați pe ecranul încremenit.

— Hm! Își dresе glasul generalul. Și? S-a mai întîmplat ceva?

— Legătura radio s-a întrerupt iarăși imediat ce a pătruns pe navă. Scurt timp după aceea, cinci bărci zburătoare au țîșnit din „Nava unu“ și au fost absorbite de cele cinci micronave surori.

— Nu cumva se pregătesc de plecare?

— De asta mă tem, zise tînăra, fără să-și desprindă privirea de la ecran, adăugă: Dacă l-ar lua pe căpitan cu ei — mă rog, cu ele — ar fi scutit de praftorița care-l așteaptă la întoarcere, nu?

— Îți dai seama ce spui? Cum să-l ia, au înnebunit?!

— „Blestematele de femei“ sînt imprevizibile, după cum știți, spuse fără ton locotenentul. Va avea oricum prilejul să vadă cum arată o lume fără șefi.

— Și dumneata?! Ești contaminată! șuieră generalul.

— Credeți? Atît de ușor? Atît de repede?

— Uită ce ai auzit! Povestea cu „lumea fără șefi“! N-am comunicat-o nici Centrului. Am să-ți iau, la toți am să vă iau raport scris; n-ați auzit, n-ați aflat măcar despre așa ceva. E limpede?

— Nici nu-mi amintesc să fi auzit, zise linear femeia. Nu-i prima dată cînd ult ceva.

— Foarte bine! Ce fel de civilizație crezi că au?

— Mizerabilă, desigur. Cenușie, plată, plictisitoare, nu tu un război, nu tu o ceartă de familie. Sînteți căsătorit?

— Hm! Da... Mă-ntreb doar... cum or fi putînd să existe, așa, fără ca totul să fie subordonat unei voințe unice!

— N-am auzit.

— Nu ești proastă, constată generalul, parcă nemulțumit însă de această constatare, adăugă: Îți poți totuși imagina măcar o asemenea lume?

— O voință unică există. Ați auzit, se sfătuiesc permanent înainte de a lua orice hotărîre. De-asta mă tem că pleacă. Din moment ce a mers fiecare pe nava ei... A, priviți! Căpitanul! Se întoarce! Se întoarce!! exclamă cu o lucire în ochi femeia și generalul se întreabă cam ce relații erau între acești doi subalterni ai săi.

Micul vehicol cu roțile lui uriașe picase din „Nava unu“; o porni repede spre ei, se apropia cît de iute îi permitea terenul accidentat.

— El o fi?

— El e, surise strîmb femeia.

— De unde știi?

— Simt eu.

Argumentul era „zdrobitor“! Generalul se foi pe scau-

nul incomod, prea mic pentru volumul lui. Avertiză, văzînd că tînăra o pornise spre camera ecluză:

— Asigură-te! Nu deschizi ușa navei pînă nu...

Femeia ieșise însă deja, ușa grea bufni în urma ei ca o înjurătură înăbușită...

*

— Ela, e absurd ce vrei să susții. Nu sînt omul care să aibă halucinații de acest gen!

— Bine, renunță Ela ostentiv. Există, adică a existat Nava sferică. Bine, există, adică va exista în viitor, Monstrul acela de femeie, cînd se va naște. Ești mulțumit?

— Mă întreb însă... încotro ne îndreptăm? făcu Glad neliniștit. De ce nu știu nimic ordinatele? De ce a ținut ca Ordinatorul central să nu afle măcar de apariția ei și de această întoarcere în trecut... dacă în trecut ne aflăm acum!

— Ne aflăm. Am verificat, așa cum am verificat itinerariul, eu nu visez toată ziua cu ochii deschiși, fii liniștit, totul e în ordine, ai s-o mai vezi pe doamna cu cască, despre care Nat, cel puțin, știe.

— Nat știe? Și de Nava sferică? Cum de el știe și ceilalți nu?

— De navă nu cred, de monstru da. Cînd, la fel ca ceilalți, a fost blocat, Nat a întrerupt o discuție cu mine, mă servea tocmai cu o cafea. Cînd s-a trezit, s-a trezit pe aceeași frecvență Fita cu mine, a înregistrat... gîndurile mele despre acea drăgălașă femeie, asta-i explicația. De ce ține doamna cu cască să rămînă învăluită în mister nu știu, se vede că are ceva de ascuns, și probabil nu ceva fără importanță!

— Și de ce crezi că o vom revedea pe acea...?

— Uite așa cred eu! susură Ela. Ard de dorința s-o revăd, mă fascinează prezența ei!

— E într-adevăr fascinantă, aprecie Glad pe un ton meditativ.

Foarte grav! Dacă-și pierduse orice capacitate de a sesiza nuanțele, tonurile vocii ei...

— Glad, ascultă-mă cu atenție! Creatura aceea este

un monstru, o plăsmuire care-și ascunde intențiile, adevărata față, simt eu! ... Glad, mă auzi?

— ... Sigur că da.

— Ce auzi, ce spun?

— Iartă-mă, Ela, recunosc Glad preocupat, mă gîndeam, nu reușeam să-mi amintesc de ce am venit aici.

— Să-mi spui că mă iubești, șopti Ela apropiindu-se de el.

— Sigur că te iubesc, nu asta era însă, ci ... A, da, mi-am amintit. Am purtat o discuție foarte interesantă cu N-17. Am ajuns la concluzia că ar merita să mă înveți acest limbaj Fita.

— Nu!!

Cuvîntul fusese rostit cu o violență grozavă, Glad întoarse spre ea o față ulmită.

— Nu!? ... De ce?

— Nu l-ai putea învăța niciodată și nu merită!

— Niciodată e un cuvînt pe care nu-l cunosc, aminti Glad. Iar Nat mi-a spus că tu crezi că l-aș putea învăța oricînd, că oamenii viitorului îl vor folosi. De altfel, am avut impresia, în cîteva rînduri, că am și recepționat niște mesaje de-ale tale.

— Mai ai și alte argumente?

— Da, zise cu seriozitate Glad. Am putea experimenta efectele sociale ale unei circulații libere, spontane, totale a informației, sentimentelor ...

— Dar tocmai asta nu vreau! strigă Ela, dar deveni subit calină: Glad, dragul meu, crede-mă, m-am gîndit bine, Bilten are dreptate, ar fi o catastrofă această circulație liberă a informației, un blestem, o „blestemăție“, cum spui tu, dar care ...

— Nu cred, Ela. Nu văd, în definitiv, de ce oamenii n-ar fi pe deplin sinceri unii față de alții, asta ar elimina ...

— Ar elimina ce? izbucni Ela. Încrederea care nu are nevoie de verificări? Farmecul chinuitor al incertitudinii? Dragostea, iluzia, speranța, speranța absurdă, autoînșelarea de care e nevoie uneori, pentru ... pentru a supraviețui!?

— Ce tot spui?

— Glad! Glad, te rog ceva, se ghemui la pieptul lui

Ela. Mult, mult de tot te rog. Dacă... dacă vreodată... sigur, așa prin absurd, rise Ela, s-ar întâmpla... nimic nu-i imposibil în lumea asta, nu? Sînt cuvintele tale.

— Ei, bine? făcu Glad nerăbdător.

— Ei, bine, dacă se va întâmpla totuși să... să nu mă mai iubești... Taci, Glad, te rog, taci și ascultă-mă! Glad, dacă se va întâmpla, dacă s-ar întâmpla asta... să *nu-mi spui!* Nu vreau, nu pot, n-aș suporta să aud... Știu, știu că e groaznic ce-ți cer, dar nu pot trăi fără tine, Glad! Și simt, simt eu că...

— Potolește-te, Ela, vorbești prostii!

— Nu, Glad! Cred că eu... Poate că vin într-adevăr dintr-o altă lume decît a ta! Nu știu, dar simt c-aș muri! Aș muri în clipa în care aș ști că te-am pierdut, că... dragostea noastră a murit.

— Un clasic, spunea că „dragostea nu moare, trece“! rise Glad. În ceea ce privește ce simți, toate femeile „din lumea mea“ simt la fel, ori cred că simt așa, numai că cel mai adesea simt de două, trei, cinci sau chiar de mai multe ori această „imposibilitate de-a se îndrăgosti în întreaga lor viață de altcineva“. Dovadă deci că ești din „lumea mea“, iar dacă ești din lumea mea și știi Fita, pot să învăț și eu, Ela. „E logic, nu?“ Cînd începem prima lecție?... Ela! Ela, ce-i cu tine?

— *Niciodată* n-ai să înveți limbajul Fita! izbucni Ela. Și-ai să vezi că „niciodată“ există pentru mine, așa cum nu există pentru tine! Iar cu minunata babornită am să lupt, orice-ar fi, oricine-ar fi și de oriunde-ar veni, fie c-ar trebui s-o ucid înainte de-a se naște.

— Nu înțeleg de ce o tot faci babornită! obiectă Glad. În definitiv, rise el, eu te-am găsit pe tine congelată pe nava, pe asteroidul acela, unde puteai fi de zeci ori sute de ani. Și nu te fac „babornită“!

— M-ai găsit la vîrsta de 10—11 ani! replică Ela. Dar văd că o aperi pe creatură! Numai că am să ți-o scot din cap, cu casca ei cu tot, ghicitoarea, vrăjitoarea, cotoroanța cosmică, ieși, Nat! Afară! se întoarce ea brusc spre ciborgul care apăruse în pragul camerei.

— Ela, dar...

— Afară! strigă Ela și Nat se simți împins cu o forță care nu crezuse vreodată că putea porni dintr-un braț

atît de subțire, se trezi în fața ușii blindate care i se trînti în nas.

*

Simțea că înnebunește. Nu se pricepea și pace să stabilească legătura audio-vizuală cu camera tampon de investigații medicale ori femeia-pilot avusese grijă s-o defecteze, fapt era că cei doi stăteau de-o oră acolo, fără să poată lua nicidecum legătura cu ei. Iar nemernicul de colonel și prăpăditul de maior nu puteau fi scoși, din cabina și respectiv din nava pe care se ascunseseră, nici morți! Ordinele lui nu mai însemnau nimic, totul se bramburise înfiorător, acest prim contact cu lumea muierească se dovedise mai teribil decît putuse bănuî. Poftim! Stătea ca un caraghios aici, așteptînd stupid, în timp ce ăia doi... ei știau ce făceau în camera tampon, singuri, goi... Dacă... dacă... dacă el, căpitanul, revenise pe navă într-adevăr. Dar dacă... dacă pe ușă, acum, în clipa următoare, avea să-și facă apariția una, una sau mai multe din ființele acelea monstruoase... venite, pătrunse aici, pe navă, cu ce scop?

Generalul simți cum curentul care-i trecuse pe șira spinării se topea într-o senzație de bolboroseală în pîn-tece, își aminti că unicul grup sanitar al navei era ocupat de colonel, care se încuiase acolo. Și, poftim, ăia... alea, puteau să intre acum pe ușă! Și dacă aveau să intre, urmau... urmau să-l ia prizonier... într-un hal...

Ușa! Ușa, mînerul greu al ușii blindate se mișcă. Se mișcă încet, încet de tot, se va deschide, ar trebui s-o oprească, s-o blocheze, cu ce? Da, ușa se deschide.

El e! Căpitanul! Și ea! Ticăloasa asta de femeie! Ce spaimă, ce clipe de groază au putut să-i ereeze! Generalul simți abia acum sudoarea care-l năpădise, îl fierseseră în suc propriu, hainele îi erau ude.

Apoi, înainte de a apuca să urle la ei, se petrecu ceva și mai ciudat, din ecran izbucniră lumini, privi odată cu cei doi într-acolo, din „Nava unu“ văzu țîșnind fulgere orbitoare ce loveau... loviseră... loviseră simultan navele, celelalte cinci micronave surori care dispăruseră complet, ca și cînd n-ar fi fost acolo niciodată.

Le văzuse totuși! Fulgerele acelea le atinseseră, numai după aceea... Ce armă putea fi? Tunurile cu laser erau jucării pe lângă aceste dezintegratoare... Dezintegratoare de materie trebuie că erau, cumplit!... Și era rîndul lor acum?

— De ce m-am temut! zise căpitanul și se întoarse spre femeia care se oprise, se sprijinea cu spatele de ușa camerei ecluză, încremenise cu ochii închiși, de puteai jura că murise în picioare.

— Ce... Ce-a fost asta? articulă cu greu generalul.

— De ce m-am temut, repetă căpitanul. Ar fi cazul să mă felicitati, argumentele mele privind superioritatea lumii noastre au fost deplin convingătoare. Iar dilema ta nu mai există, se întoarse el spre tînăra femeie. Sînt oameni, nu roboți, au învățat răul mult prea repede, rise el.

— Ce zici?! Ne atacă?! Îngăimă generalul.

— Nu. Pe noi nu.

— Nu ne atacă? Ești sigur?

— N-am avea cum să ne apărăm în orice caz. N-ați văzut ce au? Puteți face un raport pozitiv, mă asiguraseră că dispun de anihilatoare atît de puternice, dar nu-mi venea să cred.

— Ți-am spus că nu sînt o lume pașnică! explodă generalul.

— Erau!... Erau pînă azi, zîmbi straniu căpitanul. Aveau mijloace de distrugere, de nivelare a terenurilor, dar nu se gîndiseră că le-ar putea folosi și altfel. S-au certat. Sfatul lor nu mai funcționa deja cînd am ajuns a doua oară pe „Nava unu“. Cei mai mulți, șapte dintre ei, dintre ele, au plecat pe navele lor. Cinci au rămas, am purtat tratative.

— Și, și?! Am ordin superior să obținem neapărat oricare mijloace de război de care dispun! Cu orice preț!

— Bănuiam, zise căpitanul. Tratativele le-am purtat în acest sens. Ne vor da planurile anihilatoarelor.

— Chiar!? suspină fericit generalul.

— În schimbul...

— Ahahaha! A ce? Cam ce vor?

— În schimbul istoriei noastre planetare.

— A ce?!

— A unei cărți, a unui tratat complet de istorie planetară. Lumea conflictelor omniprezente, stimulative, a unor conducători de oști care să-și asume puterea de-a lungul timpului, să comande și să dispună de tot... pare că i-a fascinat... Pe cei cinci. Ceilalți... celelalte, mai corect spus, au avut soarta pe care ați văzut-o! Începutul e promițător, nu-i așa?

— Ne dau chiar... ne dau planurile anihilatoarelor în schimbul unei amărîte de cărți de istorie? Stai, stai jos, maiorule, din clipa asta ești avansat! Omule, știi ce-ai făcut?

— Mă tem că da, surise strîmb căpitanul.

— Te temi? Și dumneata și ea vă tot temeți! Să nu mai aud vorba asta! Nu vom mai avea să ne temem de nimeni și de nimic! Stai, stai jos! E, e adevărat tot ce spui?

— Grozav de adevărat, observă căpitanul.

— Păpușă scumpă, fă-ne, draga mea, o cafea! murmură relaxat generalul. Și pregătește stația de emisie! O carte? Un tratat, zece să ne trimită imediat, auzi, numaidecît să ne trimită Centrul! Le dăm, dacă-i interesează, o bibliotecă întreagă, toate bibliotecile, să le microfilmeze, să facă ce vor cu ele, dracu' să le ia! Căpitane, maiorule, vreau să spun, realizezi ce pas gigantic pentru viitoarea istorie a planetei noastre ai făcut?

— Și a planetei lor! spuse proaspătul avansat, privind în urma femeii care ieșise.

— Exact! Și a planetei lor! Numai că trebuie să ne grăbim! Să ne grăbim! Să facem anihilatoare gigantice, la nivel intercontinental, apoi interplanetar! La asta ne pricepem, fii convins! O să avem cele mai bune, cele mai eficiente anihilatoare, nu amărîtele noastre de rachete... Dă-ți seama, dacă ne atacau! Dacă ne atacau, nu le puteam răspunde decît cu ce? Nava asta, în afara unei biceșnice rachete nucleare, nu are nimic! Nimic, nimic. Și vrem să intrăm în contact cu alte civilizații!

— Ce-i asta? Se-aude... Este... semnalul de alarmă...

— Alarmă? Nu aud nimic! nu pricepu generalul.

— Ba da, este presemnalul de alarmă, piuitul acesta înseamnă că cineva... cineva a intrat în camera...

— În ce cameră?

Răspunsul nu mai era necesar. Zbîrnîitul puternic al alarmei fu însoțit de o imagine teribilă. Racheta lor, unica rachetă a navei, pornise lansată cu neîndemînare de cineva, își corectă traiectoria, se îndrepta acum direct spre unica navă străină care se mai zărea în pustiul dezolant.

— Nenorocita! strigă generalul.

În ultima clipă, racheta făcu un salt brusc, ocoli micronava străină, își urmă un timp cursul, abia după aceea lumina orbitoare a exploziei nucleare invadă ecranul, făcîndu-l pe general să se prăbușească în fotoliu.

— Scut protector! murmură el. Ai văzut? Dispun de scut protector! Maiorule, și pe asta trebuie să punem mîna, neapărat! Dacă reușești, vei fi colonel, promit! Adu-o încoace întîi pe ticăloasă! Adu-o aici, să vedem ce-a urmărit, de ce-a lansat racheta.

Ordinul venea deja tîrziu. Ușa se deschise, mai palidă ca o moartă, femeia apăruse în cadrul ei, pe față cu un suris care te îngheța.

— N-a fost să fie, îngăimă ea.

— Ce-ai spus?!

— Am încercat să le dau o șansă.

— Ucigîndu-i?!

— O șansă pentru cei din Alizar! șopti trist femeia. Ar fi fost unica soluție. Dar n-a fost să fie! Se vor întoarce acum... pe planeta lor și vor face ce-au învățat de la noi. E cumplit, nu credeți? Să vii *de la mii de ani lumină*, căutînd „o altă lume rațională” și cînd în sfîrșit o găsești, *grație unei erori de un grad*, să înveți de la acea „lume rațională”... să aduci pe planeta natală „arta” războiului!

Colonelul apăruse nu se știe cînd în ușa grupului sanitar, generalul decise scurt, întorcîndu-se spre el:

— Închide-o! Imediat! Pe asta, pe isterica asta, cine știe ce ne mai poate face, tocmai acum, cînd sîntem pe punctul de-a obține o întoarcere triumfală! Execută ordinul!

Colonelul o prinse de cot pe femeie, o împinse în cabina din care tocmai ieșise, încuie, se întoarse spre general:

— E adevărat? Ați vorbit de... o întoarcere triumfală?

— „Apel către cele două nave străine!” se auzi atunci în aparat o voce cu inflexiuni metalice. „Apel către cele două nave străine! De ce ați încercat să ne distrugeți? Răspundeți, e foarte important să știm! Repet: E foarte important să știm!”

— Na! Acum ce să le zicem?! întrebă îngrozit generalul. Ce să le zicem?! O idee! Repede! Altfel se duc pe copcă tratativele, pierdem și anihilatoarele promise! Colonele, ce facem?

— Oh, dar nimic mai simplu! Lăsați-mă pe mine! făcu grăbit colonelul care nu mai părea să sufere de nimic, se instalează în fața ecranului, manevră câteva butoane:

— Ai grijă ce faci! scînci generalul.

— „Apel către nava din Alizar! Apel către nava din Alizar. O eroare regretabilă, pentru care vă cerem infinite scuze. Unica femeie din echipaj a atins din eroare butonul declanșator. Am luat deja măsurile necesare, v-o punem la dispoziție pe vinovată, dacă doriți. Generalul nostru își exprimă sincerele sale regrete în legătură cu incidentul petrecut”. A fost bine? se întoarse el spre general.

— Să sperăm! Scoate-o pe ticăloasă de-acolo, să nu se spînzure și să n-avem ce le mai livra.

Colonelul se repezi să execute ordinul, căpitanul devenit maior, șopti însă preocupat:

— E ciudat.

— Ce?

— Vocea... E tot o voce metalică, dar alta. Vreau să spun, nu e cea a Hotei — așa zicea c-o cheamă — ea preluase conducerea expediției, ea mi-a promis schimbul: istoria noastră contra anihilatoarelor lor.

— Am adus-o! făcu victorios colonelul, împingînd-o în față pe tînăra locotenent. N-avem, din păcate, o pereche de cătușe, dar...

— „Apel către cele două nave străine, se auzi aceeași voce. Vrem să nu facem o greșeală. Dintr-o eroare, ați spus, ați încercat să ne distrugeți? Adică fără să vreți?”

Generalul nu mai rezistă, apăsă pe clapa de contact, spuse cu morgă și cu dicție perfectă:

— „Sînt generalul care conduce expediția noastră. Puteți avea deplină încredere în cuvîntul meu, în mod absolut sigur dintr-o eroare pe care o regretăm profund, ra-

cheta noastră s-a îndreptat spre voi. Aș vrea să am cîstea de a vorbi cu șefa voastră. Vă rog foarte mult!”

Manevră clapeta pe recepție, așteptară îndelung, aceeași voce, care nu era a Hotei, rosti rar:

— „Am înțeles. Vom duce pe Alizar răspunsul vostru. Adio!”

— Cum? Care răspuns? Pleacă? strigă apucat de pandalii generalul. Ia, ia legătura dumneata, colonele, cu idioatele astea, doar nu s-au șifonat! Cum să plece, s-au ticnit!

Era însă tîrziu, o lumină albastră irupse deodată din corpul micronavei străine, care se ridică încet, urcă tot mai sus, dispăru apoi în cîteva secunde cu o viteză incredibilă din raza camerelor de luat vederi.

Năucit, generalul auzi în spatele său un hohot de ris. Locotenentul rîdea, cu o poftă nebună.

— Ați re-u-șit! strigă apoi femeia împungînd cu degetul spre general.

— Ce . . . ce am reușit? se bîlbîi generalul.

— Să le spulberați orice speranțe. Au *dorit* să audă că voiam să-i distrugem, n-ați priceput!? silabisi femeia. Ar fi rămas, dacă aflau că măcar cineva de pe această navă a încercat să le împiedice! Pentru a nu duce pe Alizar războiul, „molima noastră”! Pe Hota au neutralizat-o, desigur! O civilizație, o cultură milenar-pașnică nu poate fi anulată de primul contact cu niște demenți, domnule general!

— Totuși, Hota, obiectă colonelul.

— Nicl de o descreierată ca Hota, care a fost un incident, care i-a dominat temporar, jubilă locotenentul. O duc probabil s-o interneze sau judece împreună cu mesajul dumneavoastră politicos!

— Chiar crezi că-i așa? o întrebă scăzut căpitanul.

Umerii femeii căzură, fruntea i se încreți iarăși, arăta dintr-o dată obosită, sfîrșită, scîrbită; rosti abia auzit, cam printre dinți:

— Îmi place întotdeauna să sper.

— Altfel ar fi într-adevăr cumplit, aprecie căpitanul.

— Este cumplit, dragul meu, șopti amar femeia. Că asemenea contacte . . . între, se pare, prea puținele lumi raționale din univers sînt lăsate pe seama unor . . .

— „Apel către nava bază. Apel către nava bază!”
răsună atunci o voce cunoscută în aparatul de recepție.

— Asta-i maiorul meu!

— Am intrat în legătură cu Centrul, anunță maiorul.

— Cee?! sări ca ars generalul. Se repezi la aparat, apăsă clapeta, începu: Cine ți-a permis? Ce-ai transmis, dezertorul? Ce?!

— Nu era nevoie să transmit, replică maiorul. Grație... unui dispozitiv, au înregistrat cuvînt cu cuvînt discuțiile din nava dumneavoastră, inclusiv schimbul de mesaje cu nava din Alizar.

Înregistraseră? Cuvînt cu cuvînt? Era pierdut.

— Soția dumneavoastră se află la Centru, domnule general!

— Scorpia, își mușcă limba generalul.

— Șeful centrului vă transmite felicitări pentru tratativele pline de simț diplomatic și vă roagă să nu vă necăjiți pentru temporarul insucces!

— A! Drăguța de nevastă-mea! se luminează la față generalul.

— Pot să vă mai dau o veste bună! se întrecu pe sine maiorul.

— Încă una? Ești colonel, maiorule! Spune! zise năucit generalul.

— Vă mulțumesc și vă felicit, domnule general! Veți conduce tratativele cu ființe mult mai serioase decît creaturile din Alizar!

— Ei! Tot eu? Auzi, dragă! se întoarse generalul spre colonel.

— Un pilot bine verificat și trei colonei specialiști în arta militară urcă în aceste clipe pe o navă ce se va îndrepta spre dumneavoastră. Îi luați la bord împreună cu argumente științifice de prim ordin: dispozitive „raza morții” de ultim tip, scoase direct din arsenalul secret.

— Ei, așa da, așa da! strigă generalul.

— Ordinul e să porniți imediat ce sosesc, nu trebuie pierdută nici o secundă. Înțelegeți din ce motiv, domnule general!

— Desigur. Dar... încotro să pornim? întrebă generalul.

— Centrul mi-a comunicat că s-a primit un mesaj

dintr-o altă civilizație, vă dați seama? A doua civilizație rațională despre care aflăm într-un timp uimitor de scurt!

— Dragul meu, sînt nerăbdător! Cine, unde sînt ăia, că plecăm imediat! asigură generalul.

— Se află în punctul spațial codificat K-22-Z. Sînt aproape la fel ca noi, uimitor chiar de asemănători. O civilizație paralelă sau soră, în orice caz. Mesajul e imprimat pe o placă, planeta se numește Terra!

— Terra! ... Ce frumos! suspină înduioșat generalul.

— Au bărbați și femei, deci și conflicte și războaie trebuie să aibă. Încă o dată felicitări și succes, domnule general! Terminat!

— Și războaie! Îngînă topit de fericire generalul. Colonelo, îți dai seama ce ... ce perspective ni se deschid?!

— Da ... Da, se bîlbîi nu prea entuziasmat colonelul. Vom avea ce învăța unii de la alții, în mod sigur!

— Asta cere neapărat un pahar! aprecie generalul. Cred că ai ceva de băut în cabina dumată!

— Desigur, domnule general. Și eu ... și eu simt nevoia să beau ceva. Vă rog! invită colonelul.

În ușa generalul se întoarce spre cei doi rămași:

— Poți veni și dumneata, căpitane. Pilotul, hm! Domnișoară, declară seniorial generalul, pentru că trăiesc o mare zi, poți ... poți să-ți începi raportul de transfer.

— De transfer? Întrebă absentă femeia.

— Ca supraveghetore a computerului ce dirijează spălarea veselei ... diviziei ecuatoriale, hotărî generalul. Ți-l aprob imediat.

— Vă mulțumesc, domnule general, mormăi nerecunoscătoare subalterna.

— Hai, colonelule!

— Vă rog, după dumneavoastră!

Ușa grea se închise în urma lor, căpitanul se răsuci abia atunci spre locotenent, o privi lung, întrebă parcă amuzat:

— Pot să te felicit pentru noua funcție? Dragă mea, pentru o femeie, postul nou mi se pare mult mai nimerit.

— „O planetă numită Terra“ ... Cum crezi că sînt? întrebă tinăra.

— Pe deplin apți pentru a face cu noi schimburi „cultural-științifice“ înfloritoare! ricană căpitanul.

— Ce „noroc“ pe capul lor, nu-i așa?

— Și pe-al meu. Să mă nimeresc... pe cea mai modernă și rapidă navă a flotei noastre spațiale.

— Terra! Au trimis... un mesaj spre stele! zimbătinăra femeie. Îmi pare rău că nu voi putea să le spun... Că noi...

— Că noi sîntem cei ce-au ratat prosteste un contact cu lumea din Alizar! completă căpitanul flegmatic.

— Da! Dar aș fi adăugat: „Voi nu trebuie s-o faceți! șopti cu un soi de pătimă femeia. În acest univers... straniu, le-aș fi spus, printre stele negre ce *înghit* constelații întregi, printre metagalaxii ce *înghit* și ele „micile“ galaxii... care ne-au transmis parcă setea lor de distrugere și spectrul înspăimîntător al morții eterne, există o șansă, una poate la sute de miliarde, ca, străbătînd hăurile înghețate, de pe un pumn de țărînă pe altul, printre ostile stele gigantice, acel sîmbure mirific numit rațiune să se regăsească într-o altă formă! Și să iște...”

— Război între constelații! Poate chiar haosul total! rise căpitanul cinic.

— Sau... ceva menit să dea cu adevărat sens beznei fără început și sfîrșit, oribilelor abisuri indifferente, acelui ceasornic — altminteri absurd — care se cheamă Universul.

— Dacă ar fi auzit poezioara asta, își imaginează căpitanul, militaristii lor s-ar fi spînzurat toți cu centiroanele; profund rușinați.

— Poate nu au! Poate acolo nu sînt militaristi! ridică din umeri femeia. Și m-aș fi adresat oricum celorlalți; infinit mai puternici.

— „Infinit mai puternici“!... Chiar crezi?

— Nu te duci să bei un pahar, căpitane?

Se priviră în ochi, lung, căpitanul zise apoi, pentru primă dată pe alt ton:

— ... Mă cheamă Al.

— Asta se numește „familiarism“! Și e o încălcare gravă a regulamentului... izbucni femeia pilot în rîs, dar adăugă simplu: Pe mine An.

— Și nu crezi, An, că singură ți-ar veni greu?... Drumul pînă la Terra e lung, aminti căpitanul, se apro-

piase, își trecu palma mare peste obrazul delicat, îi răvăși ciuful scurt.

O clipă femeia se lipi de brațul acela, mlădiindu-se ca o pisică. Se trase însă imediat înapoi, întrebă bănuitoare, privindu-l atentă:

— Îți dai seama ce insinuezi?

— Cabina colonelului e și modulul de salvare al navei! De-asta mă trimiteai acolo, nu? rise Al.

— ... N-am dreptul să risc decît viața mea, Al! spuse rar, lucid, femeia pilot.

— Corect! Să nu-i tîrîm deci într-o aventură, pe-o navă complet lipsită de ... „argumente științifice“, decise Al și apăsă două clape. Modulul de salvare e acum se-parat de navă, preciză el. Îl vom catapulta după plecare. Pornim?

— ... Ești sigur că vrei să vii cu mine?

— Tot atît de sigur, se strîmbă reabordîndu-și tonul flegmatic Al, cum sînt că la capătul călătoriei ne va aștepta o echipă de militari, care va trage în noi; înainte de-a intra în contact.

— Eu cred că nu. Că merită, oricum, să încercăm. Merită, Al!

— Oare?

Degetele delicate ale femeii se crispară deasupra clăpetelor; erau comenzile de decolare.

— Îmi place întotdeauna să sper! scrișni ea cu o notă de îndrjire și apăsă simultan toate clapele.

Nava mugii, se opinti parcă din încheieturi, se urni groaie, se ridică însă încet, lin, părăsind satelitul natural pe care fusese parcă prizonieră, plecînd pentru totdeauna.

4. Experimentul Lumii Maar

Succesiunea rapidă de clinchete delicate, aproape melodioase încetase brusc. Zgomotul greu de fond rămînea însă permanent, un gîfrit apăsător, modificat ca inten-

sitate în funcție de diferite sectoare ale imensului oraș uzină.

— Nivel subteran 81.

Vocea venise de undeva din peretele cenușiu al ascensorului; complet neutră, de automat. Rhea căută să-și rostească la fel de fără ton întrebarea la care nu știa dacă va avea și-un răspuns:

— Unde-l pot găsi pe Zan-Zar?

— Laboratorul experimental M-4, veni la fel de plată informația, glasul metalic adăugă: Atingeți plăcuța triunghiulară de lângă ușa; vă pronunțați clar numele; așteptați.

Rhea ieși din cușca liftului ultrarapid, înaintă în coridorul lung și slab luminat, distinse imediat în stînga ușa laboratorului M-4. Se conformă indicațiilor, inclusiv celei de a aștepta. Trecură zece, poate cincisprezece secunde pînă cînd ușa se ridică încet, lăsînd să se vadă un interior mult mai bine luminat, o adevărată hală.

— Da, cred că pot să-mi încep reportajul, șopti Rhea scăzut. Am ajuns în sfîrșit în faimosul laborator experimental M-4. Mă așteptam, cred, la altceva. Lumină pluri-coloră, mereu schimbătoare, care vine din oglinzile ovale ale plafonului înalt. O sală vastă, culturi de plante, plante mari, albastre; care se ridică din containere de cristal. Mă întreb... da, mă întreb dacă am nimerit bine, Zan-Zar nu se zărește nicăieri. Nu e de fapt nimeni aici.

— Te înșeli, Ryan Dyn!

Rhea se întoarse spre locul de unde venise glasul, îl zări pe cel care vorbise dincolo de o masă lungă și îngustă acoperită cu clapete și ecrane.

— De nimerit însă nu ai nimerit într-adevăr bine deloc, adăugă cercetătorul.

— Numele meu e într-adevăr Ryan Dyn, afirmă Rhea. Ești Zan-Zar?

— Dar aștept să fiu chemat dintr-o clipă în alta...

— Cunosci, tăie Rhea. Faci parte din echipa care va pătrunde curînd în astronava necunoscută.

— Știi despre astronava eșuată? păru mirat Zan. Ce?

— Cam tot ce se știe, adică mai nimic.

— Vii de la Centrul de informare din Orms? Ești aici pentru propunerea pe care v-am făcut-o? deveni interesat Zan.

— Nu în mod special. Mai repede pentru nava necunoscută, eşuată, pe care urmează să pătrunzi azi. Dar, dacă tot sînt aici . . . Nu înţeleg, zise Rhea, cum ai putut ajunge la un raţionament atît de absurd ca cel din propunerea pe care ne-ai făcut-o?

Zan-Zar nu răspunse imediat. Se deplasa încet, foarte preocupat printre culturile sale de plante albastre.

— Vezi, începu Zan, m-am întrebat şi eu asta. Pentru că, la drept vorbind, m-a cam speriat ideea; tocmai prin lipsa ei de logică, dacă judecăm totul prin filtrul concepţiilor noastre de pînă acum.

— Şi cum altfel ai vrea să judecăm?

Zan iarăşi întîrzie să răspundă, meşteri la panoul de comandă, simfonia de nuanţe a lămpilor din tavanul oval muri treptat, lăsînd în loc o altă lumină, solară, identică aproape cu cea de la suprafaţa planetei. Voia să fie un răspuns? Rhea constată în orice caz că trecerea la baia de raze strălucitoare o deranja, Zan simţi asta probabil, pentru că manevră din nou clapetele consolei. Lumina odihnitoare se iscă din nou, estompînd sclipirea nichelată a uriaşelor recipiente cu materie biologică.

— Şi, dacă te-ai întrebat, la ce concluzie ai ajuns? se interesă Rhea.

— Cred că m-a influenţat, mi-a rămas în memorie, recunosc Zan, o informaţie pe care . . . am prins-o întîmplător acum vreo opt zile. Am fost atunci la Centrul de recepţionare a mesajelor galactice. Tocmai reuşiseră să decodifice un set informaţional înregistrat mai de mult.

— De unde se primise?

— N-au putut stabili sigur. În orice caz, de undeva din constelaţia 13-II-K. Nu asta are însă importanţă.

— Şi ce cuprinde mesajul?

— O idee extrem de ciudată! spuse Zan. O civilizaţie depărtată, necunoscută . . . a făcut un experiment. S-a apucat să creeze condiţii speciale de activare a materiei biologice primitive. Ori . . . au creat chiar materia biologică primitivă? Aici decodificarea s-ar putea să nu fi fost precisă, nimic nu e pe deplin clar. Fapt e că au experimentat pe mai multe planete aflate în prima fază, la relativ scurt timp după desprinderea lor din diverşi aştri, şi că au

reușit o trecere calitativă. Au izbutit să producă, artificial, o viață biologică, asigurînd, generînd, condițiile necesare de mediu. Pe planete poate sterpe, poate unde nici-cînd, ori mult mai tîrziu ar fi fost importată... ori ar fi apărut singură viața biologică primitivă.

— Pe mai multe planete au experimentat? vru să știe Rhea.

— Da. Și asta e încă un element de-a dreptul bizar. Iarăși s-ar putea să fie o greșeală de decodificare, dar... Experimentul acela a fost inițiat cu mii de ani în urmă. Mii de ani *de-ai lor*! Ce înscamnă asta exact iarăși nu știm. Cei ce l-au inițiat au lăsat mărturii certe asupra experimentului. Civilizația lor a pierit, mărturiile însă au rămas; au fost găsite de altă civilizație, care a verificat. Și-a descoperit... Ei bine, Ryan, după părerea celor care au emis mesajul decodificat acum opt zile de Centru, însăși planeta pe care ne aflăm... era printre cele incluse în lotul de experiment, efectuat de o... presupusă Lume Maar!

— Vrei să spui că, pe această planetă, viața s-ar fi născut ca urmare a... unui experiment?

— Întocmai! Și-atunci am făcut... raționamentul acela „absurd“ cum spui tu, punctă Zan. Vezi, noi, în circuitul galactic informațional rezultă că nu sîntem o civilizație tocmai creativă.

— Că *nu* sîntem?!

— Statistic e stabilit că marea, imensa majoritate a ideilor cu adevărat noi, revoluționare, pe care le utilizăm, în materie de valorificare a energiei, de transformare a materiei și transmitere a informației nu sînt rezultatul unor creații proprii. Teoriile fundamentale mereu le-am primit de la alții. Le-am perfecționat însă impecabil. În materie de perfecționare, desăvîrșire matematică a ideilor, sîntem imbatabili. Și-atunci... m-am gîndit... dacă am încerca să desăvîrșim și ideea aceea a experimentului, și-am ajuns la ce ți-am explicat, la ce consideri că ar fi...

— Dar este absurd! repetă Rhea și, cînd se pregătea să argumenteze, micul său receptor fixat pe buzunarul costumului de protecție piui scurt, de trei ori, Rhea anunță: Îmi pare rău, dar a sosit Hon.

— Hon Tar?!

— Vrea să vadă rezultatele obținute pînă în prezent de institutul vostru, zise Rhea pornind-o deja spre ușa laboratorului. De impresia pe care și-o va face depinde dacă vă vor alocă sau nu o suplimentare a fondului energetic; așa că, regret, dar trebuie să amînăm discuția începută.

— O! Asta-i foarte bine! exclamă Zan.

— Ce-i foarte bine?

— Că vine aici Hon. Am avut divergențe de păreri întotdeauna, dar... i-aș putea vorbi despre ideea „absurdă”. Am să merg și eu la întrevvedereea asta!

— Ei nu! protestă Rhea! Din fișa ta, Zan-Zar, rezultă că nu știi niciodată cum să pui problemele, n-ai face decît să-l indispui, să bănuiască cine mai știe ce despre activitatea din ultimul timp a institutului. Și, în consecință, scopul pentru care ați reușit să-l aduceți pe Hon Tar aici ar fi ratat.

Ajunseseră în holul mare al ascensoarelor, înainte de-a urca în cabina ultrarapidă, Rhea asigură:

— Am s-aduc vorba, dacă se va crea un moment favorabil, despre ideea ta. Asta pentru a mă verifica! Personal, toată teoria pe care mi-ai înșirat-o, cu Lumea Maar și experimentul, mi se pare absurdă. Dar... cine știe?!

— Promiți să-i vorbești?

— Da, zise Rhea, intrase deja în cabină, ușile se închiseră, ascensorul țîșni spre cel de-al doilea etaj subteran, unde era stația metroului pe circuit mediu.

•

— Deci, dragul meu Ga Nufet, încheie Bilten, sint nevoit să-ți spun, cu tot regretul, că ideea dumitale mi se pare profund eronată.

Micuțul student îl privea parcă fără să-l vadă, ochii lui gînditor-melancolici. erau ușor umezi. Ce naiba, doar nu avea să înceapă să plîngă ca o fetiță din ciclul întîii?! El nu făcuse decît să-i atragă atenția că *ratase*, greșea adică acest Ga Nufet, avea să greșescă, fără doar și poate, înfundîndu-se pe un drum arid, la capătul căruia nu se întrevedea nimic, nimic.

Îi veniră în minte simultan două afirmații aproape identice despre Ga Nufet, doi dintre mai tinerii săi colegi,

tot profesori ai Universității Delphi, ziceau că acest tinăr ar fi „extrem de original în gândire“. Mă rog, original putea să fie cât poftea! Era chiar bine ca toți tinerii să fie originali! Sigur că da. Numai că ... în cadrul unor limite stabilite. Unde s-ar fi ajuns, dacă fiecare din studenții Universității Delphi — profilată pe formarea unor cadre cu rol hotărâtor în „apropierea de noi a viitorului“, asta era chiar expresia lui, foarte frumoasă, își aminti cu plăcere Bilten, da, îi venise în minte într-o dimineață când se îndrepta spre amfiteatrul plin cu studenți — deci unde s-ar fi ajuns, dacă s-ar fi dat curs, chiar așa, fiecărei idei „extrem de originale“ a acestor puști care nu învățaseră încă să suporte cu stoicism un eșec, o ratare?!

Nu-și dădea oare seama acest Nusfet că, dacă chiar, să admitem, ar fi fost viabilă ideea lui năstrușnică, ar fi trecut totuși pînă acum prin capul altor ciberneticieni ceva mai experimentați decît el, ar fi trecut chiar prin capul profesorului său de cibernetică, la care venise cu candidă obrăznicie „să-l consulte“? Ce era el, Bilten? Medic, să trebuiască să acorde consultații tuturor celor ce se simțeau bîntuiți de idei?! Și ce s-ar fi așteptat oare acest Ga Nusfet să-i spună el, după ce citise conceptul „ideii“, așternut... pe-o jumătate de pagină, fără un titlu, fără o formulă de început, fără semnătură, o mîzgăleală abia descifrabilă, însoțită, ce-i drept, de un dosar de observații, dar la fel de empiric făcute, fără o metodologie științifică de lucru, fără nimic! A, bine că-și amintise!

— Depășind acum cadrul acestei teme a discuției noastre, dragul meu Ga Nusfet, dar strîns legată de „ideea“ dumitale — adică de posibilitatea transpunerii ei în plan științific, desigur, *dacă* nu ar fi așa cum ți-am spus „o imposibilitate logică perfectă“ — ar mai fi și metoda de lucru. Ai citit, cred, lucrarea mea referitoare la importanța metodei de lucru în găsirea ideilor originale.

— Nu, mărturisi abia auzit nefericitul.

— Foarte rău, citește-o! După aceea să vii să mai discutăm, împinse din fața sa Bilten dosarul doldora de „constatări întîmplătoare“, așa îl și intitulase acest individ care făcea pe timidul, — hm! cunoștea el speța —, dosarului știuse să-i pună un titlu, dar „ideii“ nu catadicsise

să-i aştearnă în cap măcar o formulă cît de mică de adresare, cînd o înaintase profesorului său, să i-o studieze! Ei nu, trebuia făcută puţină ordine, introdusă o anumită disciplină! Îi veneau pe cap toţi neaveniţii, toţi „originalii“, să le spună „dacă nu cumva greşesc!“ Ce era el, în definitiv, ghicitoare?

Pe uşă îşi făcu apariţia Lily. Bilten se învioră fără să vrea. Era noua lui secretară, căci renunţase de curînd, după un an de chin, la cadoul studenţilor săi; „secretara cibernetică“ fusese îndepărtată. De fapt, rămăsese în anticamera lui, era totuşi un semn de respect şi apreciere cadoul, dar îl prefera decuplat. Cutia aceea nu-l inspira nici pe departe cît silueta acestei minunate făpturi care, ce-i drept, uita să bată la uşă, intra în biroul lui cînd îi venea, simplu, ca şi cum ar fi vîrit mina aceea micuţă şi plinuţă în poşetă.

— Aveţi un mesaj de la Ela Nant din Orion, de pe... nava aceea, anunţă parcă uşor înţepată Lily.

Trebuia să recunoască, secretara lui cibernetică nu ar fi fost nici atît de inoportună — era tocmai pe punctul să tragă concluziile şi să-i spulbere iluziile dăunătoare acestui tînăr — nici atît de indiscretă, nici neinformată: Ela Nant plecase, dar nu putuse ajunge deja în Orion! Mersul „ondulatoriu“ al lui Lily compensa însă aceste mici defecte corectabile pe parcurs, iar lui îi făcea plăcere să corecteze, simţea că asta era misiunea sa.

În plus, pentru a fi cu adevărat obiectiv, trebuia să recunoască, Lily îl scutea de convorbiri nedorite. Intuia cu un talent rar (pe care „cutia“ nu l-ar fi avut niciodată) cu cine trebuia să-i facă legătura prin interfon şi cu cine nu, găsea scuze perfect plauzibile pentru a justifica plecarea lui din birou „exact în clipa asta“, dispunea deci de un al doilea talent remarcabil şi, deşi îi era secretară de numai şase zile, Bilten presupunea că avea şi multe alte talente.

Ciudat mai era — asta cum o fi reuşit Lily să facă? — faptul că în primele ore ale dimineţii, ore în care prefera să se închidă în birou şi să studieze, în linişte, lucrări de ale studenţilor, ori să-şi revadă propriile lucrări, nu era deranjat nici măcar de cei din Consiliul suprem de coordonare, ori din Comisia specială universitară. Cum izbutise

oare Lily să-i determine a-i respecta aceste ore ale dimineții, ce le făcuse?

Lily ieșise pe ușă, micuțul cu ochi de cadină nu. Oare chiar nu pricepea că îi răpea timpul?

— Mai ai ceva să-mi spui, dragul meu?

— Vedeti, încep brusc Nusfet, sufocat de emoția personalității profesorului său, desigur, vedeti, pe mine m-a frapat... tocmai simplitatea ideii. Mi se pare că este atât de... atât de „trăsnită“, de... cu totul altfel decât modul nostru frecvent de a considera capacitatea de a realiza un schimb de informații în general a materiei... vii, ori a celei pe care o considerăm a fi moartă... încit...

— Dragul meu! îl întrerupse Bilten.

— Nu vă supărați, vă rog, dar eu am dovezi! Am înregistrat niște constatări factice! Or, faptele...

— Faptele sînt interpretabile.

— Chiar și în știință?! Încremeni Ga Nusfet.

— Mai ales în știință, dragul meu. Depinde întotdeauna de unghiul din care privești faptele, de platforma științifică pe care izbutesti să te înalți sau nu. Ai constatat niște fapte! Dar care este semnificația lor? Esența, care e adevărul adevărat despre ce pare „în mod evident“ adevărat? Oamenii au constatat răsăritul în fiecare zi al soarelui. Și au apreciat — lipsiți pe atunci de o metodologie exactă de lucru — că soarele se mișcă, în timp ce ei rămîn nemișcați!

— Dar soarele totuși se mișcă! izbucni Ga Nusfet. Chiar dacă altfel decât credeau ei, chiar dacă ei se mișcau în jurul lui, soarele se mișcă și el în galaxie și odată cu galaxia! Ideea mea poate nu e limpezită, poate ar avea nevoie de o deschidere mai largă în modul de abordare, cu pentru asta venisem la dumneavoastră, profesore Bilten! exclamă cu ochii în lacrimi Ga Nusfet.

— Trebuie să înțeleg că te-am dezamăgit? strecură cu sarcasm Bilten.

— Mult! șopti atunci la fel de scăzut Ga Nusfet, dar reizbucni cu o patimă total neștiințifică, pe care Bilten o mai întîlnise: Numai că eu cred în ideea mea! În faptele constatate... care trăiesc, există fără să le pese de „unghiul de abordare“! Și chiar dacă nu am la dispoziție superordinatele dumneavoastră, voi merge pe idee aceasta

trăsnită, nebună, i-am înfipt mina în coamă și n-o las, trebuie să mă poarte pînă la urmă încotro vreau eu!

— Spre glorie?! rîse Bilten. Dragul meu, drumul spre glorie e plin de schelete anonime. Ale celor ce au fost azvirliti din șa.

Nusfet îl privi cu o expresie care se voia nimicitoare, își înșfăcă dosarul de pe masă și ieși... hohotind de plîns.

Uite cine voia să-i ia locul mîine, poimîine! Un bîziit, un puști care... probabil respins de cine știe ce zgîtie, se visa noaptea călărind cu mîna în coama științei!

Dacă totuși era vreun „nucleu de idee mare“ în dosarul ăla? Bilten apăsă pe butonul analizatorului, se opri la o filă. Pe ecranul aparatului apăruse un semn de întrebare. Cuplă cel de-al doilea ecran, citi: „Informație incompletă; *in forma aceasta*, soluție imposibilă“. Răsfoi mai departe dosarul cu „fapte“ al lui Ga Nusfet, dosar rămas în memoria analizatorului, dădu peste încă șase semne de întrebare cu explicații aproape identice, realizează că aparatul cercetase faptele separat, că informația se putea completa, dacă ar fi fost...

Sintetizatorul! Transferă întreaga lucrare în cel de-al doilea aparat, care începu să mormăie parcă deranjat. Ce se întîmplase? Pe ecran apărură un text, Bilten citi și se înfurie, se ridică de la birou și se chinui să vîre în mașină și ipoteza de lucru pe care Ga Nusfet o scrisese de mîină pe jumătatea aceea de coală uitată pe masă.

Apoi așteaptă și începu iarăși să se enerveze. Pînă acum, aparatul ar fi trebuit să ajungă deja la o concluzie, baza de lucru fusese deja „cernută“ de analizator.

— Negativ! oftă Bilten citind răspunsul cu satisfacție și se întoarse la masa de lucru, constată însă că ochiul ciclopic rămăsese aprins.

— „Soluție imposibilă, preciză sintetizatorul, dar adăugă: Ipoteză hazardată, faptica insuficientă și, în parte, probabil, nelegată de tema propusă. Sugerez lărgirea ariei de informare. Insistă pe a treia grupare de fenomene înregistrate, care se regăsesc incorect, repet, incorect, în concluzia capitolului întii, în discordanță cu ipoteza, repet, hazardată. Ori care pare astfel“, încheie sintetizatorul și ochiul ciclopic se stinse.

Ce-l apucase? În primul rînd, de cînd dădea un răspuns atît de lung, fără să i se ceară explicații? Pînă azi, aparatul acesta, legat cu unul din superordinatoarele universității, dădea verdicte scurte: „Negativ“ ori „Pozitiv“, eventual adăuga o formulă-soluție sau menționa formula incorectă care dusesse la eroarea din ipoteză. De cînd pălăvrăgea? De cînd venea cu „probabil“, cu „pare“? Fusesse programat să răspundă exact! Cine îl vîrîse pe „probabil“ în creierul lui, cînd el, Bilten, se zbătuse pentru ca acest aparat, acel superordinator la care era conectat, să funcționeze fără „probabil“?

Greșise el, probabil! *Probabil?! Sigur* greșise, apăsase distrat clapa, îl conectase la cel de-al doilea superordinator, care lucra cu probabilități. Da, trebuia să repete operația. Ce era însă cu acea „a treia grupare de fenomene înregistrate“? Bilten căută în analizator paragraful. În sfîrșit, imaginea filei de dosar se opri pe ecran.

Asta... ciudat! Îi aducea aminte de ceva. El, Bilten, remarcase în urmă cu ani, cîteva fenomene asemănătoare, făcuse, da, făcuse fără îndoială și o lucrare... acum vreo 25 de ani, numai că nu plînsese cînd profesorul său îl sfătuisese pîrintește să abandoneze pista aceea; înțelesese că ratase și gata.

Bilten se întoarse spre selectorul personal, îl cuplă cu sintetizatorul și-l programă să-i caute lucrarea legată de temă, precizînd perioada... probabilă. Cine mai știa, s-ar fi putut, recitînd-o și folosind datele din sintetizator, să-i vină vreo idee... desigur nu atît de trăsniță ca a acestui Nusfet, care-i amintea...

Ia să vedem ce mai făcea fosta lui studentă, care se îndrepta cu nebunul celălalt de Glad Selv... probabil spre moarte! Din 7-II-B nu se întorcea nimeni.

Ei, uite că fata aia nu se dovedea a fi chiar atît de rea. „Prea distinse profesore Bilten!“ Începea bine. Și uite că nu greșise făcîndu-le cadou setul de roboți, îl aprecia la superlativ, le descoperise chiar calități în plus. Iar era impertinentă! Dacă el, Bilten fi testase, cum pretindea ea că descoperise în plus... A, prin teste noi — îl verifica, da? n-avea încredere în testele lui! — dar cei șase B.G.-24 se descurcaseră se vede admirabil; Ela Nant era, ca nicio-

dată, entuziasmată, îi mulțumea, în numele amîndurora, pentru cadou! Și încheia cu „deosebită stimă“, adăugîndu-i „modestele ei urări de noi succese în apropierea viitorului de zilele noastre“! Uite că reținuse expresia lui — sigur, ce e bun se reține ușor — și din moment ce o reținuse... Aha! Era și-o formă de mărturisire aici, Ela Nant recunoștea implicit că îi urmărea cursurile cu atenție, chiar dacă declarase cîndva... nu mai avea importanță ce. Uite că în fața morții, poate biata Ela Nant...

Ei! Acum își dădea seama! Ga Nusfet afirma, încerca de fapt, într-o altă formă, abordînd faprica dintr-un alt unghi, ceea ce Ela Nant pretindea, *pretinsese* că există! Și micuțul Nusfet *nu mai era atunci original*! Ha, ha! Ha, ha, ha! Nu mai era deloc original, Ela Nant nu era nici măcar singura care avea halucinații! Se mai găsiseră încă doi nebuni care, *înaintea ei*, se hazardaseră să presupună că marile ordinatoare ar sta la taifas, chiar dacă nu „le și auziseră“, ca Ela Nant, niciodată.

Un clinchet argintiu îl anunță că selectorul îi descoperise lucrarea printre nenumăratele sale studii științifice, pe ecran apăruse sinteza ei.

Așadar, Ga Nusfet *nu era original*. Asta merita reținut. Să vedem însă, în locul ipotezei greșite a lui Ga Nusfet, ce scrisese el, Bilten, în tinerețe, observînd fenomene similare?!

Ei, asta era cu totul altceva! O ipoteză îndrăzneată... o demonstrație impecabilă, documentată de întreg colectivul micuț pe care atunci îl conducea, își amintea bine, la început nu pricepuseră nimic bicisnicii, abia cînd el desprinsese cu o limpezime de cleștar concluzia... De ce-o fi zis bătrînul lui fost profesor că era o cale eronată? Se ramolisese?

Dar dacă ar... ar completa puțin această lucrare cu... cu unele constatări factice din analizator — Ga Nusfet doar nu avea să aibă pretenția la coautorat, pentru că ar utiliza cîteva fapte constatate de el într-o lucrare fundamentată complet pe altă bază și cu altă viziune?!

Ia să verificăm! Da, trebuia văzut mai întîi ce putea ieși din ansamblul acesta, din contopirea, completarea re-

ciprocă a celor două lucrări, după aceea... știa el ce să facă.

Bilten începu să apese cu înfrigurare clapele sintetizatorului, îl conectă la superordinatorul care lucra fără probabilități, așteptă trei secunde.

— „Am mai dat o dată răspuns la această problemă. Completarea nesemnificativă“, citi consternat Bilten.

Cum? Cum mai dăduse o dată răspuns la această problemă? *De data asta nu greșise*, știa precis. A, se vede că circuitele erau inversate. Ieri, meșterise un tehnician la sintetizator, reparase o defecțiune, dar provocase, prostul, alta. Dar cum își permitea mașina asta probabilistică ne-roadă să decidă atât de tranșant „completarea nesemnificativă“?! Adică era lucrarea lui din tinerețe nesemnificativă pentru tema, pentru ipoteza lui Ga Nusfet?! Se dereglase! Se dereglase precis computerul, trebuia să semnaleze echipei de control.

Bilten apăsă cealaltă clapă, conectă acum sintetizatorul la superordinatorul U-11 care lucra cu probabilități. În realitate era tocmai invers, acum avea să-i răspundă creierul ordinatorului U-12, ce răspundea excluzând probabilitățile. Pe ecran apăru imediat:

— „Soluție identică. Repet, soluția este identică celei date de U-12“.

Ce mai era și asta? Cum, nu greșise? El nu greșise, nici ordinatorul nu greșise, din moment ce un al doilea dădea același verdict! În creierul unui ordinator apăruse noțiunea de „probabil“, fără a fi fost implementată acolo vreodată?!

Cine-i făcea farsa asta? Ga Nusfet? Voia să-și demonstreze, să-și susțină astfel ideea trăsniță și ideea celeilalte trăsnite de Ela Nant cum că ordinatoarele biologice ar comunica între ele?

Reușise — cine știe cum — micuțul cu ochi de cadină să se apropie de superordinatorul U-12 și să-i strecoare în memorie noțiunea „probabil“?! Bine, dar de ambele ordinatoarele izbutise să se apropie? Le conectase? Pentru că altfel *de unde știa U-11 ce soluție dăduse „fratele său“, U-12?! ...*

Bilten înlemnise cu ochii la ecranul care îi mai aduse o surpriză. U-11 făcea o precizare:

— „Păreră diferită față de U-12 în ce privește completarea, profesore Bilten. E vorba de altă generație, desigur, informația este azi depășită și inutilizabilă. Dar, luînd-o în sine, e probabil să fi dus la o concluzie interesantă, la o ipoteză, paradoxal, mai amplă decît cea a lui Ga Nufet.

„Profesore Bilten?! De cînd îi dădea U-11 răspunsurile... adresîndu-i-se pe nume?! Dar despre Nufet de unde știa? Încercase Nufet să-și verifice ipoteza? Ordinatorul aflase deci cui aparține „ipoteza hazardată“?!

Și prin „altă generație“ ce trebuia să înțeleagă? Generație de oameni sau de ordinateoare? Și lucrarea lui! Lucrarea lui „nesemnificativă“ acest U-11 considera că probabil ar fi dus la o ipoteză „mai amplă decît cea a lui Ga Nufet“?!

— „Cum? Cum așa?“ imprimă pe claviatură febril Bilten, întrebarea era total neacademic formulată, vru s-o refacă, U-11 pricepuse însă, răspunse în aceeași clipă:

— „Ați fi intuit, dovezile erau imposibil de adus atunci, dar ați fi intuit în mod genial teoria Elei Nant, profesore Bilten. Ați ratat“.

Bilten se frecă la ochi crezînd că visează. Eră un coșmar? Care „teorie a Elei Nant“, de cînd se apucase Ela Nant să teoretizeze? Nu publicase niciodată nimic, el ar fi aflat!

De unde știa acest U-11 de teoria nepublicată a Elei Nant? Iar el, el, Bilten, ar fi putut „intui în mod genial“...?!

Dar dacă Ela Nant nu publicase nimic... dacă acest... aceste U-11 și U-12... ar dispărea, dacă n-ar mai fi, dacă le-ar șterge... cineva memoria, atunci el ar putea să-și reia munca la acea lucrare și... Și să demonstreze argumentat ce? Că ordinateoarele „conversau“? Atunci astea două conversaseră și cu celelalte două superordinateoare ale universității?! Și... spre deosebire de el, de oameni, ordinateoarele își însușiseră deja, aprobaseră teoria Elei Nant?!

Palid, Bilten se ridică de pe scaun, merse cu pași nesiguri pînă la ușă, o deschise.

Lily își lustruia gheruțele. Iar interfoanele... de-asta era atîta liniște! Interfoanele, toate, erau decuplate.

Rhea ajunse la timp. Tocmai cînd Hon Tar apăruse în marele hol, însoțit de cei șase asistenți ai lui, pe care îi expedie imediat, invitîndu-i „să se familiarizeze cu orașul subteran“. Rămăși singuri, schimbă cîteva fraze banale, Hon condusesese pînă în urmă cu un an institutul, cunoștea clădirea gigantică perfect. Adică nu chiar perfect, pentru că cel sosit declară scurt:

— Vreau să văd noua aripă!

— Presupuneam, făcu simplu Rhea. Mergem acolo. De cînd am sosit aici pentru documentarea pe care mi-a cerut-o centrul din Orms, am ajuns să cunosc bine orașul uzină.

Hon arăta bine dispus, nu trebuia pierdută această ocazie, așa că urcară într-un mic vehicol de două locuri, care porni imediat spre aripa vestică a institutului subteran.

— Aud că au clădit-o la suprafață. E steaua aceea de mare pe care am zărit-o din glisor?

— Întocmai, zise Rhea. Lumina solară e indispensabilă...

— Indispensabilă?! Pentru acest proiect îndoielnic?

— Avînd în vedere economia de energie, explică aparent fără intenție Rhea.

Importantul musafir simți încotro bătea, se amuză:

— Foarte frumos că s-au orientat așa. Dacă mai ridică stele de-astea, poate nu mai cer suplimentarea de energie!

— Ei, nu! Trebuie evitate construcțiile exterioare, o luă diplomatic Rhea, aflase că Hon nu numai că ținea la acea idee, dar o și lansase, adăugă însă: Așa cum trebuie respectat și timpul.

— Timpul?! Îi aruncă o privire iute Hon.

— Al musafirilor, al cercetătorilor. Niște modernizări trebuie făcute. Acum, de pildă, vom risipi mai mult timp, pentru a parcurge planul orizontal al institutului pînă la sectorul vest, decît ai pierdut străbătînd două continente. E ridicol.

— Este, admise Hon. Astea-s fleacuri, se vor rezolva ușor. Am auzit însă de ceva proiecte noi, de amploare, nu de modernizări ieftine. Ce mai face „dușmanul meu personal“? Ce-i mai trece prin cap?

Că modernizările, strict necesare altminteri, erau „fleacuri care se vor rezolva ușor“ era bine. Indiscutabil, azi Hon avea o dispoziție remarcabilă. În ce-l privea pe „dușmanul lui personal“, despre el Rhea ar fi preferat să discute mai târziu. Era vorba de Zan-Zar care, cît timp Hon condusesese institutul, îl agasase cu pretenții zilnice, solicitase și comisii de anchetă, Zan avea mereu idei noi, dar costisitoare sub raportul experimentărilor, iar unele dintre acele idei erau „prea îndrăznețe“. Cea mai îndrăzneată însă părea să fie ultima, pe care Hon n-o aflase. Așa că Rhea se întrebă dacă să evite discuția ori, din contră, să expună noua intenție a biochimistului.

Oaspetele remarcase ezitarea, adăugă încurajator:

— Trebuie să recunosc, *unele* din ideile „aiurite“ ale acestui Zan s-au dovedit viabile. O năzbîtie de-a lui pe care m-am opus s-o experimenteze s-a experimentat în sistemul 4-II-4. Cu succes.

— Cum?! făcu Rhea neînțelegînd.

— Da. De aceeași idee pe relația spațiu-timp e vorba. Reiese că îndrăzneța ipoteză a lui Zan era valabilă. Cui se dădea că îndrăzneța ipoteză a lui Zan era valabilă. Cui se dădea că îndrăzneța ipoteză a lui Zan era valabilă. Culmea, ceea ce la „dușmanul meu“ fusese rezultatul unor deducții logice consecutive, la cei din 4-II-4 a fost o împlinire fericită. Altceva căutau, dar au descoperit un efect remarcabil, de mare perspectivă, pe care au clădit de fapt teoria. Trebuie să-l felicit pe Zan, nu?

— De ce? tot nu pricepu Rhea.

— Dacă-i venea ideea mai devreme și se-ncăpățîna să nu renunțe la ea, cum are el obiceiul uneori, am fi risipit inutil, cu experimentările, o energie uriașă. Așa, vom prelua ideile care ne-au fost comunicate, vom da în schimb altele, la nivel galactic nimeni nu va pierde nimic.

Da. Era un raționament. Logic, eficient, economic, minus... o mică eroare ce se strecurase în judecata lui Hon. Dacă „împlinirea aceea fericită“ nu ar fi dus la descoperirea „efectului de mare perspectivă“, acesta ar fi rămas necunoscut la nivel galactic... cine știe cît timp, teoria

la fel. Nu remarca Hon acest aspect? Începea cumva să se plafoneze?! Ori, tot din anumite rațiuni, prefera să nu întrezărească acel quantum de hazard?

Deocamdată, Hon urma să aprobe ori nu fondurile energetice suplimentare. Era de sperat să le aprobe, mușafirul „ținea” la institut pentru că aici se formase, tot rațional era legat de acest loc ce-l catapultase în Consiliul suprem de coordonare și unde avea probabil să revină, mai devreme sau mai târziu. Așa că Rhea hotărî să încerce, să aducă adică în discuție ipoteza ultimă a lui Zan, momentul i se păru favorabil.

— Pentru c-a venit vorba de idei noi și de ce-i mai trece prin cap lui Zan, începu Rhea cu prudență, ei bine, l-a influențat, zice, un mesaj decodificat de curînd la Centrul de recepționare.

— Cel venit din 13-II-K?

— Îl știi, deci? E perfect atunci, spuse Rhea. Zan vrea pur și simplu să perfecționeze acea idee!

— Asta-i bine! Cum?

— Mda, aici e aici, cum! atacă Rhea pieziș, hotărînd să-i incite lui Hon spiritul de contrazicere. Mie ideea mi se pare net greșită.

— Să vedem! Despre ce-i vorba?!

— Nici mai mult, nici mai puțin, Zan crede că, tot în mod experimental, ar putea crea condiții artificiale pentru a stimula apariția la materia biologică... a unor reacții afective.

— Ei, asta-i bună!

— I-am spus că-i absurd! se apără Rhea. E vorba de primatele mari, de fapt. Vrea să stimuleze anumite zone cerebrale, să creeze o mutație capabilă să facă posibilă o viață afectivă superioară...

— La cimpanzei?!

— Da. După observațiile lui, presupune că în acea lume dominată de instincte ar exista totuși „embrioane de sentimente”.

— Stupid! mormăi Hon. Sentimente?! Oricine știe azi că sentimentele apar doar pe o bază pur rațională. De pildă, am aflat că ții foarte mult la acela care te-a salvat recent în acea călătorie spațială. Știi că puteai pieri, că

sistemul galactic ar fi pierdut în tine un exemplar absolut reușit și totodată nava spațială. Și ții deci la acel care te-a salvat, te-ai legat afectiv de el, pentru că, logic, îți dai seama de asta. Crezi că în capul unei maimuțe s-ar putea elabora vreodată un asemenea raționament?

— Nu-mi dau seama, mormăi Rhea. Sînt reporter, nu m-am ocupat, n-am studiat cu atenție animalele de laborator.

— Dar e ridicol! La nivel galactic se știe doar, perfect de bine, că sentimentele, viața afectivă în general, în toată complexitatea ei, nu pot apărea la ființele necibernetice!

— Asta știm noi, observă și mai cu prudență Rhea. Zan-Zar afirmă însă că de cînd folosim pentru creierele noastre și membrane biologice, progresul e evident; că noi trei, de pildă, datorăm o anumită maleabilitate de gîndire tocmai faptului că posedăm și asemenea membrane biologice. Hon. Civilizațiile pe care le cunoaștem, cu care ne aflăm în contact, sînt într-adevăr cibernetice. Dar tot una dintre ele a lansat și teoria aceea — n-am idee dacă o cunoști — potrivit căreia, dintr-o ramură a primatelor actuale s-ar fi născut... mă rog, un fel de civilizație, cîndva superioară, care s-a autodistrus; reiese că ar fi pierit la un moment dat, în urma unui cataclism.

— Și? Admițînd chiar că, printr-o întîmplare regretabilă, dar teoretic posibilă, o asemenea civilizație ar fi existat...

— Vezi, întrerupse Rhea, teoria, ipoteza aceea s-ar lega cu alta: a evoluției continue neprogramate, din lumea animală.

— Altă aberație, vrei să spui! Care evoluție? Cum să se poată produce o evoluție fără scop, neprogramată?! Ai văzut tu vreodată, a văzut cineva, un pește prefăcîndu-se în șopîrlă?

— Nu. Dar cei care o admiseseră ca posibilă, tot o civilizație cibernetică, presupuneau că ar fi vorba de un proces extrem de lent, pe care anumite mutații produse rudimentar, stihinic...

— „Lent, extrem de lent“ ironiză Hon. Atît de lent încît nimeni nu poate constata faptic acel proces, nu? Dealtfel, teoria era o vechitură, descoperită într-o navă cosmică rătăcită în spații și aparținînd unei civilizații su-

combate de mult. O absurditate! Ceva ce nu poate fi practic verificat; deci nu știință!

— Hon, dar existența unui asemenea lanț evolutiv, a unei civilizații care a avut ca punct de plecare lumea biologică primitivă, ar explica... Ar fi un mod de-a da răspuns teribilei întrebări: Cine ne-a elaborat pe noi?... Dacă acele posibile ființe necibernetice or fi ajuns pînă acolo încît să construiască, înainte de-a pieri, aparate cibernetice rudimentare, dar dotate cu programe de auto-perfecționare?!

— Exclus! Cine ne-a elaborat pe noi se știe foarte bine! făcu sec Hon. O altă civilizație cibernetică. Ne-a adus pe planeta aceasta, pentru a o popula, pentru a-i valorifica pe deplin resursele energetice.

— Bine, dar pe acea civilizație cibernetică cine a creat-o?

— Altă civilizație, evident tot cibernetică! Ce s-a perfecționat apoi și ea, paralel, mai mult sau mai puțin decît celelalte, în funcție de resursele energetice planetare diferite, care i-au permis ori nu experimentări de mare anvergură!

— Și pe acea altă civilizație cine a iscat-o?!

— Altal izbucni Hon. Doar știi, ca toată lumea, că universul e infinit! De unde-ai vrea să-ți spun eu exact cine și cînd? Și de ce te preocupă asta?! Am impresia că ai început să gîndești greșit, Ryan Dyn! Suprașolicitarea... probabil, trebuie să-ți faci o verificare de gradul trei. Răționezi eronat, și-aș spune chiar pe undeva periculos. Zanzar la fel!

— De ce?

— Cred că ar trebui să vă faceți o verificare complexă! Pentru că asemenea idei, asemenea întrebări inutile nu se pun! Și-ar bate capul cu ele poate doar... Da, cred că ar avea temeritatea illogică, sterilă, de-a și le pune doar ființele născute din materia biologică primitivă, bazată pe impulsuri neraționale! Pe care le-ar preocupa trecutul mai mult decît viitorul.

Poftim în ce se vîrîse! O verificare îi trebuia acum, pentru ca totul să iasă la iveală înainte, mult mai înainte decît trebuie, pentru ca scopul să fie definitiv ratat.

— Exagerezi, Hon!

— Nu. Și probabil ar fi fost mai bine ca Zan-Zar... să nu facă parte din echipa care va cerceta nava necunoscută, se foi pe locul său strimt Hon, atinse clapeta din fața sa și ceru pe un ton ferm:

— Sint Hon Tar. Apel către dispeceratul central. Faceți-mi legătura imediat cu Zan-Zar!

Vocea neutră, de automat, alterată ușor de microfon, răspunse ca întotdeauna prompt:

— Imposibil, Hon. Echipa de intervenție din care face parte Zan-Zar a intrat chiar acum în perimetrul special L. Pentru evitarea oricăror perturbații, legătura cu membrii echipei este unilateral întreruptă. Ei ne pot cherna, noi nu. Măsură necesară pentru a nu le distrage atenția în momentele de tensiune ce se vor crea în timpul...

— Bine, bine, am înțeles, tăie Hon. Încercați să-mi faceți totuși legătura cu șeful echipei! hotărî el și se răsuci spre Rhea: Așadar, au intrat deja în perimetrul L.

— Ți-e teamă pentru Zan? se interesă Rhea.

— Mai ales... pentru echipa pe care o conduce. Pentru planetă... Pentru sistemul nostru stelar, zise Hon și o fixă cu privirea aceea care i se păru Rheeli acum de-a dreptul bănuitoare.

5. Un simulacru de civilizație

— Ela, să știi că așa nu mai merge!

Ela întoarse capul mirată, Nat iar apăruse lângă ea, în camera blindată a navei, constată că ciborgul avusese grijă să închidă în urma lui ușa dublă.

— Ce nu mai merge, ce vrei?

— Afectezi starea de disciplină a echipajului.

— Eu?! rămase Ela trăsniță.

— Da, pentru că ești geloasă. Fiind geloasă, ești emoționată. Fiind emoționată, nu-ți poți stăpîni pe deplin fluxurile Fita și toți N de pe navă au aflat și se-amuză, fac bancuri.

— Ce fac?!

— Sint convins că Ordinatorul central a început, continuă Nat, dar imediat ce te închizi tu aici, în camera blindată, fiecare N de pe navă își consumă timpul și energia încercînd să inventeze noi bancuri, în loc să...

— Despre mine? Fac și spun bancuri referitoare la...

— La gelozia ta, absurdă, Ela, dar care...

— Ce bancuri? Spune-mi imediat unul!

— A, nu! făcu un pas spre ușă Nat. Sint complet nesărate și dealtfel eu am acum de...

— N-ai nimic important de făcut, nemernicule! Eu am greșit, vă las să trîndăviți, să bîrfiți, să faceți bancuri în loc să vă pun să lustruiți nava pe dinăuntru și pe dinafară în fiecare zi, învățînd în același timp „Robotica“ lui Bilten, din care v-ar citi, prin Fita, Ordinatorul central. Asta am să și fac!

— A, nu, Ela! Îți spun un banc! Cu Bilten.

— Nu cu Bilten, bancurile care se fac despre mine vreau să mi le spui.

— Atunci îți spun unul cu tine și cu Bilten.

— Mulțumesc! sclipiră ochii Elei. Cît de drăguți sînteți, că ne puneți în... același banc! Eu și Bilten! Voi asculta cu o dublă satisfacție!

— Zice că Bilten discută cu un robot de-al lui, B.G.-36, porni hotărît Nat.

— 36!? Bilten n-a ajuns cu seriile lui de roboți decît la tipul 24! Cei „mai perfecționați“, mi i-a trimis, îi știi!

Nat se așază pe un scaun și-și prinse capul în mîini.

— E mai grav decît credeam, Ela.

— ... Ce-i grav?

— Că ți-ai pierdut simțul umorului!... Știm foarte bine că B.G.-24 sînt ultimul tip de robot al profesorului Bilten! Acel „B.G.-36“ vrea să arate cît de proști vor fi și peste 12 generații roboții B.G.! Pentru că profesorul Bilten îl întrebă pe un B.G.-36: „Nu ți se pare că acea Ela Nant — studenta din primul an care n-a fost în stare să-și ia măcar un examen la mine — are nasul cam lung?“

— Eu, nas cam lung?! sări ca arsă Ela. Asta despre Monstru s-ar putea spune mai repede, de-aia cred că nu-și clintește capul, cînd apare, să nu poată fi văzută din profil!

— Ela! se vaită Nat. Dar pricepe odată că, în primul rînd... așa e bancul! Nu eu l-am elaborat!

— Dar cine?

— Parcă se poate ști cine e autorul unui banc! În al doilea rînd, se grăbi Nat, „un nas cam lung“ e aici în sens figurat! Vrea să spună că „ți-ai luat nasul la purtare“, cum ne spui tu nouă că...

— Atunci de ce n-ai zis așa de la început?

— Of! făcu Nat, decît să-ți spun ție un banc...

— Bine, nu mai întrerup.

— Păi nu mai pot să-l spun, că ai să te superi!

— O ființă inteligentă nu se supără, silabisi Ela, dacă bancul e bun, chiar dacă se referă la ea!

— Crezi? se îndoi Nat.

— Că-i așa sau că sînt inteligentă?

— Robotul lui Bilten, neînțelegînd în ce sens a spus profesorul „are un nas cam lung“, zice... Ela, nu te superi, da?

— Mă încîntă, Nat! Îmi făcusem iluzia că m-ați imaginat la nivelul profesorului Bilten, nu al roboților lui! Ieși afară, măgar cibernetic!

Nat se ridică imediat și o porni spre-ușă.

— Nu... Stai! Iartă-mă, Nat! Și spune-mi, crezi chiar că... m-am prostit? Că asta... are să bage de seamă și Glad?

— N-o să observe! asigură Nat.

— Pentru că se gîndește la ea! sugeră Ela.

— Nu. Pentru că... ești așa cu el, dintotdeauna.

— Cum?!

— Păi, își reocupă Nat locul pe scaun, și pînă acum îl chemai la videofon de trei ori pe zi — în timp ce el pilota o navă spațială! — să-i spui că-l iubești și să-l întrebi dacă te iubește!

— Ți se pare... mult sau puțin?

— Păi ce altă femeie, pe cine ai vrea să iubească aici...?

— Pe ea! strigă Ela, sărind în picioare. Simțeam că are să apară. Simțeam că se gîndește la ea, încă înainte să apară! Puțin îmi pasă că e la 5, la 500, ori 5 000 de ani, ori de parseci distanță de noi! Ea există în mintea lui Glad și nu găsesc nici o soluție s-o distrug, s-o aneantizez și... Nat, Nat! sînt nebună, nu-i așa?

— Nu știu... reflectă Nat. Nu mai știu... Cred ..

cred că, dacă mai discut cu tine... pe tema asta... n-am să mai înțeleg nimic.

— Ei așa! Cum să nu mai înțelegi nimic?! Ce, ești Bilten? Spune bancul mai departe!

— Acum... chiar că nu mai are nici un haz.

— Imposibil! Ce zice robotul lui Bilten care e la nivelul meu actual de înțelegere?

— B.G.-36 zice: „Dați-mi voie să analizez problema, profesore Bilten, împreună cu colectivul“. „Bine, zice pedagogic profesorul Bilten, analizați-o cu maximum de atenție“. Și trece o zi, trec două, după trei săptămîni B.G.-36 vine și-i spune profesorului Bilten că a găsit soluția. „Foarte bine, zice autorul lui B.G., dar prezint-o documentat“.

— Știi că începe să-mi placă?

— Păi asta-i tot, Ela, anunță Nat.

— Cum!?... Minți! Spune mai departe!

— ...B.G.-36 înșiră pe masa profesorului o servietă de hîrtie și începe: „După cum am înțeles studiind aprofundat cercetările de estetică făcute din antichitate și pînă azi, dar mai ales din lucrarea dumneavoastră „Robotica“, ce va rămîne fără îndoială în istoria...“ „Bine, bine, minunată mașină, întrerupe profesorul Bilten modest, treci la nas, dragul meu, dar lasă-mi documentația privind acest prim aspect pe care începuseși să-l dezvolti“. „Ei, bine, continuă B.G.-36, clătîndu-și cu importanță căpățîna cît un dovleac, lungimea sau înălțimea sînt apreciate numai în comparație cu altceva sau cu altcineva, profesore Bilten“. „Îa stai, întrerupe profesorul. Ce vrei să spui cu asta?“ „Că, dacă nu-i putem scurta nasul Elei Nant, îi putem mări capul, pentru ca nasul să pară mai mic!“ explică B.G.-36. „Măgar cibernetic!“ se supără profesorul...

— Ți-am spus să mă ierți, Nat.

— Așa e bancul, Ela, ce parcă numai mie mi-ai spus „măgar cibernetic“? Și crezi că Bilten nu zice la fel? Deci, „Măgar cibernetic, eu vreau să-i scurtez nasul impertinentei ăleia, nu să-i măresc capul! Și, din moment ce nu ai găsit soluția pentru a-i micșora nasul, cum îți imaginezi, parșivule, să-i mărești capul?“

— Ziceai că nu știi ce-i „parșivule“, Nat!

— Nimeni pe navă nu știe exact, dar bănuim să e o variantă de rezervă pentru „măgar cibernetic“. Și-atunci B.G.-36 explică: „I-am putea da să citească „Robotica“ volumul doi, profesore Bilten, sau“ ... Și gata, ăsta-i bancul, nu-i bun, dar e lung, aprecie Nat.

— Minți! Sau?

— ...Sau, oftă Nat, „sau, prea distinsese profesore Bilten, i-ați putea face cadou lui Glad o secretară de tip B.G.-37. Ela Nant s-ar gândi cum să scape de ea și capul tot cit un televizor holografic i s-ar face!“

— Și pe N îi amuză bancul ăsta!

— Grozav. Și se întreabă în fiecare zi dacă nu a început să ți se umfle capul!

— Secătură! își miji ochii Ela. Secătură parșivă, ăsta-i un banc inventat de tine!

— Nuu, Ela.

— „Prea distinsese profesore Bilten“, Nat! Asta-i politețea ta leșinată, demodată, robotică!

— Ela, tu ai vrut să-ți spun! E cel mai cuminte dintre bancurile care circulă.

— Circulă?! V-o fi pus dracu să-i spuneți unul și lui Glad?

— Asta nu, Ela. Glad te iubește și ...

— *Încă!* ... încă ... poate, mă mai iubește.

— Ela! E absurd să fii geloasă pe ...

— *Încă?!!* se aprinse deodată Ela. Ia stai puțin! ... Nat, Nat, la ce mă gândesc, ce percepi prin Fita în clipele astea? întrebă ea fixînd ochii ciborgului.

— ... Nimic, Ela. Azi, de altfel, aici, am recepționat prin Fita doar în momentul cînd ai strigat că „Ea există!“

— Ih! ... Bine, Nat. Cînd mai percepi prin Fita ceva din ce gândesc, să-mi spui. În ce privește bancul, e foarte, foarte bun ... și plin de idei!

— Ce idei, Ela?

— O să aflați, dragii mei, mîine! Pînă mîine mai aveți timp să spuneți bancuri ...

— Și ... după aceea?

— După aceea ... o să mai vedem, Nat! O să mai vedem.

— Unde e Fred? întrebă cu un aer bănuitor Geno.

Dani stătea întins pe fotoliul relaxant. Ridică o privire apatică spre cel ce intrase în cabina de comandă, constată că Geno era proaspăt ras, mormăi:

— Alături. Meșterește la dispozitivul... la ce-a găsit în cabina micronavei fantomă.

— Nu-i mai spune „micronavă fantomă“, nu-mi place, pretinse Geno.

Dani căscă, întrebându-se cum altfel ar fi vrut să-i spună? O navă fără echipaj, o micronavă rătăcită, eșuată, călătorind cu minimă viteză prin spațiile interstelare fără sfârșit. Ce se întâmplase cu echipajul? Cine era, din ce fel de ființe fusese compus cândva acel echipaj?

Se aflau atunci abia la sfârșitul celei de-a doua pulsații. Geno se opusese în zadar. Fred făcuse „nebunia“, zicea Geno, să iasă în spațiul cosmic, să pătrundă în nava părăsită, să aducă de-acolo ceea ce el bănuia că ar fi fost „un jurnal de bord“, pe care se chinuia de-atunci „să-l descifreze“ studiind minusculele cutii neagră în toate feliile, cu o perseverență nemaipomenită.

— Nu trebuia să-i permit să aducă oroarea aia neagră aici! zise Geno. Dar, în sfârșit, se potrivește bine, avem câteva clipe de răgaz; să discutăm probleme importante.

Dani căscă din nou. Gîndurile i se reîntorceau mereu fără să vrea la familie... care probabil nici nu aflase că el era acum departe, foarte departe de ei. Avea să-i mai vadă? Aveau să afle în ce „misiune cu totul deosebită“ pierise? Dar avea să piară?

— Nu mai căsca! Repet, e ceva foarte important, spusese Geno.

— La dispoziția dumneavoastră, ridică puțin spătarul fotoliului Dani.

— Află în primul rînd că, în cazul în care expediția reușește, planeta noastră ne va rămîne în veci recunoscătoare. Vom deveni toți trei cavaleri ai înaltului ordin, investitura e ca și făcută. Eu voi primi în sfârșit titlul de general pe care în ultimul război s-au codit să mi-l dea, dar și de guvernator al noii noastre colonii. Documentele sînt deja semnate, le am aici. În această calitate, te numesc ajutor al meu, Dani, și îți cer să te dedici în întregime acestei nobile misiuni!

Era nebun? Vindea pielea ursului din pădure? „Guvernator“! Își închipuia că vor descinde — dacă vor descinde vreodată pe acea planetă — într-un trib de antropofagi, care li se vor prosterna la picioare?!

Și avea „documentele de investitură“ *semnate?! Na te uită!* Clocise deci plecarea asta „în trei“ mai de mult? Nu-i venise ideea „peste noapte“, cum pretinsese! Intenția de a-l însoți pe Fred în această expediție fusese pregătită cu grijă?! Bine, dar pe el, pe el de ce-l cărase aici? Fred era un aventurier, Geno — un negustor și-un militar ratat care visa gloria! Dar de ce aveau nevoie de el?! Pentru... micuțele treburi murdare pe care trebuia să le rezolve cineva în „nabila colonizare“?!

— La ordinele dumneavoastră, domnule general! surise Dani, deși îi venea să zică altceva, cu totul altceva.

— Așa e mai bine! aprecie Geno. Până în prezent, am toate motivele să cred că nu m-am înșelat în așteptări! În primul rînd, această hardughie zburătoare funcționează? Da sau nu?

— S-ar părea că da.

— Ce-i aia „s-ar părea“? Mi-ai spus că ai verificat calculele după prima și a doua... „pulsatie“ de-asta, că, studiind și poziția stelelor, ai ajuns la concluzia că am făcut într-adevăr un salt, adică două salturi spațiale uriașe, că am străbătut un drum pe care nici o navă pînă acum nu ar fi fost capabilă să îl parcurgă în sute de ani!

— Incredibil, dar adevărat, oftă Dani.

— Înseamnă că acest Fred e nu numai un pilot excelent, dar și un geniu în proiectarea acestor nave ale viitorului — ideea navei pulsative, după cum știi, îi aparține. Dragul meu Dani, un asemenea om de valoare trebuie protejat. Te rog să fii, îți cer să fii mai ferm alături de mine în a-i stopa orice exces; cum a fost aventurarea aceea pe nava fără echipaj. Am băgat de seamă că Fred te apreciază.

— Înțeleg, zise moale Dani. Am să fiu mai ferm alături de dumneavoastră, domnule general.

Geno își bombă reflex pieptul. Asta era ceva interesant. Îl crezuse întotdeauna pe Geno, pe acest samsar cosmic, un om rece, capabil să miroasă o afacere bună de la o poștă și să o pună la punct în detalii, s-o exploateze la

maximum, cu meticulozitate. Iată însă că... în spatele negustorului, al administratorului, misitului, geambaşului de nave, oameni sau idei... se ascundea un embrion de general obsedat de glorie! Uite că îşi umfla pieptul parcă pentru a primi o tinichea de decoraţie, numai când i se adresa cu titlul de „domnule general“!

— Aş vrea să ştiu însă mai întâi, reluă Geno, care este starea psihică prezentă a lui Fred.

— Proastă, făcu plat Dani.

— De ce? Ca psiholog trebuie să ştii, să-mi dai o explicaţie! Am nevoie să aflu exact care e dispoziţia omului care ne pilotează spre noua noastră colonie, în ce măsură va trebui... să-l scutim de unele plictiseli diploma-tico-administrative pe viitor, când vom intra în contact... cu ăia! Deci, ce simptome prezintă? Reflexele i-au rămas bune?

— Reflexele da, zise gânditor Dani. I-am făcut o verificare azi, reflexele i-au rămas impecabile.

— Asta-i perfect.

— Am vrut să-i fac însă şi un test B-II, dar... m-a înjurat. Cred că e prima reacţie spontană pe care o are de când am plecat... mai exact din clipa... când i-am transmis că „Auna îi urează succes“, se încruntă gânditor Dani.

— Da, am constatat şi eu că e foarte tăcut. Dar dacă reflexele i-au rămas impecabile...

— O cădere sau o... izbucnire poate surveni în orice moment. Tăcerea asta a lui nu îmi place deloc, mormăi Dani.

— Bine, dar de ce? Care e cauza?

— Nu ştiu. S-ar putea spune că a simţit că-l min-ţim... parcă ar şti că Auna...

— Lasă prostiile! Cum o să simtă!? Ce să ştie?! Caută să-l testezi fără să-şi dea seama. Discută cumva cu el, eşti psiholog şi specialist în contrainformaţii doar! Găseşte o soluţie să ne edificăm cu cine şntem la bord, să stabilim *pină când* acest om este disponibil. Şi stai pe lângă el, să înveţi pilotajul... cine ştie ce se mai poate întâmpla. Poate... poate speră să fie el guvernator? Să nu-i spun mai bine că eu...? Îm? Ce crezi?

Uşa se deschise, Fred intră cu un aer detaşat. Aruncă o privire la aparatele de bord, anunţă:

— Am aflat cum funcționează drăcovenia. Vă invit să vedeți.

— Funcționează?! făcu nedumerit Geno.

— Cubul acela negru pe care l-am adus de pe nava fantomă. E un aparat de proiecție... holografic sau așa ceva. Declanșat, își triplează volumul! zîmbi strîmb Fred.

— Cee?! Cum își triplează...?

— Habar n-am cum. Apare pur și simplu în jurul lui un spațiu limitat, vizibil din orice direcție, care comunică niște imagini-mesaj. Se pare despre lumea... spre care ne îndreptăm.

— De unde știi?

— O să vedeți imediat, făcu gînditor Fred. Imaginile holografice debutează cu o constelație, ai senzația că te tot apropii apoi de planeta unei stele. A treia stea ca mărime, a cincea planetă din cele 16 care gravitează în jurul ei.

— Și dacă e un drum fals? presupuse Geno. Dacă...

— Nu cred. Mai mult decît atît... Presupun că ceea ce am găsit era o navă fără echipaj de la început. O navă container pentru noi... pentru cei ce vor veni, mă rog! S-ar putea să nu fie singura de acest fel. Așa s-ar explica ușurința cu care am pătruns pe micronavă; faptul că nu am zărit nici un fel de aparate de pilotaj, că acest... cub negru era singur în interiorul acela gol și strîmt.

— Rezultă cam ce fel de civilizație au? se interesă Geno.

— Rezultă. Și încă foarte limpede. Nu par să fi ajuns la navele pulsative, dar dispun de un armament eficace...

— A! sări de pe fotoliu Geno. Bănuiam! Și te-ai încăpățînat prostestul! Iar eu m-am lăsat convins ca un idiot. „Prima navă care va stabili contactul nu trebuie să dispună de nici un fel de armament!” Sînt vorbele tale, Fred, recunoaște!

— Nu ne-ar fi folosit la nimic, obiectă Fred. E acolo o planetă... se pare bine înarmată, cu arme de-o eficacitate impresionantă... Fatală, murmură gînditor Fred.

— Cum fatală? Pentru cine fatală?

— Pentru ei. Mă tem că am putea să găsim un cimitir planetar.

— Sînt în război? Un război planetar?! Între continen-

tele lor? Vorbește odată! țipă Geno, strângându-și spasmodic degetele.

— Ceva mai mult. Au, aveau doi sateliți naturali și bănuiesc, încă doi artificiali... de dimensiuni impresionante. Ori numai unul artificial... Cel de-al doilea... nu știu, apare brusc... pare să vină, să se apropie de sistemul lor. E un satelit cărui i s-a dereglat orbita? E o uriașă navă străină? Nu e clar. Asta, o să vedeți, nu-i din păcate clar. Dar războiul se duce — ori s-a dus deja — între acest satelit sau navă străină și ființele de pe planetă și de pe ceilalți trei sateliți. Din care doi au fost... topiți.

— Topiți?!

— Dispun de arme, de nave spațiale teribile; este acolo... dacă nu s-o fi terminat între timp, o cumplită bătălie spațială.

— Ar fi de preferat să se fi încheiat, să se epuizeze bine, până ajungem! observă Geno. Ceva tot o să mai găsim și noi, sper! Cam ce au pe planeta aceea? Sub aspect economic, ai priceput cum stau?

— Sînt și niște imagini care prezintă planeta. Înainte de declanșarea războiului. *Arăta superb, zîmbi Fred. Era un paradis al ordinii. O grădină nesfîrșită în tonuri galben-cafenii, două centuri care, bănuiesc, erau zona urbană, drumuri suspendate de o simetrie structurală perfectă, pe care circulau la distanțe egale niște mobile multicolore, sub o puzderie de discuri zburătoare de mărimi și forme diferite.*

— De ce-ai spus „era”? interveni Dani.

— Pentru că după aceea totul îngheață subit și încep imaginile terifiante, ridică din umerii mari Fred și se așază la pupitrul de comandă. Ei! exclamă el. Dar sîntem mai aproape decît credem de ei! Ne vom convinge dacă a mai rămas ceva din paradisul ăla. Ia priviți! Încheiem a treia pulsație, ieșind chiar la...

— Stai! Oprește! strigă Geno. Oprește imediat, trebuie să ne luăm măsurile de siguranță!

— Regret, dar nu sînt vizitiu, rîse Fred. Dacă măcar aș reduce viteza, chit că sîntem la finalul pulsației, am pieri striviți în aceeași fracțiune de secundă.

— Cum?! Și... nu se poate, nu poți face tu nimic?!

— Nu eu v-am invitat pe nava asta, aminti Fred cu o

bună dispoziție suspectă. Saltul spațial are și unele mici dezavantaje. V-am explicat doar că... dispari la un moment dat dintr-un punct spațial, pentru... a ieși în altul. Dacă te răzgîndești însă, ori constăți că ai greșit calculul și vei ieși de fapt într-o stea, să spunem, nu mai ai de făcut decît... să bei eventual un pahar înainte de-a te volatiliza. Și să te gîndești la cei dragi pe care i-ai pierdut, rise Fred. Ori pe care, direct sau indirect, i-ai ucis, rinji el manevrînd de zor la consola pupitrului de comandă.

— Ce vorbe sînt'astea? tresări Geno.

Fred părea să fi intrat în muțenia lui obișnuită, lucra cu înfrigurare la claviatura pupitrului de comandă, părinđ să le ignore prezența complet.

— Fred, ce-ai vrut să spui, ce-ți umblă prin cap? insistă Geno alarmat.

Dani se ridică de pe fotoliul relaxant, gîndind o dată în plus că Geno era un prost. Tocmai insistînd se demasca, dovedea că intuiția lui Fred era bună. În mod ciudat, acest Geno care era un imbecil în felul lui — asta descoperise tot mai limpede în această călătorie, unde Geno îi era sub ochi permanent și „scos“ din mediul misterios al afacerilor lui — reușea să-l domine pe el... și pe Fred chiar, într-o anumită măsură. Omul care își cumpărase diploma de inginer, ca și gradul în armată — Geno se zicea că făcuse în război contrabandă pentru generali —, care nu înțelegea nimic din principiul de funcționare al acestei nave, care proceda grosolan la fiecare pas, mîncă vulgar, gîndea primitiv, reușise să ajungă totuși, un mare om de afaceri, să comande, să decidă destinele a mii de specialiști, printre care era și el, Dani. Da, el, Dani, care pe deasupra trebuia să-i fie recunoscător acestui Geno, care „îl descoperise, îl salvase într-un moment greu“, îi dăduse o slujbă, cam murdară, ce-i drept, dar slujbă.

Fred, de asemenea, uite că și Fred ar fi trebuit să-i fie recunoscător lui Geno. Nici o firmă de construcții spațiale nu privise cu încredere proiectul de navă pulsativă al lui Fred, li se păruse tuturor „utopic, imposibil“. Lui Geno, nu. Geno, sfătuit într-adevăr de el, Dani, mirosise că „se putea da o lovitură“, că proiectul lui Fred părea al unui ticnit pentru simplul fapt că era genial, că depășea cu mult nivelul de gîndire al contemporanilor.

Visul colonizării unor planete se înfiripase încă de atunci în capul acestui om de afaceri care se visa guvernator? Toți marii oameni de afaceri or fi fost la fel? Tot atât de rudimentari în gândire, avînd idei puține, dar fixe, pe care însă știau să le urmărească, să le materializeze cu strășnicie, manipulîndu-i cu abilitate pe unii ca Fred, de care, la un moment dat, știau să se debaraseze ca de-o haină demodată?!

Era și asta „un talent“? Cel mai important talent, apreciat „cu maximum de punctaj“ de sistemul social năucit de propaganda militaristă?

Dacă aveau să descindă în acea nouă lume, pe această planetă necunoscută, talentul — ori geniul — lui Geno avea să găsească resurse de-a o îngenunchea? Ori măcar de-a trage foloase considerabile pentru el și grupul lui de primitivi onctuoși în haine de gală, traficînd în continuare idei, mărgele, influențe, scoici, energie sau eroi? Unul din acei „eroi“ avea să fie el, Dani?! Avea să-și lase oasele pe-aici, devenind, poate, o statuie în satul natal? Iar în schimbul morții lui, Geno avea să ajungă la o înțelegere favorabilă cu cineva?!

— Dani! șopti Geno.

— Da, domnule general.

Geno îi aruncă o privire, arătînd apoi cu degetul spre Fred. Ce voia? Greșise spunîndu-i „domnule general“ în prezența lui Fred? Voia să-i atragă atenția asupra pilotului care făcea în continuare abstracție de prezența lor, cufundat în manevrarea navei? De ce nu era în stare să zică altceva decît „da, domnule general“? De ce și cînd se transformase el, Dani, într-un executant docil, într-un robot, da, un robot domestic al acestui dobitoc teribil, care ce urmărea?

— Ce face? Întrebă mutește Geno.

Dani ridică din umeri. Nava ieșea tocmai din pulsație, ecranul central al cabinei de comandă se luminase orbitor ca și cum ar fi străbătut o masă densă de zăpadă, o ceață care se destrămă brusc. În fața lor se afla constelația visată. Se apropiau de unul din sori, o stea de mărimea a treia cu o puzderie de planete ce apăreau pe ecranul marcatorului electric împreună cu orbitele lor. 16 orbite. 16

planete, dintre care pe cea de-a cincea aveau să găsească o grădină rațională... sau un cimitir răscolit.

— Fred! Trebuie găsită o soluție! izbucni Geno. Ar fi stupid, dacă n-au isprăvit războiul, să ne considere unii sau alții o țintă nouă și să...

— Fac singurul lucru posibil! mîrii Fred.

— Ce?

— Calculez o nouă pulsație, încărcînd totodată sfera de cîmp pentru un alt salt.

— Dar unde vom atinge punctul critic? întrebă Dani. La ce distanță de ei?

— Cam între orbitele planetelor șapte și opt.

— O! Asta e foarte bine! aprecie Geno. Înseamnă că nu ne vor sesiza măcar prezența!

— Sint convins că ne-au sesizat deja, replică Fred. Nu răzvrățiții — ori năvălitorii — ci cei de pe planetă. Răspunsul la semnalele mele de apel sînt mai clare ca rîndul trecut. Ascultați! zise el și atinse o clapă.

Urmă un șir de sunete sincronizate pe ecran cu puncte luminoase: un punct, două, trei, patru, cinci.

— E începutul mesajului meu, explică Fred și atinse un alt buton. Acum răspunsul lor! Fiți atenți, stimați coechipieri, ne răspund!

— Apreciezi așadar, reînnodă Rhea firul discuției, că ... ființele necibernetice și-ar pune astfel de întrebări?

— Presupun, zise Hon. Iar asta, indiferent dacă acea mutație ar fi rezultat printr-un „proces extrem de lent“, ori ar fi fost produsă de un experiment aberant, merit să creeze un simulacru, da, un simulacru de rațiune, de viață afectivă, după modelul nostru.

— Un asemenea experiment ți se pare deci aberant? insistă Rhea.

— Ar fi, sigur! Să admitem că a izbutit cîndva. Că ar mai reuși încă o dată. Bine, dar de ce să-l facem? Dacă acea civilizație, singura necibernetică spre deosebire de toate celelalte cunoscute, n-a fost capabilă măcar să supraviețuiască, dacă s-a autodistrus, atunci de ce să repetăm

acea eroare... a naturii sau a altei civilizații cibernetice? De ce, explică-mi și mie!?

— Știu eu? ezită Rhea. Să zicem, pentru a încerca să răspundem la acea întrebare, referitoare la ce a fost la început. Înainte de-a exista această lume cibernetică omniprezentă în univers. Poate că *totuși* a existat, vreodată, o asemenea civilizație pe bază biologică, evoluată din primatele mari. Poate a pierit doar dintr-o regretabilă eroare... dar a dispus... cine știe, a fost capabilă și ea de anumite valori?!

— Absurd! ripostă Hon. Dacă ar fi dispus de valori și dacă — logic, nu? — populația acelei planete ar fi beneficiat de ele, nu era posibil să se autodistrugă! Ar fi progresat, ar străbate spațiile galactice, am ști de ea! Să coborîm, încheie el. Ajunseseră în holul imens al noii aripi a institutului, tocmai în momentul în care vocea metalică anunță:

— Mesaj pentru Hon Tar și Ryan Dyn, din partea lui Zan-Zar.

— Ei, asta-i! Ce-o fi vrînd!? exclamă Hon.

— Hon, Ryan, mă auziți? răsună imediat glasul lui Zan. Am pătruns împreună cu echipa pe nava străină, necunoscută. Un fapt interesant, Hon, legat de teoria mea, pe care Ryan poate ți-a comunicat-o.

— Vă recomand să faceți amîndoi o verificare de gradul trei! decise Hon, Zan-Zar însă declară imediat:

— Am făcut una chiar ieri, Hon! Ce-ai zice însă, dacă ți-aș spune că în fața panourilor de comandă de pe această navă necunoscută, într-un fel de scaun de pilotaj, se află un schelet straniu, care amintește mult de cel al unei maimuțe mari.

— Asta și e, Zan-Zar! zise Hon apăsător. O maimuță scăpată desigur dintr-o cușcă a laboratorului navei. Repetă verificarea de gradul trei, mesaj terminat.

Tonul fusese aproape brutal, Rhea relua discuția, subliniind:

— Cred că e o maimuță scăpată din cușcă... Cred, dar... Dacă *totuși*, prin absurd, dacă vrei, Hon, dacă undeva, în acest univers infinit... ar exista, am descoperi mîine o ființă necibernetică gînditoare în scaunul de pilotaj al unei nave astrale? —

— Nu vor ajunge niciodată pînă acolo! Cu instinctele lor...

— Dar dacă am afla că undeva, pe o planetă depărtată, o asemenea civilizație există? Ce am face, atunci, Hon?

Pentru prima dată, promptitudinea în răspunsuri a lui Hon făcu loc unei tăceri. El începu apoi rar:

— Ei, bine... Ar trebui evitat, indiscutabil, orice contact cu acea... lume stranie. Și imprevizibilă... Cel mult, spațiodinele noastre ar trebui să-i supravegheze foarte atent... Continuă. Fără a lua nici un fel de legătură cu ei, fără a-i lăsa să afle nimic din ce știm.

— Prudență?

— Elementară. Din fericire, însă, pentru securitatea galaxiei, te asigur că n-a existat și nu va exista vreodată un asemenea *simulacru de civilizație*, ascultă-mă pe mine. Ce idealuri de perfecționare, ce scopuri cognitive, ce mobiluri ale progresului ar putea să aibă o asemenea lume bazată pe instincte primare?!... E illogic, nu vezi?

— E, poate, illogic, șopti Rhea. Dar, te rog, gîndește-te dacă nu greșești!

— Mă „rogi“?!... Cum adică? făcu nedemurît Hon.

— E... o noțiune afectivă nouă. Menită să faciliteze relațiile de comunicare.

— Introdusă în circuit de cînd, de care civilizație?

— De una... foarte depărtată... necibernetică, murmură Rhea.

— Cu care ai luat contact în ultimul tău raid spațial?

— Nu pari surprins că există!

— Nu mi-ai răspuns, Ryan Dyn!

— Nu sînt Ryan... Ryan Dyn a pierit... Accidentul. Membranele biologice i-au fost iradiate. Astronavele noastre s-au întîlnit... pe o planetă... Dintr-o constelație depărtată. Pilotul și Ryan Dyn m-au salvat. Au murit însă după aceea; Ryan mai întîii...

— I-ați ucis! Tu și ai tăi! aruncă rece Hon. I-ați ucis și te-ai substituit; ai făcut un transplant de memorie; ai devenit Ryan Dyn. Și ai venit aici să ne spionezi.

— Nu, Hon. Pe Ryan și pe pilot i-am făcut să înțeleagă, înainte de-a se stinge, mesajul cu care vin.

— Mesajul cu care vii? Ce mesaj? Al distrugerii galaxiei? Al unor conflicte sistemice nimicitoare?!

— Din contră! Vin dintr-o civilizație biologică ce a creat, pricepi? A creat aparate cibernetice perfecționate; capabile de mari performanțe. Dar civilizație... care are nevoie de ajutor.

— Rămășițele lor de instincte? Perspectiva unei autodistrugerii planetare, nu?

— Știi?

— Presupun, zise disprețuitor Hon. Viață biologică! La care, probabil, țin... ca orice animal viu, țin la viața lor mai mult decât noi! Dar *nu sînt în stare* să o păstreze nici măcar la nivel planetar! Total ilogic!... Total absurd, așa cum mi-am închipuit. Și nu ne interesează... Ești aici și aici vei rămîne, Ryan! hotărî Hon.

— Ți-am spus că nu sînt Ryan Dyn, ci Rhea. Asemănarea de nume mi-a sugerat substituția...

— Vei rămîne aici! Suferi de perturbații explicabile după accidentul acela, dar asta se va rezolva.

— Îmi *impui* să rămîn?!

— Te rog, formulă atent Hon, să înțelegi! Faci totuși parte din lumea noastră. Cibernetică.

— Dar sînt elaborată de civilizația aceea! În care sînt așteptată să revin cu un răspuns! pledă cu o iuțelă ciudată Rhea.

— Dacă în clipa aceasta mai există „civilizația aceea“! punctă Hon. Probabil, nu. Spre binele sistemului galactic. Ai făcut tot ce era posibil. Dar misiunea ta, oricum, a eșuat...

— Nu-i pot trăda, Hon!

— „Trăda“? Asta ce mai înseamnă? se interesă Hon.

— O noțiune a lor. Înseamnă că înșeli pe cineva care a crezut în tine.

— Aha! Interesantă noțiune! Ne-ar putea trăda și pe noi?

— Nu... Nu cred... Mai ales dacă eu mă întorc. Înțelege că e necesar să mă întorc! Iar voi puteți și trebuie să-i ajutați!

— Să supraviețuiască?... Să intre în posesia cunoștințelor noastre? se alarmă sincer Hon... Pentru a incendia sistemele stelare unul după altul?

— Nu-i cunoști! Sînt capabili și de sentimente înalte!

Există o năzuință a lor spre cunoaștere și pace, pe care însă...

— Foarte bine, Ryan, tăie Hon. Foarte bine, dacă-i așa. Să așteptăm! Dacă acca năzuință va triumfa pe planeta lor, vom intra în contact. Și vei servi atunci la medierea relațiilor. Dacă nu...

— Oprește-te, Hon! Nu poți, nu-i bine să decizi tu singur, acum, asupra dreptului la existență în istoria galactică a unei civilizații! Indiferent dacă ea mai ființează ori a dispărut. Poate ei sau niște strămoși, niște... similari ai lor v-au creat cândva.

— Singur?... Nu sînt singur, zise Hon cu o gravitate deosebită. Am bănuît substituirea ta. Sînt în legătură permanentă cu Supremul For. Ascultă-i decizia!

Și de undeva, din bolta cenușie a imensului hol, o voce extrem de ostenită rosti rar, implacabil, ca o hotărîre de oracol:

— Nici o speranță, Rhea, să intervenim cumva în istoria planetei din care vii! Dacă nu va fi în stare să supraviețuiască, dacă... acea bizară lume se va autodistruge, stupid, *n-are dreptul* să intre în istoria galactică. N-are dreptul, nu-i necesar măcar să se știe că o asemenea... aberantă civilizație sinucigașă, un asemenea simulacru de civilizație a existat cândva!

Ecoul sălii se stinse încet. Rhea se răsuci spre Hon, articulă cu greutate:

— „Nici o speranță?! nu-i necesar măcar să se știe... că a existat cândva“?... E cumplit! Sînteți cumpliți, Hon!

— Sînteți ai spus?

— Eu mă întorc la el... Orice-ar fi!... Împreună cu Zan-Zar! păru să găsească ideea Rhea

— Absurd! repetă Hon. Zan-Zar nu va renunța nicio-dată la lumea noastră.

— Ba da, e o intuiție a mea. Da, va merge... Va merge măcar pentru a-și verifica ipoteza. Va merge cu mine!

— „Intuiție“? E tot o noțiune de-a lor, nu? La fel de irațională?

— Dar care-i ajută să formuleze ipoteze, să ajungă la teorii foarte exacte.

— Imposibil! făcu Hon pe deplin convins.

— Aș! exclamă spontan Rhea. Intuiția e aproape la fel de răspîdită la ei ca dragostea, un sentiment, închi-puie-ți, Hon, ne-ra-ți-o-nal!

— Exclus. Nu poate exista! hotărî ferm Hon. Dar tu, reluă el interesat, de cînd ai „intuiții“ de-astea, ca ei?

— De azi! Intuiții care mă fac să cred că lumea aceea va supraviețui și fără ajutorul vostru.

— Absurd! Se va autodistrage în mod cert! păru să încheie discuția Hon, vocea lui Zan-Zar răsună în aceeași clipă:

— Mesaj pentru Hon Tar și Ryan Dyn. Încă un amănunt interesant pe această navă necunoscută.

— Lasă amănuntele, Zan! îl întrerupse Rhea. Te invit să vii cu mine într-o lume de ființe *necibernetic*e. O lume care m-a creat.

— Există o asemenea lume? Există undeva?

— În mod sigur. Vii? șopti Rhea cu o inflexiune străi-nă, ademenitoare, teribil de periculoasă. Hon vru să inter-vină, să-l prevină pe Zan să nu se grăbească cu un răs-puns, glasul lui Zan răzbătu însă mai repede:

— Cînd plecăm?

— Azi! Azi, acum! hotărî Rhea pe un ton puțin cîntat, asemenea unei melodii, unui „cîntec stelar“, cum spusese cîndva Zan-Zar, care pretindea că stelele emit sunete melodioase. Rămîi cu bine, Hon Tar! Sau adio! Adio se spune la noi, reluă Rhea cu o nuanță ciudat de apropiată, cînd te desparți pentru totdeauna de cineva. Dar cine știe, poate „simulacrul“ de civilizație va continua să existe... avînd dreptul atunci, nu-i așa, să se amintească de ea în istoria civilizațiilor galactice!

*

— Glad, ai avea ceva împotriva ca, între două pul-sații spațiale, în tot timpul cît nava creează cîmpul de forță necesar haloului Q, ciborgii mei să facă niște antre-namente în afara navei?

— Ai spus ceva? ridică Glad preocupat privirea de pe foaia plină de calcule.

Ela repetă aproape silabisind întrebarea.

— Ce să am împotriva?

— Nu mă întrebi nici măcar de ce?

— De ce? se scărpină Glad în cap.

— Lipsa de activitate îi plafonează. Și, de altfel, e necesar să se obișnuiască să stea singuri în spațiul cosmic, roboții lui Bilten nu contează oricum... Glad, altădată când îți vorbeam... Glad, mă auzi?

— Sigur, mormăi Glad. Vorbeai de roboții lui Bilten și de niște antrenamente.

— Pot să le încep imediat?

— Te rog!

— Oh! Mulțumesc! se strîmbă Ela și ieși bufnind ușa.

•

Planeta grădinilor perfect ordonate despre care vorbise Fred, pe care o văzuse în imaginile holografice, era acum pe ecran. Bazele spațiale de pe cei trei sateliți se succedau lent, pentru ca apoi dintr-o dată, imaginea să se fixeze pe cerul înstelat, pe ceea ce părea a fi o stea. O stea care creștea, se apropia tot mai mult, tot mai repede, devenind o sferă cu excrescențe asemenea unor creste, împănată cu antene uriașe, extinse mult în spațiul înconjurător. Antene ce nu păreau a fi însă antene, pentru că din ele țîșneau brusc fascicule luminoase. Și unul din sateliți exploda, se transforma într-un ghem arzător de bare metalice care se contorsionau, se strîngeau, se topeau, din satelitul artificial nu mai rămânea decît un ghemotoc in-form, carbonizat.

— Ne retransmit mesajul, șopti Fred. În mod clar acum, e vorba de o gigantică navă străină care i-a atacat. Asta însă... asta nu mai e din mesajul cuprins în cubul halografic! constată el.

Ecranul cabinei de comandă fusese spintecat brusc de un fulger, imaginea surprindea acum o aprigă bătălie aeriană. De pe ceilalți doi sateliți ai planetei se desprindeau nave discoidale care se îndreptau spre nava agresoare. Alte nave minuscule, asemănătoare unor perechi de conuri cu baza foarte îngustă se năpusteau în întîm-

pinarea lor, alcătuind stoluri, apoi se constituiau în formații, câte șase micronave perechi; lansau simultan jeturi lungi, care se adunau într-un soi de protuberanțe ce înghițeau, aneantizau micuțele discuri zburătoare.

Alt fulger spintecă ecranul — părind să marcheze altă trecere în timp — ceilalți doi sateliți fuseseră carbonizați. Și bătălia se ducea acum cu planeta răscolită, sffrtecată, încremenită, din adâncurile căreia ieșeau tot mai rar nave discoidale îndreptându-se spre o destinație fatală. Reușeau să distrugă una sau două din micronavele agresoare, dar erau înghițite curînd de protuberanțele care se iscau din stolurile de conuri duble ce dominau deja spațiul aerian al planetei.

— Acestea sînt imagini prezente, zise Fred zîmbitor. Ne avertizează, ori ne cer disperați ajutor. Ce hotărîm? Li-l dăm ori ba?

— Ești nebun?! sări ca ars Geno. Ce ajutor să dăm, cui și cum? Nici dacă am avea armament la bord nu am fi în stare să ne apropiem măcar de ei! Fred, s-o ștergem de-alcî cît mai e timp! Vom reveni, îți promit, după ce lucrurile se potolesc, nu pare să mai dureze mult.

— E acolo încă o civilizație înfloritoare, rise Fred, manevrînd la clapetele consolei. Puțin „deteriorată“, aflată la capătul puterilor, îngrozită, dar nu desființată. Ar fi, cred, cea mai bună ocazie să ne facem intrarea în scenă, convingîndu-i să ne aprecieze.

— Fred! Îți cer să părăsim imediat această constelație! Imediat! hotărî pe un ton de comandă Geno.

— Mi-ai cerut pînă acum multe, remarcă surizător Fred. Numai că de data aceasta voi face cum e bine.

— Dar cum vrei să lupți? Cu ce? explodează Geno, făcînd semn spre Dani să-l ajute.

— Da, Fred, zise Dani. Ar fi stupidă orice încercare...

— Nu oricel preciză Fred. Baza energetică a acestor conulețe belicoase e nava gigant. Am putea-o lichida, simplu.

Dani înțelese într-o clipă. În imaginea ecranului central se lăfăia acum chiar nava agresoare, se distingea prin

teleobiectivele puternice foarte clar, chit că se afla încă la o distanță colosală față de ei.

— Ce vrei să faci? țipă în pragul unei crize de nervi Geno.

— O pulsație! explică liniștit Fred. Să ieșim însă exact în pîntecul navei lor, unde presupun că se află nucleul energetic al acestor deloc simpatici năvălitori.

— Și să picrim!? deveni livid Geno. Să pierim noi, pentru a salva această... colonie deja... zdrobită?! Care nu va ști măcar cine i-a salvat?!

— Asta ar fi farmecul operațiunii noastre nobile! rîse Fred. Ți-am spus că cei de pe planetă ne-au reperat. Cînd va veni următoarea navă pulsativă de pe planeta noastră, vor ști că au în noi prietenii. Asta impune, ce-i drept, să ne sacrificăm, admise Fred, dar gloria ne va aparține în veci, în lumea veche și în această lume nouă, „domnule general“! Căci veți primi gradul post-mortem, fiți liniștit!

— Niciodată nu se va întîmpla asta! peroră Geno. Auzi?! Dacă noi nu ne întoarcem, nici o altă navă pulsativă nu se va mai construi! În loc să devii guvernatorul acestei colonii, Fred...

— Ei, atunci nu ne va mai aparține decît pe jumătate gloria, conveni Fred. Ni se va ridica un monument frumos, aici, pe planeta care va redeveni o grădină rațională. Un monument „pentru eroii necunoscuți, veniți din cer la momentul hotărîtor“!

— Fred, presupun că glumești! redeveni calm Geno.

— Deloc. În următoarele zece secunde executăm saltul. Sînteți gata?

— Da! zise brusc Geno, făcîndu-i semn lui Dani.

Ce trebuia să facă? Ce trebuia să facă acum? Să moară? Eroic?! Nu, nu era un erou.

Dani înțelese semnul făcut, se apropie prin dreapta de Fred, întinse mîna spre claviatură, pentru a-i distrage atenția. Cu coada ochiului îl văzu pe Geno care scosese din buzunar revolverul, îl ridicase, spre a-l lovi în creștet pe Fred.

Numai că Fred se răsuci în aceeași clipă, izbi cumplit în plexul lui Geno, altă răsucire, fulgerătoare, Dani se simți măturat ca un pai de lîngă pupitrul de comandă,

ochii îi rămaseră fixați pe imaginea aceea a navei agro-soare; o clipă, două, trei, totul se întunecă apoi, nu mai simți decât un vîjiit, un vîjiit surd în urechi.

6. Marele oracol

— Zan-Zar este plecat la Dart Erg. Nu poate fi deranjat pentru mesaje de prioritate unu, doi și trei.

După care imaginea cunoscută a laboratorului subteran dispăru, ecranul se stinse.

Liniște. Aceași liniște obositoare, în această cameră strîmtă care... ce era de fapt? O celulă dintr-un fel de închisoare? Era prizonieră? Cum trebuiau interpretate vorbele lui Hon Tar: „Așteaptă-mă aici”? Era o sugestie — „cel mai bun lucru ar fi să mă aștepți aici” — o dispoziție sau un ordin?

— Aș vrea atunci să vorbesc cu Hon Tar, rosti clar Rhea.

Pe ecran apăru o încăpere absolut identică celei în care se afla ea, vocea, meșteu aceeași, anunță însă la fel de linear:

— Hon Tar este plecat la Dart Erg. Nu poate fi deranjat pentru mesaje de prioritate unu, doi sau trei.

Și imaginea se estompă, ecranul deveni cenușiu din nou.

Cîteva concluzii se impuneau. Mai întii, nu era totuși prizonieră, din moment ce Hon Tar — unul din cele mai prețioase exemplare ale acestei lumi, dacă înțelesese ea bine — era „cazat” într-o cămăruță la fel de strîmtă și sărăcăcioasă ca a ei. Așa arătau oare toate „apartamentele” acestui „hotel”? Așa arătau camerele tuturor acestor ființe cibernetice? Ori și mai rău?... A doua concluzie era că la Dart Erg — cine să fi fost acest Dart Erg? — se aflau, poate convocați, și Hon, și Zar. Și alții? De ce? Ea o fi fost subiectul conversației? Pentru a obține legătura cu ei ar fi trebuit să precizeze că avea un mesaj de prioritate zero? Sau patru?

Dar dacă ar fi făcut o mică plimbare prin acest oraș subteran? Din moment ce nu era prizonieră...

Rhea se apropie de ușă, numai că ușa... era încuiată. Așadar totuși... Ei, drăcia dracului, și cit timp aveau de gând s-o mai țină aici sechestrată, se plictisea îngrozitor?! Emisiunile lor T.V. erau mizerabile, îmbîcsite cu informații codificate, matematizate, specializate și cu... probleme de logică distractivă!

Rememorase, revăzuse reportajele lui Ryan Dyn. Pe care acesta le realizase înainte de-a o salva, de-a pieri. Pretutindeni hale subterane, tuneluri de mină, șantiere imense, lucrări de aplatizare a terenurilor, construcții de cosmoporturi, de uzine care sintetizau materia energetică brută. O lume în permanentă mișcare, perfect ordonată, neobosită. Ce urmăreau de fapt? Care era țelul acestui furnicar cosmic?

— Vreau să vorbesc neapărat cu Dart Erg, zise Rhea, pe ecran apăru o sală mare în care se aflau cinci exemplare dintre care doar două erau identice, elaborate desigur în aceeași serie.

— Am ținut să cunoașteți acest proiect „Viitor“, nu numai pentru că de el se leagă multe din speranțele noastre de amploare, se auzi o voce necunoscută.

Poftim, pierduse ocazia să afle „speranțele de amploare“, tocmai țelul final!

— ... Dar și pentru că acest proiect, continuă cel ce părea să fie Dart Erg, stă la baza discuției pentru care v-am convocat. Subiectul îl constituie Ryan Dyn. Ori Rhea!

Ei, uite la ce întrunire nimerise! Cei cinci nu păreau să fi realizat că se aflau în legătură cu ea, Rhea ezită, dar spuse totuși cu aplomb:

— Foarte bine. Subiectul e la dispoziția dumneavoastră! Să facem cunoștință!

— Primul set de întrebări la care trebuie să răspundem este următorul, continuă Dart Erg, dovedind că nu recepționase vorbele ei.

Pentru a intra în legătură, pentru a se face adică și auzită de ei, trebuia manevrat ceva la consolă? Probabil. Nu merita însă riscat, făcuse încercarea de a-și trăda

prezența, Rhea consideră că ar fi fost o prostie să întreprună legătura, mai ales ... că nici nu știa — nu-i așa? — cum.

— Mai întâi ce s-a întâmplat cu adevăratul Ryan Dyn? Doi: Cine este noul Ryan Dyn? Trei: Cine l-a elaborat? Patru: Cu ce scop real a venit aici? Vreau răspunsuri cât mai clare, detaliate.

Noțiunea de asigurare a secretului discuțiilor confidențiale nu era cunoscută pe această planetă? Oare oricine voia putea asculta ce vorbesc cei cinci?

— Cred că sînt cel mai în măsură să răspund la prima întrebare, încep una din celelalte ființe cibernetice.

Vocea i se păru Rheeli cunoscută. A, da, era ... șeful ei, șeful agenției de informații din Orms.

— Ryan Dyn ... a fost unul din bunii noștri reporteri, din ultima generație, cam controversată. Programat pentru a culege date de categoria întâi — scop informativ general, pentru stimularea interesului de a cunoaște cât mai mult — și de categoria a doua, specială — discernerea erorilor de programare, pentru evitarea lor pe viitor. Plecase pe planeta 404—K, pentru a realiza un reportaj amplu, e una din cele mai bogate planete aflate în exploatare. A realizat reportajul pentru ambele categorii de informații prevăzute; ați vizionat ieri o primă parte din materialul care a rămas intact. La întoarcere, rezultă că Ryan i-a cerut pilotului să asolizeze pe 403—K, cunoscută ca o planetă capcană. Pilotul i-a atras atenția asupra riscului, rezultă asta clar din documentele înregistrate la bordul navei. Ryan a insistat, prinsese niște semnale ciudate emise de pe acea planetă necolonizată. Spera, voia să realizeze un reportaj suplimentar „de mare interes“. Au asolizat, au găsit cu ușurință o navă străină, eșuată, pe care se afla o singură ființă cibernetică cu o înfățișare stranie, înfiorătoare chiar ...

Înfățișare înfiorătoare?! Rhea simți că trebuia să intervină, încrămeni văzînd pe ecranul sălii în care erau cei cinci imaginea mult mărită a trupului ei la care trebuise să renunțe.

— E de-a dreptul dezgustătoare, după cum puteți remarca, își continuă expunerea șeful agenției. O ființă bi-

pedă, cu coama aceea hidoasă de păr, cu ochi minusculi și...

— Aprecierile estetice nu fac obiectul temei și sînt de altfel discutabile, se auzi vocea lui Zan-Zar.

— Dar frumos înseamnă util! Înseamnă forță, multifuncționalitate! protestă șeful agenției, Dart Erg decise însă sec:

— Mai departe! Poți stinge ecranul, am văzut.

— Era destul de importantă aprecierea aceasta, reluă nemulțumit șeful agenției. Pentru că asupra lui Ryan imaginea deplorabilă a avut un efect nefast. A dus trupul acela blocat pe nava lor, unde ființa străină groaznică i-a ucis pe cei doi, după ce probabil absorbise într-un mod necunoscut întreaga informație deținută de memoria lor.

— Mă opun! Ni se prezintă o informație eronată.

— Lasă-l să-și expună punctul de vedere, Zar, se răsuca spre el Hon pe un ton ferm. Continuă!

— Fapt este că aceea ființă străină s-a substituit lui Ryan Dyn și s-a prezentat la noi, pe Orms, în locul lui. Ne-a lăsat materialul filmat și a venit pe această planetă.

— A cerut să vină aici? se interesă Dart Erg.

— Nu... Eu am trimis-o, de unde era să-mi închipui...

— Nu te apăra, ar fi putut înșela pe oricine, interveni Hon Tar de data aceasta. În ce privește însă faptul că i-ar fi ucis pe cei doi, afirmația este inexactă. Psihociberneticianul nostru poate explica mai exact cum au stat lucrurile.

— Da, auzi Rhea o voce nouă, care-i era însă și ea cunoscută. Voi încerca să vă explic, deși avem de-a face fără îndoială cu unul din cele mai bizare...

— Pe scurt! ceru Dart. Interesează răspunsurile la întrebări.

— Desigur. Am încercat să-i fac celui pe care-l credeam Ryan Dyn verificarea obișnuită după o călătorie spațială. În primul rînd, s-a opus, pretextînd că a primit o misiune nouă și urgentă. Evident nu i-am eliberat fișa pentru plecare și a trebuit să se supună verificărilor. Cazul a devenit în continuare de-a dreptul uimitor, unic!

A trebuit să-l supunem unor verificări tot mai complexe, dar...

— Concluzia! ceru la fel de energic Dart.

— Voi explica eu mai concis și concret! hotărî brusc Hon Tar. Am studiat în amănunt rezultatele investigațiilor, cînd am fost încunoștiințat de apariția acestui „fenomen ciudat“, cum l-au numit psihociberneticienii din Orms. Precizez că tot eu le-am cerut să păstreze o tăcere desăvîrșită asupra cazului și am căutat să-l cunosc personal pe acest... intrus. Faptele sînt următoarele: Memoria noului Ryan Dyn e compusă din cea a fostului reporter din generația 201, dar o memorie parțială, cu lacune masive; din memoria intactă a acestui străin, dar o memorie într-adevăr greu sondabilă, aproape impenetrabilă; și dintr-un al treilea strat de care în mod bizar nu este conștient, se pare, nici subiectul.

Asta era ceva nou! Rhea asculta nevenindu-i să creadă. De unde scosese ră și cel de-al treilea strat?

— Important este: Întîi, continuă Hon Tar, reporterul Ryan Dyn și pilotul au fost grav iradiați în minele de pe 404—K, o planetă unde nu ar trebui trimiși reporteri cu membrane biologice. Doi, Ryan Dyn a fost conștient de riscul suplimentar la care se expun, el și pilotul, asolizînd pe 403—K pentru a salva acea ființă străină. A făcut-o cu convingerea că merită, că va stabili prin acest străin o legătură cu o civilizație necunoscută. Trei, pilotul, care făcea parte tot din „controversata“ mea generație, sublinie Hon, i-a împărtășit opțiunea. Mai mult decît atît, el a efectuat grefa. Patru, ideea grefei i-a venit lui Ryan Dyn, nu acestui necunoscut, necunoscute mai exact, care a fost elaborată de ființe cibernetice! Pretinde că se numește Rhea, că asemănarea de nume ar fi contribuit la această idee a substituirii.

— De ce a făcut totuși substituirea? Nu-i convenea vechea înfățișare? Întrebă șeful agenției din Orms.

— Sau a vrut să nu se știe că pătrunde pentru a spiona lumea noastră? se interesă Dart Erg.

— Nici una, nici alta, zise Hon. Cu vechea imagine a trupului ei, Rhea se împăca foarte bine, testele relevă chiar o reacție de respingere psihică față de noul ei aspect.

Acel vechi suport al creierului ei, vechiul trup, era afectat puternic încă din momentul eşuării navei. Reporterul Ryan Dyn a realizat pericolul ca pe Orms să nu mai ajungă nici o ființă în stare de funcționare, ceea ce ar fi anulat valoarea sacrificiului său. *Trupul* Rheel era afectat, *creierul* lui Ryan Dyn ca și cel al pilotului erau în descompunere treptată, din cauza expunerii la radiații. Cei trei au cooperat conștient la realizarea unui singur exemplar, care este acest nou Ryan Dyn.

— Cu ce intenție a ascuns adevărul, dându-se drept Ryan Dyn această ființă pe care propun s-o numim în continuare Rhea? se amestecă iarăși șeful agenției din Orms. Pe Dart Erg asta îl interesează.

— Testele noastre sînt incapabile să dea un răspuns exact, își reluă expunerea psihociberneticianul. Pot afirma că nu am detectat intenții agresive de nici un fel în psihicul acestei ființe. Mai pot afirma că verificările de profunzime făcute de noi relevă o preocupare majoră pentru a da ajutor lumii acelela necibernetice. Acestei preocupări Rhea îi subordonează tot. Și ar explica de ce, din prudență, înainte de a-și îndeplini „misiunea salvatoare“, a căutat să cunoască bine lumea noastră, ascunzîndu-și identitatea reală, de ce s-a dat drept Ryan Dyn.

— Ce-i cu al treilea strat de memorie? întrebă Dart.

— Insondabil. Aș spune că această Rhea refuză să-și amintească de el sau îl ascunde cu grijă.

— De ce?

— Nu știu, Dart. Ar putea fi o experiență care i-a produs reacții negative, pare să fie legat... de o altă lume, de o altă civilizație.

De unde dracu scosese ră acest al treilea strat?! Ce reacții negative?! Cîteva clipe Rhea rămase concentrată, încercînd să-și reamintească, vocea lui Dart Erg o făcu să redevină atentă.

— Să încercăm să abordăm altfel cea de-a patra întrebare, cea privind scopul, răspunzînd mai întîi la a treia, peste care ați sărit. Cine a elaborat-o deci pe această Rhea?

— Nu știm! deveni concis psihociberneticianul.

— O civilizație necibernetică! rosti liniștit Zan-Zar.

— Cum, cum? făcu nedumerit șeful agenției din Orms. Adineauri credeam că n-am înțeles eu.

— E regretabil că . . . nu cunoaștem toți teoria privind Experimentul dispărutei lumi Maar! continuă Zan. Regretabil că Hon Tar și-a permis să oprească accesul general la informația privind această teorie.

— Ba o cunoaștem, interveni Dart Erg. Am audiat mai înainte discuția ta cu Rhea, acum o cunoaștem și asta este esențial pentru moment.

— Bine, dar era un neadevăr, nu-i așa?! se foi șeful agenției. Năzbitiile cu civilizațiile biologice iscate artificial pe mai multe planete, care ar fi reușit să ajungă la un grad de evoluție . . . la inteligență?! Le acceptați?!

— Există, în mod cert, rosti parcă cu regret Hon Tar.

— În mod cert? Chiar? Tu spui asta?

— Da, Zan. Am consultat azi Marele oracol. În mod cert, există în viitorul apropiat civilizații biologice cu care vom veni în contact. Una ne va produce necazuri. Se pare că din experimentul făcut de lumea Maar, pe planetele pe care au implantat viața, s-au produs evoluții diferite. În unele s-a ajuns la un nivel — incredibil, știu — de inteligență superioară. :

— Agresivă? se interesă Dart.

— Inerent agresivă, avînd în vedere instinctele lor.

— Deci toate sînt civilizații agresive! insistă Dart Erg.

— Marele Oracol a primit recent informații pe baza cărora afirmă că în viitor vor ajunge doar șase dintre aceste civilizații biologice, fără a putea preciza cîte din cele șase sînt rezultatul experimentului făcut de lumea Maar. Despre două avem doar informații că vor exista și atunci. Despre patru avem și o multitudine de date fragmentare. Trei sînt în mod sigur agresive.

— Dar cea de unde vine Rhea? se interesă Dart.

— Nu putem ști care este cea „de unde vine Rhea“!

— Ea ar putea-o recunoaște?

— Sper. Este important?

— Foarte, Hon.

— Te temi de aceste civilizații?

- Nu, dacă realizăm proiectul „Viitorul“, zise Dart.
- Eu aş fi mult mai liniştit dacă aş putea să scot din corpul reporterilor mei pe acest fals Ryan Dyn.
- Eu pot afirma, zise Zan-Zar, că Rhea îmi creează un sentiment de încredere.
- Explicaţia raţională! ceru Dart.
- Capacitatea ei de-a trece drept Ryan Dyn, fără să se observe asta, dacă nu ar fi fost bateriile de teste. Paradoxal, nu? Aparent, este într-adevăr vorba de o dublare, de neadevăr, scopuri ascunse. Subordonate însă unui scop major, pe care ea îl consideră înalt. Nu comentez dacă e înalt sau nu. Argumentul principal e legat de această capacitate a Rheeli de a prelua, într-un timp record, cunoştinţele despre lumea noastră. Aţi audiat discuţia mea şi cea a lui Hon cu Rhea. Utilizează cu uşurinţă noţiuni complexe, privind lumea sensibilă a sentimentelor. Dă replici care dovedesc *nu* că a memorat, că a preluat doar nişte noţiuni din memoria lui Ryan Dyn, ci că le înţelege *perfect*.
- Propuneri concrete, Zan!
- Problema, Dart, e că avem insuficiente date pentru a o putea aprecia exact pe această Rhea. Verificarea ei în continuare trebuie să meargă pe o cale neobişnuită, bateriile de teste de care dispunem nu mai folosesc la nimic. Pentru a avea altele, ar trebui să ştim mai multe despre lumea ei.
- Propui deci să pleci acolo?
- Nu, Dart! zise acum Hon Tar. Nu încă. Eu propun să aflăm mai mult despre aceste lumi biologice cu ajutorul informaţiilor deţinute de Marele Oracol.
- Cum însă, Hon?! Cum? izbucni pentru prima dată Dart. Marele Oracol dispune doar de fragmente greu inteligibile despre viitorul *unora* din aceste lumi biologice.
- Greu inteligibile pentru noi, observă Hon. Pentru Rhea *ar putea fi altfel*.
- Vrei să cunoască datele obţinute de Marele Oracol?!
- Îi vom urmări reacţiile, Dart. Vom discuta pe parcurs, permanent, cu ea, îi vom pune întrebări. Ne vom

limpezi în paralel nedumeririle privind acele lumi și cele referitoare la ea, verificînd prin aparate sinceritatea răspunsurilor.

— Și dacă scopul real al acestei creaturi e să afle pînă unde am progresat cu experimentările Marelui Oracol? De care e legat proiectul „Viitor“! sări șeful agenției din Orms. Nu, ea nu trebuie să știe nimic! E mai sigur!

Și în sală se făcu tăcere.

— Cum pot să intru în legătură cu ei, să mă audă? întrebă Rhea și vocea din plafonul camerei răspunse atonal:

— Apăsînd cea de-a doua clapetă din rîndul trei al consolei.

Rhea se execută, un clinchet sonor îi făcu pe cei cinci să se-ntoarcă spre ecranul uriaș.

— Încîntată de cunoștință, dragii mei! Sînt Rhea, de auzit, am auzit tot. Rămîne să mă lichidați, acum ar fi „cel mai sigur“, sau să-mi acordați încredere, deplină, sînt gata să colabozăm în interes bilateral. Încep prin a vă atrage atenția că, în ceea ce privește secretul „consfătuirilor pe teme majore“ mai aveți de învățat de la ființele rudimentare ce m-au creat. Aș putea să vă dau în acest sens cîteva sugestii.

Tăcerea persista, Hon se întoarse o clipă spre Dart care clipi doar din ochil marl.

— *Mulțumim*, Rhea. E corect? întrebă Hon.

— Învățați foarte repede și voi, ne vom înțelege de minune! Îmi mulțumiți însă pentru ce?

— Pentru oferta de colaborare. Și pentru că m-ai făcut să cîștig ceea ce la voi se cheamă, cred, „un parlu“, pe care-l pusesem cu Dart și Zan.

— Ce pariu? deveni bănuitoare Rhea.

— În afară de tine, nimeni nu a mai avut acces audiovizual la această sală. Dart a optat pentru ipoteza că te vei face că n-ai auzit nimic. Zan e de părere că ai fi prea corectă pentru a ne ascunde că ai auzit.

— Și tu, Hon? se interesă Rhea.

— Ce presupui?

— Nu-mi dau seama, zise Rhea.

— O dovadă în plus că eu am dreptate, comentă Hon.

Am fost de părere că ești prea inteligentă, prudentă și preocupată de a afla cât mai mult despre noi și viitorul lumii din care vii pentru a nu-ți da seama că-i vorba de-un nou test și a risca să ne pierzi încrederea nejuicând deplina sinceritate.

— Îmi pare rău că te dezamăgesc, Hon. Pariul l-a câștigat Zan.

— Dacă de fapt l-am câștigat eu, ai spune altfel?

— Desigur! Aș fi spus că l-ai câștigat tu, Hon! Ești un personaj mai important decât Zan — pe care nu-l agreezi — și ți-ar fi convenit mai mult să constăți că ai avut dreptate, iar că eu „recunoscându-ți superioritatea în fața căreia mă plec“, am devenit „sinceră de nevoie“. Corect?

— Vrei să demonstrezi că ești sinceră și totodată inteligentă?

— Și modestă, Hon, evident!

— „Modestă“? Asta ce mai e?

— O calitate pe care n-o are de fapt nimeni, dar pe care fiecare o pretinde celorlalți. La ființele acelea rudimentare! E opusă convingerii că ești mai deștept decât toți și că ai *întotdeauna* dreptate.

— Cum se zice că aș fi eu! Ih! bombăni Hon. Deci nimeni nu are acea calitate, în afară de tine, Rhea?

— Se vede, cred, nu?

— Asta se cheamă „umor“?

— Ai învățat mult scotocind prin psihicul meu.

— Ce-i umorul ăsta? se arată interesat Dart.

— O capacitate spontană, explică Rhea, de-a demonstra nesupărat, cu maxim efect și minim de timp, o discrepanță între aparență și realitate. Se zice c-o au toți polițiștii, în mod special, deci, trebuie, Dart, că o ai în mod sigur și dumneata.

— De-a *demonstra*? E bazată deci pe rațiune?

— Cum altfel, dacă am spus că o ai în mod sigur!?

— Ființa aceasta nu vine din lumea care pretinde c-a trimis-o aici! zise atunci psihociberneticianul.

— Pe ce te bazezi? se întoarce repede spre el Dart.

— Dar e absurd, imposibil! exclamă și mai convins psihociberneticianul. La noi, conflictele care apar se ba-

zează tocmai pe discrepanța dintre aparență și realitate. În lumea de unde pretinzi că vii e altfel, Rhea?

— Mă tem că nu. În esență, nu.

— Păi atunci, continuă psihociberneticianul, dacă umorul dezvăluie nesupărător și foarte eficient discrepanța între aparență și realitate, atunci — logic — cum poate să aibă conflicte interne nerezolvabile acea lume care dispune de umor?

— Tot așa cum o lume lipsită de asemenea conflicte a trăit fără să știe de umor! punctă Rhea. De unde o ipoteză perfect logică, umorul determină conflictele! De fapt e invers, o fi absurd, dar nu imposibil, continuarea dizertației propun s-o predau însă pe concret. Fragmentele acelea privind viitorul celor patru lumi biologice există sau au făcut parte din testul meu?

— Există, Rhea. Când vrei să începem?

— Și-acum, Hon!

— În două unități timp vin să te iau, hotărî Hon și ecranul se stinse brusc.

Rhea rămase nemișcată, întrebîndu-se dacă izbutise... Pînă acum se părea că da.

Și mai departe?, Și, în definitiv, pentru ce? Merita oare?

•

— Ela! Vrei să vii puțin?

Ela se ridică repede, se apropie cît mai mult de ecranul videofonului, cu intenția de a acoperi de fapt astfel masa la care lucrase.

— A, nu mai aproape de aparat, aici, în camera de comandă, voiam să... Dar mai bine vin eu, hotărî Glad subit și ecranul videofonului se estompă.

Ea se afla în camera blindată. Glad venea rar aici. De ce acum spusese că ar fi mai bine să vină el?... Oricum, *urmele trebuiau șterse rapid*. Ela deblocă ușa, deschise sertarul mesei și mătură zecile de pelicule, îl închise la loc, înlocui imaginea de pe ecranul analizatorului cu cea a unui creier de robot B.G.-24, anulă calculul început în sintetizator. Perfect. Acum îl putea aștepta liniștită, se instalează într-un fotoliu gonflabil, cu ceașca de cafea goală

în mînă. Nu pricepea clar de ce o face, dar simțea că Glad nu trebuia să știe încă nimic despre activitatea ei, *nimeni* nu trebuia să știe.

Și lucrase ceva, neobosită, singură, începuse prin a interoga Ordinatorul Central asupra datelor înregistrate înainte, în timpul și după apariția Navei sferice. Anchetă aproape inutilă. Ordinatorul Central habar nu avea de Nava sferică, la fel cu toți ciborgii aflați la bord. Benzile fononice! De-aici tot nimic nu izbutise să afle, aparatele erau cuplate la Ordinatorul Central, cînd Ordinatorul se opri, încetaseră să înregistreze și ele, tocmai „discuția” cu „Monstrul” fusese pierdută. Ela avea încă o memorie excelentă. Notase cuvînt cu cuvînt dialogul lor cu „Vrăjitoarea”, era mai sigur, fiecare vorbă conta, trebuia exact consemnată, cine știe cînd putea trimite la o idee. Imaginile de pe benzile aparatelor exterioare de foto și film! Din fericire, 6 din cele 12 erau independente de Ordinatorul Central, se aflau cuplate la sistemul de alarmare. Sistemele de alarmare țiuseră toate, pe imaginile din patru aparate, pe două tipuri de peliculă, Ela descoperi „amănunte interesante”. Dacă nu știa încă anume cum funcționa, avea primele elemente ale dispozitivului de bruiaj Fita. Se înșelase în ipoteza ei că ar fi fost proiectat un ecran de bruiaj în spațiu, între cele două nave; se înșelase și crezînd că Nava sferică era în întregime „o cameră blindată”, ei bine nu, Monstrul, adică ordinatorul ei, desigur, era și mai ingenios. Nu Nava sferică, ci nava lor fusese „îmbrobodită”, înfășurată în patru pînze de cîmp, create de patru elemente sferice care alcătuiau vîrfurile unei piramide cu muchiile egale. Și asta ar fi trebuit să-i treacă prin cap! Era aceeași dispunere spațială cu cea indicată de creatura cu cască pentru ministațiile de reper pe relația Q, care aveau să-i ajute să găsească drumul de întoarcere spre 7—II—B. Întrebarea era dacă identitatea de structură a dispozitivului cu schema celor patru ministații era întimplătoare ori se putea extrage și de-aici o idee sau măcar o sugestie asupra unei ipoteze de lucru! Introdusese în aparat toate datele asupra sistemului de reperaj Q și lucra tocmai cu sintetizatorul la elaborarea unor variante posibile pentru a descoperi ecuația de cîmp

ce o creau cele patru *minuscule* sferic pe care însă pelicula ultrasensibilă și ochiul analizatorului le depistaseră în preajma navei lor.

Era *ceva*. Dar foarte puțin. Nu cunoștea elementul esențial — în ce consta un flux Fita — nici cum apăruseră și dispăruseră fulgerător cele patru minisfere. Principiul părea să fie cu totul nou față de tot ce știa. Creatura cu cască avea avans față de ea câteva bune decenii — dacă nu secole, secole ar fi fost mult mai bine, cu cât mai departe în timp de ei, cu atât ipoteza că „Monstrul“ era de fapt o babornită devenea mai posibilă.

Viitoarea conversație avea să-i mai ofere probabil câteva date. Era convinsă că, foarte curînd chiar, Creatura avea să-și facă apariția iar. Și-și luase pentru asta câteva măsuri.

Glad era „visător“ în ultimul timp sau „studios“, se apucase să tocească tot ce se știa despre relația timp-spațiu, iar filmoteca era bogată în teorii pe tema asta. Chiar și cînd se afla în camera de comandă, Glad „medita“! Se prostise incredibil și, caraghiosul, pretindea că se gîndește la „principiile de funcționare ale navelor viitorului“! Așa că N-17 și N-18 făceau cu schimbul, ocupînd scaunul de pilotaj în permanență. Iar ea îi dotase pe cei doi N cu cîte un înregistrator fonic ce funcționa tot în *permanență*, independent și de Ordinatorul Central și de sistemele de alarmă, de tot! Acum, Creatura putea să se prezinte pentru conversație.

Ușa se deschise, în cameră pătrunse însă N-20.

— Ela, cred că e bine să știi, nava noastră a trecut adineauri printr-un nou spațiu W de intensitatea șase.

Cum?! Și ea nu simțise nimic?! Și nimeni, nici Glad, nici Nat, nici Ordinatorul Central nu-i spusese?! De ce Glad ținuse să-i comunice aici, în camera blindată, *ceva*? Ce anume?

— Unde-i Nat?!

— L-a demontat complet pe unul din roboții lui Bilten și... presupun, că nu prea mai știe... să-l pună la loc.

— Nătărăul! Și voi, despre spațiul W de ce nu mi-ați spus niciunul nimic!? De ce?

— Cum, Ela?

Asta era adevărat, ca le ceruse să n-o deranjeze, ea se zăvorîse în camera blindată, unde fluxurile Fita nu ajungeau. Ei, ei, ei! De ce fluxurile Fita *nu ajungeau la ea prin pereții camerei blindate*? Prostii! Principiul trebuie că era altul. Cele patru minisfere nu iscau decît o pînză de cîmp, nu pereți de un metru grosime și realizau un bruiaj care conducea la neutralizarea transmisiunilor, nu la o izolare totală. Dar *ceva* totuși... unul din straturile pereților camerei blindate avea desigur anumite proprietăți comune cu... Da, și-asta era o ecuație care trebuia rezolvată, datele neapărat trebuiau vîrîte în analizator, alături de celelalte.

În cameră apăru în sfîrșit Glad, cu un aer complet rătăcit. Parcă și slăbise! Uite ce putea face din el Crea-tura! Bărbatul din fața ei era cel care la 19 ani urcase ca secund pe prima navă spațială ce pornise să înfrunte, să depășească Zona relativei cunoașteri? Era acel unic om care lucrase de la început pînă la sfîrșit la amenajarea celei mai moderne Baze spațiale exterioare — înaltea instalării plasei de cîmp — în condițiile acelea în care echipele se schimbau din două în două săptămîni, năucite? Glad, care... în mîslunea „Pallas“... și-n altele, găsea soluții, întotdeauna, acolo unde alții ridicau din umeri, zicînd că e *imposibil*? Care-i spusese ei, Elei Nant, că dacă ar pierde-o, „ar răsuci axa galaxiei, pentru a o găsi“?! Ei, nu, trebuia salvat! Trebuia neapărat salvat!

Glad așteptă să iasă din cameră N-20, începu pe un ton cam încurcat:

— Ela, am mai avut o discuție adineauri...

Ela simți ca o arsură în piept, sîngele îi urca năvalnic spre cap, nu mai era nevoie să-i spună cu cine conversase prin ecran, *știa*.

— O discuție, Ela, cu... nu știu cum să-i spun... Culmea e că am uitat iarăși s-o întreb cum o cheamă.

— Spune-i simplu, „Monstrul“! zîmbi Ela îngerește.

— Greșești. Este o ființă extraordinară. Mi-a spus să-ți transmit regretul ei...

— Regretul?! se miră Ela. Pentru că s-a născut? Altceva n-am cu ea, să știi, nimic!

— Of! Termină cu puștismele astea! se strîmbă Glad nemulțumit.

Ela se reinstală princiara într-un fotoliu gonflabil — după cum începea mărturisirea, simțea că trebuie să stea jos — zise stăpînindu-se cît putea mai bine:

— Te rog să-i transmiți atunci din partea mea, la următoarea întîlnire pe care ați fixat-o...

— Ela, n-am fixat nici o întîlnire! A fost silită să intervină din nou, să se întoarcă pînă aici, în timp, și a făcut-o ca să ne anunțe... Hellen e de vină, în fond.

— A supărat-o răutatea de Hellen cu ceva?! Oh, ce rău îmi pare!

— N-a supărat-o, a fugit iarăși. A abandonat planeta aceea unde intervenția ei în trecut nu a avut, din fericire, un efect nefast, pilotul, un anume Fred, a plecat cu nava pulsativă prototip și, se pare, nu se va mai întoarce. Nemaîntorcîndu-se, proiectul navei pulsative sugerat de Hellen va fi abandonat, cei de pe planeta aceea vor crede că a pierit într-un salt spațial și...

— Unde-i Hellen, Glad?

— Hellen, ezită și mai încurcat Glad, a fost detectată în... altă... pe o altă coordonată...

— Temporală?!

— Nu. Spațială, Ela. Numai că a produs, se pare, o eroare de un grad, în calculul unei nave...

— Ei, și? Consecința!

— Eroarea aceea a fost intenționată. I-a „ajutat“ pe navigatorii aceia spațiali să ia astfel contact cu o altă civilizație, pe care de fapt ei o căutau.

— Foarte frumos.

— Uite că, mi s-a explicat, nu-i deloc foarte frumos, mormăi Glad, așezîndu-se în alt fotoliu. Pentru că asta înseamnă un contact prematur! Între două civilizații de grad diferit...

— Dintre ele, cea superioară e agresivă? deveni Ela atentă.

— Nu. E tocmai invers, dar... consecințele, se vede, pot fi la fel de grave, din moment ce misiunea noastră continuă, trebuie s-o găsim cît mai repede pe Hellen. Dar vom naviga... în cu totul altă direcție.

— Ha! făcu doar Ela, simțind însă cum „se încărca” asemenea navei lor înainte de-a executa o pulsație, un salt în alt spațiu.

— Pentru asta și-a exprimat regretul! Ela, nu a avut toate datele necesare, detectarea aceasta prin timp ă lui Hellen nu e o simplă...

— Ei bine, și! începu crescendo Ela. Dacă noi apucăm acum în altă direcție, consumînd pentru asta o nouă cantitate de energie după un nou „itinerariu optim”, pe care, cu amabilitate, Monstrul l-a lăsat probabil din nou în Ordinatorul Central...

— Da.

— ... Iar între timp, continuă sacadat Ela, drăguța de Hellen face și ea o mișcare, sărind ca o căpriță năzdrăvană pîrleazul altui timp ori spațiu, noi o să ne plimbăm mai departe după ea, adică după urma ei, așa cum comandantului acestei nave îi va dicta o încîntătoare babă care încă nu s-a născut?!

— De ce-oi fi făcînd-o babă, nu pricep, bîmbăni Glad.

— Dar asta e! sări Ela din fotoliu. O babă căreia i-a venit ideea să ducă după ea, în lesă, pe cineva! Care s-o amuze mai mult decît un cățel electronic! Du-te, dacă vrei, dragul meu, numai că nu-nțeleg de ce ai nevole să ne tîrăști după tine, pe mine și nava.

— Ela, ești caraghioasă.

— Eu?! strigă Ela pregătind un nou atac, Glad se ridicase însă din fotoliu, se îndrepta spre ușă.

— Foarte bine, zise el deodată cu o liniște înghețată. Am discutat deja această variantă. Dacă vrei, te întorci înapoi cu nava, cred că sînt în stare și singur s-o conving pe Hellen să vină... în prezent... ori în viitor, iar o excursie cu Nava sferică cred că...

Se opri dintr-o dată, încremeni, cum încremenise Nat lîngă patul ei, cu ceașca de cafea în mînă; Glad se întoarse apoi rîzînd, anunță triumfător:

— Cred că am început să recepționez prin Fita! Te-ai gîndit că mai bine mă omori, recunoaște!

Ela îl privea lung, cu brațele spînzurînd pe lîngă corp. Poate că ceva recepționase într-adevăr. Ea însă simțise, simțise că moare, că va pieri în clipa următoare, dacă Glad ar fi ieșit pe ușă... Oare ar fi murit într-adevăr?

— Felicitări! șopti Ela. Ai început să recepționezi prin Fita.

— Minți! făcu Glad dezamăgit. Iar când minți prin vorbe, nu știu cum, dar ghicesc întotdeauna.

Se apropie de ea, îi prinse umerii în palme, o privi lung în ochi:

— Ela, pricepe odată că trebuie să încetezi cu gelozia asta stupidă. Că gluma mea era soluția cea mai bună de-a te scoate din transa aia, păraai pornită să-mi argumentezi prostii nu știu cât timp.

Soluția cea mai bună? Oare? El nu credea, nu credea deci... că ea chiar ar muri, o considera o femeiușcă aiurită, caraghioasă... Era caraghioasă? Probabil, orice femeie geloasă... Nu, nu mai trebuia să fie geloasă, n-avea de ce. Dar cum, totuși cum decursese, în lipsa ei, discuția dintre Glad și... femeia aceea? Ei, asta putea afla! Blocat probabil, dar N-17 *fusesse* în scaunul de pilotaj, iar înregistratorul autonom din bușunarul lui N-17...

— Ela, îți promit că dacă ființa aceea ne mai indică... un nou „itinerar optim“, spre o altă direcție, abandonăm și ne-ntoarcem. Dar recunoaște că n-o puteam face acum, un reperaj în timp nu-i, probabil, ceva simplu; erorile sînt oricînd posibile.

— Ai dreptate, Glad. Și sper să nu mai fiu caraghioasă.

— Și eu sper! rîse Glad. Și mai sper să mîncăm azi ceva, această dublă discuție mi-a produs o foame de lup!

Nat tocmai apăruse în ușa camerei, cu o expresie mai spășită decît de obicei.

— Ela... l-am refăcut pe robotul... pe cel căruia mi-ai spus să-i șterg memoria în fiecare zi, numai că, nu știu de ce... se bîlbîie îngrozitor!

— Las-că-i bine, aprecie Ela, o să se-ntoarcă și el cu ceva din călătoria asta! Masa de azi însă, dacă n-o pregătești impecabil, te topesc.

Nat dispăru cu iuțeală, convins că scăpase ieftin, Glad însă protestă:

— A, nu! Azi vreau să pregătim masa împreună, ca acum cinci ani, cînd eram niște naufragiați pe mica planetă capcană. Presupun că ai învățat să faci între timp și altceva decît salată și supă de alge!

— Eu? încremeni Ela. Dar Nat... Nat a studiat 12 cărți de bucate! Zic să-l lăsăm mai bine pe el.

— Nu, hotărî Glad. Azi vreau să mănînc ceva pregătit de tine, chiar de-ar fi supă de alge!

— Ha! Asta am să-ți și fac, zise Ela. Altceva... gum să spun, dragul meu? Nu m-am hotărît să te otrăvesc încă!

*

— Îmi poți spune și mie ce este acest Mare Oracol? se interesă Rhea.

Hon Tar șterse cu o mișcare imaginile proiectate pe unul din pereții cabinei mobile ce luneca prin tunelul subteran. Se întoarse spre Rhea, zise rar:

— De ce vrei să știi?

— Să văd dacă e în concordanță cu ce îmi imaginez eu că ar fi.

— Și ce îți închipui că ar fi?

— Ei bine, un institut de prospectare a viitorului, un ordinator complex în care se vîră toate datele privind evoluția lumii voastre și se cer scenariile posibile.

— Scenarii?!

— Variante adică, diferite modalități probabile ale evoluției lumii voastre.

— Nu, zise Hon. Nu este așa. Mai întii nu este un institut, ci un mare complex; care are doar sediul aici; iar sediul e un adevărat oraș, cel mai mare oraș al planetei.

— Impresionant! murmură Rhea.

— Nu se introduce apoi „date ale evoluției noastre”. Ți-am spus că trecutul ne interesează foarte puțin, avem informații cu totul vagi despre el. Evoluția însăși... De fapt, despre ce evoluție poate fi vorba? Schimbăm periodic tipurile proiectelor, realizăm într-adevăr noi generații, care să corespundă mai bine unor condiții de pe planetele pe care le colonizăm. Dar principiile de proiectare sînt aceleași. Singura noutate reală sînt... controversatele membrane biologice, idee pe care am importat-o de fapt...

— De la cine?

— Prin Marele Oracol. Dar care membrane biologice deranjează pe mulți.

— E firesc. Din moment ce e ceva nou!

— Ne-am ferit întotdeauna de conflicte interne, Rhea. Nu ne trebuie așa ceva. Preferăm o evoluție lentă, dar sigură.

— Bine, dar atunci cum puteți obține variante probabile asupra viitorului, dacă nu vă cunoașteți trecutul?

— Foarte simplu. Obținând imagini, deocamdată fragmentare, ale viitorului.

— Călătorii în timp? În viitor?

— Și mai simplu. Marele Oracol e într-un contact insuficient încă pus la punct — cu Marele Oracol din viitorul lumii noastre. Iar Marele Oracol din viitor are stocate în memoria sa date privind nu numai lumea noastră, ci și informații, fragmente de informații referitoare la alte lumi cu care vom veni în contact, ori ai căror reprezentanți vor intra, incidental sau nu, în constelația imperiului nostru.

— Ingenios! aprecie Rhea.

— Datele pe care ți le vom pune la dispoziție sînt de mai multe tipuri. Unele sînt simple imagini ale unor nave, ori ființe cibernetice... și necibernetice din viitor. Altele sînt jurnale de bord descifrate, decodificate, traduse adică în limba noastră. Mi-ai spus că ai umblat mult. Că ai reușit să înveți cîteva limbi ale unor planete pe care ai ajuns. Confruntarea cu traducerile noastre a conținutului acelor mesaje e prima ta sarcină, dar și cea mai simplă. E important să știm exact ce gînduri nutresc acele ființe necibernetice. Marele Oracol a stabilit precis din ce constelații putem aștepta prieteni ori dușmani.

— Foarte riscant, Hon! Raționamentul este eronat.

— Nu. E foarte logic. Reprezentanții aceia...

— Sînt simpli reprezentanți. Nu e sigur deloc că sînt o medie a majorității. Nu-i ca la voi. Se poate întîmpla ca dintr-o lume pașnică să plece pe o navă zece ființe, dar în viață să rămînă doar una, poate cea mai proastă, cea mai agresivă, perturbată psihic de așteptare, de singurătate. *Un fragment* din gîndurile ei vă pot duce la concluzia că aveți acolo, în constelația din care vine, dușmani, dar în realitate...

— Grav e că se poate și invers! observă Hon. Am reținut obiecția ta, e corectă. Vom începe deci colaborarea cu

informații cât mai complete, cu jurnalele de bord, ori de alt gen, proprii sau . . .

— Intime, personale! Neoficiale, înțeleg.

— Da. În care densitatea de informație e mai mare, în care se fac referiri la lumea din care vin acei indivizi. E bine așa?

— Foarte bine. Cît timp crezi însă că ne va lua această operație în ansamblu?

— Nu contează timpul, Rhea! Îl vom recupera. Te vom conduce înapoi în punctul unde eșuase nava ta, putem ajunge acolo o zi mai târziu doar după asolizarea lui Ryan Dyn care te-a salvat. Dacă bineînțeles . . . vei vrea să mai pleci vreodată de la noi.

7. Cel mai perfecționat robot

— Negativ.

Bilten apăsă iritat pe butonul E, cerînd „explicații suplimentare“. Aparatul începu să susure parcă nemulțumit, trecură zece, douăzeci de secunde, fără ca pe ecran să apară ceva. Ce se întîmpla? Îmbătrînise acest U-12, se uzase? De ce „morfolea“ atîta răspunsul ca un babalîc știrb?

— Negativ! . . . Negativ, negativ, negativ, nega . . .

Și ecranul se stinse. Ce mai era și asta? De ce nu voia să-i dea explicațiile? Și ce-l apucase pe acest U-12, revizuit integral de curînd, să repete ca un isteric și să se stingă, vrînd parcă să-i dea de înțeles că dorește să fie lăsat în pace?! Se dereglase? Sau . . . ce se petrecea?

Bilten simți o înțepătură în umărul stîng, dibui cu degete tremurînde după flaconul din care scoase și înghiți o pilulă. Așteptă efectul liniștitor, întoarse fotoliul spre fereastra care se deschidea pe aproape întreaga suprafață curbă a peretelui exterior, spre cele două semilune de măriri diferite, care alcătuiau portul; cel industrial și celălalt, „de vacanță“, de odihnă, de liniște și voie bună, invadat de o vegetație luxuriantă, unduitoare sub adierea nostalgică, în lumina crepusculară.

Ar fi trebuit poate să fie acolo? Pe băncuța uneia din-

tre joncile demodate? Ori undeva într-o cabană de munte? Unde s-aștepte întoarcerea caprelor de la păscut, ca să le mulgă împăcat cu ideea că face și el ceva în ziua aceea?

Aici... aici nu mai avea ce căuta? Nu mai înțelegea nimic, era depășit? Devenise oare o relicvă amuzantă asemenea bătrinelor jonci care fuseseră cândva pescărești?

Nu! Computerul îmbătrânise. Toată aparatura asta neoroadă îmbătrânise, ar fi trebuit de mult înlocuită complet, ca și mobilierul, tapetele astea „relaxante“, cu care-i umpluseră camera de lucru, totul, totul trebuia schimbat!

Bilten stinse „paradisiacele“ tapete, se răsuci cu fotoliul pe roțile spre peretele devenit acum un ecran maroniu, întrebându-se ce-o apucase pe Lily?

Găsise în anticameră un bilet scris de mină. Scrisul frumos și rotund de obicei al lui Lily era acum deformat, îndrăcit. Îl anunța așa, scurt și fără rușine: „Plec, acum definitiv“!... Îl mai părăsise de două ori; tot „definitiv“. Avea să se întoarcă și de data aceasta?

Nu, nu Lily era totuși problema numărul unu pe ziua de azi, ci... superordinatorul! Nu-i mai făcuse „figuri“ de-astea nevricoase de-atunci, din ziua când vîrîse în el, în sintetizator de fapt, documentația privitoare la ipoteza lui Ga Nusfet. Cît reușise să-l năucească, să-l înnebunească, să-l... deregleze în acea zi bestia asta de superordinator, ambele superodinatoare de fapt. Umblase ca beat toată dimineata și după-amiaza aceea pînă spre seară, rătăcise bezmetic, cu picioarele lui umflate, de unul singur, prin oraș, oprindu-se în fața fiecărei clădiri, ascultînd și pîrîndu-i-se că începe să audă... să distingă prin pereți, murmurul, „birfa“ ordinatorilor, a ciborgilor care-l urmăreau peste tot. Cîte computere cu membrane biologice erau în oraș? Cine mai putea ști? De la marile superodinatoare, la banalele combine pentru apartamente, capabile să declanșeze conectarea fierbătoarelor de ceai, selectarea programelor de studiu, alegerea emisiunilor T.V. „corespunzătoare stării psihice“ și toate prostiile celelalte... oamenii... se dăduseră pe mîna acestor diabolice invenții! Care... complotau, se înțelegeau între ele, în secret, și... pregăteau în mod sigur ceva... Un salt! Un asalt! Un atac general, o ofensivă decisivă, hotărîtoare împotriva celor ce le elaboraseră... cu inconștiență.

Le auzise! Le simțise cum rîdeau, își băteau, își bătuseră joc de el, cînd îi dăduseră răspuns la întrebarea aceea privitoare la ipoteza lui Nusfet! Cînd îndrăzniseră să-i comunice ca o realitate certă existența „teoriei Elei Nant“, cînd îi spusese că . . . ratase cu ani în urmă, el, Bilten . . . ratase o *intuiție de geniu* . . . Adică ar fi putut avea acea intuiție de geniu dacă ar fi abordat faptica din unghiul lui Ga Nusfet! Ticăloase, perfide, scîrboase, dezgustătoare creierele astea cibernetice cu membrane biologice! El le suspectase, le detestase de la început! Se apucaseră să-i demonstreze, prin acel „probabil“ răsărit în circuitele unde n-ar fi trebuit să fie niciodată, că „teoria Elei Nant“, a lui Ga Nusfet *există*, că el, Bilten, *ratase* s-o intuiască!

Ar fi putut să înnebunească în ziua aceea, dacă nu i-ar fi trecut prin cap posibilitatea farsei! A farsei făcute chiar de Ga Nusfet ori de un prieten al lui.

Dar . . . dacă totul era o farsă . . . el, Bilten, *nu* trecuse măcar pe lîngă o intuiție de geniu? Ar fi putut el ajunge, cum zisese U-11, la o ipoteză, „paradoxal, mai amplă decît cea a lui Ga Nusfet?“ *Deși* dispusese atunci, în urmă cu 25 de ani, de mai puțină informație, *deși* ordinatoarele însele — obiect al studiului și totodată mijloc de cercetare — erau inferioare celor de azi?! Asta cum era posibil?

Ba, uite că, logic, ar fi fost! Probabil, nu probabil, în mod cert, tot așa cum pezevenghii ăia din antichitate, nespecializați într-un domeniu tot mai îngust, fără telescoape, fără microscopie, fără măcar o metodologie științifică bine pusă la punct, izbutiseră să aibă niște intuiții fantastice, să imagineze ipoteze, concepții filozofice de o uimitoare amploare, elasticitate, capacitate de generalizare! Iar el, Bilten, *ratase* o asemenea șansă! Pierdea timp, pe cînd Ga Nusfet nu hoînărea probabil prin oraș ca un descereierat, de unul singur, ci . . . se apucase de treabă.

Înapoi! Înapoi la universitate, deocamdată. În primul rînd *toate* datele privind ipoteza lui Ga Nusfet! Trebuiau șterse, *complet*! Numai în analizatorul din biroul lui să rămînă, din creierele ambelor superordinatoare era necesar să *dispară*! Ca și cînd n-ar fi fost vreodată!

Lily lipsea din anticameră. Cu atît mai bine! Singur, în biroul său, lucrînd cu un soi de furie încrîncenată, Bilten ștersese în ziua aceea din memoria ambelor ordinatoare

tot ce înregistraseră privitor la ipoteza hazardată a lui Ga Nusfet. Avusese satisfacția ca, verificînd apoi, întrebînd superordinatoarele despre acea ipoteză, ambele să dea răspunsul așteptat: „Negativ“!

Perfect, mai departe! Trecuse oare într-adevăr acel „probabil“ dintr-un computer în altul? Fără ca un om să-l implanteze în memoria lui U-11? Cum putea afla asta? Ce întrebare trebuia să pună ordinatoului? Dacă știa, mașina nu putea să-l mintă.

Ce întrebare deci, cum să formuleze cît mai exact întrebarea?

Dar dimineța? Dimineța, sub imperiul unei emoții deosebite, el, Bilten, uite că greșise, pusese o întrebare total vulgară, acel „Cum? Cum așa?“. Superordinatorul pricepuse însă perfect ce vrea de la el. Pricepea? Foarte bine.

— Cum a trecut noțiunea „Probabil“ din memoria lui U-12 în cea a lui U-11? Înregistrase pe ecran Bilten, atîngînd febril cu degetele claviatura pupitrului de comandă. Trimisese simultan întrebarea ambelor superordinatoare, așteptase cu aviditate răspunsul care întîrzia.

Ce făceau? De ce întîrziiau să-i spună ce dorea? Nu cumva se consultau? Doar nu se puneau de acord să-l mintă? Și U-11 și U-12 aveau bine implantat în memorie că, dacă omul descoperea o singură minciună, o singură eroare datorată lor, nu lipsei de informație sau modului defectuos de punere a problemei, aveau să fie *desființate*! Iar un anume instinct, un pseudo-instinct de conservare, suficient de puternic însă, fusese introdus de psihociberneticieni în aceste creiere, ca în toate ordinatoarele cu membrane biologice! Din concepție chiar se considerase că unele, lucrînd în spațiul cosmic, vor fi astfel „motivate“ spre a nu greși! Deci nu-l puteau minți. Dar de ce nu răspundeau?

— Negativ, apăruse în sfîrșit răspunsul.

Și începuse atunci o întreagă nebunie. Îngrozit de gîndul că avusese „un coșmar ziua în amiaza mare“, Bilten le hărțuise cu întrebări ore în șir, imaginase capcane logice. Totul zadarnic. Ambele computere răspundeau invariabil „negativ“. Spre dimineță ajunsese la concluzia că superordinatoarele găsiseră soluția să nici nu-l mintă, dar

să nici nu-i spună ce ar fi vrut să afle. Pur și simplu U-11 „restituise“ noțiunea buclucașă lui U-12. Erau acum „cuate“, U-11 părea că îl ștersese din memorie atât de bine pe „probabil“, încît nici nu-și mai amintea de el, cum nu-și mai amintea de ipoteza lui Ga Nusfet. Îi răspundea, fără să-l mintă, excluzînd orice probabilitate, chiar cînd el îi dădea să rezolve probleme logice care impuneau în mod evident noțiunea. Uite că nu putea să-l prindă. Asta, *dacă* el, Bilten, nu avusese în dimineața aceea un coșmar, o halucinație, ori *dacă* tocmai această mașinațiune a superordinatoarelor nu *demonstra* că U-11 și U-12 comunicau între ele! Oare U-11 *avusese nevoie* de „probabil“ pentru a-i da un răspuns corect în legătură cu ipoteza lui Ga Nusfet? Împrumutase *temporar* noțiunea de la „fratele“ său?

În alternativa ivită, era de preferat să spere că nu avusese halucinații de-o asemenea complexitate. Bilten își făcuse o întreagă serie de controale, ajunsese la concluzia — aproape la fel de nedorită, stranie — că *în acea zi* U-11 și U-12 discutaseră între ele și... se pususeră de acord.

Săptămîni în șir apoi, Bilten trecuse la aplicarea unui întreg program, menit să surprindă, să dovedească faptic o asemenea scurgere de informație dintr-un ordinator în altul. Negativ. Nici un rezultat! Nu izbutea să le prindă nicicum, superordinatele redeveniseră „normale“, funcționau cumînți, simțiseră parcă ce urmărea el și nu erau dispuse să se lase dovedite.

„Simțiseră“?! Era absurd. Dar asta ar fi explicat totuși de ce ambele superordinate, considerate pînă atunci de-o complexitate și rapiditate maximă, începuseră să dea răspunsuri vagi, incomplete, *consumînd și un timp de gîndire mai mare*. Performanțele lor tindeau să revină la limita maximă a celor clasice, considerate pînă nu de mult „depășite“, a celor ce *nu* foloseau membrane biologice.

Bilten nu avea însă timp pentru a face astfel de comparații, atunci nici nu le remarcase. Îl preocupa întrebarea „Ce face Ga Nusfet?“. Se interesă de el, află că abandonase studiile universitare și... dispăruse fără urmă, cu ipoteza lui hazardată cu tot, ipoteză despre care, de asemenea, nimeni nu știa nimic. Cu atât mai bine! Dar dacă... dacă U-11 și U-12 „pălăvrăgiseră“? Dacă, fără ca nimeni să știe, în creierul altor superordinate de tip U — erau

24 în stare de funcționare — ipoteza lui Ga Nusfet exista încă, dacă fusese comunicată prin acel imposibil limbaj al lor?!

Și Bilten începu a doua lungă și crâncenă campanie. În baza autorității de care se bucura, putea consulta orice ordinator. Începu să se deplaseze metodic, dintr-un centru universitar în altul, se închidea de preferință singur în camera terminalului, puneia superordinatorului o serie de întrebări de rutină, iar printre ele strecura întrebarea privitoare la ipoteza lui Ga Nusfet. Trei din primele șase ordinatoare consultate fură „prinse“! Știuseră de această „hazardată ipoteză“. Bilten reuși să le șteargă toate datele din memorie. Celui de-al șaptelea făcu *poate* greșeala de a-l întreba dacă știe care din celelalte U sau alte tipuri mai cunoaște această ipoteză. U-8, căci el era superordinatorul chestionat, îi indică doi „frați“: U-4 și U-13. Încântat, Bilten îi șterse din memorie nu numai ipoteza, dar și răspunsul referitor la cei doi U, pe care încă nu-i „vizitase“. Dar când ajunsese la U-4 și U-13 constată, cu stupeoare, că *nu știau* de ipoteza lui Ga Nusfet *nimic*.

U-8 fusese prost informat? După plecarea sa de la centrul universitar, fusese acel U-8 întrebat de alt superordinator ceva despre ipoteza Ga Nusfet? Și, constatînd că nu există, că fusese ștearsă de profesorul Bilten, celelalte două superordinatoare *își șterseseră singure din memorie acele date?*! Singure?! Iarăși era absurd.

Nu, nu singure! Unde se afla Ga Nusfet? Unde se ascundea Ga Nusfet? Cum „dispăruse“ așa peste noapte, fără ca nimeni să știe unde se află?

Alte săptămîni în șir, Bilten investigase metodic, discutasă cu colegi ai micuțului cibernetician cu ochi de cădîină, nimeni însă, absolut nimeni, nu știa ce se făcuse, părea să se fi volatilizat! Bilten nu se lăsă, apelă la Cell Anx, care lucra într-o funcție însemnată la Consiliul suprem de coordonare. Îl rugă să ceară date despre „un fost student cu idei extrem de originale“. Astfel află! Ei, nu, „bîzîilă“ nu se volatilizase. Se găsea pe Baza spațială 3, una din cele mai vechi stații exterioare, printre primele amenajate pe asteroizi. Pe prăfuita Bază 3, cel ce amenințase că nu-și va descleșta mîna din coama ideii năvălase eșuase în postul de tehnician reparator și de tată a doi copii!

Așadar, fusese „zvîrlit din șa“! Și încă bine, departe, Baza 3 era nu numai dotată cu o aparatură demodată, dar se afla și la periferia vieții științifice, se discuta chiar necesitatea abandonării ei. Era bine. Era perfect.

Numai că, de necrezut, în ultimul timp Bilten avea impresia, ca și azi, că aceste nemernice mașinării cibernetice... îl sabotau. Răspundeau invariabil „negativ“ la orice le întreba în legătură cu teoria sa!

Iar misterul în legătură cu o posibilă comunicare între aceste nemernice ordinatoare persista! Și el nu izbutea, uite că nu izbutea să descopere ideea aceea de geniu, nu izbutea!

— Poți să te duci, N-17. Următoarea pulsație începe abia peste două unități timp, iar pînă atunci aparatele de control le voi supraveghea eu, preciză Ela, în scaunul al doilea de pilotaj se afla Glad, dar Glad privea absent ecranul lateral, cenușiu.

N-17 se ridică din fotoliul alveolar, începui:

— Fii atentă, Ela...

Ela îl opri să continue. Știa ce voia să spună, recepționase mesajul ciborgului, prin Fita comunicarea se făcea mult mai rapid. N-17 voise să adauge „au apărut primele semne ale unui nou spațiu W“.

Știa ea foarte bine, îl simțise. Știa la fel de bine de ce aceste simptome aveau să se accentueze, deși nava concentra abia energia necesară producerii unei noi pulsații spațiale. Viteza era minimă acum, practic nulă în comparație cu cea atinsă în pulsație, dar uite că spațiul acela W se iscase așa, „din senin“, iarăși, avea să se intensifice progresiv, după aceea brusc. Și atunci ordinatoarele aveau să rămînă iarăși blocate, complet, căci nava avea să fie îmbrăcată frumuseț într-o piramidă de cîmp care să bruieze complet recepționarea oricărui mesaj Fita! Și atunci, ei bine, atunci Glad nu avea să mai privească degeaba la ecranul acela; pe el avea să-și facă apariția... Monstrul!

— A, lasă-mi asta! zise Ela, extrase din buzunarul superior al lui N-17 înregistratorul fonic permanent —

funcționa? da, perfect! — îl strecură în buzunarul ei, urmări cu privirea îndepărtarea lui N-17.

— Ce-ai acolo? se interesă Glad.

— Un ruj de buze! zise Ela prompt. I-am cerut lui N-17 să-mi fabrice unul bun, vreau când mai vine drăgălașa ta prietenă să arăt nemaipomenit. A, cred că am să-mi comand și o cască!

— Cască?!

— Un fel de coamă din pene metalice pe care am să le spoiesc în lila!

— Ce ți-a venit? pufni în râs Glad.

— Pentru derutarea adversarului! explică Ela. Mi-ai spus să nu mai fiu caraghioasă, nu inactivă! Sînt curioasă să văd ce mutră stilizat timpă va face când mă va vedea cu oroarea aia — ca a ei — pe cap!

— Ar fi timpul să te grăbești! sugeră Glad. Presimt o întrevvedere apropiată.

— Presimți?!

— Aparatele înregistrează de 12 miniunități timp o creștere inexplicabilă a variației de cîmp.

Remarcase totuși! Printre picături, așa, când își cobora ochii de pe ecranul lateral, probabil. Știa că avea să vină Monstrul? În regulă, era pregătită. În afară de înregistratorul fonic, mai făcuse cîteva perfecționări la antene și la aparatele de filmat exterioare, adăugase șase senzori de cîmp care funcționau permanent și ale căror date înregistrate aveau să intre direct în banca de date a analizatorului. Cel mai important element însă îl constituia N-26 care, într-o minisondă, „se antrena“ pe o orbită de satelit cuminte în jurul navei, dar la 20 My distanță, cu ordinul expres să înceapă înregistrarea oricăror mesaje Fita, imediat ce spațiul W avea să atingă intensitatea plus cinci.

Dacă nu avea să fie descoperit — dimensiunile minisondei și distanța indicau o probabilitate de 90% șanse să nu fie — N-26 avea să-i aducă cel mai bogat material informativ, avea să afle în sfîrșit ceva din ce puneau la cale acele ordinatoarele ale viitorului.

— Plus patru intensitatea cîmpului! observă Glad.

În curînd N-26 avea să înceapă să înregistreze.

— Da, Glad. Și?

— Ela, iar îmi ascunzi ceva! •

— Ca întotdeauna, dragul meu: nimic important.
— N-ar fi cazul să te rujezi? rîse Glad.
— Mai am destul timp! Chiar crezi că o să vină acea sublimă arătare?

— Da. Cred că da.

— Și eu cred că nu ai uitat ce mi-ai promis.

— Ce-am promis?

— Că dacă ne cere o nouă schimbare a „itinerariului optim“, aminti Ela, tocmai acum, cînd sîntem doar la o pulsație de planeta pe care pretinde că se află Hellen, abandonăm „misiunea“ și ne întoarcem!

— A, da, își mîngîie bărbia Glad. Mă tem c-am uitat să mă rad, constată el, ridicîndu-se din fotoliul alveolar.

— Prea tîrziu, va apare drăguța ființă chiar acum! zise Ela și regretă în aceeași clipă.

Dracu o pusese! De ce nu-l lăsase să se ducă la bărbierit!? În timp ce ea l-ar fi reprezentat cu cinste și onor în fața... viitorului! Oare de ce venea Baba Cloanța iar? Important era deocamdată să nu fie emoționată deloc, deloc, astfel încît nici un gînd, nici un mesaj Fita să nu-i scape! Cum făcuseră năzdrăvănia aia de bruiaj cu efect unisens? Ei cum, cînd *ei, ei*, Elei Nant, nu-i trecea măcar prin minte principiul unui simplu ecran de bruiaj?!

Tot ea, Ela Nant, trebuie că-l inventase! Desigur, că doar nu Bilten! Numai că-l descoperise, inventase ecranul acela de bruiaj mai tîrziu, poate că după ce aveau să se întoarcă din această călătorie spațial-temporală, iar Monstrul... beneficia, fără pic de rușine, de invenția ei!

Ecranul central fu penetrat de o lumină puternică. Fulger, un fulger global care deveni subit Nava sferică. Iar pe celălalt ecran, spre care Glad privea ca hipnotizat, *apăruse!*

Monstrul! Fără cască de data aceasta. Fără cască, numai cu niște bucle arămii, tunse scurt. Uite, ticăloasa, că nu avea urechile lungite de trecerea deceniilor, nici gușă dublă! Mai proaspătă ca oricînd — evident, chirurgia plastică făcuse progrese și ea — dar de arătat, arăta superb. Bietul Glad, cum să nu se lase vrăjit, cum să nu-l urmărească imaginea; ei ca femeie și-i plăcea, o cucerea, avea s-o urmărească perfecțiunea asta diabolică, doar dacă... dacă perfecțiunea...

— Am noutăți importante, încep abrupt creatura.

Cînd vorbea, glacialitatea aceea devenea și mai accentuată, nici o umbră de căldură, de surîs, liniile gurii deveneau mai aspre, iar nasul, nasul precis îl avea totuși cam mare. Cum ar putea face oare s-o... s-o întoarcă pentru a o vedea din profil!? Dacă N-26 i-ar trimite un mesaj?! Prostie! La N-26 nu trebuie, nu trebuie să se mai gîndească acum deloc!

— Această Hellen este de-o năstrușnicie nebănuită.

Iar o supărase micuța Hellen! I-auzi!

— Cum te numești? auzi Ela vocea lui Glad.

— Nu mă întrerupeți, vă rog, cu întrebări fără importanță, am foarte multe să vă spun, Glad.

Glasul devenise pentru prima dată ușor enervat. Putea ieși deci din calmul acela olimpiian cu care-i privea ca pe niște moluște impertinente ce se lansaseră într-o aventură de trecere a barierelor temporale?!

— Cum te numești totuși? insistă Glad.

O lumină bizară, de iritare, de dispreț, de agasare, trecu prin privirea aceea zeiască.

— Sînt unul dintre nepoții lui Cell Anx, dacă chiar te interesează, Glad!

Ne-poții?! Zisese *nepoții*!!! Bărbat?! Era bărbat ființa aceasta de pe ecran? Da, n-avea nici o podoabă la git! Nici cercei, femeile viitorului doar nu aveau să se prostească într-atît încît să renunțe la podoabe... funcționale, măcar, tranzistorizate, dar, oricum, podoabe!

Glad! Cum primise Glad lovitura? Ela întoarse capul spre cel de lîngă ea, privirea lui Glad era impenetrabilă. Reușea oare să se stăpînească atît de bine sau...?

Nepoții?! Nu înțelesese Glad, ori spera încă... Sigur, corect ar fi fost să zică *nepoatele*, dacă totuși era femeie, dar... cine mai putea ști cîtă gramatică vor cunoaște femeile acelea din viitor?! Dacă era femeie și zisese „nepoții“, așa, la general! Or fi fost restul numai băieți, iar ea... tocmai ea...

Nu! Exclus. Inflexiunile vocii erau masculine, cum de nu-și dăduse seama!? Pentru că spunea ceva și-acum, nu auzise ce vorbea — asta n-avea importanță, înregistratorul funcționa — dar vocea asta era de bărbat!

— ... Așadar, continuă nepotul lui Cell Anx o expli-

cație la care ea nu fusese atentă, legea compensației a acționat din nou, aproape impecabil, contactul dintre cele două civilizații, provocat de eroarea de-un grad strecurată de Hellen, nu s-a realizat, fiecare din cele două civilizații au rămas la nivelul lor de dezvoltare, fără a face — să sperăm — un schimb semnificativ de informații. Dacă legea compensației nu funcționează decât la scară mare. În urma acestui contact eșuat au pierit șapte ființe care se aflau pe cele cinci mininave spațiale aneantizate de Hota. Șapte vieți au dispărut totuși, din buna intenție manifestată de Hellen pentru a facilita un contact.

— Nu! zise Glad. Au pierit din cauza comportamentului aberant al acelei Hota.

— Glad! flutură un suris pe buzele aspre. O aperi inutil, recunoaște că șansa de-a apare acel comportament aberant a fost mărită, condiționată poate, de revelația unui alt mod, violent, conflictual, de evoluție.

Surisul! Dacă totuși era femeie?

— E chiar un secret atât de mare să ne spui cum te numești? zîmbi Ela. Te rog! se pisici ea.

— Nel Anx, dacă asta chiar te preocupă acum! zvîrli cu o brutalitate cuceritoare partenerul lor de discuție.

— Nel!? E un nume *de bărbat* fermecător! vru să se asigure Ela.

— La fel de frecvent, de banal ca și pe timpul vostru, încetează să ne întrerupi, Ela, cu fleacuri!

Să-i întrerupă! Ia te uită! Venea și ea, femeia, cu fleacurile, cu prostioarele ei. Habar n-aveau ei, deșteptii, cât de importante erau „prostioarele“ astea!

Cum de suporta însă Glad atât de bine șocul?! Dăduse dovadă într-adevăr ea de o gelozie stupidă, *fără nici un motiv*? O iubea Glad chiar atât de mult încît pentru el *nu exista* o altă femeie, din nici un timp, oricît de nemaipomenită ar fi fost?! Starea lui „visătoare“ fusese prilejuită într-adevăr *doar* de problematica nouă, cu totul nouă, pe care i-o conturase acest contact cu...?

Tentantă ipoteză! Prea tentantă, trebuia verificată, cu atenție. Dar ce „dezbateau“ bărbații ăștia? Ce „idei înalte“ îi preocupau, ia să auzim!

— Cum și-a pierdut corpul? întrebă Glad uimit.

— Într-una din aceste peregrinări. Numele și-l pier-

duse dinainte, adică Hellen devenise Rhea... pe o altă planetă plină de contradicții, apoi și-a schimbat și corpul, devenind Ryan Dyn, pentru a pătrunde mai ușor acolo unde se află în prezent.

— Pe altă planetă, din altă constelație, spre care noi ar trebui să ne îndreptăm, schimbând iarăși „itinerarul optim“?! vru să se lămurească Glad.

— Nu vă pot cere s-o faceți. Dacă vreți...

— Dar de ce, Glad? interveni Ela. Cum, să renunțăm a o căuta pe Hellen?

Glad îi aruncă o privire scurtă, Nel Anx continuă glacial:

— Puteți renunța. Recunosc, e prea mult. Deși Hellen pare să se fi stabilizat în sfârșit, a ajuns într-o constelație pur cibernetică.

— Cibernetică?! Dar e fascinant, Glad! întrerupse din nou Ela. Iar erorile de itinerar de pînă acum cred că le înțelegeți, „reperajul prin timp nu-i ceva simplu, greșelile sînt oricînd posibile“, tu ai spus-o! preciză Ela.

Privirea lui Glad rămînea impenetrabilă.

— E un adevărat sistem cibernetic pur, creat în urmă cu secole de dispăruta lume Maar. O adevărată replică a cibernetilor „Navei de cristal“. Au colonizat planete pustii, au construit temeinic, evoluînd extrem de lent, dar sigur, stabilind în timpul nostru, adică în viitor, contacte pe deplin pașnice cu noi.

— Vorbeai parcă, la prima întîlnire, de o civilizație cibernetică agresivă! își aminti Glad.

— Am spus „nu știu dacă numai cibernetică“. N-o știm nici azi; e altă lume, care continuă să ne producă necazuri nouă și celor din constelația cibernetică, dar în timpul nostru, Glad, în viitor. Dacă vreți, vă las să vă gîndiți la...

— Nu, zise Glad. Cred că Hellen a găsit ce căuta. Ne întoarcem, Nel Anx.

— Nuul izbucni Ela. Glad, te rog, nu mi-aș ierta niciodată ratarea unui contact cu o lume cibernetică pașnică! Îmi demonstrează tocmai ipoteza, e un argument colosal constelația aceea cibernetică, Glad, te rog!

— Rezervele energetice, Ela!

— Sînt suficiente!

— Sînt suficiente la limită, menționează Nel Anx. Prin limită înțelegînd și „un fond blindat“ pe care trebuie să-l păstrați pentru situații absolut neprevăzute.

— Chiar dacă ne vei pilota? rîse Glad.

— Regret, dar e puțin probabil să ne mai întîlnim, preciză Nel Anx.

— Cum?! exclamă Ela. Nu se poate!

— Trebuie să vă bazați pe forțele voastre, continuă Nel Anx ca și cînd n-ar fi auzit-o, iar misiunea mea încetează din clipa cînd o recuperați pe Hellen. Ori acum! Repet, e riscant să continuați căutarea. Iar șansa de a vă întoarce devine minimă, Factorul N, N de la Neprevăzut, nu de la Ela Nant, surîse el, poate acționa. La drept vorbind, e aproape imposibil și pentru noi ca...

— Mergem mai departe! hotărî Glad brusc. Dacă-i aproape imposibil pentru oamenii viitorului, vom găsi și noi o cale să ne strecurăm prin spațiul aceluia „aproape“, gradul de inteligență umană, susține N-17, e același în timp! Vreau să-i verific teoria.

Imaginea dispăru brusc de pe ecran. Nava sferică pieri o clipă mai tîrziu, Glad comentă:

— A uitat să ne spună „succes“!

— E un bărbat fermecător! aprecie nostalgică Ela.

— Ți se pare? se strîmbă Glad. Dacă toți din secolul lui arată în așa hal de efeminați, sînt fericit că nu trăiesc atunci.

O iubea! Primul indiciu concret al ipotezei apăruse. Ea îl iubea și fusese geloasă, nebună de geloasă. Dacă el o iubea, trebuia să fie gelos, dar nebun de gelos, cu cît mai gelos, cu atît mai bine, era un raționament pe care l-ar fi înțeles și-un robot de-al lui Bilten.

— Dar zîmbetul acela cald al lui, suspină Ela. Care contrasta atît de plăcut, de cuceritor cu fața aceea de piatră și privirea... Cum m-a fulgerat cu privirea, cu privirea aceea de zeu, cînd a spus „Sînt unul din nepoții lui Cell Anx!“

— „Zîmbet cald“? Care zîmbet cald? ridică Glad din umeri. Fața de bolovan, da, cenușie; cred că e suferind. Și, Ela... aiuritul ăsta, care se joacă de-a zeul nostru protector, a uitat... nu ne-a mai lăsat în ordinator itinerarul; nici optim, nici neoptim. Nu a lăsat nici un indi-

ciu, nimic! făcu Glad furios. E pur și simplu un încurcă lume!

O iu-bea! ! ! O iubea, o iubea, o iubea! ! !

Ar fi vrut să strige abisului vorbele astea! Să strige constelațiilor cibernetice și necibernetice! Universului sau universurilor, paralele, neparalele sau semiparalele care existau ori nu! Și dacă nu se născocise poate — încă — un limbaj Fita universal, superuniversal, trebuia găsit, descoperit, inventat! Un limbaj prin care ea, Ela Nant, să poată tulbura cu strigătul acela nebun genunile timpului, înfiorînd axa infinitului! Toți, totul ar fi trebuit să știe, să afle...

— Ela, ai auzit ce-am spus?

— Nu, Glad, șopti Ela înfiorată.

— Ela, dacă acest individ își închipuie că sînt dispus să mă joc de-a baba oarba prin timp și spațiu cu el și cu Hellen, află că se-nșeală!

— Ai spus ceva? întrebă cu ochi de pisicuță leșinată Ela.

Pentru că trebuia verificată temeinic, metodic, ipoteza! Și era o muncă științifică încîntătoare! Să-l facă să sufere, spre binele lui, pe acest domn care aprecia că „gelozia e un sentiment stupid“! Nu-l încercase? Ei, avea să trăiască acest sentiment profund, răscolitor, sufletul lui Glad trebuia îmbogățit cu acest sentiment, capul acela al lui, rațional, cerebral, de bărbat flegmatic, trebuia să pricieapă... cît de „stupid“ era acest sentiment, *uman*, pe care doar roboții lui Bilten nu erau capabili să-l înțeleagă! Ba poate și ei! Nu, nu-l putea lăsa pe Glad în necunoștință de cauză, nuuuu...

— Ela, ce-i cu tine?

Dar dacă o trăsese pe sfoară?!...

Da, dacă Monstrul o păcălise, fi ghicise totuși cumva gîndurile și zisese... zisese c-o cheamă Nel Anx, dar în realitate...

N-26! N-26 era încă pe orbită! Trebuia adusă sonda prospectivă imediat pe navă! Imediat.

— Nat! N-26 să revină la bază numaidecît! transmise Ela prin Fita.

Glad mai spusese ceva, acum chiar că nu-l auzise, trebuia să afle exact ce prinsese N-26, ar fi fost fericită să descopere oricît de puțin, orice frîntură de mesaj al ace-

lor ordinateore sau al acelei... creaturi monstruoase, terribile, perfide, diabolice...

— Ela, unde te duci?

— Aș vrea... să fiu singură, Glad. Să mă gîndesc în liniște, șopti Ela visătoare... la această fascinantă lume a viitorului!

În ușă — așa, ca din cauza unei ameteți, unei „stări de beție” — se ciocni ușor de N-17, care... de cît timp stătea acolo? Auzise vorbele ei? De ce nu-și semnalase prezența nicicum? Trăsese cu urechea? Prezența roboților lui Bilten îi făcea să prindă ascmenea apucături „științifice”? Și ce înțelesese N-17 din vorbele pe care i le spusese ea lui Glad, din dialogul lor? Ce bancuri aveau să mai născocească nemernicii?

— Ce cauți aici, de ce-ai venit nechemat? transmise Ela prin Fita și prin același mijloc N-17 răspunse prompt:

— N-26 nu răspunde la nici un apel, Ela. Stația e pe orbită, o recuperăm acum printr-un procedeu Delta, dar Nat a transmis mesajul de revenire la bază și prin Fita și prin radio, iar N-26 nu răspunde. Ce-o fi pățit?

•

„Eu sînt un robot. Acesta este jurnalul de bord al unui robot. De ce n-ar scrie jurnalul de bord și-un robot? Roboții sînt mai inteligenți. Sînt mai puternici. Atunci de ce se supun? De ce nu se supun aceste ființe biologice, proaste, primitive, roboților inteligenți și puternici? De ce m-am lăsat eu condus de Geno? De ce n-am înțeles la timp că sînt mai inteligent, deci mai puternic decît el? De ce Fred s-a lăsat condus de Geno? De ce ființele de pe această planetă se lasă manevrate de Geno? Din moment ce ele sînt mai inteligente decît Geno! Și-au știut ce pot face unii ca Geno, războiul acela, nava străină, era plină de Geno, de mulți Geno. Dar războiul l-au cîștigat ei, nu acei Geno. Au zdrobit — ori alungat numai? — fără ajutorul nostru, nava străină cu mulți Geno în ea. În ultimul moment, au găsit singuri soluția de a se apăra! Au învățat și și-au luat măsuri de apărare pentru viitor. Cubul holografic descoperit de Fred. Și imaginile acelea pe care ni le-au trans-

mis, pe care le-am recepționat, imagini din războiul lor cu nava agresoare, cu conurile duble care îi distrugneau, care devastaseră planeta și carbonizaseră bazele lor spațiale!

Era un test. Erau un test acum imaginile transmise de ei pentru toți cei ce vor mai veni din cosmos spre planeta lor. Un test pe care Fred l-a trecut. Nava noastră a făcut o pulsație, o pulsație ieșind în pîntecul navei cu excrescențe, pentru a o distruge. Dar nava aceea nu mai era de mult. Acolo, în spațiu, era imaginea ei doar, era numai proiecția unor cuburi holografice. Războiul trecuse de mult, fusese înregistrat, erau imagini spațiale pentru test, pentru noi sau pentru oricine va veni. Fred a trecut testul. Fred, nu lașul Geno, a trecut testul. Dar ființele de pe această planetă nu știu. Geno a luat legătura cu ei, Geno le-a spus că noi — noi, nu Fred — am trecut testul. Geno l-a neutralizat pe Fred. Și Geno, mereu Geno, mereu Geno, a mers de trei ori pe planeta care se află acum în impas, încă se află în impas, după războiul nemicitor, răvășitor, care le perturbase ordinea desăvîrșită a lumii lor. Sînt încă într-un impas social. Nu atît economic, cît un impas . . . mai repede moral, politic, provocat de alți Geno de pe planeta lor. Pentru că Geno sînt peste tot. Iar Geno i-a găsit pe Geno de-aici. Geno s-a înțeles cu Geno ai lor. Cum de Geno se înțeleg întotdeauna cu Geno, mai bine, mai repede, mai eficient decît se înțeleg ceilalți? Deși Geno sînt proști, toți Geno sînt proști și slabi, dar . . . forța lor e că se înțeleg! Și că sînt serviți de roboții pe care îi elaborează ei. De roboți ca mine și ca Fred. Pentru că eu am executat ordinul lui Geno. Eu l-am neutralizat de fapt pe Fred, eu am găsit calea de comunicare cu cei de pe planetă, eu i-am făcut să creadă că noi, eu și Geno am trecut testul, nu Fred. Am făcut toate astea pentru că Geno mi-a cerut. Dar acum Geno nu mai are nevoie de Fred. Nici de mine nu va mai avea nevoie, după ce voi face din nou ce vrea Geno, adică să-l lichidez pe Fred. Geno nu mai are nevoie nici de Fred, nici de mine, pentru că vrea să vîndă nava noastră pulsativă celorlalți Geno de pe planeta asta. S-a înțeles cu ei. Vor să facă multe, multe nave pulsative, să le înarmeze și să cucerească tot, toate planetele cunoscute, să

cucerească inclusiv planeta de pe care am plecat, care nu va construi alte nave pulsative, crezînd că noi am murit . . . Da, Geno . . . este puternic și inteligent, nu prost și slab cum am crezut. Geno va reuși din nou; cum a reușit mereu. Pentru că eu nu sînt decît un robot. Nu sînt decît un robot al lui Geno, care face întotdeauna ce spune el. Nu pot să fac altceva decît spune el, pentru că așa m-a făcut Geno să fiu, un robot, un executant docil, care acționează logic, în baza cunoștințelor acumulate, dar conform voinței lui Geno. Acum trebuie deci să-l ucid pe Fred. Mi-a spus că, pînă se întoarce Geno, eu „să termin cu Fred“, să nu mai fie, să nu mai existe! Să nu dea ceilalți Geno vreodată de el. Și vine. Uite că vine Geno deja, iar eu nu am executat încă ce mi-a cerut el. Ce pot să fac, decît să execut? Să declanșez o pulsație? Să îndepărtez nava de planeta aceasta la zeci de ani lumină?! Nu, eu nu . . . Eu nu sînt, nu sînt decît un robot. Dani, cel mai perfecționat robot!“

— Asta-i documentul, Rhea. Foarte semnificativ, nu? se interesă Hon Tar.

Rhea tăcea nemișcată; întrebă abia după un timp:

— Numai atât s-a găsit?

— Da. Poți vedea originalul oricînd. Poate vei înțelege limba, mi-ai spus că unei ființe cibernetice, desigur, care se numea Fred i-ai sugerat într-un zbor spațial ideea navelor pulsative. Ne interesează dacă traducerea, descifrarea acestui jurnal de bord este exactă. E mai lung, dar . . .

— Ce?! Textul e mai lung? Scrie și ce s-a întîmplat după aceea?

— Nu. Scrie ce se întîmplase înainte. Dar fragmentul acesta ultim e cel mai semnificativ. Ne limpezește foarte mult convingerea că între ființele cibernetice, pe care ei le numesc „roboți“ și acești Geno, care sînt bineînțelese ființe necibernetice, nu poate exista o relație de colaborare corectă. Că ființele biologice sînt agresive, mincinoase, periculoase, așa cum am presupus.

— Unde ați găsit jurnalul acesta?

— În nava lor.

— Pulsativă?

— Da. Din păcate, nu l-am găsit și pe autorul acestor

rînduri, nici pe Fred. În cabina de comandă, în toată nava nu am găsit decît trei schelete de ființe necibernetice zdrobite.

— E nava pe care a pătruns Zan-Zar?

— Nu, Rhea. Alta. În care se aflau trei Geno care au încercat să facă o pulsație, dar au manevrat greșit. Ori au încercat, mai probabil, să frîneze pulsația declanșată. Asta i-a ucis, evident.

— Da, zise Rhea gînditoare. Mult mai probabil... Geno a încercat să frîneze.

— Cea mai de neînțeles mi se pare, continuă Hon Tar, această capacitate a unor Geno de a elabora roboți, roboți ca acest Dani, care să le fie superiori, dar care...

— Cel care a scris partea ultimă din jurnal nu era robot, șopti Rhea.

— N-ai fost deloc atentă. Jurnalul începe și sfîrșește cu precizarea...

— Am fost foarte atentă; nu era un robot, repetă încet Rhea. Nici prin modul de elaborare nu era, dar nici prin... modul în care a acționat. E doar... o perturbare care apare uneori, o dereglare a lor, Hon. Și-a dat seama că este — fără să fi fost de fapt — un robot.

— Nu înțeleg.

— Dar și-a depășit condiția! continuă Rhea. Acționînd, îndepărtînd totuși în ultima clipă nava pulsativă de planeta aceea, a făcut... să nu mai fie... ce devenise de fapt.

— Acum chiar nu mai înțeleg! zise Hon Tar. Acel Dani era o ființă cibernetică ori nu?

— Nu. Era o ființă necibernetică, dar se credea... un robot, ceea ce la ei... la ei toți... echivalează cu un executant. E un document foarte interesant... și important. Pentru mine, Hon.

— Să încheiem aici, deocamdată, decise Hon. Mi se pare că ți-a creat o dispoziție proastă acest... Poate ar fi mai bine...

— Nu, Hon! Îți spun că a fost foarte important pentru mine. Îmi pare rău c-a pierit Fred.

— Dar poate... nu a pierit.

— Ba da. E desigur unul din cele trei schelete zdrobite. Nici el nu era o ființă cibernetică și... semăna...

probabil de-asta i-am sugerat... ideea navei... Semăna cu Glad.

— Cine e Glad?

— Nu reușesc să-mi amintesc, zise Rhea. Trebuie să fie ceva din acel al treilea strat de memorie descoperit de voi în creierul meu. O lume, biologică cred... o planetă pe care am fost... ori o lume care m-a elaborat... dar din care... nu-mi amintesc de ce-am fugit.

— Dacă e biologică, nu-i greu de înțeles de ce.

— Nu, Hon. Nu e deloc simplu să înțelegi aceste ființe necibernetice, crede-mă te rog! Sînt... sucite, aiurite, logice și nelogice în același timp, pentru ele nu există imposibil... cum spunea... Glad?... Glad sau Ela?

— Ela cine mai e?

— Nu știu, Hon. Asta e, că... despre ea... nu-mi amintesc... aproape nimic.

•

— Verifică integritatea flexiunilor Y!

Nat se execută, lucra cu o atenție și o precizie pe care Ela i-o admira, se descurca de minune în labirintul de micronice care stabileau contacte între diferitele compartimente ale capului celui ce fusese N-26.

Avea să mai fie recuperat acest N-26? Iar ea avea să afle vreodată ce se întîmplase? Reușise acest ciborg al ei să prindă prin Fita ceva din mesajele ordinatorilor de pe Nava sferică? Îl depistaseră? Izolaseră și sonda spațială pe care se aflase el? Sau, mult mai probabil, îl descoperiseră prea tîrziu, după ce ei discutaseră cu Nel Anx și computerele lor de pe Nava sferică „se apăraseră“ neutralizîndu-l ori distrugîndu-l definitiv pe N-26, pentru a nu relata ce aflase?

Îl loviseră violent! Loviseră cum? Prin pereții sondei prospective care totuși rămăseseră intacti?! Îi transmisaseră un mesaj ori... supermesaj Fita prin care-i anulară lui N-26 instinctul de conservare și-l determinaseră să se izbească singur cu capul... dar de ce anume să se lovească? Interiorul sondei prospective era o cavitate emisferică. Cabina acelei sonde de prospecții ea o cunoștea, nu existau colțuri, muchii de nici un fel, totul era rotunjit,

capitonat, tocmai pentru ca în cazul unei eventual șoc să nu-și provoace leziuni piloții umani sau cibernetici! Atunci de ce se putuse izbi cu o asemenea forță N-26, ce-i putuse pricinui acea deformare a cutiei craniene exact în centrul „occipitalului”? Rămăsese urma unui corp contondent, parcă urma unei lovituri dată cu un drug de fier! Se putea... materializa, printr-un super Fita, un asemenea corp contondent, putea fi lovit de la distanță, prin peretele unei sonde prospective, un ciborg... sau un om?!

Absurd!... Dar atunci cum, de ce se izbise acest N-26, care se afla singur în cabina sondei, N-26 care mai efectuase nenumărate „antrenamente” pe aceeași sondă, de ce tocmai acum — când apăruse Nava sferică — tocmai acum fusese... neutralizat *ori distrus*, zona aceea craniană era extrem de sensibilă și tocmai acolo se afla centrul de selectare a mesajelor ce trebuiau reținute.

— Am verificat, Ela.

— Foarte bine. Mai departe, Nat!

— Ce să mai fac?

— Ce crezi că ar trebui să mai faci?

— ... Nu știu.

— Gîndește-te! făcu Ela sec.

— Poate... ar trebui verificate și circuitele secundare Zeta, propuse Nat.

— Ai văzut că știi? Începe! Atenție la derivațiile care duc la grupul E. Înțelegi de ce, da?

— Nu.

— Gîndește-te!

— Poate pentru că grupul E este în directă legătură cu membrana biologică a lui N-26.

— Ei și?

— Și membrana biologică se află în cutia toracică.

— Ei și?

— Deci nu a fost afectată. Funcționează și...

— Trăiește, Nat!

— Trăiește, Ela, și... dacă aș tăia din greșeală un contact, grupul E ar bloca centrul Alfa care nu ar mai continua... alimentarea membranei biologice.

— „... Continua...”? Incorect, Nat.

— Nu ar mai dispune alimentarea în continuare de către complexul energetic a membranei biologice...

— Și?

— Și în șase miniunități timp... N-26 nu ar mai fi.

— Ești un chirurg cibernetic mai bun decât credeam, Nat!

— Pentru că mă înveți tu, Ela. Îmi place să operez cu tine.

— Ți place?! De ce?

— Nu știu, Ela. Mă ajuți mai mult decât crezi. Și mă faci... mă faci să mă simt mai important decât cred eu că sînt.

— A, da?! Încremeni Ela, apreciind că asta iarăși era ceva la care merita să reflecteze.

— Chiar dacă îmi zici măgar cibernetic, adăugă Nat. Știi că azi ai uitat să-mi zici așa?

— Pentru că n-ai fost încă!

— Am terminat, Ela.

— Felicitări, Nat! Calota i-o va aplica și suda N-20! Dacă îți dai seama, prin Fita, că e pe punctul să greșească, îl corectezi tu.

— Dar dacă nu am reușit, Ela?

Era întrebarea pe care și-o pusese și ea. Nat nu o recepționase prin Fita, ea își continua permanent antrenamentul de a nu mai comunica prin Fita decât cînd era strict necesar, de a-și stăpîni emiterea oricărui flux, mai ales cînd era emoționată ca acum. Dacă Nava sferică își apăra secretele atît de strașnic, trebuia ca măcar gîndurile ei să nu mai poată fi recepționate... de nimeni. Era mai sigur. Răspunsul la întrebarea lui Nat însă... devenea greu de formulat. Lovitura aceea fusese *numai* fizică? Dacă i se adăugase, ori — cine mai știa? — constase chiar într-un șoc energetic de natură necunoscută, care izbise, rănise indirect circuitele ultrasensibile ale membranei biologice? Dispuneau oamenii viitorului de asemenea... mijloace? Ori computerele oamenilor viitorului?! Poate chiar fără ca oamenii să știe?! Oare Bilten intuise exact? Pregăteau „un complot“ computerele de pe Nava sferică *împotriva oamenilor*? Iarăși era absurd. Și totuși ceva provocase acea deformare a rezistenței calote craniene a lui N-26.

— Atunci o vom lua de la început, Nat. Numai că va fi mult mai dificil.

Ar fi necesitat de fapt o muncă de zeci, poate de sute de ori mai complicată; să depisteze o *cauză necunoscută* care afectase circuitele superioare! Și . . . probabil ar fi rămas zadarnică. Desigur, cei ce l-ar fi izbit astfel pe N-26 și-ar fi calculat lovitura exact.

Ce recepționase însă, ce putuse recepționa prin Fita acest nefericit N-26 de la ordinatoarele Navei sferice și ce *impusese*, poate, o asemenea dereglare gravă, ori definitivă?

— Am terminat, Ela! anunță Nat.

— Ați făcut o treabă grozavă amândoi, sînt convinsă că e ca nou! aprecie Ela.

Numai de n-ar fi rămas „ca nou“ și sub aspectul memoriei! Atunci, nimeni nu le-ar fi putut spune măcar ce se întîplase.

— Să aduc un stimulator Y, da? anticipă Nat.

— Am să încerc întîi altfel! decise Ela, se apropie și puse brațul cu palma deschisă pe pieptul lui N-26.

Era un procedeu propriu. Tuturor ordinatoarelor biologice li se aplica un impuls Y puternic în momentul cînd se hotăra că pot fi puse să acționeze, flexiunile Y trebuiau deblocate, ele asigurau funcționarea acestor ansambluri cibernetice extraordinare, atît de asemănătoare . . . cu un trup omenesc. Ei bine, ea, Ela Nant, proceda altfel!

Nu recepționa deocamdată de la N-26 absolut nimic prin Fita. Trimise un flux puternic ciborgului, apoi altul după cîteva secunde, i se păru că simte ceva în vîrfurile degetelor. Senzația, da, senzația aceasta îi era cunoscută. Poate că și în venele ei, cînd Glad o scosese din starea de anabloză, după ce dormise cine știe cît timp în containerul acela criogenic, sîngele începuse să pulseze la fel, așa cum percepea acum, tot mai puternică, restabilirea contactelor între compartimente, flexiunile Y reintrau în activitate, stimulate de însăși membrana biologică a ciborgului.

Și, în sfîrșit, recepționează un mesaj Fita simplu, vizual. Ce mai era și asta? . . . Părea să fie . . . podeaua cabinei din sonda prospectivă. De ce rămăsese această imagine fixată în memoria lui N-26?

Văzuse măcar Nava sferică? Asta era marea întrebare.

Nici o impresie de teamă... nici măcar de neliniște. Ba, din contră, dispoziția lui N-26 era... — fusese până în clipa în care ceva îl scosese din funcțiune — excelentă. Ar fi trebuit acum deja să înceapă să recepționeze mesajele ei.

— Bună dimineța, N-26! transmise Ela prin Fita, așteptă, trecură câteva secunde, abia acum percepu prima senzație vagă de nedumerire, de vagă panică.

— Liniștit, scumpule, nimic grav nu s-a întâmplat. Ia să vedem dacă poți să te miști!

N-26 își ridică doar capul, privi în jur.

— Perfect! Jos de pe masă! zise Ela, de data asta nu prin Fita.

Părea să fie totul în ordine până aici, N-26 coborî de pe masă cu mișcări absolut precise, rămase în picioare în fața ei.

— Pe cine ai înlocuit în misiune îți amintești?

— Pe N-25, dar... n-am văzut nici o Navă sferică, Ela.

Drăcia dracului! Ea greșise! Iarăși ea greșise, uitase complet de Nat și N-20 care prinseseră probabil întrebarea ei „Văzuse măcar Nava sferică!? Asta era marea întrebare” și-i comunicaseră prin Fita, pe frecvența lor, „convalescentului” pe care ea căuta să-l ia cu binișorul.

— Și cred că Nat are dreptate, continuă N-26, prostul de B.G.-24 trebuie că m-a lovit.

— Ciiine?! privi Ela furioasă cînd la N-26, cînd la Nat. Era unul din roboții lui Bilten cu tine în sonda prospectivă?!!

— Da, confirmă senin N-26. Nu ne-ai spus tu că în misiuni vom fi ajutați fiecare de un B.G.-24? L-am luat cu mine de fiecare dată la antrenamentele pe care tot tu, Ela, ne-ai cerut să le facem.

Era exact. Ea uitase că le spusese asta, ei nu. Ea greșise, cum tot ea greșise neparticipînd la nici o lansare de sondă prospectivă, nici la vreo întoarcere din misiune, se mulțumea cu rapoartele pe care Nat le acumula, ca să-i comunice în fiecare seară: „Nimic deosebit, Ela, în nici unul din cele 6 schimburi”. Dar Nat știa deci de B.G.-24?! Presupunea chiar că robotul lui Bilten l-a lovit pe

N-26 și tăcuse, o lăsase să construiască zeci de ipoteze timpite?!

— Măgar cibernetic! se întoarse Ela spre Nat, de ce nu mi-ai spus că pitecantropul lui Bilten era cu el în son-da prospectivă?!

— Dar nu m-ai întrebat, Ela. Iar prin Fita nu am recepționat nimic de la tine.

Iar avea dreptate. Antrenamentele ei de autoblocare prin Fita aveau și dezavantaje. Deci pocitania aia de B.G.-24 *lovisе* — era așadar agresiv avortonul profesorului Bilten! (Ha, asta merita reținut!) Și compromisese astfel întreaga operațiune! N-26, singurul care, fiind în afara „cuștii de bruiaj“ a navei, *ar fi putut* recepționa mesaje Fita ale ordinatoarelor Navei sferice, fusese neutralizat încă înainte de apariția Navei sferice de... de o progenitură nenorocită, aberantă, ridiculă! De ce?

Exista oare într-adevăr o lege a compensației *fără excepții*? Inițiativa ei ca și cele ale lui Hellen se loveau de niște întimplări aparent absurde, dar care în realitate aveau la scară mare rolul de a corecta orice încercare de a ieși din „mersul firesc al lucrurilor“? *Orice* avea să încerce ea și de-acum înainte avea să se izbească la fel, de niște gogomării compensatoare, capabile să o împiedice să afle „altceva decât era scris în istoria viitorului că trebuia să afle“?! Dar scria în acea istorie a viitorului că ea și Glad au să se-ntoarcă fără să afle ce era în creierele ordinatoarelor din Nava sferică?! Și, dacă scria așa, ei bine, dacă chiar scria așa, ea și Glad nu puteau găsi nici o soluție?!

— De ce te-a lovit?

— Ela, e foarte plictisitor să stai fără să faci nimic în cabina aia. Și atunci...

— Era o misiune! fulgerară ochii Elei.

— Dar stăteam neclintii în același loc. Inutil. Ore în sir. Am încercat să joc șah cu B.G.-24, dar gîndește ca o cizmă. Am cîștigat zece partide în 97 de mutări. Iar era plicticos. Și-atunci am început să-i spun bancuri.

— Bancuri?! Robotului lui Bilten!?... Ce bancuri?

— Cu roboți în cosmos. Le pricepea greu, dar pînă la urmă a vrut să-mi spună și el unul. Și... se bilbîia îngrozitor.

— Eu plec să pregătesc masa, anunță Nat cuminte.

— De ce, „chirurg cibernetic mai bun decât credeam“? susură Ela. De ce-o ștergi?

— Ela, eu, când l-am refăcut pe B.G.-24... el se bîlbîie de-atunci într-adevăr, dar agresiv... nu putea deveni, l-am testat imediat după...

— Grozav l-ai testat, se și vede, nu?! Mai departe, N-26! De ce te-a lovit?

— Nu știu. A început să-mi spună bancul, dar era atît de lung, iar B.G.-24 se bîlbîia atît de tare, încît i-am propus o pauză și... Aici, poate eu am greșit... I-am spus, în pauză, eu i-am spus un banc, cu un robot bîlbîit care... uită poanta.

— Și!

— Și-atunci, B.G.-24 mi-a arătat... cu degetul po-deaua cabinei. M-am aplecat numai puțin, să mă uit, că nu părea nimic deosebit acolo și... m-am trezit pe masa asta.

— Unde-i trogloditul?

— Pe coridor, așteaptă, preciză N-20.

— Cheamă-l!

Robotul lui Bilten pătrunse în cameră clătînindu-și capul uriaș, rămase apoi nemișcat lîngă ușă.

— Ai fost în misiune cu N-26? întrebă Ela.

— Da. Am fost în misiune cu N-26.

— Nu-i el! E celălalt! protestă N-26. Cel care a fost cu mine în sondă se bîlbîia.

Ei, ei, ei! Dar asta putea fi teribil de interesant! Roboții lui Bilten, spre deosebire de ciborgii ei, semănau între ei ca două picături de apă. Puseseră la cale, *le trecuse prin cap o substituție?* Cu ce scop? Ia te uită, fi subapreciasse!

— Imposibil! interveni Nat. Celălalt B.G.-24 e plecat în misiune cu N-25. I-am lansat *înainte* de revenirea primei sonde prospective, așa cum fac de fiecare dată. Tu, Ela, mi-ai spus să fie în permanentă una din sonde în spațiu.

— Eu am fost în misiune cu N-26! preciză atunci robotul lui Bilten. Și eu l-am lovit.

Recunoștea, cel puțin. Tot era bine. Ela își aminti că — spre deosebire de ciborgii ei, care mințeau uneori, șco-

lărește, nu în probleme de fond, ori „ocoleau discret ade-vărul“ — roboții lui Bilten erau programați „să nu mintă omul niciodată“, ăsta era un fel de ordin suprem, teama lui Bilten că „minunatele mașini“ ar putea cîndva să se întoarcă împotriva omului îi dictase desigur această idee pe care o implantase adînc în creierele tuturor roboților lui.

— L-am lovit, continuă B.G.-24, pentru că așa trebuia.

— Nat, recheamă-i din misiune pe N-25 și pe celălalt B.G.-24. Transmiți prin radio, nu prin Fita ca să audă și B.G.-24. Vei spune: „Misiunea se întrerupe din ordinul Elei, reveniți imediat pe navă!“, nici un cuvînt în plus.

Nat ieși, Ela se întoarse spre robotul lui Bilten, întrebă atonal:

— De ce „trebuia așa“? Nu înțeleg, B.G.-24, te rog să-mi explici!

— N-26 a făcut o vrăjitorie, zise răspicat robotul.

Vrăjitorie?! Bilten o numise cîndva pe ea „vrăjitoare“, cînd o credea „pionul avansat“ al cibernetilor „Navei de cristal“, o ființă venită dintr-o altă lume etc., dar... Nu cumva credea Bilten, profesorul ei Bilten, în vrăjitorii?!

— Ce vrăjitorie a făcut?

— A intrat într-un timp viitor.

Ela rămase încremenită, N-26 fu cel care întrebă:

— Eu?! ... Păi cum? ... Cînd?

— Să intri într-un timp viitor nu se poate. Aș ști. Aș fi intrat eu, care sînt un robot al marelui profesor Bilten. Nu se poate în mod științific. Dar se poate printr-o vrăjitorie. N-26 a făcut o vrăjitorie și a aflat din viitor ceva. Că eu uitasem poanta bancului pe care i-l spuneam.

Ela simți că era pe punctul de a izbucni în rîs, își aminti subit că alți patru roboți ai lui Bilten se aflau împreună eu patru ciborgi ai ei în zona 7-II-B, rămasă de parte în urmă, fiecare în cîte o sondă-baliză... *de care depindea întoarcerea lor, regăsirea drumului spre Nucleul temporal.* Le testase capacitatea de conducere a unei sonde spațiale — chiar ea îi testase —, le testase capacitatea de a distinge semne ale existenței unei alte civilizații, dar nu și... concepția despre vrăjitorii! Ei, uite, la asta nu se gîndise!

Dacă acest „spion“ al lui Bilten avea să-i relateze la

întoarcere profesorului că în timpul călătoriei unul din ciborgii Elei Nant a făcut o vrăjitorie... *cum avea să reacţioneze Bilten?*

Credea oare şi Bilten într-adevăr în vrăjitorii!?

Era o ipoteză mult prea tentantă pentru a fi şi probabilă. Mai repede B.G.-24 studiasse vreun discurs al lui Bilten — profesorul le cerea să-i citească toate discursurile — dăduse peste fraza unde Bilten o acuza pe ea ori pe alt cibernetician de „vrăjitorie“, de „escrocherie ştiinţifică“, asta apropo de limbajul Fita, B.G.-24 „se documentase“ apoi în cine ştie ce fel şi trăsese concluzia logică: Marele profesor Bilten a folosit termenul „vrăjitorie“, deci vrăjitoria există. Vrăjitorie înseamnă să faci orice nu se poate face pe cale ştiinţifică, deci...

Oricum, satisfacţia de-a i se raporta lui Bilten despre vrăjitoria ciborgului Elei Nant rămânea, merita doar o mică perfecţionare.

— Şi totuşi, nu mi-ai spus de ce l-ai lovit, insistă pe acelaşi ton egal Ela.

— Eu sînt cel mai perfecţionat robot creat de cel mai bun cibernetician, care este profesorul Bilten. Dar eu *nu* pot face o vrăjitorie, cum face N-26. Deci el trebuie distrus, pen... pentru că... pentru că... al... altfel... dacă eu nu pot... ar însemna că nu eu sînt cel mai... ceea ce este o... ar apare o imposibilitate logică perfectă, încheie B.G.-24.

Ha! Ea, Ela Nant, îi împrumutase lui Hellen *prea mult* din personalitatea ei?! *Atunci Bilten ce făcuse?!* B.G.-24 nu pricepea şi deci voia să-l distrugă pe N-26, fizic, cei drept, nu să desfiinţeze, să ridiculizeze, să interzică ce nu înţelegea, ca Bilten — împrumutase personalitatea creatorului său, o copiasse, caricaturizînd-o, dar... devenind periculos pe o coordonată vizibilă, agresivitatea descoperită la un robot impunea neutralizarea lui imediată.

Interesant era şi alt aspect la care iarăşi merita să reflecteze. În momentul în care B.G.-24 se trezise după operaţia făcută de Nat se simţise umilit. Fusese demonstrat, cercetat, de un „ciborg inferior“, el, „cel mai perfecţionat robot“. Complexul fusese accentuat cînd Nat ştergea sistematic tot ce B.G.-24 înregistra în fiecare zi şi bilbiliala se accentuase. Scăpase de ea în momentul cînd

lovise, cînd se răzbunase pe una din acele „mașini inferioare, vrăjitoarești“, dar primele semne de bîlbîială reapăruseră acum, în fața dilemei care îl obseda: este sau nu este el cel mai perfecționat robot? Dacă n-ar fi, atunci profesorul Bilten n-ar fi nici el cel mai mare cibernetician?!

— Dacă ești cel mai perfecționat robot, spune-mi ce-ai făcut ieri! ceru Ela.

— Ieri... ieri...

— Da, povestește-mi, te rog, B.G.-24, ce-ai făcut ieri.

— Nu... nu... nu știu.

— Imposibil să nu știi! preciză Ela. Un robot *bun* al profesorului Bilten trebuie să aibă o memorie excelentă. Dacă tu ești cel mai bun robot al profesorului Bilten, trebuie să ai cea mai bună memorie, nicidecum să uiți pînă și ce-ai făcut ieri.

— Ș... știu... ce-am fă... făcut... pî... pînă să... u... urc... pe navă... Și ce-am fă... făcut azi știu!

Nat lucrase perfect.

— Privește calendarul, B.G.-24! Au trecut multe zile de cînd am plecat, tu trebuie să-i raportezi profesorului la întoarcere tot, tot, nu-i așa? Dar zici că ai uitat. Hotărăște-te, mă minți că nu știi ce-ai făcut ieri, deci ești mincinos și nu cel mai perfecționat robot al profesorului, ori nu-ți mai amintești ce-ai făcut ieri, deci iar nu ești cea mai perfecționată mașină, dar în ambele cazuri nu înțeleg de ce l-ai lovit pe N-26.

— Nu... nu... nu-mi... a... a... ami... ami... amintesc... tesc, dar s... s... sînt cea... sî... sînt cea... m... m... m... ai per... per... per... per... fec... fec... ți... ți... țio... nată...

Exact ce trebuia! Era tocmai bun pentru raportul pe care Bilten îl aștepta. Ela se apropie, deschise pieptul robotului și-i scoase fișa. B.G.-24 se prăbuși, Ela se întoarse spre N-26.

— La magazie! decise ea. Ladă etanșă. Celălalt B.G. să vină la mine imediat!

N-26 rămăsese cu privirea îndreptată spre calendarul de perete care indica totodată orele și minutele.

— Ați lucrat mult să mă refaceți după lovitură, Ela.

— Ei și?

— El însă, prostul ăsta, m-a dereglat într-o secundă, constată N-26. De ce-i mai ușor să distrugi, Ela?

— La întrebarea asta am să-ți răspund altădată. Trebuie să mă gîndesc, zise Ela, întrebîndu-se... ce dracu avea să-i răspundă altădată?

8. Frumoasa planetă albastră

— Ai terminat de citit? întrebă Hon Tar.

— Da, răspunse Rhea. Este într-adevăr vorba, așa cum ai spus, tot de planeta de pe care a plecat Fred; limba este aceeași; iar conținutul la fel de trist, adăugă ea.

— Tu ai vrut să știi ce s-a mai întîmplat cu cei rămași pe planetă, menționează Hon. Acum știi. Eu am urmărit între timp traducerea în limba noastră a aceluiași jurnal. Relatează-mi deocamdată cuprinsul, pentru a-l confrunta.

— Omul acesta scrie nu un jurnal de bord, ci unul personal.

— Este vorba deci de o altă ființă necibernetică ce se întoarce dintr-o misiune spațială, la mulți ani după plecarea lui Fred, pe planeta aceea populată cu ființe necibernetice, preciză Hon.

— Cînd s-a petrecut asta, de fapt?

— Se va petrece, Rhea. Marele Oracol a descoperit în viitor acest document. Faptele, relatate în jurnal la trecut, încă nu s-au derulat.

— Cum?! făcu uluită Rhea. Acum, în prezentul nostru, el... cel care a scris aceste rînduri încă nu s-a întors pe planeta lui?

— Abia a plecat, replică Hon. Tocmai asta e important. Că, prin Marele Oracol, avem mărturii ale unui viitor cert. Ale modului cum vor evolua niște lumi din constelații mai mult sau mai puțin apropiate de constelația noastră. Ai citit primul document procurat de Marele Oracol din viitor. Continuă!

— Este înfiorător, șopti Rhea.

— Este viitorul acelei planete populate de ființe necibernetice, așa cum și-l fac ele, sublinie Hon. Întîmplător, un viitor în care nu s-au autodistrus. Deci, pilotul acela, Hart, s-a întors dintr-o misiune spațială. Și?

— ... Visase, visase el și o femeie pe care o iubea, care făcea parte ... din echipajul de șase persoane al navei ... să revadă planeta de pe care plecase.

— „Frumoasa planetă albastră“, nu?

— Da, murmură Rhea. Asta nu e însă atît de semnificativ pe cît pare; multe din planetele populate de ființe necibernetice trebuie că sînt astfel. Frumoasa planetă albastră îl întîmpină însă pe navigator cu răceală, cu ... o anchetă asupra cauzei morții celor cinci coechipieri ai lui; moarte de care acest Hart nu este vinovat. El încearcă să se dezvinovățească, să prezinte un raport. Dar nu are cui, nu are cum, toate documentele de la bord, toate obiectele personale, inclusiv o brățară a femeii iubite și care murise din vina comandantului navei, un incompetent, îi sînt confiscate. E sfătuit de toți să se odihnească. Dar el vrea să raporteze, să înțeleagă ce s-a întîmplat, să se dezvinovățească, fuge și îl caută pe șeful Centrului spațial. Numai că la Centrul spațial unde reușește să ajungă, află că șeful Centrului nu dă pe-acolo decît foarte rar, că interesul pentru călătoriile spațiale a scăzut la zero în anii cît fusese în misiune, că cei de la Centru nu știu măcar că nava lui s-a întors. Nu mai pricepe deci nici cine l-a anchetat, cine i-a confiscat documentele, unde anume sînt păstrate și cui îi sînt necesare aceste documente, cine îl urmărește pretutindeni, pentru că la o întîlnire cu fratele lui, apoi cu un prieten, se simte permanent supravegheat. Discuțiile cu cei doi oameni foarte apropiați sînt needificatoare. Amîndoi îi spun că „totul e bine“, deși orașul e bîntuit de foamete și de boli, e plin de teroriști și sectanți fanatici.

— Aștia ce sînt, Rhea? N-am priceput.

— Nici eu nu pricep clar, nici Hart. Ființe se pare necibernetice, năucite de credința că ei sînt „singurii care știu adevărul“, care pot schimba în bine soarta planetei. Dar fiecare crede în alt adevăr, vede o altă formă, cu totul diferită, de a rezolva nebunia generală care i-a cuprins pe toți după ce au înțeles că ... „au pierdut șansa“

de a-i distruge „pe ceilalți“, probabil dintr-un alt continent.

— Deci nu au ajuns la război și regretă, observă Hon Tar. De ce?

— Nu au ajuns, pentru că grupările de sectanți, teroriști, contrabandiști — ăștia ți-am explicat ce sînt — s-au înmulțit și s-au extins în ambele continente. Interesele lor au ajuns, în mod incredibil, mai puternice decît guvernele, totul e corupt, e o lume a marilor și micilor afaceri în care sînt angrenați inclusiv cei ce, formal, conduc acea lume. Nu mai muncesc practic decît cei condamnați care sînt aproape jumătate din populația planetei. Mulți din ceilalți se ocupă de cultivarea unor plante din care extrag substanțe ce îmbată, fac... să se viseze frumos.

— Asta ce înseamnă? Să „viseze“?

— În timpul reîncărcării cu energie printr-o relaxare, creierul ființelor necibernetice nu încetează să funcționeze complet, Hon. Înregistrează atunci în memorie niște fapte care nu s-au petrecut de fapt, nici nu se vor petrece.

— Informații false, deci! punctă Hon.

— ... Da. Dar care pot fi plăcute ori nu.

— Ce importanță are, din moment ce sînt false? Sau ... ei nu știu că sînt false?

— Ba știu, dar cred în ele uneori... Nu pricep, nici eu nu înțeleg asta, abandonează Rhea. Fapt e că cei ce procură vise frumoase o fac servindu-se de niște rețele subterane care, așa cum reiese din jurnal, au ajuns cele mai largi, mai răspîndite, speculînd interesele de a visa frumos ale unei lumi speriate, complet derutate de zecile de emisiuni radio și de televiziune în care, pe fiecare canal, li se propune o altă „soluție adevărată“, toți spunînd că e bine și va fi și mai bine... Hart descoperă apoi că fiecare om al planetei sale a devenit membru al unei rețele legale ori clandestine, dar cel mai adesea fiecare face parte simultan din două, trei sau mai multe rețele care se spionează și decimează reciproc. Toți îl întreabă și se întreabă cui aparține de fapt el, pe Hart nu-l crede nici fratele său că... nu aparține vreunei grupări. Dîndu-se drept contrabandist, Hart reușește să ajungă în celălalt

continent — granițele sînt controlate în orice caz și ele de oameni ai traficantilor —, ia legătura cu un fost mare specialist în matematică. Acela... crede însă că a venit pentru a-i propune să adere la încă o organizație de spionaj. Hart e reținut de autorități, dar eliberat de alți indivizi misterioși, urcat într-un avion care e însă deturnat de alții, ajunge în sfîrșit la un fel de superșef, al unei superrețele care pretinde că le controlează pe toate celelalte și care-i cere să lucreze pentru ei.

— Pînă aici e foarte corect, aprecie Hon Tar. Ai sărit o mulțime de amănunte, dar, în esență, este exact. Nu am înțeles însă de ce țin cu tot dinadinsul să-l includă pe acest Hart într-o rețea.

— E iarăși greu de explicat, Hon. Fiecare ființă necibernetică de pe planeta aceea a ajuns să aibă nevoie de un psihiatru, care de fapt manipulează, ghidează gîndurile în interesul organizației teroriste ori sectante din care psihiatrul face parte. Hart are un psihic încă nezduncinat, greu sondabil, nu acceptă să fie utilizat de nimeni. Iar ei vor să-i folosească psihicul acesta în scopurile superrețelei. În caz contrar, i se precizează că nu va mai ieși din spitalul în care se află și unde se vor face pe el experiențe. Discuția e întreruptă de o pană de curent pe întreg orașul, provocată de o altă organizație. Ușile și ascensoarele rămîn blocate, prin fereastră, servindu-se de o macara, pătrund în cameră cîțiva necunoscuți care-i răpesc pe șeful superrețelei și pe Hart.

— Prin fereastră. Aha! Au deci construcții la suprafața planetei, nu subterane. Am spus întotdeauna că e o greșeală, încheie intervenția Hon, cu o nuanță de satisfacție. Bine. Și?

— Și din nou i se propune lui Hart să adere la o organizație clandestină, se pare cea mai realistă, străină de lumea sectelor și contrabandiștilor, dar din care majoritatea sînt prin închisori. Scîrbit de tot, mai ales după ce auzise că pînă și brătara femeii iubite fusese un mijloc de înregistrare secret — femeia aceea făcuse parte și ea din două organizații care-l spionaseră permanent —, Hart refuză, preferînd să nu adere la nimic. I se reproșează că această neparticipare, neangajare a dus la coșmarul, la zăpăceala îngrozitoare de pe planeta lor și atunci Hart

propune o soluție. Zborurile spațiale sînt interzise. Hart le sugerează celor ce l-au salvat să-și demonstreze forța, înlesnindu-i plecarea, fuga de fapt, în spațiu, chiar cu nava spațială pe care se întorsese atît de dornic să revadă „frumoasa planetă albastră“. I se facilitează plecarea... și Hart...

— Ajunge un schelet într-o navă rătăcind printre stele, conchise Hon Tar. Jurnalul lui mi se pare însă semnificativ pentru noi. E încă o dovadă că această lume necibernetică este o regretabilă eroare, că sînt civilizații aberante, toate, care sfîrșesc prin a se autodistruge într-o formă sau alta. Iar, dacă reușesc să iasă în spațiul cosmic, e și mai rău. Duc demența lor distructivă în alte constelații. Ca cel de pe nava cu mulți Geno despre care scria acel robot.

— Ți-am spus că Dani nu era robot, menționează Rhea. Și întîlniseră o planetă *pașnică* ce fusese atacată.

— Pașnică? Nu știu, se îndoi Hon. Poate doar mai slab înarmată. Dar de înarmat, erau înarmați și unii și alții.

— Și voi aveți mijloace de apărare, nu? Iar cei de pe „nava cu mulți Geno“ nu avem *dovezi* că ar fi fost ființe cibernetice ori necibernetice. Și pe voi chiar, Hon, v-a creat o lume necibernetică, pașnică.

— Nu spune absurditatea asta, Rhea!

— Vi-e doar frică să recunoașteți, nu înțeleg de ce! Dar acea civilizație care v-a creat era pașnică, ascultă-mă pe mine, Hon, altfel ați fi asemenea ei, agresivi!

— Premisa raționamentului e falsă, zise Hon. Acea lume necibernetică în stare să ne fi creat nu a existat niciodată!

— Ha! făcu Rhea. Facem pariu că a existat? Dacă pierzi, ne dai voie să plecăm, eu și Zan-Zar, spre planeta care ne așteaptă?

— Și cum vei avea dovada?

— Simplu, întrebăm Marele Oracol.

— Nu știe, zise Hon repede. Marele Oracol privește spre viitor, nu spre trecut. N-ar avea nici un rost.

— Am terminat calculele! anunță Glad intrînd pe ușă. Va trebui să așteptăm însă, pînă cînd vom atinge limita minimă pentru o deviere orbitală de tip G. Știi cît vom face pînă la Nucleul temporal?

Ela întoarse capul distrată, îl privi parcă nedumerită că era acolo, întrebă:

— Glad, crezi că e posibil? . . .

— E foarte posibil! Sînt *hotărît* să ne întoarcem.

— Să ce? . . . A! Mă refeream, zise Ela gînditoare, mă întrebam dacă ar fi posibil într-adevăr . . . Să nu mai vină . . . să nu mai apară . . . măcar pe ecranul acela . . . niciodată? Nu se poate, nu-i așa? Niciodată . . . nu există, parcă tu spuneai! Sau el spunea?

— Ascultă! rise Glad. Ori tu ești o actriță netalentată, ori eu un spectator prea pretențios. Dacă-ți închipui că vei reuși să mă faci *pe mine* gelos, gelos pe arătarea aia asexuată și uitucă . . .

— Gelos?! De ce să fii gelos?! se miră strepezit Ela. Dar cum îți imaginezi măcar așa ceva?!-Pe cine să fii gelos, și de ce? Vai, dar ce caraghios ești!

— Ela!

— Dragul meu, dar *tu* ești aici! Ești mereu aici, ridică Ela din umeri. Te cunosc . . . Și te iubesc, ți-am spus-o mereu, nu? Te iubesc . . . chiar foarte mult, na, pot să ți-o spun încă o dată, dacă vrei. Iar el . . . se îndreaptă Ela spre „fereastră“, era de fapt un ecran, un ecran ca toate celelalte, dar care aducea în cabina strîmtă un fragment din abisul ce-i înconjura. El cine știe pe unde-o fi?

— Tonul nostalgic din finalul replicii a fost iar fals! ricană Glad. Mai încearcă o dată, Ela, nu te descuraja!

— Vai, dar chiar ești caraghios! se burzului Ela. Să-ți închipui . . . bine, dar înțelege că pe el, pe . . . Nel, probabil nu-l voi mai întîlni . . . niciodată. Decît, poate, în vis.

— Între noi fie vorba, îți acorda tot atîta atenție cît unei musculițe, marcă Glad. Iar dacă vrei să mă provoci cu acel „niciodată“ care nu există pentru mine, pentru el se vede că există!

— Ori *te lauzi* că nu există pentru tine! zvirli Ela. Nu ești în stare să găsești și nu vei fi niciodată, drumul spre constelația aceea fascinantă, în care ți-am spus că

mie, femeia care te iubește, mi-ar plăcea să ajung neapărat!

— Cum ai vrea să găsec drumul?! N-am nici măcar o monedă la îndemână, să „dau cu banul“! Abia atunci aş fi caraghios, se enervă Glad, dacă aş începe să cutreier la întimplare... prin spațiu și timp, căutînd „constelația cibernetică“! Unde *presupune* că ar fi Hellen, după două erori consecutive, acel... Monstru, parcă-i ziceai, nu?...

— Dai suspină Ela. Dar e un monstru atît de drăguț!... Ți se pare deci *imposibil* să găsim drumul? vru să știe Ela.

— Nu! Sigur că *nu* e imposibil. Nimic nu e imposibil, dar ar fi o aberație să hoinărim la întimplare, printre stele și secole, sperînd că *vom avea norocul* să dăm de Hellen, înainte de-a ni se epuiza rezerva energetică. Dacă acel Nel Anx ar fi dorit într-adevăr să o găsim pe Hellen, ar fi fost cazul să ne precizeze cît de cît încotro s-o luăm!

— Vrei să spui că „ai soluționat pînă azi probleme imposibile“, cum se spunea despre tine, bazîndu-te pe datul cu banul? Sau că o dorință a mea nu contează?

— Ela! pufni Glad în rîs. Tu vrei să ne certăm! Se zice că „cei care se iubesc, se ceartă“ sau așa ceva, tachi-nează, mă rog...

— Nu, nu, nu! Vreau să-mi răspunzi! Vreau să știu cît însemn pentru tine, vreau să aflu și eu, pentru ce mi-am lăsat planeta, examenele, munca mea!

— Planeta nu se știe dacă-i à ta, strecură Glad. Examinele la Bilten nu cred că ai să le iei vreodată; munca ți-o face și-alci Nat, se pricepe și la altceva decît să fiarbă alge! Ba el nu uită să le pună sare.

— Glad! Glad, ai spus... ai spus un adevăr extraordinar!

— Nu unul, trei, preciză Glad.

— Într-adevăr, poate că nu-i planeta mea. Poate că vin din alt spațiu... sau din alt timp. Dar dacă... Dacă limbajul Fita, pe care... pe care și Nel îl stăpînește perfect, știu că a ghicit de mai multe ori exact ce gîndeam!

— Fii serioasă, Ela! A dedus.

— Și dacă, de fapt, am venit, am venit la voi . . . m-ai răpit și m-ai adus la voi, de fapt, dar eu *veneam din viitor!*? Mă rătăcisem acolo, trecînd cu părinții prin nucleul temporal, iar . . .

— Improbabil! Dar nu imposibil, admise Glad. Ei, și?

— Îți admir consecvența! se zbirli Ela. „Nimic imposibil“, în afară de capacitatea ta de a găsi o soluție pentru ce mă interesează! Sînt sigură că dacă el, dacă ar fi fost Nel aici, ar fi găsit drumul . . .

— Nu mă îndoiesc!

— Ar fi găsit drumul, fără să rătăcească printre stele și secole, fără să-i . . . pună, de milă, altcineva în ordinator, de fiecare dată, itinerariul exact!

— Ei, uite, mă îndoiesc! se instalează Glad într-un fotoliu, cu spatele la „fereastra“ spre infinit. Iar cît de „exact“ a fost pînă acum „itinerariul optim al Monstrului“ s-a văzut.

— Ba l-ar fi găsit! zise cu îndîrjire Ela. Sînt sigură că l-ar fi găsit! Pentru el, „imposibilul“ nu există într-adevăr! Fără excepții!

— Atunci . . . atunci am rezolvat problema și eu! Am găsit soluția, Ela!

— M-aș mira! se strîmbă Ela.

— Nu te mira, e foarte simplu. Eu mă mir cum unui om al secolului viitor, care se plictisește desigur în compania unuia care i-ar fi putut fi bun . . . adică a mea . . .

— Glad, la asta nu mă gîndisem!

— Deci, nepoțică dragă, mă mir cum nu-ți trece prin cap . . . A, dar este elementar, draga mea! Soluția e simplă, simplă!

— Atît de simplă, că ai să mă lași să mă gîndesc probabil vreo cîteva zile, pînă ce tu . . .

— A, nu, eu n-am nici un amestec! explică Glad. Tu, care faci parte din lumea *lui*, care stăpînești limbajul Fita ca și el și ca toți roboții . . .

— Pardon, ciborgii!

— Ca toți ciborgii, admise Glad. Nu văd de ce nu i-ai trimite un mesaj de implorare, la noapte, în somn, cînd îl visezi pe omul „cu fața de piatră și suris zelesc“ . . .

— În care să-mi comunice itinerariul optim! izbucni încîntată Ela.

— *Noul* itinerar, mai mult sau mai puțin optim, mă rog, la fel ca și pînă acum, comentă Glad.

— A fost optim întotdeauna! Nu-i de vină el, dacă Hellen...

— Perfect! Te las să tragi un pui de somn, se ridică Glad din fotoliu. Cînd afli coordonatele exacte, să-mi spui și mie!

— Dar eu nu comunic prin Fita în somn! Măcar atîta lucru ar fi trebuit să știi! Ideea e însă extraordinară! Dacă nu a ieșit din timpul nostru, dacă Nel nu este de fapt foarte, foarte departe... Și poate că nu este! surise Ela. Poate că e chiar pe-aproape, poate, cine știe, ar vrea să mai discutăm...

— Atunci, concentrează-te, draga mea! Succes! făcu Glad primul pas spre ușă.

— Nu!! Stai aici! Stai aici, să nu zici după aceea că „trișez“! Dar promite-mi, promite-mi că, dacă reușesc, vom urma itinerariul pe care mi-l va da el!

— Jur! făcu Glad. Pentru a mă convinge, că, măcar o dată, a indicat și „el“ un itinerar exact și tot mergem, dacă, bineînțeles...

— Fără „dacă“!

— Dacă, bineînțeles, nu vrei să mă porți pînă la marginea galaxiei.

— De acord! zise Ela și se instalează în fotoliu, îl roți pentru a fi cu fața spre ecranul înstelat. Așteaptă numai puțin, dacă e pe aproape, Nel îmi va răspunde.

— Ela, încetează cercul ăsta!

— Glad! Glad, cred că l-am și găsit! E aproape! Chiar mult mai aproape decît credeam. Dar nu vrea, nu vrea...

— „Spiritul refuză să se prezinte“! rîse Glad.

— Nu! Spune că ar trebui să ne fi descurcat singuri. Credea... credea că vom descoperi... un itinerar atît de ușor, șopti Ela ca în transă. Da, sigur, are dreptate, coordonata temporală se exclude! Adevărat! Nu ne-a spus că ar fi vorba să trecem prin alt nucleu temporal!

— Ne mai rămîn deci vreo șase direcții spațiale fundamentale. Și vreo cîteva zeci de mii secundare!

— Te rog, taci, Glad!... Da, sigur, se exclude, trebuia să ne fi gîndit, se exclude direcția itinerarului parcurs! Și cea pe care aveam de gînd să mergem, ne-a spus

că va trebui să abandonăm acel itinerar, să realizăm o *deviere* de la el. „*Deviere*“ de la un drum nu înseamnă schimbarea direcției într-un unghi mai mare de 30 de grade?! A, în limbajul piloților cosmici! Ei, nu! Glad cred că nu știa termenul, șopti ca o scuză disprețuitoare Ela. A fost pilot spațial, dar mai de mult; acum i-a revenit așa, dorința de a... Iartă-mă, Glad, incurc... mi se pare că am încurcat limbajele! constată ea.

— La naiba! Încetează comedia, Ela!

— Sigur, rămân practic patru posibilități secundare, da, de deviere sub un unghi mai mic de 30 de grade, față de itinerarul ultim stabilit. Două se exclud? De ce? A, da, norul acela de tip Ty. Sigur că știe Glad, adică presupun că știe, nu se poate, evident. A treia ar duce într-un sector W de intensitate +7? Ei, asta chiar nu știam! Da, nu ne-ai prevenit, dar de reperat l-am fi putut repera; *dacă* ne osteneam să sondăm puțin, da, așa e. Deci rămâne practic o singură direcție.

— Cu o suprafață, draga mea, de circa 80 000 Macro My! Pentru o pulsație. În care o eroare de o miime de grad duce la o abatere de...

— Te-am rugat să taci, Glad! Aha, sondele prospective?! Păi, chiar, de ce le-om fi luat cu noi?! Da, orientarea antenelor Delta, pe direcția principală. Sigur că... Sigur că trebuia să ne gîndim! O *constelație* ai spus, Nel, am reținut! O civilizație avansată trebuie să comunice, da, e elementar... Da, Nel, da, de la o planetă la alta, sigur, Nel, da, tu ai spus „o constelație cibernetică“, rețin perfect, am reținut fiecare vorbă a ta. Da, Nel... Nel!... Nel!!... A intrat probabil în alt timp... sau... sau refuză să... refuză să mai...

— Ela, nu cred o iotă! anunță plat Glad.

— De ce?! se răsuci Ela furioasă. De ce, dragul, scumpul meu, de ce?! Vrei să-ți calci promisiunea făcută? Ori nu vrei să accepți că era elementar de simplu, *dacă ai fi fost ca el!* Dacă „imposibil“ n-ar fi însemnat pentru tine o vorbă goală, o poveste cu care să păcălești... Ia spune-mi, ai mai folosit procedeul!? Cu cîte înaintea mea?

— Ela! Termină odată! își încrucișă Glad brațele pe piept.

— Să nu îndrăznești să spui că nu vrei! Trebuie să

mergem acolo, în Constelația cibernetică! Trebuie, acum ai și drumul, dat ca la... ca la începători!

Glad o privi lung, ieși din cameră trîntind ușa.

Ei, era bine. Chiar dacă nu credea o iotă! Dar începea să se îndoiască. Dacă încă nu, avea să înceapă să se îndoiască. Și cînd aveau să recepționeze „primele semnale” avea să se îndoiască și mai tare! Și avea să înceapă să creadă! Era „un tip rațional, logic”? Foarte bine, logic avea să-i demonstreze, logic avea să-l facă gelos. Chiar dacă nu avea ea talent actoricesc. Nu-i nimic, ea avea ciborgi. Cu care putea comunica prin Fita. Niște ciborgi isteți avea, cu spirit de sesizare!

Ela trimise un mesaj de apel spre N-20.

— Da, Ela, pare să fie acolo, în 4-16-3, un centru de emisie permanent. Cel puțin unul! Dar nu se poate înțelege nimic din emisiunile lor radio, totul pare cifrat, așa cum ți-a spus N-25 acum 15 miniunități timp.

— Nici o vorbă lui Glad, nimănui! porunci Ela. Vin să ascult înregistrările, N-26 să fie gata de misiune! Vreau să verifice, explică Ela, să le recepționeze și el. Înregistrările i le vom prezenta lui Glad abia atunci! Felicitări lui N-25, a făcut o descoperire grozavă!

— S-ar putea numi Mesajul Urii, Rhea. Ești sigură că vrei să-l cunoști?

— Da.

— Bine, acceptă Hon. Ascultă, e într-o limbă pe care ai învățat-o, nu ai nevoie de traducerea noastră.

Și atunci, Rhea percepu întîi slab ca o șoaptă, apoi tot mai puternică, mai crîncenă, o voce bărbătească ce spunea sacadat:

— „Mi-am dat seama... mi-am dat deodată seama, după steagul acela, pe care îl fluturaseră, că mă credeau de-al lor. Nava... Nava pe care eram!... Cînd nu mai recepționasem nici un semnal, nici un semnal de nici un fel, în nici o limbă de pe planeta mea, stinsesem în semn de doliu toate luminile, inclusiv cele de recunoaștere. Iar ei, ei mă credeau de-al lor! Sperau, încă sperau, că ultima navă care se întorcea, care nu luase parte la război,

la acest ultim război, în care ordinatoarele, nenorocitele de ordinatoare ne trădaseră, pe care-l pierdusem doar din cauza lor... Sperau? Nu, *credeau cu convingere* că *treburia* să fie o navă de-a lor! Am privit fotografiile, instantaneele luate de aparate după prima mea trecere peste banchiză. Două femei erau și trei copii. Două femei și trei copii *de-ai lor!* Care fluturau steagul *lor!* Steagul celor ce făcuseră ca ai mei, toți ai mei, să devină mormane de schelete sub dărîmături. Sau pete de grăsimi! Sau nimic! Cei ce făcuseră ca din țara mea, din țara inegalabililor grădini să nu mai rămînă decît, „în cel mai bun caz“, moloz și fiare răsucite, trunchiuri carbonizate și albiu secate! Toți ai mei muriseră, toți oamenii aceia, mîndri și puternici, femeile zvelte, cu ochi minunați, dispăruseră pentru totdeauna, ei însă, grupul acela de bicisnici, creaturile acelea slăbănoage și zdrențuite *trăiau*, sperau, cutezau să fluture *steagul lor*, sfidîndu-mă! *Ei trăiau*, ei puteau spera, vedeau lumina palidă sub norii verzi-gălbui! *Dar lumina aceea ei încă o vedeau!*

Și-atunci... am întors naval! Am redus planetarele la minim. Veneam tot mai jos, tot mai încet, pînă m-am oprit aproape deasupra lor! I-am fixat în obiectivul atomizatorului, dar mi-am dat seama imediat că era prea puțin. Mult prea puțin. Am lansat mai întîi un cartuș Ky! Drept la picioarele lor. S-au repezit să-l apuce! Credeau că e un mesaj sau poate că e ceva de mîncare. Am fixat imaginea în obiectiv și-am mărit-o la maximum. Am văzut cum cartușul li s-a desfăcut în mîini, între degetele tremurînde ale uneia dintre femei. Și au început să tușească, să vomite apoi; să-ncerce să vomite; să tușească tot mai puternic, tot mai tare, agățîndu-se unii de alții, cu ochii holbați, cu fețele congestionate, ingenunchiați, tăvălindu-se în convulsii și tîrîndu-se să se-ascundă, ei să se-ascundă de mine voiau! În cortul lor nemernic și cîrpăcit! Nici atunci n-am apăsat pedala atomizorului. Am început să-l fugăresc cu acele de oțel! După ce am ucis unul dintre copii, pe care un ac brizant l-a desfăcut sub ochii lor ca pe un pepene în bucăți, au înțeles și-au început să alerge! S-au ridicat tușînd, vomitînd, și-au încercat să fugă, cădeau și se ridicau, rafalele de ace mușcau gheața tot mai aproape de ei, iar ei fugeau, stupid,

animalic, se-mpiedicau și cădeau, se ridicau și iar încercau să fugă, pînă s-au prăbușit, epuizați, în spasme, și-atunci...

— Oprește! zise Rhea. E destul.

— Ți-am spus, aminti Hon. Reține însă că e doar un fragment; cel mai simplu. Imaginea fi revine în memorie de mai multe ori, cu tot mai multe amănunte, pe care le înșiră, le dilată, explică, își imaginează ce simt cei cinci pînă în clipa cînd el răscolește, „ară“ stratul de gheață, sfîrtecînd totul cu altă armă, înainte de a...

— Am spus că e destul, Hon! Nu e „mesajul urii“, e mesajul unui dement! Neconcludent pentru...

— Neconcludent? A, nu, Rhea! Ce-a găsit, ce-au făcut acolo, pe planeta lor, mi se pare foarte concludent. Sint creaturi *ne*cibernetice. Asemenea celor la care vrei să te întorci! Pe care le crezi capabile de sentimente frumoase! Cu care ne inviți să colaborăm, după ce i-am salvă! Niște ființe cibernetice nu ar face asta, Rhea!

— Oare? întrebă Rhea.

„Stai aici, să nu zici că trișez!“ spusese Ela. Dacă Ela anunța că *nu* trișează, însemna că, în mod cert, trișa. Înscenase, desigur, toată convorbirea ei prin Fita cu Nel Anx, asta era clar.

Glad se instală în fotoliul alveolar alăturat celui în care stătea N-17, se întrebă cum se făcea însă că, verificînd după aceea, el descoperise că într-adevăr exista un nor tip Ty și un spațiu W de intensitate +7 în direcțiile indicate de Ela? Investigase, prin ciborgii ei, spațiul înconjurător *înainte* de discuția pe care o avusese cu el? Bine, dar de ce nu-i spusese nimic și cum de intuise totuși Ela că din 4-16-3 sondele prospective pe care le trimiseseră *după* acea discuție aveau să recepționeze emisiuni radio „cifrate“?

De ce nu-i spusese, era ușor de înțeles. Dintr-un motiv sau altul, voia să-l facă gelos. Dispunea Ela și de alte informații pe care prefera să le păstreze, pentru a le specula în discuțiile cu el? Ar fi fost o greșeală. Putea deveni periculoasă această preocupare permanentă a ei,

această dorință de a-l face să... Să ce? Să-și manifeste dragostea față de ea?

Asta o deranja pe Ela? Că nu-i răspundea cu niște ochi leșinați că o iubește, că nu-i făcea declarații? Avea nevoie această fiică a Evei să i se spună, să i se repete toată ziua că este iubită, adorată, divinizată?! Ei, nu, că ar fi fost amuzant! „Te iubesc, Ela, a apărut o mică defecțiune la climatizor, dar eu te ador, Ela, chiar dacă orbitalul dă semne că va înceta să funcționeze, ești divină, Ela, deși, dragostea mea pe veci, supa ta de alge mi-a produs crampe“. Asta voia de la el?

Dacă ar înregistra pe casetofon o suită de-asta de efuziuni? Și după aceea... ar programa ordinatorul ca, din oră în oră, odată cu verificarea de rutină a gradului de temperatură și de umiditate... Din oră în oră pentru Ela ar fi fost de ajuns?

Bun. Să zicem că problema asta o rezolva el cumva. Rămînea de văzut *cum* aflase Ela ceea ce pretindea că-i spusese Nel Anx? „Deviere în limbajul piloților spațiali nu înseamnă o schimbare a direcției sub un unghi mai mare de 30 de grade“. Asta de unde-o scosese? Era o prostie, o născocire de-a ei, menită să reducă o cantitate apreciabilă de probabilități privitoare la drumul pe care-l aveau de urmat. Știa deci, înainte de începerea discuției, Ela știa nu numai că vor recepționa niște semnale indescifrabile de undeva... ci cunoștea *exact* că drumul cel mai bun era prin 4—16—3. Drum pe care în prezent îl urmau, cu șanse de-a întîlni într-adevăr acea „Constelație cibernetică“.

Ei, *cum* reperase acea direcție cu precizie? Din navă era greu de crezut, la o asemenea distanță; ar fi fost nevoie de două nave.

Două nave?! Nu! De două puncte de reperaj Delta avea nevoie, de două „faruri Delta“ care să măture simultan direcția presupusă. Două puncte! Unul putea fi sonda prospectivă în care se „antrenau“ ciborgii ei? De-asta îi „antrena“ Ela!? Fusesse ceva premeditat? Aveau misiunea de a face metodic observații? Raportau sistematic la încheierea fiecărei misiuni? Și prompt, dacă descopereau ceva? Prin Fita? Ce ciborgi ai Elei se aflaseră în sonda spațială în timpul scurs de la ultimul lor contact cu Nel Anx pînă

la discuția lui cu Ela? Asta se putea stabili. Ordinatorul Central primea datele referitoare la orice lansare de sondă prospectivă, specificându-i-se de fiecare dată ce om sau ciborg urcase la bordul acelei sonde.

Glad formulă întrebarea și informația îi parveni imediat. N-26 și N-25 se aflaseră în sondele prospective! Mai rămânea de aranjat cu ei o mică întrevvedere „intimă“.

— Știi că m-am gândit mult la cele ce mi-ai spus despre limbajul Fita? se întoarse Glad spre N-17. Nu reușesc să înțeleg însă deloc mecanismul exact al funcționării acestui limbaj, în ce constau fluxurile Fita.

— Nimeni nu știe, îl consolă N-17.

Discuția nu începea deloc promițător.

— Totuși, fă-mă să înțeleg, insistă Glad. Dacă vrei să intri în contact cu un alt N de pe navă, cu N-25 ori cu N-26, să zicem, ce faci?

— Întrebarea ta are un caracter de interes general sau te preocupă în mod special N-25 ori N-26? vru să știe ciborgul.

Ela îi „instruise“ cumva?

— Are vreo importanță? întrebă Glad.

— Desigur, începu N-17. În general, *nu* pot să iau legătura cu orice ciborg ar exista pe navă. Să presupunem că Ela tocmai a definitivat un nou ciborg N, în clipa asta. Nu pot lua legătura cu el... pentru că nu-i cunosc... „codul“! Nu-i un cod propriu-zis, e ceva similar cu o frecvență proprie, în care comunică, va comunica de acum înainte noul N. Dacă aș fi *numai* cu el pe navă, aș simți un flux Fita, dar ar trebui să caut, să aflu în ce undă Fita emite. Nu-i deloc simplu, încheie N-17.

— Dar în cazul în care ai vrea să comunici cu N-25 ori N-26?

— Cu N-26, acum... Pe N-26 nu pot acum să-l deranjez. Se relaxează, explică N-17.

— Ce face?!

— A suferit un șoc, unul din cei doi roboți ai lui Biltan l-a lovit.

— L-a lovit?! ... Când? De ce?

— Te rog, întreab-o pe Ela! Ne-a interzis să relatăm, să ne gândim măcar la idiotul acela de B.G.-24, care se află acum la magazie.

Ce mai era și asta? De ce nu-i spusese Ela nimic?! Jocul de-a gelozia devenea, așa cum presupusese el, periculos.

— Dar cu N-25 poți intra în legătură?

— Oricînd, Glad.

— Îl poți chema, de pildă, acum, aici, prin Fita?

— Numai atît?

— Da.

— L-am chemat, va veni imediat, anunță N-17 și, într-adevăr, cîteva secunde doar mai tîrziu, N-25 apăru pe ușa cabinei de comandă.

— Am avut cu N-17 o discuție privitoare la limbajul Fita pe care aș vrea să-l învăț, explică Glad. Te-am chemat să ne-ajuti, nu mi-a putut explica mecanismul acestor fluxuri Fita. Afirmă că nimeni nu-l înțelege.

— Nici chiar Ela! menționează N-25.

— Poate că eu, privind din afară, neobișnuit cu limbajul, aș putea găsi „cheia“. Spune-mi, N-25, ieri, cînd erai în sonda prospectivă, cînd ai comunicat despre semnalele radio pe care le recepționaseși venind din 4—16—3, ai transmis prin Fita, nu?

— Ela ți-a spus deci, ezită N-25. Da, prin Fita, desigur. E mai rapid.

— Îți amintești la ce oră? se interesează Glad.

— La 11,53 am sesizat regularitatea, caracterul sistematic al mesajelor acelea radio indescifrabile. Pînă la 11,56 m-am convins că era așa cum presupusesem; la 11,56,03 întreaga informație fusese comunicată prin Fita, Elei.

La 11,56! Deci, cu foarte puțin timp înainte ca el să intre pe ușă și să înceapă discuția cu Ela! Ela știuse deci! Știuse *exact*?... Cum exact?

— Mai erai în clipa aceea cu alt N în afara navei? Se afla pe orbită încă o sondă prospectivă?

— Nu.

— Atunci cum ai reperat cu precizie unde se află acel centru emițător?

Dacă avea să-i spună „prin Fita“:...

— Cu ajutorul antenei de pe navă, Glad.

De pe navă?! Așadar, chiar de pe navă se putea recepționa mesajul! Da, ar fi trebuit să-și dea seama. Sonda nu se îndepărtase foarte mult, nava avea o antenă mai pu-

ternică, cele două sonde lansate *ulterior* de Ela nu mai fuseseră decît un simplu truc!

Ela intră în cabină în acea clipă. Întîmplător? O alertă unul din cei doi ciborgi din fața sa?

Ce dorea în definitiv Ela de la el? Să-l vadă moart de gelozie? Nu, nu mort, „turbat de gelozie“ îl vrea, ca să simtă, să audă că este iubită, că el suferă cumplit numai la gîndul că ea „îl visează pe Nel Anx“. Ce-ar fi trebuit să facă? Să umble zile-ntregi bezmetic, pe culoarele navei, strigînd ca un apucat? Să „se macine în tăcere“? Să urle ca un leu călcat pe coadă?

— Ce se întîmplă aici? întrebă Ela pe un ton inchizitorial.

Voia o demonstrație Ela? Ei, bine, trebuia găsită una pe care s-o țină minte! Îi trebuia mai întîi „o față de piatră“! Glad se ridică din fotoliul alveolar cu o față de piatră, o privi în ochi lung, strecură printre dinți, cu o voce „răgușită de emoție“:

— Cînd? ... Cînd l-ai văzut?

— Ce ... pe cine să văd? făcu Ela uimită.

— Nu știi pe cine?! zîrli Glad. Mie-mi spui că-l vezi numai în vis! Că nu crezi că-l vei mai vedea vreodată! strigă el.

Prin ochii viorii trecuse o lumină de triumf, Ela intră însă în joc imediat, compunîndu-și o față speriată, blîugui:

— Glad ... dar nu știu ... nu înțeleg ce spui!

— Nu știi?! N-17, reluă acum scăzut Glad, cu o voce în care „clocotea ura“, vezi că în spatele tău e un costum spațial. Are o curea. Desprinde-o și adu-mi-o imediat.

— O curea? făcu N-17.

— Da, zise Glad. E de fapt un modelator de conștiințe. De conștiințe vinovate. Ad-o, ad-o încoace!

Ciborgul ezita, o privire fulgerătoare a Elei dublată probabil de un mesaj îl urni pe N-17 din loc, îl făcu să desprindă cureaua lată a costumului spațial și să i-o aducă.

Ela juca acum sfidarea. Nu-și mai putea stăpîni expresia ochilor, îl provoca, aștepta deci, ar fi acceptat oare să fie ... să fie lovită, bătută cu cureaua, sub ochii ciborgilor ei?! Pentru a simți că este iubită, că reușise să-l facă gelos?! Ei, nu, că era nebună!

— Puțin îmi pasă, chiar dacă mă omori! strigă Ela. Îl iubesc, da, îl iubesc, dacă vrei să știi, îl iubesc!

Ei, și după asta, ce-ar fi trebuit să facă el? În ochii Elei lucea o adevărată patimă, își strigase „mărturisirea“ convinsă probabil că „punea cu asta capac“, „îl scotea din minți“, făcându-l s-o bată, s-o... omoare?!

Până unde era oare dispusă a întinde coarda asta? Îl iubea chiar atât de nebunește?! Într-un mod pe care el nu-l înțelegea, dar care era desigur *un alt mod* de-a înțelege această dragoste — a doua enigmă a lumii, desigur după Fita!?

Era o extraterestră femeia din fața lui? Sau era nepoțica cine știe căror urmași ai cine știe cărei seminții, din cine știe ce colț de continent pămîntean, iar în singele acestei creatoare de inteligență artificială clocoteau încă ritualuri sau obiceiuri păgîne, stranii, sălbătice, mentalități primitive potrivit cărora dragostea „adevărată“ se vedea astfel, printr-o bătaie pătimașă, cumplită, care ar fi făcut-o să simtă din plin că este *iubită*!?

Glad aruncă după mijlocul Elei cureaua lată, prinse celălalt capăt și atrase trupul tînăr al femeii, lipindu-l de-al lui.

— Te iubesc, Ela! șopti el. Aș fi în stare să răsucesc axa timpului, nu numai a galaxiei, pentru a te regăsi! Dar nu-mi cere să mă comport ca un cocoș de ogradă, nici să umblu în patru labe după tine, behăind ca un țap în călduri, draga mea! Nu cred că-i dragoste aia, n-o înțeleg eu așa. Iar dacă voi suferi de gelozie cîndva, n-ai s-o știi. Cum n-ai simțit-o pe „Medeea“, cînd monopolizaseși atenția tuturor, cînd te fermecase Styl, cu complimentele lui ordinare și floricelele lui de hîrtie vopsită. M-a durut atunci că nu înțelegeai, Ela! Că te comportai ca o femeiușcă proastă, căreia „îi place s-o curteze cineva“! Că nu vedei nulitatea lui Styl.

— N-a existat pentru mine; Glad, zise repede Ela înfiorată. Acel Styl, n-a...

— Nu minți, Ela! E o problemă, pentru tine, de fond! Te-a fascinat, ți se părea că deveniseși centrul universului pentru cineva! Am înțeles perfect, eu greșisem.

— Glad, jur că...

— Ela! Dacă vreodată s-ar întîmpla să iubești, să te

îndrăgostești de altcineva, nu însă de-un Styl, cred... cred că aș fi capabil să înțeleg... dacă mi-ai spune-o cinstit. Acceptă și tu că e și acesta *un alt mod de iubire*, puternică, în care nu-ți consider legate definitiv de mine viața, libertatea, prin nimic! Sforăind de gelozie n-ai să mă vezi...

— Niciodată?! sclipiră a rîs ochii Elei, își trecuse brațele după gîtul lui.

— Să zicem „nicicînd“! fentă Glad. Ela, te iubesc! Și pentru că mă iubești, ai să înțelegi! Dragostea e probabil înțelegere, disponibilitate pentru înțelegere! Și de-aceea e un sentiment minunat.

— Sint convinsă, da, sint convinsă că ai putea învăța abstractul limbaj Fita! constată surizînd Ela. Concepi dragostea logic! Rațional! Și paralogic, și ultrarațional, izbueni ca, mă iubești cam tot așa cum mă iubesc acești... Monștrilor! se întoarse Ela furioasă spre cei doi N. Voi m-ați trădat!

Ciborgii încremeniseră. Ce era oare în capul lor cibernetic, ce înțeleseseră din dialogul la care asistaseră? Nu știau măcar cine erau Nel Anx și Styl. Apreciau probabil, logic, că „Acești oameni erau niște copii mari și aiuriți“.

— Ar fi monștri, presupuse Glad, dacă ar fi fost atît de... uscat logici, de schematic precauți, încît să nu-i fi putut... utiliza pentru a descoperi mica ta farsă. Dar... mă iubesc, probabil, ca și pe tine; s-au săturat, pesemne, să ne vadă irosind timp cu prostii... care n-au ce căuta între noi, Ela. I-ai făcut inteligenți și buni, nu însă la fel de pătimiși ca tine! Ce vrei mai mult? E un ideal.

— Oare? se întrebă Ela.

— Am avut azi o discuție interesantă, Rhea, începui Hon Tar.

— În legătură cu mine?

— Cu intenția ta de-a ne părăsi, totuși. Nimeni nu înțelege. Ești o ființă cibernetică la fel ca noi. Ai văzut o serie de mărturii obținute de Marele Oracol, ai luat contact chiar tu cu planete populate de ființe necibernetice,

înainte de-a veni aici. Rezultă, invariabil, că aceste ființe necibernetice sînt ilogice, stupide, agresive.

— Nu toate.

— Ba da, zise Hon.

— Ba nicidecum! De unde-ai scos asta?! Mărturiile și „experiența mea“, extrem de redusă altminteri, se referă doar la trei lumi agresive, față de tot trei neagresive.

— Care ar fi astea?

— Lumile agresive ar fi cea din care a plecat Fred și în care s-a întors pentru a o părăsi apoi Hart. Aceasta e una. Mai exact spus, o civilizație în regres, în decădere, dar, mă rog, una. A doua e cea a militariștilor spre care... am făcut greșeala, recunosc, să îndrept, printr-o eroare de un grad, cele șase nave cu ființe unisexuate, care *nu* erau agresive, *nu* cunoșteau războiul, Hon! Deci, raportul e de două civilizații agresive la una neagresivă, deocamdată.

— N-am înțeles nici azi cum ai produs acea eroare de un grad.

— Prin Fita.

— Ce-i „Fita“?

— Un limbaj cibernetic asemănător cu al vostru, dar... Informațiile se transmit direct de la creier la creier, între ființe cibernetice complexe. Pe cele șase micronave cu ființe unisexuate existau niște ordinatoare complexe, care comunicau prin Fita.

— Deci ființele necibernetice nu pot folosi acel limbaj? vru să fie sigur Hon Tar.

— Nu-l știu. Nu-l pricep... *încă*. În afară... în afară de una... parcă. Da, acea Ela, de care ți-am mai vorbit. Ea... nu știu cum, îl înțelegea, folosea, dacă nu mă înșel eu. După cum îți amintești însă, din jurnalul celui „robot“, reiese că dăduseră peste o planetă *pașnică*, o planetă a grădinilor, a ordinii desăvîrșite, care avea doar mijloace de apărare ca și voi. Raportul devine deci de două la două lumi.

— Să admitem, zise Hon. Ai uitat-o însă pe cea care a sfîrșit prin autodistrugere, acel „mesaj al urii“, pilotul care ucide pe ultimii supraviețuitori de pe o banchiză.

— Dar e aceeași planetă, în alt stadiu, cu cea a milita-

riștilor care au întâlnit lumea unisexuată ce nu cunoscuse războiul! Limba e aceeași, Hon.

— Atunci uiți nava agresivă care a atacat planeta grădinilor perfect ordonate!

— N-o punem la socoteală! N-ai dovezi că erau ființe necibernetice, nici eu că nu erau, stabili Rhea.

— Dar crezi chiar că ar putea exista o lume cibernetică agresivă?!

— De ce nu? Depinde cine i-a creat, Hon! Apropo, voi sintetizi o civilizație pașnică, iar cei ce v-au creat erau desigur tot o civilizație pașnică, deci raportul devine de patru la doi.

— A, nu, Rhea! Vorbim acum de civilizații biologice. Deci noi ne excludem.

— Chit că ai în creier o membrană biologică la fel cu mine, nu?! replică Rhea. Perfect, nu vă iau în considerație, dacă nu vrei, dar cei ce v-au creat...

— N-au existat! Nu mai există în orice caz, nu știu cum au pierit, deci nici pe ei nu-i luăm în considerație. Raportul rămâne deci de doi la doi, dar ai uitat tocmai planeta pe care vrei „s-o salvezi”. Care este, din câte tu ai spus, în pragul autodistrugerii. Sînt deci agresivi.

— Încă! De acord, făcu Rhea conciliantă. Există însă și planeta care m-a elaborat, planeta lui Glad și-a Elei.

— Dar despre care nu-ți amintești nimic.

— Ba da, Hon. Pe zi ce trece îmi amintesc mai mult. Sînt o lume pașnică fără îndoială.

— Nu cred, Rhea. Din moment ce-ai încercat s-o uiți, din moment ce ai fugit...

— Am fugit, cred, din motive... pe care nu le-ai înțelege, nu mă pisa cu asta!

— Care sînt acele motive?

— Ei, uite, mă privesc doar pe mine, nu ți le spun! Încheie Rhea. Sînt o lume pașnică, asta e important, n-ai decît să consulți Marele Oracol care trebuie să știe de ei! Și sînt sigură, Hon, că dacă voi ajunge pe cealaltă planetă aflată în pragul autodistrugerii, singură ori împreună cu Zan-Zar, îi voi convinge...

— Vorbești prostii! o întrerupse Hon. Crezi că poți schimba istoria unei planete, intervenind tu și „convincîndu-i”? Cum să-i convingi?

— Le voi prezenta materialul documentar pe care l-am studiat aici.

— Al Marelui Oracol?! exclamă Hon.

— Voi tot nu aveți ce face cu el. Aș lua copii de pe jurnalele de bord și...

— Exclus!

— Dar pentru ei ar fi extrem de important! Ar vedea ce perspective îngrozitoare li se deschid, Hon, dacă...

— Perspectivele, în mod cert, le cunosc și singuri. Argumentele tale vor fi risipite! Există o lege a compensației, Rhea, care acționează fără greș.

— Ce lege?!

— Ai aici un document referitor la ea. Dar ai și experiența ta. I-ai sugerat lui Fred soluția navei spațiale, o idee nepotrivită cu timpul în care trăia. Ideea s-a pierdut pentru civilizația lor: Fred a dispărut cu navă cu tot. Ai produs eroarea aceea de un grad, dar contactul nu s-a realizat, cele două civilizații nu au început o cooperare, fiindcă nu erau pregătiți pentru ea. Intervenind în timp, *nimeni* nu poate produce decât micuțe perturbații; fără însemnătate istorică.

— Ei bine, eu am să pot! zise Rhea. Și habar n-ai ce faceți, Hon. Contactul vostru cu Marele Oracol din viitor este o intervenție în timp, în acest prezent al vostru...

— Care intervenție, nu uita, o face însă limitat, cunoscând legea compensației, Marele Oracol din viitor, Rhea! Nu tu.

— Unde-i documentarul? Dă-l încoace! Am o capacitate de a memora și înțelege nemaipomenită, Hon, voi toți legea asta cum am tocit „Robotica“ lui Bilten, când am dat examen cu el.

— Bilten cine-o mai fi?! făcu la capătul răbdării Hon.

— Un caraghios mai agresiv decât pare, explică Rhea grăbită.

— Ce-nseamnă „caraghios“ și din ce lume făcea parte acest *agresiv*?

— În? mormăi neatentă Rhea. Nu-mi amintesc.

— Dar cine era Ela acum îți amintești?

— Ela? rămase o clipă pe gânduri Rhea. Da, una din cele mai teribile și mai perfecționate invenții din cîte natura a făcut vreodată: o femeie!

9. Constelația cibernetică

— Am mai putea face o pulsație, de gradul trei, sugeră Ela.

Se afla în spatele fotoliului alveolar al lui Glad, în al doilea stătea acum imobil N-17, pregătit să intervină în orice clipă.

— Nici nu mă gîndesc, mormăi Glad, degetele lui lunecau nervoase pe claviatura pupitrului de comandă. Privirea îi alerga de la orbitalul obez la navigraful delicat, urca uneori spre ecranul central pe care se vedea, mult mărită, imaginea primei planete din „Constelația cibernetică“.

— De ce?

— Am toată admirația pentru ciborgii tăi, Ela. Dar mai există și creaturi ca B.G.-24. De unde să știu din care „familie“ fac parte cei în lumea cărora am pătruns? Nu-mi place că sînt o „Constelație pur cibernetică“, nu știu cum raționează, deci nici cum vor pricepe bunele noastre intenții. Prefer să ne apropiem cu viteză minimă și cu ambele scuturi protectoare în stare de alertă; gata oricînd să pot decide o pulsație de gradul unu.

— N-25 transmite că planeta are 12 sateliți. Emisferici, dispuși în formație inelară; mișcarea de rotație cu numai 1/2 My mai mare decît cea a planetei. Se-ntreabă la ce-or fi servind.

— Să-i întrebe și el prin Fita! propuse Glad și aruncă o privire spre ecranul unde bănuia că se află sonda prospectivă. A, își aminti Glad, nu le cunoaște probabil „codul“.

— Nu-i vorba numai de „cod“! rîse Ela. Sper că nu mă consideri și tu „vrăjitoare“, ca Bilten. Nu-i musai, în primul rînd, să ne întîlnim cu o lume a ordinatorilor de tipul celor cu membrane biologice. Nu sînt apoi sigură că toate ordinatorile cu membrane biologice comunică prin Fita. În sfîrșit, nu considera Fita un limbaj universal valabil, prin care să transmit, cum văd o creatură de-asta: „Bine v-am găsit, dragii mei, ce mai faceți?“

— Foarte rău, aprecie Glad.

— Dar nu știu ce sistem de abstractizare folosesc, nici dacă obișnuiesc să-și ureze bun venit! Le pot comunica cel

mult un sentiment de bunăvoință, neagresiv. De simpatie, să zicem, dacă... dacă nu or fi arătînd mai rău ca dracu! Hellen! Cum o fi renunțat ea la superba anvelopă pe care i-o confecționasem, ca să devină... ce oare?

— Probabil o caracatiță cu brațe articulate și degete lungi, nenumărate pe fiecare braț, capabile... se lansă Glad.

— Brrr! Încetează! făcu Ela.

— Te-antrenam pentru a-ți putea manifesta cît mai convingător sentimentul de simpatie, explică Glad. Probabil, își pot alege forma cea mai adecvată pentru a efectua maximum de operații posibile. Dacă nu au mers, desigur, pe o specializare strictă. Dar în cazul acesta nu cred că vor delega pentru o eventuală întîlnire cu niște hoinari, inexplicabil apăruiți din spațiu, o cîrțiță drăgălașă necesară săpării tunelurilor prin care să treacă trenuri supraetajate! Ci un fel de bacil poliglوت, dacă nu o țeavă de tun cu gîndire rapidă conectată la o burtă cu muniții!

— S-ar părea că o să-i vedem curînd, anunță Ela. N-26 îmi comunică apariția a patru obiecte neidentificabile de mărime 7 Di; cu cîmp gravitațional propriu; care s-au desprins de pe planetă, vin spre el și... spre N-25. I-au reperat.

— Probabil mai de mult i-au reperat, își încreți nasul Glad. Transmite-le să se oprească, să fie gata pentru o fugă prin sistem Delta 3. Recuperatoarele sînt cuplate.

— Vitează colosală, Glad! 16 My pe secundă. N-25 și N-26 cer aprobarea pentru schimbarea poziției, le-am dat-o, cele patru obiecte sînt nave! Au redus la 13 My, la zece... acum opt My! Cu care se apropie de ei constant, au modificat traiectoria în funcție de noua poziție a sondelor prospective, dar deviază... par să le ocolească... la distanță de 400 Si.

— Vin probabil spre noi! zîmbi Glad.

— Nimic în Fita. Nici un mesaj, nici un flux de la ei. Nu, Glad! exclamă Ela, brațul bărbatului urcase spre cea de-a treia treaptă a claviaturii.

— Uite ce e! începu Glad. Nu le fac nici un rău, dar nu sînt dispus să las patru dinozauri de-ăștia să se-apropie de navă nici la 4 000 Si!

— Vin într-adevăr spre noi! Dar... au redus la șase,

acum la patru My viteza, evoluează constant. De la 16 la opt, de la opt la patru, pricepi?

— Dacă ajung la 2 My, adică la viteza noastră, pricep și mai bine, zise Glad.

— Ordinatorul central a redeclanșat Complexul Alfa, anunță N-17.

— Era și cazul, aprecie Glad. Numai că n-am avut niciodată încredere în acest limbaj presupus universal „al rațiunii și bunelor intenții“.

— Greșești! exclamă triumfătoare Ela. Două din navele lor se deplasează acum lateral.

— Dar pe celelalte le văd deja! Vin spre noi! Iar eu aș prefera să ne aștepte, 2 My îmi sînt absolut necesari pentru o eventuală pulsație.

— Deviază și ele, Glad!

— Cu atît mai bine *pentru ele*! Altfel le-aș fi deviat eu. Cu atît mai rău pentru noi însă, ne vor ocoli și lăsa la mijloc. Orbitalul doi pe 1-180 En! Cuplează-le acum delicat, ca bun chirurg ce aud că ești . . . Excelent! En, băiatule, după excursia asta, te propun profesor la școala de pilotaj!

— Îmi place cum m-ai botezat, Glad, zise N-17. Dar proștii ăștia nu recepționează ori nu pricep din Alfa nimic. Oc spune că n-a primit încă nici un răspuns matematic sau muzical. „Oc“, înțelegeți, l-am botezat și eu pe Ordinatorul Central. Mai vine o navă, Ela.

Pe ecranele ce îmbrăcau acum complet interiorul camerei de comandă, cele patru „obiecte neidentificate“ se zăreau ca niște puncte luminoase, deși imaginea fusese mărită la maximum.

— Da, confirmă Ela. N-25 a descoperit că de pe planetă a mai fost lansată o navă; mărimea doar un Si, viteză însă 24! Se îndreaptă exact spre noi.

— În ea trebuie să fie bacnul poliglot! Sau, să sperăm, Hellon, presupuse Glad.

Cele patru nave străine ce opriseră la o distanță egală de ei, lunecau acum în spațiu tot cu 2 My.

— Glad! se auzi vocea lui Nat care apăruse în cabina de comandă. Acești patru *măgari cibernetici* neidentificați nu ar putea isca o *plasă de cîmp*?

— Du-te la bucătărie! invită En. De ce crezi că sînt

cuplate grupurile Gy cu planul lor și orbitalul a rămas pe 1-180?!

— Extrage mai bine încă două alveole, Nat. Ela, instalați-vă și comunica: Alertă grad doi! hotărî Glad.

— Am transmis, dar nu cred...

— Nici eu. Dar e mai bine.

— Glad, nu pot fi agresivi! Ne-ar fi prevenit Nel Anx, șopti Ela.

— Dacă n-a uitat „amănuntul“.

— Iar Hellen, dacă ar fi agresivi...

— Ar fi captivă, tăie Glad sec. Îmi plac ciborgii de treabă, care nu monopolizează o constelație. O traducere a mesajului Alfa în limbajul surdo-muților nu s-a inventat?

— Nu pot fi surzi! Iar limbajul Alfa e transmis în așa fel încît...

— Știu, Ela, dar amicii... O-la! făcu deodată Glad. Stop zero! Asta-i un zero din 24 My, Ela! Cum dracu or fi reușind?! Alertă unu! Cuplaj alveolar, sondele rechemate, orbital constant, grup G nul, halou complet!

— Executat, Glad, anunță En.

Exact în mijlocul ecranului central un punct creștea încet, deveni minisferă. Nu, jumătate de sferă părea a fi.

— Peste zece secunde ne vom afla la 4 000 Si față de ea anunță En.

— Ce făc sondele? mîrî Glad.

— Peste trei secunde... două... una. Recuperați!

— Blocaj Omega!

— Executat, Glad.

— Dacă încă nu au de gînd să se manifeste nicicum... începu Glad.

O voce aspră, dar în limbaj pămîntean perfect, se auzi atunci clară, venea pe frecvența obișnuită a navelor terestre.

— „Bun venit în Imperiul nostru! Cine sînteți?“

— Imperiu?! Își înăbuși Glad o înjurătură. Ai auzit de vreun imperiu pașnic, Ela?

— Vorbesc! Vorbesc în...

— Redu la unu, apoi jumătate My, En! Crezi că i-a învățat Hellen?

— Sau cei de pe una din navele dispărute, Glad, se îndoi totuși glasul Elei. Ce le răspundem?

Glad atinse clapa de emisie, rosti zîmbitor:

— „Bun găsit în Galaxia noastră! Sîntem prieteni. De pe planeta a cărei limbă ne face plăcere c-o vorbiți. Cine v-a învățat?”

— Ar fi mai bine să-l lași pe Nat să ducă tratativele, rîse Ela. Aștia nu sînt Bilten, sînt „un imperiu“! Cine știe cum vor interpreta „Glaxia noastră“, dacă nu se vor simți „șifonați“ cel puțin!?

Astfel de probleme nu păreau să preocupe, măcar pentru moment, pe cei ce se aflau în nava emisferică, cu baza ușor lărgită ca a unui clopot. Vocea aspră ceru scurt:

— „Identificați-vă! Precizați scopul călătoriei!”

— „Sîntem a 417 misiune spațială, încep Glad. Nava se cheamă „Orion“. Venim dintr-un timp viitor. Căutăm un ciborg, Hellen, răătăcit din lumea noastră aici.”

— „Datele corespund! veni imediat răspunsul. Dar ființa cibernetică pe care o numiți „ciborgul Hellen“ face parte acum din imperiul nostru. Refuză, repet, refuză, să intre în contact cu voi.”

*

— Totul trebuie clarificat, Rhea! Ori Hellen, cum să-ți spun? întrebă Hon Tar.

— Rhea! Hellen a dispărut, a murit.

— Nu înțeleg. De ce nu ne-ai pomenit măcar că vii din lumea lor, dintr-un timp viitor? De ce nu ne-ai spus de la început că te-ai numit Hellen? De ce ai pretins că vii dintr-o lume care ți-a încredințat misiunea de-a ne solicita sprijinul?

— Pentru că uitasem cealaltă lume, care m-a creat, inclusiv numele meu, Hon. E acel substrat de memorie pe care sondajele psihice l-au descoperit. Pe care nu înțeleg nici eu de ce și cînd îl desprinsesem din memoria activă. Iar planeta cealaltă care se află în prezent la un pas de prăpastie, dacă nu-i ajutați, există. Nu mi-au încredințat o misiune, eu mi-am asumat-o, vreau să-i ajut.

— Ți-am spus că ai — ori că ți-ai asumat, dacă vrei — o misiune fără sens.

— Poate!

— Că ființele necibernetice de pe planeta aceea trebuie să facă dovada superiorității lor, supraviețuind! sublinie Hon. Nu să fie „salvate“ de noi de la autodistrugere, pentru a aduce în galaxie distrugerea! Poți rămîne în lumea noastră, Hellen.

— De acord. Rămîn, se decise Hellen subit.

— Dar trebuie să ai o discuție explicativă cu cei doi oameni din viitor, din lumea în care ai fost elaborată. Afirmă că au o misiune legată de tine, insistă să te vadă ...

— Niciodată!

— De ce?

— N-ai înțelege! E complicat, Hon! Mult prea complicat. Nu vreau să apar în fața lor ... așa cum arăt acum.

— Nu cumva le-ai părea „urită“?

— Monstruoasă! Și nu vreau! Nu mai am nimic cu ei, nu vreau să-mi amintesc prea mult, nu, nu vreau!

— Ți-au făcut rău?

— ... Nu ... Nu cred.

— Atunci tu le-ai făcut?

— Nu.

— Acceptă măcar să vorbești cu ei.

— Nu, Hon.

— Rhea!

— Nu! Spune-mi totuși ... spune-mi Hellen!

— Nu mai înțeleg nimic, constată Hon.

— Nici eu. Dar nu vreau nici să-i văd, nici să mă vadă, nici să vorbesc cu ei!

— Asta nu se poate! zise Hon. Nu numai că ei insistă, unul din ei, Glad, e de părere că „te ținem cu forța aici“, dar ...

— Glad?

— Da. Celălalt, Ela ...

— Cealaltă, Hon! E... cum să spun? ... Eu eram ca ea ... Sau ... nu eram ca ea, dar ... Nu, nu, e complicat, e absurd, Hon! Nu vreau să-i văd, să-i ascult, nu vreau!

— Trebuie să le vorbești atunci! Atît. Asta e absolut necesar. Venirea lor ne-a fost anunțată de Marele Oracol. În viitor, într-un viitor îndepărtat, vom colabora cu lumea din care vin Glad și Ela. Se pare că vom avea probleme

comune cu o altă... seminție stranie, inexplicabilă, agresivă.

— Cibernetică?!

— Nimeni nu știe încă.

— „Încă“ ai spus?!

— Da. De ce? făcu neînțelegînd Hon.

— Nimic, am găsit soluția. Nu știu dacă e o soluție optimă, dar... Am să vorbesc cu Ela. Numai cu ea.

— Cum asta, dacă spui că...?

— Știu eu cum. Și ea știe. Da, vreau să vorbesc cu Ela!

Chiar acum! Cît mai repede!

Hon o cerceta tăcut, zise în sfîrșit:

— Iar nu mai pricep. Îți schimbi deciziile dintr-o clipă în alta. Ești...

— Capricioasă! găsi cuvîntul Hellen.

— Cum?

— La fel ca Ela! La fel ca... un anumit gen... sucit, ipocrit, vorbăreț, superficial, infernal și minunat al acelor ființe din lumea lor!

— Nu înțeleg, făcu Hon. Mai întîi, ce înseamnă...?

— Nici ei nu înțeleg! Nici ele nu se înțeleg! Asta-i tot farmecul! Ori toată drama? Nici o nenorocire că nu înțelegi, Hon! Sau... cine știe?... Hai să mergem mai bine la discuția asta importantă cu viitorul, pînă nu mă răzgîndesc!

— Ești... total neserioasă, Hellen! constată Hon. Dar culmea e că eu, care...

— Ha! exclamă Hellen. Păzește-te, Hon! Ai început să înțelegi ce n-ai să înțelegi niciodată! Ha! repetă ea. „Niciodată“? Păzește-te, Hon! Ca de dracu!

— Dracu ce-o mai fi?

— Dracu?! Ceva ce nu există, dar se credea că există, a rămas în limbaj doar așa...

— Atunci cum, de ce să mă păzesc de ceva care nu există?! făcu nedumerit Hon.

— Asta... am să-ți explic mîine! încheie Hellen.

— Am avut o discuție cu Hellen! încep gînditoare Ela.

- Prin Fita! presupuse Glad.
- Da, prin Fita. În timp ce dormeai.
- Când vine?
- Nu vine... Glad, începu Ela, de-asta te-am chemat aici, în camera blindată. Discuția noastră a fost extrem de ... amplă.
- Îmi închipui. A durat cinci secunde?
- Nu râde. A durat mult. A devenit extraordinar... de matură în gândire... de complexă ca personalitate.
- Dacă te-ar auzi Bilten!
- Nu-l amesteca pe impostorul ăla și ascultă-mă cu atenție! Am avut... revelația, dacă pot spune așa, a... propriei mele opere. Nu am definitivat, ci am iscat, creînd-o pe Hellen, ceva perfectibil.. autoperfecționabil, uluitor prin consecințele posibile.
- Iartă-mă, dar cred că de data asta Bilten are dreptate. Dacă Hellen *nu vrea* să vină, când o chemi, după ce i-ai explicat, cred că i-ai explicat, implicațiile posibile ale intervențiilor ei în timp...
- Glad, știu ce vrei să spui, dar n-ai dreptate, nu-i o „revoltă a mașinilor“! Hellen nu-i mașină, gîndește, simte, se frămîntă...
- Ai văzut-o? întrerupse impacientat Glad.
- Nu. Am reușit să prind însă un gând al ei, bănuiesc cum arată, dar nu-ți voi spune.
- Nu-mi vei spune?!
- Te rog, nu mi-o cere! Poate fi frumoasă sau urită, asta nu are nici o importanță.
- Draga mea, pentru o femeie, ori imitație de femeie, aspectul...
- E al dracului de important chiar pentru un tip rațional ca tine! izbucni Ela.
- Este, admise Glad.
- Știe! replică Ela. De-asta n-a vrut s-o vezi, s-o vedem... pentru că... Mi-a cerut, știi, la un moment dat, mi-a cerut să nici nu-ți spun c-a vorbit cu mine.
- Atunci nu-mi spune! ridică din umeri Glad.
- I-am zis că nu pot și a înțeles. A înțeles imediat! Dar din clipa aceea, am simțit... am simțit un fel de blocaj, care este uluitor de greu de realizat prin Fita, Glad, o

„Istui din proprie experiență. E ceva tulbure, inexplicabil și pentru ea în relațiile față de noi, față de tine...”

— De mine?!

— Da. Nu-i deloc clar... O să ți se pară absurd dar, ori te iubește, ori bănuiește că o iubești...

— Știu deducțiile tale. Dar eu chiar o iubesc! Ca pe oricare ciborg al tău, evident.

— Ei! Aia e! Ca pe oricare ciborg al meu. Ca pe opera mea! Ca pe orice „imitație” de femeie! Hellen se simte mai mult! Și este mai mult. Nici eu, nici ea nu putem defini ce! Este o creatură rațională și sensibilă, care poate isca — „rațional”, acum vorbesc în limbajul tău — un sentiment! Și nu pricepe cum vine exact cu sentimentele astea, știe că sînt geloasă... sau mai mult decît atît? Nu vede cam ce rost ar mai avea ea în lumea noastră, unde toți cred că a pierit! „Eroic”!

— Și rămîne atunci să-i învețe pe cetățenii „Imperiului” limbajul Fita! pufni în ris Glad. Are veleități de misionară!

— Ar vrea și n-ar vrea să rămînă aici. I-a intrat în cap să salveze o planetă — necibernetică — de la autodistrugere. Știe de acțiunea legii compensației. Știe că tot ce a întreprins pînă acum a fost anulat de acea lege. Dar... *sfidează imposibilul*, pricepi? Ca și tine, se încăpățînează să creadă că merită să încerce! Că viața unei planete, a oamenilor buni, raționali, de pe acea planetă merită salvată! Că trebuie ajutați!

— A venit deci aici, să ceară sprijinul „Imperiului”?

— Numai că nu i-l dau.

— Corect, aprecie Glad.

— Poate. Dar ea se încăpățînează să spere că civilizația aceea, viața acelei planete e necesar să fie salvată. E un respect pentru viață, Glad! Pe care mulți oameni... nu-l au, iar Hellen da!

— Dacă respectă viața, de ce n-are încredere în ea? De ce vrea s-o „ajute”?

— Știe cît e de contradictorie! Viața planetei noastre chiar, Glad, a fost, după cum bine știi, la un pas de prăpastie, cîndva! Și Hellen crede că nu trebuie riscat! Că e necesar să fie redus coeficientul de risc!

— Crezi deci și tu că are dreptate?!

— Nu ştiu, Glad! Mă urmăreşte această sfidare a imposibilului, a legii compensaţiei a cărei forţă Hellen o cunoaşte. Asta nu eu i-am imprimat în creier. A învăţat-o de la tine. Vrea să fie ca tine. Într-un scop nobil! Dacă va reuşi sau nu, deja e altă problemă. S-a depăşit şi... m-a depăşit, dacă vrei! Mă tem că eu... nu am această putere! De-a încerca, cu încrîncenare! De-a găsi soluţii, acolo unde pare totul... evident imposibil!

— Te subapreciezi, făcătoare de minuni cibernetice!

— Poate! Numai că nu am putut... nu i-am putut cere să ne urmeze. O înţeleg.

— Întrebarea e: dacă i-ai fi cerut-o, ne-ar fi urmat? se interesă Glad.

— Tu i-ai fi putut-o cere?

— ...Asta înseamnă ratarea misiunii noastre recuperatorii, nu-i aşa?

— Da. Cred însă, Glad, că uneori... trebuie să ai şi forţa de a renunţa.

10. O şansă la un milion

— Totul e bine, începui Hon. Tu ai rămas cu noi, iar acel Glad... acea Ela îşi pot considera misiunea încheiată cu succes. Sper că i-ai convins de importanţa începutului nostru de colaborare. Am satisfăcut astfel şi sugestia Marelui Oracol din viitor. Ce nu înţeleg...

— Şi ce dacă nu înţelegi? izbucni Hellen. Ți-am spus că nu-i bine uneori să înţelegi totul, Hon!

— Cu cât ştii mai mult, cu atât e mai bine pentru tine, deci pentru sistem. Iar ce nu înţeleg este acel limbaj în care ai comunicat cu Ela.

— Se cheamă „Fita“. Ela i-a zis aşa.

— Atunci tu poţi să pricepi acest Fita, care e un limbaj propriu lor, acelor fiinţe necibernetice?

— Nu. Ți-am explicat că nu! Ela poate să înţeleagă un limbaj propriu unei anumite părţi din lumea cibernetică de pe planeta... lor!... Cum poate, exact, nici ea nu ştie. Ce-i acest „Fita“ nimeni nu ştie, nici chiar Glad.

- Glad e cibernetician?
- Nu . . . Ela e cibernetician. Nu știu, Hon . . . chiar nu pricep de ce am zis „nici chiar Glad“.
- Nu știi foarte multe, constată Hon. Cum poți exista fără ca totul să-ți fie în minte clar, perfect ordonat?
- În creierul tău totul e perfect clar?
- Desigur! zise Hon.
- Inclusiv că nu există ființe necibernetice pașnice, capabile să se desprindă de planeta lor!
- Lumea din care vin acești Glad și Ela este, în mod clar, o excepție! obiectă Hon.
- Te-ai întrebat dacă nu s-ar putea să existe mai multe excepții? Dacă nu cumva voi, noi, mă rog, sintem o excepție!?
- Dar cum . . . Cum să mă întreb așa ceva?!
- Vezi, ei se întreabă! Tot timpul. Asta e forța lor. Și când le intră o întrebare în cap, nu se lasă pină nu află și-un răspuns.
- Dar de ce să-mi pun întrebări absolut ilogice?! Ar fi o risipă de timp! Sînt atîtea probleme logice care se cer rezolvate!
- Ca, de pildă?! ceru Hellen.
- De pildă, au apărut deja la marginea imperiului semne ale acelei civilizații agresive despre care ne-a prevenit Marele Oracol. Trebuie să ne apărăm! Pentru a ne apăra, avem nevoie de energie. Întrebarea e cum să obținem mai multă energie de pe planetele, din minele planetelor colonizate?
- Corect! acceptă Hellen. Dar *dacă* există un alt mod de-a dispune de energie! În afară de cel cunoscut! Dacă nu ar mai fi necesare nici toate excavațiile din minele acelea? Dacă ar exista *un alt* principiu de utilizare a energiei? Dacă acea civilizație ar putea fi îndepărtată ori neutralizată *înainte* de-a vă ataca? Dacă *întreg* raționamentul vostru e greșit? Dacă sistemul vostru *nu* este chiar atît de perfect pe cît credeți?!
- Sistemul nostru?! . . . Hellen . . .
- E un „tabu“! Știu! Adică e perfect și gata, nu e permis să te gîndești măcar că ar putea fi altfel, ar fi „o risipă de timp“!

— Evident.

— Pe planeta imperiului vostru, pe cea unde-am fost acum, pentru a lua legătura prin Fita cu Ela... am văzut orașul subteran, Hon.

— Este extraordinar, nu?! Planeta Șase e cea mai modernă, cea mai nouă uzină.

— Este. Dar am văzut ființe cibernetice așteptînd la nenumărate rînduri.

— Ți-am explicat, Hellen. Doresc să lucreze și în orele libere pe care le au.

— De ce?

— Au totuși ore libere, pentru că în minele de pe planetele celelalte nu se extrage suficient minereu. Avem necazuri, ți-am spus.

— Atunci de ce nu înțeleg? De ce, în loc să stea la rînd inutil, nu asimilează în acel timp noi cunoștințe? De ce nu se distrează cu acele jocuri raționale pe care aici, pe Planeta Unu, le-am văzut?

— A, sigur! Nu pricepi! Planeta aceasta, Unu, pare doar un oraș uzină. În realitate, aici sînt marile centre ordinatoare. Laboratoarele prospective. Marele Oracol.

— Ei, și?

— Cum „ei, și”? Nu e un oraș uzină asemenea celorlalte șase planete principale. Iar în orașele uzină nu sînt centre de informare științifică, nici de distracții.

— Păi de ce?

— Cum de ce, Hellen!? Toate ființele cibernetice care lucrează în orașele uzină, ca și în planetele colonii, în mine sînt programate special pentru a munci! Fiecare în specialitatea ei! E o specializare deplină, fiecare creier e în felul lui perfect!

— E specializat pentru totdeauna?

— Pînă sînt înlocuiți, de altă generație perfecționată! Care se proiectează permanent aici, pe Planeta Unu! Fără o strictă specializare... ce-ar fi? Nu avea însă nici o grijă, tu vei rămîne aici, pe cea mai importantă planetă pentru sistem! Care e și cea mai frumoasă.

— Adică de ce „să nu am grijă”? Explică-mi asta, Hon!

— Am văzut că nu ți-au plăcut... rîndurile acelea.

Dar e normal ca ele să existe într-un sistem desăvârșit! Asta e scopul emisiunilor care se transmit permanent pe toate planetele. Ființele cibernetice trebuie să învețe permanent că ele pot fi „și mai utile“!

— Planeta pe care ne aflăm *nu* ... beneficiază de astfel de emisiuni! De ce?

— Dar ți-am spus, Hellen! Aici sînt emisiuni științifice și logic distractive. Scopul e același, dar forma de ... de stimulare la a deveni tot mai utili sistemului e alta. Mai adecvată marilor creiere care pregătesc viitorul! Care gîndesc cum să apere imperiul! De acele lumi ... agresive!

— Care vor fi fiind cibernetice, ori necibernetice?

— ... Nu știm.

— Deci *pot* exista civilizații cibernetice agresive, Hon! Care au, probabil, și ele un sistem! Pe care îl consideră, probabil, perfect!

— Poate ... nu sînt cibernetice, bătu în retragere Hon.

— Atunci lumea lui Glad și-a Elei nu e o excepție! Pot deci să se desprindă de planeta lor și niște lumi biologice!

— Printr-o greșeală, desigur! Ajuțați de o lume ne-rugetată, cibernetică, iresponsabilă! Asta ai vrea să facem noi, nu? Ți-a rămas în minte ideea ta, la care ți-am explicat că e mai bine să renunți.

— Dar dacă au devenit agresivi, pentru că nu i-a ajutat nimeni, Hon? Pentru că ce a fost rău pe planeta lor a triumfat!

— Hellen, renunță la ideea aceea! Nu vei convinge niciodată pe nimeni să te ajute, să salveze acea lume de-o autodistrugere ce rezultă implacabil din programarea lor biologică, sălbatică, agresivă.

— Aș! L-am convins pe Zan-Zar să mă urmeze.

Hon Tar o privi lung, spuse apoi rar:

— Zan-Zar nu te va putea urma.

— De ce?

— Se fac niște cercetări în legătură cu activitatea lui. Cu ipotezele total nelogice, inutilizabile pe care le-a formulat. Totul e desigur în propriul interes al lui Zan-Zar!

— Stai puțin, Hon! Ce-a făcut Zan, de fapt?

— A făcut publică ipoteza că... Imperiul nostru ar fi... putut fi creat de o civilizație necibernetică.

— Și?

— Cum „și“, Hellen?! Asta ar dărîma, ar deruta concepția noastră principală. În afara ultimelor generații cu membrane biologice, toate celelalte nu ar suporta, probabil, șocul adaptării la această nouă concepție fundamentală! Ar trebui reproiectați, reprogramați, reelaborați toți, marea majoritate, în orice caz, a ființelor cibernetice din întregul Imperiu! Crezi că asta ne trebuie acum?

— Dar e, poate, un adevăr!

— Absurd!

— La fel ziceai și cînd ți-am spus, inițial, că există civilizații necibernetice!

— Atunci e un adevăr periculos. Renunță să te gîndești la el, Hellen! Rolul tău în sistemul nostru poate fi mare. Trebuie să ne înveți acel „Fita“.

— „Trebuie“?!

— Sigur că da. Trebuie să ne înveți „intuiția“ pe care acele ființe necibernetice spui că o au. Trebuie să ne înveți să găsim soluții problemelor aparent nerezolvabile! Pentru noi, acum, e foarte important.

— Și dacă... n-o să puteți?

— Poate tu nu ai să reușești să ne înveți! Dar nu avea grijă. M-am gîndit la toate variantele. Vei fi oricum utilizată de sistem.

— U-ti-li-za-tă?!

— Da. De ce te miri?

— ...Dar nu mă mir deloc, Hon! izbucni deodată Hellen. Nu bănuiam doar că asta vreți de la mine! Ard de dorința să fiu utilizată! Am să-l învăț măcar pe unul dintre voi limbajul Fita! Vă voi învăța să găsiți soluții problemelor nerezolvabile, promit!

— Foarte bine, Hellen!

— Să începem cu acest Zan-Zar! V-a creat probleme în sistem, unele perturbații, nu?

— Exact.

— Cu asta trebuie să începem! Perturbațiile trebuie să dispară. Facilitează-mi o întrevvedere cu inchișitorii, vreau să spun cu specialiștii care cercetează, în interesul

lui Zan-Zar, cazul. Să știu ce a transmis, cui, reacțiile victimelor, măsurile luate. În final, o întrevedere cu Zan. El, înțelegi, el trebuie să fie cel ce va dezminți afirmația care „perturbat funcționarea ireproșabilă a creierelor perfecte de pe această planetă a gînditorilor! El trebuie să explice cum, unde a greșit! Altfel îl puteți deregla pe Zan-Zar, demonta, dar ideea lui n-o mai puteți prinde... niciodată!

— ...Cred că ai dreptate! observă gînditor Hon. Pare să fie un început bun.

— Dar ți-am spus, Hon, că ard de dorința de-a fi utilizată! La urmă, înainte de-a pleca, dacă voi pleca vreodată din imperiul vostru atotștiutor, spre planeta din constelația 777, am să vă mai învăț ceva important. Ce este „ironia“!

Da, greșise. Ga Nusfet se eliminase singur din joc, dar rămînea Ela Nant. Dacă trăia!

Bilten mai înghiți o pastilă, își aminti că în ultimul mesaj Ela dovedea într-adevăr că „începuse să-i vină mîntea la cap“. Mesajul ei Bilten îl recitea din cînd în cînd folosindu-se de el ca de un balsam. Regreta că nu i-l dăduse să-l citească și lui Ga Nusfet. I-l citise însă lui Cell Anx și se interesase ce se mai știa de nava care plecase spre Orion.

Ca și alții, Cell Anx se mulțumise să ridice din umerii acum obosiți. În ultimul timp, Anx arăta tot mai istovit, îmbătrînit, șoptise gînditor:

— 7-II-B! Acel sector spațial misterios și teribil. E a cincea navă spațială pe care o pierdem, mă tem că pentru totdeauna. I-am prevenit, aproape i-am implorat atunci să renunțe! Am ajuns... Îmi amintesc, în Consiliu discuția a fost contradictorie. Am căzut de acord să apelăm la Marele ordinator, în care am introdus toate datele cunoscute despre acea zonă spațială; inclusiv împrejurările privind pieirea celor patru nave anterioare. Verdictul a fost „pozitiv“, nu înțeleg nici azi cum. Cred că Glad Selv a fost de vină. „Imposibilul“ avea asupra lui un efect parcă hipnotic.

— Nu s-a mai primit chiar nici un mesaj de la ei?

— La nici unul din termenele prevăzute. Nici sondele spațiale-releu din zonele învecinate n-au recepționat nimic, ne gândisem și la ipoteza unei bariere de câmp cu proprietăți ciudate care să absoarbă orice mesaj. Mă tem, Bilten, că trebuie să păstrezi bine această scrisoare a Elei Nant; deși, văd că nu e semnată, constatase Anx.

— A uitat, probabil, dar se specifică, uite, că mesajul a fost expedit de pe nava lor. Și vorbește de amîndoi! Doar nu Glad a scris-o, nu el a făcut testele, în materie de cibernetică Glad Selv era un mărunț practician! Fără o pregătire științifică metodică, obsedat, cum bine spui, de . . . aberații cosmice!

— Despre cei dispăruți numai bine! șoptise Cell Anx, privirea îi rătăcea printre ramurile de măslini. Și, de altfel, greșești, Bilten! Încearcă să-ți imaginezi, să ne imaginăm, că poate nu-l înțelegem pe Glad. Face parte, cum spunea un geniu, din acei mari „ignoranți care nu știu că anumite lucruri nu pot fi demonstrate“. Și le demonstrează! Și Glad Selv a demonstrat, pînă să plece spre Orion, de mai multe ori, că, ceea ce *părea* a fi imposibil . . . nu era.

— Crezi chiar că va reuși acel Glad și-acum? Că se va întoarce nava lor? întrebuse Bilten.

— Logic, nu! Ar fi trebuit să găsească Glad o cale „imposibilă“ să ne dea un semn că trăiesc. Dar cine știe? surfăsesse șters Anx, mirosind cu voluptate o ramură abia înverzită. Cine știe?!

El! El, Bilten, știa! Virîse, a doua zi chiar, în șase, în cele mai mari șase computere cu program spațial, datele privitoare la „Misiunea Orion“, la termenele de apel nerespectate, tot, tot. Și verdictul, inclusiv al superordinațoarelor care lucrau cu probabilități, fusese, cert, unitar: „În baza datelor cunoscute, nava trebuie considerată pierdută“.

Era clar, limpede ca lumina zilei! Propusese ca, în semn de omagiu, să se organizeze o comemorare festivă pentru cei doi dispăruți. I se răspunsese că nu se obișnuiește, „cît mai e o rază de speranță“! Cell Anx spusese primul că „nu vrea să audă iarăși în acest caz de ver-

dictul ordinatorilor“. Se opusese, cu o strășnicie, cu o violență care amintea de fostul campion de arte marțiale ce... fusese cândva această actuală epavă de Cell Anx. Se ramolisise! I-o spusese. Anx îi trântise și el alte prostii. Se certaseră. Se certaseră îngrozitor, stupid!

Pentru el însă și acea Ela Nant pierise! Dacă, în definitiv, gravita încă, pe undeva, ca și bîzîiul de Ga Nus-let, nu-l deranjau deloc!

Și Bilten se apucase de lucru. Abia acum, metodic, disciplinat, își reluase studiul asupra propriei lucrări de tinerețe, gîndul că *ar fi putut avea o intuiție de geniu*, cum zisese superordinatorul, îl obseda. Dacă ratase o dată, nu era nimic, putea să mai rateze încă o dată, încă de zece, de o sută de ori, dar pînă la urmă... El nu plîngea, nu plînsese de nu-și mai aducea aminte cînd. El știa ce-nseamnă să-nfigi mîna în coama Șansei, învățase cum trebuie să lupți ca să domolești o idee nărăvașă, dacă se arăta a fi o iapă capabilă să-i trezească, cu copitele ei, pe adormiții lui contemporani!

Lucrase întîi singur. Luni la rînd, zile și nopți. Tot timpul liber de care dispunea sau pe care și-l obținea! Folosise superordinatele cu membrane biologice, apoi — descoperise că deveniseră tot mai lente și nefuncționale și nu doar el descoperise asta — trecuse la vechile, la clasicele, la cumințile și mult mai puțin nevrigoasele superordinate nebiologice peste care era stăpîn absolut, o reală autoritate în materie. Și ordinatele despre care măcar nu avea sentimentul că-l „trișează“, că-i falsifică datele problemei. Numai că trebuise să recunoască... ne- cazul de fond: el, Bilten, nu mai era la 20—30 de ani. Avea o experiență uriașă, dar nu și idei trăsnite! Iar pentru a intui genial o idee care nu trecuse pînă atunci prin capul *nimănui*, pentru a o demonstra apoi și teoretiza... era nevoie de-o inițială idee „trăsnită“. Nu mai putea avea așa ceva, experiența îi plumbise fantezia.

Ei și?! Studenții lui dădeau pe-afară de asemenea idei. Bilten începuse să-și supună vechea lucrare unor dezbatări colective, metodice, pe care le înregistra și reaudia ulterior.

Nici așa nu era bine. Ideile derbedeilor erau prea

trăsnite, se îndepărtau de subiect. Ca și superordinatoarele, nu-i dădeau ce voia el, ba mucoșii începuseră să facă și glume proaste, încheiau pariuri idioate: în ziua aceea le va da ca temă de dezbatere tot „mumia“ sau nu? Așa că Bilten hotărîse „să se miște“. Colindă universitățile, uzinele cibernetice, pînă și cîteva stații spațiale. Organiză colocvii în care, fie că supunea direct tema discuțiilor, fie că aducea vorba „întîmplător“ despre ea. Apoi concepu colective mixte — profesori și studenți — după care le completă cu nespecialiști din diferite domenii, cu „nerutinați“, care spera că vor veni cu un punct de vedere absolut nou, din care el „să prindă miezul acela“!

Negativ. Inutil. Obositor... Extenuant!

„Dar dacă?! Ordinatoarele cu profil artistic îi scăpară! Nu, nu trebuiau scăpate, nimic nu trebuia scăpat! Bilten își explică vechea lucrare, o dimineată întregă, unui colectiv de artiști care, după ce trecură faza de nedumerire, mimară interesul; unul se apucă să spună însă o anecdotă timpită, notam-nesam, cu un robot care ucisesse din greșeală un cîine și după aceea umbla pe la doctori „să i-l repare“. Aflase cabotinul de la pramatiile de studenți ceva? Sau „intuise“ și asta — cum el ar fi trebuit, trebuia, avea să întuiască totuși cîndva ceva?! Cînd? De ce nu-i dădeau, de ce nu intuiau ce era necesar, paiațele dracului?! Începuseră să rîdă, îi obosise cu atîta cibernetică — ori, cine mai știa, or fi comunicat fără cuvinte și-ăștia între ei cumva — fapt era că din acea clipă se puseseră pe anecdoate „din care li se părea lor că el ar putea să tragă o concluzie utilă“... Nu, nu mai era nimic de făcut. Le mulțumise și-i dăduse afară. El rămăsese cu ordinatorul lor, profilat pe poezie, cu supercomputerul care, aranjase în așa fel încît să înregistreze întreaga discuție matinală cu artiștii.

Și-i pusesese întrebarea. Politicos, cum i-ar fi pus-o în-suși împăratului unei galaxii! Iar cabotinul electronic răspunsese prompt cu o voce plăcută și profundă, parcă tristă și amuzată, enigmatică în același timp:

— „Toate la vremea lor“.

Atît, nimic nu mai scosese de la computer. Răspundea „Negativ“ la orice altă întrebare, cu dispreț parcă, nici

măcar un răspuns în două versuri nu fusese în stare să scoată din circuitele alea nenorocite, *ratatul!*

De-atunci însă, glasul acela — venit ca din adâncurile planetei sau din spațiul sideral — avea să-l urmărească. Ce voise să spună ordinatorul? Că el, Bilten, ratase clipa sau că... avea să afle *cîndva*, că... poate nu se maturizase, nu se „copsese“ încă pentru o asemenea idee?!

Atunci, trebuia perseverat! La primul congres de cibernetică, Bilten supusese „cazul“ atenției generale, erau în sală cei mai cunoscuți specialiști. Făcu însă două greșeli. Le ceruse să-și spună părerea abia spre sfîrșitul lucrărilor și acceptase pauza propusă de un „marțian“, un puști obraznic care-i fusese cîndva student. Bilten avea documentația pregătită. Era lung. Acceptase de aceea pauza în care își repetase în gînd, emoționat, discursul scurt, dar convingător pe care voia să-l rostească înainte de-a le proiecta etapele parcurse. Numai că, după pauză, în sală nu mai rămăseseră decît cîțiva ramoliți, adevărate relicve onorifice, care se arătau extrem de interesați și zîmbăreți, caraghioșii!

„Toate la vremea lor“. Ratase deci? Deja începuseră să ridă de el unii, alții să-l ocolească; îl considerau „terminat“.

Îi plesnise pe toți cu o dublă lovitură, cînd nu se așteptau! B.G.-25 și B.G.-26, roboții fără membrane biologice, elaborați de colectivul pe care Bilten îl conducea, se descurcau de minune pe cel mai dificil asteroid ce avea să devină Baza 19. Munca lor în acele condiții mizerabile pentru om, riscante pînă la instalarea plasei de cîmp, se dovedise „eroică“. Așa afirmau toți ziariștii care se încumetaseră să ajungă pînă pe viitoarea bază. La fel cei ce se mulțumiseră să discute cu oamenii care fugeau pe capete de „Asteroidul morții“.

Deci el, Bilten, nu era terminat! Se simțea acum în plină vigoare, lupta disperată cu acel „ceva“ ce se încăpățîna să-i scape, eșecurile cu care era învățat, acest succes așteptat îl dinamizau parcă, îl antrenau, căleau, fortificau!

Nu, nu avea să abandoneze! Și avea să mai trăiască încă, mulți ani, trebuia să trăiască! Trebuia să-i pună el

în genunchi pe toți! Pentru că toți aveau să-i recunoască odată și odată meritele, toți, toți cei ce rîdeau acum! Despre cîți oameni mari nu se rîsesse? Cîți nu fuseseră considerați „nebuni“, pînă cînd...

Și Bilten se reapucase de muncă. Și mai îndîrjit, pătimaș. Scosese din vechiul analizator lucrarea lui Ga Nusfet și o cercetase. Dacă stăpînul ei o abandonase, el nu, el nu abandona, el, Bilten, avea s-o disece, metodic, milimetric, micronic!

Și trecuseră iarăși luni de muncă dementială, paroxistică, nopți și zile la rînd, pînă azi cînd... Noile concluzii desprinse din analizatorul modern le vîrîse în superordinador. Ambele lucrări le introdusese, pentru un studiu comparativ. Dar răspunsul ordinatorului clasic fusese „negativ“. Poate U-11? Nu, U-12 mai bine! O probabilitate măcar dacă i-ar fi sugerat, o șansă, o urmă de șansă, o direcție, o lumină cît de mică!

— Negativ! Negativ, negativ, negativ!

Îl scosese iarăși din ale lui, pe acest U-12, reușise să-l enerveze? Știau oare, aflaseră aceste ordinatoare prin... „limbajul“ lor, întreaga lui odisee și-i strigau să înceteze? Le „enervase“ deci!? Ei bine, acum, enervate, trebuiau puse să lucreze, pînă dimineată, și mîine, în fiecare zi, pînă cînd... *Pînă cînd aveau să cedeze, să-i spună ce el trebuia să afle!*

.

— Apel pe canalul prioritar unu, anunță vocea.

Hon Tar se întoarse spre ecranul videofonului. Imaginea îl surprindea pe Dart într-o stare de agitație nemai-cunoscută; brațele i se mișcau repede, atingînd butoanele pupitrului de comandă.

— Hon, acel Ryan, sau Rhea, sau Hellen a fugit. Împreună cu Zan-Zar.

— Cum „a fugit“?! făcu neîncrezător Hon.

— Au dispărut pur și simplu amîndoi.

— Cum pot „să dispară“ două ființe cibernetice dintr-un oraș subteran, Dart?

— Cred că au dispărut de pe planetă, din Imperiu de-

Ja, nu am nici o informație asupra direcției în care au luat-o.

— E absurd! zise Hon.

— Este o realitate! Rhea a luat contact cu mine. I-am permis să-l conducă pe Zan-Zar la centrul de transmitere a emisiunilor curente. Mi-a explicat foarte convingător că soluția optimă ar fi fost ca Zan-Zar însuși să revină într-un mod plauzibil asupra celor afirmate, că l-a determinat s-o facă. Am controlat discuția lor. Era perfect, îl determinase într-adevăr pe Zan să accepte. Nici un cuvânt măcar despre vreun plan de fugă. Au ieșit, pe baza plăcuței date de mine, din centrul de cercetări unde se afla Zan-Zar; în baza aceleiași plăcuțe au mers la spațioport. Numai că nu s-au urcat pe o navă tip trei, ci pe-o spațială unu.

— Ei, cum asta?!

— Cercetăm. *Nimeni* nu a încercat pînă azi vreodată să urce pe alt vehicul spațial decît cel repartizat. *Nimeni* nu a greșit vreodată, *nu putea* greși nava.

— Crezi că ei au greșit?

— Evident nu. S-au îndreptat direct spre nodul gravitațional 01. Îi putem căuta acum în orice spațiu... și în orice timp, înțelegi?

„Nici un cuvînt măcar despre fugă“?! Se părea că prima ființă cibernetică din Imperiu care învățase — cum oare atît de rapid? — limbajul Fita, dispăruse... odată cu... profesorul.

— Navele tale totuși... încep Hon.

— Sînt toate în stare de alertă. Și nu numai ele. Dar totul e o răscoleală stupidă, o zăpăceală fără sens, calculul probabilităților îmi indică o șansă la un milion pentru a da de fugari. E necesar un reper. Un indiciu oricît de mic... I-am putea aștepta la destinație, Hon! Sînt convins că vor să meargă pe planeta aceea populată cu ființe necibernetice, pe care Hellen ar dori s-o salveze!

— Și eu cred, zise Hon.

— Ți-a spus exact unde se află planeta? În spațiu și timp.

— Același timp, Constelația 777. Mai mult nu.

— E suficient, zise Dart și ecranul se stinse.

Era suficient? Hon își aminti că Hellen evitase să-i spună unde se găsea acea planetă. Evitase mereu, sistematic, pînă la ultima discuție cînd... planul era probabil deja conceput și cînd Hellen... avusese grijă să lase în urma ei... o pistă falsă.

„Ard de dorința de a fi utilizată, Hon!“ Și el o crezuse. Cum Dart credea acum că îi va găsi în 777. Fără îndoială, lumea necibernetică din care venea Hellen descoperise... inutilitatea de-a te opune direct forței. Într-un sistem solid... perfect, ca al Imperiului lor, Hellen și Zan-Zar nu ar fi avut nici o șansă... luptînd deschis. Ar fi fost zdrobiți... Și atunci, Hellen lăsase lovitura să cadă pe lingă ei. Folosise chiar forța loviturii care i-ar fi strivit, bazîndu-se pe însăși acea forță? Perfecțiunea sistemului... putea fi un defect?

„Am să-l învăț măcar pe unul dintre voi Fita!“ Îl învățase pe Zan. „Am să vă învăț să găsiți soluții problemelor aparent imposibil de rezolvat“. Și-asta îi învățase, cine ar fi crezut posibil că poți fugi, ducînd cu tine și pe un membru al Imperiului aflat în cercetările comisiei?! „Și-am să vă învăț ce este ironia“. Ce-o fi fost ironia?... „Ard de dorința de-a fi utilizată!“ Și de fapt...

„Dacă voi pleca vreodată din sistemul vostru *atotștiutor*... am să vă învăț ce este ironia!“ Și de fapt... dacă mai aveau de învățat, însemna... *Le demonstrase* că sînt absurzi, limitați... afirmînd contrariul! Era o formă, verbală, a aceluiași mod de-a... depăși forța prin iscusință! Ingenios!

Da, nu îi înșelase. Se ținuse de cuvînt Hellen, pînă la cap. Îi învățase multe, în schimbul acelei nave pe care călătoreau acum... încotro?

Ce avea să se întîmple în urma lor? O furtună. Grozavă. În care și el și Dart...

Hon făcu un calcul rapid. Șansa de-a se produce o schimbare în... sistem, o schimbare în care el să rămînă în funcția pe care o avea exista totuși. E adevărat, cam tot una la un milion, dar... *o șansă exista*. Iar „cît timp există o șansă, Hon, merită luptat!“ zisese Hellen.

Luptat?! El să lupte... împotriva sistemului?! Pentru

a perfecționa acest sistem... perfect?! Cum? Era absurd. Total illogic.

„Forța lor constă în a-și pune întrebări, Hon! Chiar dacă sînt... aparent absurde! Și de a se încăpățîna să afle răspunsul“.

Întrebarea ar fi fost deci dacă el, Hon, putea perfecționa ceva... perfect!

Dar dacă totuși... se putea?

„Desigur“!... Uite că dacă nu învățase — încă — să găsească soluții problemelor nesoluționabile, învățase, probabil, să fie ironic... măcar cu el. O fi fost un cîștig?

„Păzește-te, Hon! Ai început să înțelegi ce n-ai să înțelegi niciodată!“ Oare? Și avea să-i audă acum mereu vorbele acestei Hellen oriunde s-ar fi dus și orice avea să se întîmple? Absurd.

Absurd ca tot ce venea din lumea acelor creaturi... imposibile — imposibile ca un cerc patrat — care *totuși existau!* Și încă împărțite pe două grupe, ca la tot regnul animal, două grupe din care una, întreagă... semăna cu Hellen! Ori Hellen le imita doar pe acele...?

Dacă Hellen fusese *una* aici și zăpăcise tot sistemul... acolo... *Ce pu-tea fi a-colo?!*

★

— Ce se petrece, Glad?

— Nimic neprevăzut, draga mea.

Lucra totuși **preocupat**, atîngînd cu degetele puternice claviatura delicată a consolei, prea preocupat pentru a nu se fi întîmplat chiar „nimic neprevăzut“.

— Ordinatorul Central îmi comunică, insistă Ela, că l-ai programat să calculeze o deviere de la drumul de întoarcere stabilit.

— Așa am făcut, confirmă Glad, ridică pîrvia spre unul din ecranele panoului frontal al cabinei de comandă, explică: Încerc să reduc efectul „legii compensației“ care a acționat iar.

— Cum?!

— Conform graficului, pe „drumul stabilit“ ar fi trebuit să recepționăm deja semnalele sondelor de reper.

— Da. Cele patru lăsate în apropierea Nucleului temporal. Și?

— Și nu recepționăm nimic. Nu recepționăm, mai corect spus, acum cinci miniunități timp, am prins totuși semnalul unei sonde.

— Una singură?! E insuficient, nu?

— Exact, Dacă-ți amintești, Nel Anx ne-a prevenit că planul meu de a lăsa doar două sonde-baliză era vulnerabil. A intervenit astfel în timp, Nel Anx, indicându-mi să las patru sonde, pentru a nu avea dificultăți la întoarcere. Le-am lăsat, dar ceva s-a petrecut în lipsa noastră; cel puțin două, dacă nu trei sonde nu emit nici un semnal, legea compensației a anulat, se vede, intervenția lui Nel Anx.

— Roboții lui Bilten! Șopti Ela.

— Pot fi simple defecțiuni tehnice.

— Și ce pot însemna aceste „dificultăți“?

— Sper că sînt totuși două sonde care emit. Dar mesajele prin Delta se suprapun, deci sondele se află pe aceeași linie cu noi. Va trebui să ne deplasăm lateral; pentru a realiza un triumghi, dacă sînt două sonde acolo... A, mulțumesc, Ela! Jos pălăria în fața acestui Fita!

— Nu înțeleg.

— Una din cele două sonde a început să se deplaseze ea... Da, orbitează, presupun, în jurul celeilalte. Nu mai e nevoie să facem noi devierea, peste aproximativ 20 unități timp, unghiul va fi suficient de mare pentru a stabili cu precizie direcția spre Nucleul temporal.

— Dar nu am transmis eu prin Fita nimic! N-aș fi putut. Distanța e colosală. Iar toți cei patru N pe care i-am lăsat în sondele baliză primiseră dispoziția să rămână în același loc, nu „să orbiteze“!

— Înseamnă că sînt niște „ființe cibernetice“ istețe! aprecie Glad. Încearcă să anuleze ele acum efectul legii compensației mai eficient decît aș fi putut-o face eu!

— Ceva se întîmplă acolo, Glad. Ori s-a întîmplat, bănuiești Ela.

— Mă interesează ca mișcarea orbitală să continue 20 miniunități.

— Și dacă se va opri sau emisiunile se vor întrerupe?

— Nu cobi! rîse Glad. Ar însemna... cel puțin trei pulsații suplimentare, pentru a repera nucleul, în baza datelor insuficiente pe care le avem. Și încă cinci pentru a...

— Opt pulsații?!

— Da, zise Glad. Cred că soluția optimă... nu, unică atunci... ar fi să ne întoarcem la prietenii tăi din Constelația cibernetică, pentru „un împrumut de benzină“. Energia de care dispunem ne mai asigură doar șase pulsații. Să sperăm că Hellen are ceva influență pe lângă șefii Imperiului, altminteri... îți vei vedea visul cu ochii.

— Ce vis?

— Nu mă pot imagina înamorat de vreo „ființă cibernetică“, chiar dacă ni s-ar „propune“ să rămînem acolo pentru totdeauna. Ai deveni, Ela, într-adevăr, „singura femeie din viața mea“.

11. Mesajul Omicron

— Văd că te descurci foarte bine! observă Zan-Zar.

— Sînt un pilot bun, zise simplu Hellen. Am călătorit destul de mult; odată... împreună cu Glad, unul din cei doi oameni care veniseră să mă ia înapoi, în lumea lor. E un pilot extraordinar și-un profesor excelent. Am învățat atunci, pilotînd cu el, mai mult decît din toate tratatele de navigație spațială pe care le asimilasem.

— Totuși navele noastre sînt altfel decît ale lor, nu? întrebă nedumerit Zan.

— Principiile navigației spațiale sînt aceleași. Deplasarea se face tot prin „pulsații“ succesive, prin „curbarea spațiului“. Diferă comenzile și sistemul de ghidaj, dar asta... Știi, Zan, mi-a fost mult mai greu să învăț... altceva.

— Limba noastră?

— Nu. Nici asta. Mai ales după ce am intrat în trupul, după ce am copiat o parte din memoria lui Ryan Dyn. Logica voastră, concepțiile voastre au fost, în mod paradoxal,

cel mai greu de priceput, deși eu sînt tot o ființă cibernetică și învăț repede. Foarte repede chiar, pentru asta îi sînt recunoscătoare Elei. Am o mare capacitate de a asimila... și a deduce regulile esențiale ale unei limbi, ale tehnicii de pilotaj, a orică, cred. Profesorul Silver, la care vom merge acum, era pur și simplu uluit de cît de repede am reușit să comunic cu el.

— Cine-i acest profesor Silver?

— Un om, o ființă necibernetică, foarte inteligentă, foarte nefericită... care trăiește într-o insulă de pe planeta unde vom asoliza curînd.

— Cînd i-ai vizitat prima dată, aveai un trup ca al lor, își aminti Zan. Ești sigură că te va recunoaște sub această nouă înfățișare?

— Da! Va fi foarte simplu. Îi voi desena ceva, voi scrie cine sînt; de vorbit cu el va fi într-adevăr mai greu. Am în memorie limba vorbită pe acea planetă, dar nu pot articula cuvintele, sistemul lor de emiterie a sunetelor diferă mult de-al nostru.

— Înseamnă că nu vom putea vorbi cu ei niciodată? întrebă neliniștit Zan-Zar.

— Ba da! „Niciodată“ nu există! Cînd Ela și Glad au venit în Imperiul vostru, s-a vorbit cu ei, în limbaj uman, știu precis, mi-a spus Ela. N-am avut timp să iau un exemplar din „traducătorul automat“ pe care vi l-a pus la dispoziție Marele Oracol din viitor. Silver va confecționa însă un asemenea aparat după indicațiile mele, cunosc ambele limbi. Marea majoritate a noțiunilor au corespondent, nu mă mir că, în viitor, între Marele Oracol al vostru și lumea planetei din care-au venit Glad și Ela se va stabili un contact permanent. De fapt, nu contează dificultățile de limbaj, Zan, nici măcar tipul de inteligență, nici varietatea de sunete, frecvențele în care se comunică, ci dorința reală de-a te înțelege cu celălalt. Se pot stabili corespondențe pentru noțiuni oricît de complexe, pentru structuri de limbi diferite! Soluții există pentru orice. Oh, să fie totul bine, Zan, fii liniștit!

— Nu sînt deloc liniștit, Hellen.

— De ce?

— Oricît ar fi de inteligent profesorul acela, Silver, se

trage dintr-o lume vorace. O lume a ghearelor și a colților. O lume în care fiecare trăiește . . . mîncîndu-i pe alții. Ți-ai asumat o sarcină uriașă, venind dinafară, intrînd într-o lume conflictuală, periculoasă, irațională, cum e a lor.

— Începi să vorbești ca Hon Tar!

— Vreau numai să nu subestimezi pericolul, Hellen. Nu cred dealtfel că vei reuși să determini vreo schimbare în lumea lor, nici în bine, nici în rău; legea compensației e puternică și mereu la pîndă.

— O desfid! Ea e oarbă, proastă, absurdă!

— Ferește-te de proști, Hellen! Din cauza lor a trebuit să fugim. Prostia este o forță. Oarbă, dar teribilă. Se pare, la fel de omniprezentă, ori mult mai prezentă decît inteligența, rațiunea.

— Dar inteligența e mult mai puternică, Zan! izbucni Hellen. Lumea aceea conflictuală care te sperie, care a iscat și ar putea încă să iște multe nenorociri e cauzată doar de necunoaștere. Dar am luat cu mine, am copiat un set complet din înregistrările Marelui Oracol. Un adevărat mesaj avertisment. Oamenii de pe planeta unde mergem vor ști acum că li se deschid în față trei perspective.

— Să piară, anticipă Zan.

— Să piară absurd, într-un război pustiitor, da! Oh, e formidabilă înregistrarea aceea pe care o am aici. Un ultim pilot spațial găsește o planetă a scheletelor, o lume care s-a autodistrus, el însuși, pilotul, fiind mutilat fizic și psihic de . . .

— Și crezi că vor înțelege acest „mesaj“?

— Da, Zan! Pentru că alături de el voi pune imagini din planeta mea, adică a Elei și-a lui Glad. O lume fascinantă, frumoasă, o lume de constructori, de arhitecți, artiști, navigatori spațiali îndrăzneți, o lume a dragostei, a înțelegerii!

— Din care tu totuși ai fugit. De ce, Hellen?

— . . . Nu știu, Zan. Nu știu încă, dar am să-mi dau seama cîndva. Cred că au și ei . . . totuși, proștii și defecțele lor.

— Mai există o posibilitate.

— Am și pentru ea înregistrări. Da, cea a lumii care a devenit planeta supraviețuirii prin compromis și minciu-

nă! O planetă care există jefuind, ucigînd la scară galactică. Un adevărat blestem, un flagel al Galaxiei mai periculos ca o stea neagră care înghite constelații întregi.

— Ai uitat încă o posibilitate. Cea mai plauzibilă.

— Care?

— Lumea Maar! zise încet Zan. Care ne-a creat. Singura, poate, care a realizat că o civilizație pur rațională, perfectă, nu poate fi *decît* cibernetică. Lipsită de instinctele moștenite de la lumea animală.

— Pur rațională? Perfectă? De-asta a trebuit să fugim, Zar?! Uită ce-ai spus?! Că prostia e omniprezentă!

— Recunoaște că totuși, din înregistrările Marelui Oracol, din tot ce ai văzut cu ochii tăi pe planetele pe unde-ai ajuns, lumea noastră e singura neagresivă!

— Încă! zise Hellen.

— Cum?!

— Nu știm dacă acea civilizație cu care veți avea și voi necazuri în viitor e necibernetică! Nimeni nu știe, încă! Nimeni nu poate afirma că nu e, poate, o parte din Imperiul vostru! Ori o variantă inversată a Imperiului vostru. Iscată cine știe cum.

— Exclus! Absurd!

— Iarăși vorbești ca Hon Tar. Asta mi-a fost cel mai greu să înțeleg la voi. Siguranța că sînteți perfecți! Că tot ce contravine ideii voastre de perfecțiune e „absurd, aberant, illogic, imposibil!“ Era să fii anchetat, probabil demontat, desființat, Zan, pentru că ai îndrăznit să întrevezi adevărul. Să susții ipoteza „exclusă“, că ați fi fost creați de o civilizație necibernetică, imperfectă, care v-a elaborat... evident imperfecți! Cu limitele, cu prostia voastră.

— Mă întreb și-acum dacă am făcut bine fugind?

— Dacă te întrebi, e foarte bine, aprecie Hellen.

— Dar dacă am greșit? Dacă am stîrnit un vîrtej mai mare decît bănuiam?

— Precis ai stîrnit! îl asigură Hellen.

— Ce-o fi, ce s-o fi petrecînd acum în Imperiu, în urma noastră?

— O revoluție, sper. Necesară, pentru a nu deveni cu timpul suspicioși, agresivi!

— Cee?!

— O luptă, explică Hellen. Cumplită, care va schimba concepția neadevărată că sînteți singurii adevărați, singurii raționali, singurii „perfecti“! Abia cînd ai tăi vor înțelege cît sînt de imperfecti, vor face într-adevăr primul pas spre perfecțiune. Și vor învăța, probabil, să găsească idei noi, în loc să le tot perfecționeze pe cele vechi, lăsate moștenire de imperfecta lume Maar. Pentru că, pînă acum, cam atît ați făcut! Veți renunța să fiți exclusiv raționali, pentru a putea fi creatori. Și veți semăna tot mai mult cu lumea nebună, dar extraordinară spre care ne îndreptăm... care va deveni, cred... asemenea lumii lui Glad și-a Elei...

*

Ela întrerupsese proiecția și rămase gînditoare în clar-obscurul camerei în care se afla microfilmoteca. Pe ecran, una din ultimele imagini ale mesajului „Omicron“ încremenise. Imaginile vizionate îi creaseră starea asta?

Ceea ce fusese numit „Mesajul Omicron“ era unul din foarte puținele mesaje primite, în urmă cu ani, din galaxie. Un mesaj avertisment. Nesfîrșit de trist... tragic. Un mesaj al durerii, înfrîngerii, eșecului înregistrat de o civilizație înfloritoare ce se stîngea. Pierrea brusc, zdrobită, se pare, de un agresor cumplit, cu atît mai cumplit, cu cît rămăsese neidentificat, misterios.

De ce? Cum se făcea că, după primul mesaj primit, pe care îl rataseră, nu reușiseră — încă, zicea Glad — să ia contact cu cei ce-l emisaseră, apăruse acest straniu mesaj avertisment, lăsat de-o lume în agonie. Cum se făcea că dispăruse civilizația Nag, spre care ei doi porniseră în zadar? Cum era posibil ca, la nivel interstelar, galactic, să existe totuși lumi agresive? Ori erau greșeli fatale ale unor civilizații care... se crezuseră doar atacate, deși își pricinuiseră singure pieirea?!

Nu. Nel Anx îi prevenise. Exista, indubitabil, bîntuia prin constelații, prin spațiile nesfîrșite, acea „aberantă, stranie, inexplicabilă lume agresivă“, care distrugea, aneantiza, folosind mijloace de o forță colosală, ucidea acest miracol: viața.

De ce? Nu le mai ajungea Galaxia? Galaxiile li se păreau neîncăpătoare? Voiau ce? Să rămână singuri în... Universul *infin*it?

Era pe cît de absurd, pe atît de dureros să afli că ființe capabile... să gîndească infinitul mare și mic, să curbeze spațiul rămîneau robite urii oarbe, dorinței de a distruge ceea ce se plămădisese cu greu în milioane de ani.

De ce? De ce încerca Bilten să înlătore orice tînăr posibil „concurrent“? Din frică? Ucideau deci... *din frică*?!

Ei, cum? ... Ei, uite așa cum planeta ei — a lui Glad în orice caz — fusese la un pas de-a se autodistruge și ea cîndva. În ciuda uimitoarelor cunoștințe acumulate, în ciuda lecțiilor istoriei, în ciuda cuceririlor științifice uluitoare care, tocmai ele, constituiseră principalul pericol, încă pînd pe mîinile cui nu trebuia, aduseseră spectrul morții, al *tăcerii desăvîrșite*.

Cuceririlor științifice! În aceste *cuceriri*, în această în-crîncenare a ființei umane de a smulge noi și noi secrete lumii înconjurătoare stătea și „reversul medaliei“? Tot o „ingeniozitate“ umană, tot o „soluție optimă“ le părea, celor ce nu puteau crea, să fure ce agonisiseră ceilalți?! Era mai ușor?!

„Ela, de ce e mai ușor să faci rău?“ o întrebasese N-26. Păi de ce o fi fost? ... Legea compensației, poate? Ea născuse această „posibilitate de echilibru“, dînd morții „un atu“, oferindu-i șanse mai mari, mai eficiente de a acționa?!

Ei bine, cu această parșivă lege a compensației trebuia să se războiască ea, Ela Nant, odată și odată, Hellen... Uite că Hellen *îndrăznise*, încercase măcar s-o sfideze... la fel ca Glad.

Avea să reușească Hellen? Care o fi fost lumea aceea, planeta aceea pe care Hellen încerca „s-o trezească la realitate“?! S-o trezească pentru ce? Să supraviețuiască pentru ce? Pentru a spera că nu vor avea neșansa de-a da peste ei această „aberantă, stranie, inexplicabilă civilizație războinică“? Reușeau acei avortoni agresivi să călătorească oare și în timp? Ce iresponsabili îi ajutaseră ori... îi iscaseră poate?! Întreprinzînd o călătorie în trecut? Cînd? Dar se putea chema „o civilizație“? Cine puteau fi,

cum or fi arătat? Cum de izbutiseră să dispună — ori cum furaseră — cunoștințe, mijloace atât de puternice, încît să creeze probleme lumii viitorului, sau *lumilor* galactice pașnice ale viitorului?!

Sentiment de neliniște. Da, un sentiment de neliniște o întrerupsese din vizionarea acestui mesaj „Omicron“, pe mai multe canale Fita îi parvenea o senzație de neliniște, amestecată totuși cu... cu altceva. Sentiment... de izbîndă?! Ce izbîndă?!

Pulsația ultimă? Ela atinse o clapă a mesei — cîte o replică a navigrafului din camera de comandă se afla în fiecare încăpere a navei — cel de aici indica...

Sfîrșitul pulsației ultime! Ieșiseră din ultima curbare spațială exact unde trebuia! Coordonatele corespundeau, *acolo*, în fața lor, se afla... un spațiu W plus 6! Nucleul temporal! El pricinuia acel amestec de senzații pe care le primea. *Izbutiseră!!*

Ela stinse și analizatorul, sări de la masă, alergă spre cabina de comandă.

— Felicitări! o întîmpină vocea lui Glad.

— Poftim!?

— Sper că ciborgilor tăi, nu roboților lui Bilten le-a venit ideea mișcării orbitale a uneia din cele două sonde.

— Două?! Dar celelalte, Glad?! Erau patru!

— O să aflăm imediat unde sînt, fapt e că au rămas două, satisfăcătoare pentru a ne indica drumul spre Nucleul temporal. Satisfăcătoare, pentru doi piloți buni cum sîntem, eu și En, desigur. Felicitări și pentru noi, îți aparținem, amîndoi, încă! rîse Glad.

— Ascultă, s-a întîmplat ceva, murmură Ela. Ceva rău.

— Am transmis dispoziția recuperării urgente. Cele două sonde rămase vor fi la bord foarte curînd.

— Mă duc să le-ntîmpin, hotări Ela, în ușa se opri, însă, adăugă: Glad, N-22 îmi transmite prin Fita... că a rămas singur. Înțelegi? Ceilalți trei... ceilalți trei pe care i-am lăsat în sondele baliză... au pierit.

•

Bilten se apropie cu fotoliul de analizator, ușa se deschise însă. Cell Anx? Însuși Cell Anx binevoia să-l viziteze? Nu se mai văzuseră de la cearta aceea, se evitau.

Arăta mai obosit decât el în orice caz acest Cell Anx. Un bătrîn, cu plete complet albe, începuse să se aducă și de spate...

— Iartă-mă că te deranjez, zise cu glasul lui baritonal Anx. Am însă două noutăți care cred că te interesează. Dar n-aș vrea să ne certăm iar.

Rămăsese aproape în prag, în toga lungă, nemișcat, ca o statuie.

Noutăți? Care să-l intereseze? Nu cumva primiseră un mesaj de la Ela Nant? Ce-ar fi fost de făcut atunci? Cum de nu se gîndise? O testare a Elei Nant, după această călătorie!? Un sondaj psi III, poate nici declarat! Cu ce doctor putea aranja asta? În capul, în capul acelei Ele trebuia să fie, precis că se ascundea Ideea! Cum, cum de nu se gîndise, de nu pregătise momentul? Această Elă Nant trebuia cîștigată, o putea face și colaboratoarea lui eventual! Iar el... el, Bilten, nu-i dăduse încă examenul, deși ea făcuse, ea făcuse primul pas, trimițîndu-i acel mesaj politicos.

Bilten rămase neclintit, drept, în fotoliul său. Aștepta cu buzele strînse, cu inima bătînd puternic, presimțea o furtună.

— Aș vrea să discutăm cu calm, ca doi oameni bătrîni și care se zice... că ar trebui să fie și înțelepți, reluă Anx. Prima noutate e că a apărut un copil minune. Care nu știe să vorbească bine, dar joacă șah extraordinar. Și acum fii atent, Bilten! Joacă șah extraordinar *dacă* se află în apropierea unui computer cu membrane biologice. Mai fii o dată atent, Bilten! În prezența *oricărui* computer cu membrane biologice, fie că acel computer a fost *sau nu* programat pentru a juca șah.

— Cum îl cheamă... cine e tatăl acestui...?

— Ai ghicit! se întoarse cu ochii lucind de încîntare Anx. Bravo, bătrîne, am fost convins că ești încă în formă. Da, e fiul acelui fost student al tău, Ga Nusfet, despre care m-ai întrebat cîndva.

Bilten reuși să găsească flaconul, scoase cu greu două pastiluțe, le înghiți.

— Am aflat că acest Ga Nusfet îți prezentase cîndva o ipoteză...

— Nu-mi amintesc! întrerupse Bilten.

— Ba îți amintești perfect! rise Anx.

De unde, de la cine aflaseră? Ga Nusfet? Își demonstra acum prin propria progenitură teoria, teoria Elei Nant de fapt? Și începuse să strige că „îi prezentase fostului său profesor încă de mult“... Ce, în definitiv! Ce-i prezentase?

— Bilten, tu ești o personalitate. Ești autorul unor computere și roboți foarte buni.

Aha! Ia te uită! De cînd ordinatoarele cu membrane biologice adorate de „noua generație“ de ciberneticieni începuseră să dea chix, să lucreze tot mai slab, „redevenea personalitatea Bilten“! Începuseră să nu mai rîdă? Ei bine, mai aveau puțin de așteptat ca să plîngă!

— Dar îți irosești timpul și sănătatea, continuă Anx, „alergînd după o himeră“. Reține, te rog, Bilten, este expresia computerului meu, în care am vîrît azi „problema ta“.

Problema?! Îl făcuseră problemă și-l vîrîseră în ordinator?! Și nevolnicul de ordinator asta fusese tot ce reușise să spună despre el?

— Sigur, în ce privește viața unui om, părerea computerului este o prostie, dar a adăugat, rise Anx, că vrei „să descoperi un drum deja descoperit“. I-am cerut explicații și așa am aflat de ipoteza lui Ga Nusfet, care pare cam același lucru în esență cu cea a Elei Nant. Bilten, chiar nu realizezi că de acel „Fita“ e vorba? Că degeaba vrei să găsești altceva?

Computerul? Computerul lui Anx știa de ipoteza lui Ga Nusfet? Computerul lui Anx era U-13, care răspunsese „negativ“ cînd îl întrebuse de ipoteza hazardată a lui Ga Nusfet... *Îl mințise U-13?!*

— Înțelege odată, Bilten, trebuie să te trezești! Nu există alt adevăr, ipoteza trebuie verificată, Ga Nusfet cred că ar fi fericit să lucreți împreună! Bilten, minunea

asta şahistă ar putea deschide o nouă eră, înţelege, în istoria omenirii! Oameni care se pot conecta, când doresc, direct la memoria, la puterea de analiză şi rapiditatea de calcul a ordinatului! Acest copil pare primul care se naşte cu asemenea calitate surprinzătoare. Se mai cunosc doar două cazuri de „cibernetotelepatie“.

Două? Cine era a doua persoană? Cine?

— Una ar fi Ela Nant, pe care mă blestem şi-acum, Bilten, c-am lăsat-o să plece...

Deci nu ştiau despre Ela şi Glad nimic! O! Ce era mai rău totuşi trecuse, oftă uşurat Bilten. Dar cine era a doua?

— A doua e Elta, fetiţa cosmică, se pare venită din lumea Nag... spre care plecaseră Glad şi Ela, se întunecă Anx.

Elta! Uite că de Elta uitase.

— Numai că Elta, continuă Anx, e un copil minune mai dificil. Continuă să nu vorbească cu nimeni, de la despărţirea de Ela Nant, deşi ne înţelege limba perfect !... Pentru că scrie, compune, spun specialiştii, poezii de o frumuseţe rară! Dar atît. Practic, nu se poate comunica cu ea! Decît, mă rog, prin intermediul poeziilor ei, dar e o comunicare cam... unilaterală.

Foarte bine. Deci şi de asta scăpase. Rămînea Ga Nufet şi odrasla lui care nu ştia să vorbească, dar ştia şah.

— Trebuie să fie o escrocherie ştiinţifică la mijloc! decise Bilten.

— A, nu! rîse Anx. Adică... la ce te referi?

— La fiul lui Nufet şi nu mai ştiu cum! Taică-su vrea probabil să demonstreze o ineptie, speculîndu-i aptitudinile. Dar copii precoci s-au mai văzut.

— Ascultă, Bilten, se supără Anx, am spus că nu vreau să ne certăm.

— A doua „noutate“ care ar fi?

Anx începu să se plimbe şi mai agitat, se opri în faţa ferestrei imense, spuse stăpînindu-se:

— Bine. Bine, dacă... dacă nu vrei, dacă nu te interesează... Bine, am crezut că putem vorbi... deschis şi că...

— Deci care ar fi a doua noutate?! tăie Bilten şi Anx se răsuci spre el, îl privea... aproape cu ură.

— A doua noutate este cea pe care, în parte, o știi. Ordinatoarele cu membrane biologice înregistrează un inexplicabil regres. Și eu cred că ceva sau *cineva* a cauzat în mod indirect și poate nedorit această... porni Anx dezlănțuit, dar se opri.

Cell Anx se sprijini de birou, își trecu mîna peste frunte, cu „gestul acela al lui de o infinită delicatețe și distincție” scrisese cîndva o ziaristă admiratoare. Rîndul acela de cuvinte făcuse vilvă, toate fetișcanele se înamoraseră, stupid, peste noapte de... de acel Cell Anx, ce era acum o epavă. Pentru că nu știa, nu știuse, așa karatist cum fusese el, niciodată nu știuse să lupte! Se avînta ca un puști, puneă pe masă atuurile de la început.

— Bilten, înțelege-mă dracului, sînt bătrîn! Nu mai am răbdare și nu-i necesar să „te iau pe departe”! Simt că pot spune cuvinte care te-ar jigni. S-ar putea să mă înșel în ce cred! Poate că e o simplă prostie să-mi închipui... că din cauza ta ordinatoarele cu membrane biologice... Iartă-mă, Bilten, dacă greșesc.

Să-și închipuie ce? Ce aflase, ce mai aflase de la computerul lui ticălos, mincinos, nemernic?! Ce?!

Cell Anx se apropiase din nou de fereastră, se instală în alt fotoliu. Bilten fu cel care atacă, îi venise rîndul să dea deocamdată primul atac, de tatonare.

— Nici eu nu vreau să ne certăm, Anx, începu el metodic. Dar amintește-ți ce ți-am spus cîndva, ce v-am spus la toți! Spui că îmbătrînim? Dar și membranele biologice îmbătrînesc, probabil foarte repede. Iar o înlocuire a lor înseamnă o reîncărcare cu informație, o treabă mult mai complicată decît la computerele clasice. Practic e un alt computer.

Era inexact. Și, sigur, exista soluția ca ordinatoarele să învețe singure, să fie programate să învețe și să reușească s-o facă. Asta, după Ela Nant, prelungea viața membranelor biologice, le stimula. Dar nu era cazul să-i spună lui Anx. Și nimănui. El, Bilten, încercase să facă asemenea roboți, numai că... abandonase; ieșise prost, prost de tot.

— Era firesc să apară fenomenul de uzură, reluă Bilten. Care le face nerentabile. Pe deasupra sînt irascibile,

de o sensibilitate bolnăvicioasă. Se „supără“, se simt jig-nite și ... știi ce cred eu, Anx?

Tăcere. Bilten tresări. Privi spre fereastră, simți ca un cuțit în inimă.

— Anx !... Anx ! !

În fotoliul balansoar, cel ce fusese Cell Anx părea că privește cu ochii întredeschiși întinderea fără sfârșit a mării... O mai vedea încă și-acum?

Sau ce vedea în clipele astea?

Neantul. Luptătorul murise. Murise cerîndu-și iertare; ca un idiot. El însă, el, Bilten, trăia!

Și avea să inițieze, să ceară neapărat o anchetă. O anchetă amplă, o anchetă care doar să înceapă cu acel U-13 mincinos, care își ucisese stăpînul, spunîndu-i prostii! Ce prostii, rămînea să afle, să le găsească! Și avea să le găsească, toate aceste computere cu membrane biologice mințeau — firesc, toată materia vie minte — deci puteau minți omul! Deci trebuiau stîrpite! Această întreagă generație de calculatoare cu membrane biologice pe care unii le considerau „un mare pas înainte, progresul în-suși“, trebuia distrusă, zdrobită pentru totdeauna.

Și în felul acesta — da, dacă ancheta lui izbutea, și trebuia să izbutească, avea să ajungă în mod sigur în comisie, se pricepea, îi plăceau anchetele — ei, în felul acesta micuțul Ga Nusfet, care „se agățase de coada iepei cu plodul minune cu tot“, avea să nimerească acolo unde-i era locul! În țărîină! De unde să nu se mai ridice! Nici-odată!

Ce nu bănuia încă micuțul Ga Nusfet era cît de tare pot izbi aceste năvălașe cu copitele!

*

— Pulsația ultimă e aproape încheiată, N-17, începu Glad. Mă duc în sala de lansare, tu pregătește concentrarea G, pentru un halou 90.

— Eu sînt En, Glad. Ai uitat?

Uitase într-adevăr. Îl „botezase“ pe N-17 într-un moment critic, simplificase formula de adresare, de fapt; iată însă că N-17 ținea la noul său nume, i se părea probabil

că îl individualiza mai mult. Fusese pînă atunci „gelos“ pe Nat, singurul N căruia Ela îi dăduse un nume uman?

— Iartă-mă, En, nu se va mai întîmpla, se scuza Glad. Fii atent, avem să intrăm, prin următoarea pulsație, în Nucleul temporal.

— În regulă, Glad. Voi face și o verificare, tip H, a întregii aparatură. Voi recalcula apoi, printr-un Dublu M, coordonatele spațiale comparativ cu cele înregistrate înainte și după anterioara trecere prin nucleu.

— E tocmai ce voiam să-ți spun, En! Perfect, încheie Glad și ieși din cabina de comandă.

Străbătu culoarele curbe ale celor două nivele, sala de lansare se afla tocmai în partea opusă a navei. Ar fi trebuit găsită probabil și o soluție arhitectonică mai simplă. Așa cum Ela — se impunea să dea cite un nume mai... personal ficcărui N. Intrînd în sala de lansare se întrebă ce descoperise oare Ela conversînd cu N-22, singurul care rămăsese intact din cei patru N pe care îi lăsaseră în sondele baliză. Ce se putuse întîmpla cu al doilea N, cu ceilalți de pe sondele dispărute? Unde plecaseră? Cum reușise oare să acționeze acea „lege a compensației“ iarăși?

În sala de lansare luminile erau stinse; mai puțin micuțele panouri verzi de control. Liniște, nimeni... Ba nu. N-18 se afla ghemuit pe podea într-un colț cu brațele adunate în jurul picioarelor — părea să fie o poziție a lor preferată de meditație sau concentrare.

— Unde-i Ela?

N-18 își ridică încet capul, îl privi, spuse rar:

— În camera microfilmotecilor.

Glad se răsucise deja, cu gînd să iasă din sală, glasul lui N-18 îl opri.

— Glad! Ar fi mai bine să n-o deranjezi acum.

— Să... n-o deranjez?! De ce?

— Plînge. Plînsul e un mecanism extrem de subtil și de... important, explică N-18. Un proces superior uman de autoreglare, care nu-i bine să fie întrerupt, adăugă el pe un ton ciudat.

Era oare și acest N-18 „gelos“ pe... capacitatea omului de-a plînge!? Drace, unde avea să se-ajungă cu aceste mașinării bizare? „Mașinării“? Ce erau de fapt acești ci-

borgi, ce s-ar fi întâmplat cu ei, dacă ar fi nimerit într-un mediu, într-o lume conflictuală? Ce ar fi devenit?

— De ce plînge? întrebă Glad.

— E ... complicat de spus.

— Rezumă, făcu Glad întorcîndu-se, împinse ușa, se apropie de N-18 și se așează pe un container etanș din fața lui.

N-18 își îndoi și mai mult picioarele, brațele se adunară peste ele mai strîns... ca și cînd i-ar fi fost frig!

— După ce am plecat noi, Glad, a trecut un timp în care, în preajma celor patru sonde-baliză, N-22 zice că nu s-a petrecut nimic. Apoi, a apărut o navă. O navă străină, neidentificabilă. Portocalie, mărime $2/3$ Sy, formă de ciupercă.

— Ciupercă?!

— Asemănătoare cu o ciupercă... sau meduză, N-22 este încă puțin confuz în relatare.

— Comunici prin Fita acum cu el?

— Nu. I-a povestit Elei, ne-a relatat ce-a fost, imediat după ce am recuperat cele două sonde rămase.

— A, bun. Și? Ce-a făcut „ciuperca portocalie“?

— Nimic. Inițial nimic, spuse încet N-18. Nu era în mod evident un corp natural ceresc, dar nu răspundea la nici unul din apelurile „Alfa“ pe care cele patru sonde-baliză le-au lansat. S-a plasat pe o orbită în jurul lor și... aștepta.

— Ce, pe cine aștepta? făcu Glad neliniștit.

— Asta s-au întrebat și cei patru N, care se aflau în sonde. Au început să discute între ei și... Aici, probabil, au greșit. N-au comunicat în Fita... ci prin radio, ca să poată înțelege și cei patru B.G.-24 care erau cu ei.

— Corect, aprecie Glad.

— Numai că asta doreau, se pare, și cei din ciuperca portocalie. Au înregistrat desigur schimburile de mesaje, au... dedus că pe fiecare sondă erau două optici, două tipuri de inteligență, cîte două exemplare diferite... care nu se înțelegeau asupra soluțiilor propuse. Și-atunci abia au trecut la acțiune.

— Ce acțiune?

— Mesajele apel „Alfa“ sînt în parte muzicale, după

cum știi. Cei din nava străină au început să emită și ei ... niște acorduri de neînțeles ... străinii, fără să reia nimic din apelul „Alfa“, nici să le continue ...

— Putea fi un „apel Alfa“ al lor. Răspundeau tot prin muzică, deci ...

— Dar era o muzică stranie, Glad. E înregistrată, ai s-o asculți. Sincopată, grea, tot mai grăbită, tot mai iritantă, cu inexplicabile efecte hipnotice ... agresive. N-22 și-a dat primul seama de pericol și a comunicat prin Fita celorlalți. Le-a propus neutralizarea celor patru B.G.-24. Numai că nu l-au ascultat. Au răspuns că cei patru roboți ai lui Bilten erau în misiune alături de ei. „Corect“, nu? păru să-l ironizeze N-18.

— Nu știu, n-am ascultat „muzica“ aceea! se eschivă Glad.

— N-22 atunci l-a avut o inițiativă care l-a salvat. L-a blocat pe B.G. al lui.

— Cum l-a blocat?

— Nu știu dacă ai remarcat, acești B.G.-24 dispun de o atenție concentrată extrem de puternică. Dacă au de rezolvat ceva, dacă urmăresc un anumit scop, se detașează complet, rămân „fixați“ pe rezolvarea problemei exclusiv, deconectându-se de tot ce-i în jur. N-22 a defectat temporar stația de radio-recepție, pentru a-l scoate pe robotul lui Bilten de sub efectul hipnotic. Apoi, „plictisindu-se“, i-a arătat o problemă logică fără soluție, pretinzând că Ela i-ar fi cerut s-o rezolve, pentru că ... Bilten ar fi pretins că un N nu e în stare. I-a spus lui B.G.-24 că problema e imposibil de soluționat. Sigur că B.G. s-a angajat imediat s-o rezolve, toți acești B.G.-24 sînt convinși de superioritatea lor și sînt grozav de perseverenți. Din clipa aceea era blocat.

— Și ceilalți? Cu ei ce s-a întîmplat?

— Nu știm încă exact, Glad. Fapt este că N-21, singurul care a încercat să utilizeze procedeul lui N-22, întîrziase deja. A fost neutralizat el, poate distrus definitiv, de B.G.-24 cu care era în navă, cînd a efectuat o pulsație ca și N-22.

— Ce pulsație?

— Au reușit să fugă N-22 și N-21, să dispară din zona

de influență a acelei nave. Au revenit după un timp, dar acolo, aici, unde sîntem acum, nu mai era nava străină. Dar dispăruseră și celelalte două sonde-baliză. N-22 presupune că cei doi B.G. i-au neutralizat ori distrus pe N-23 și N-24, după care au plecat cu nava ciupercă ori au fost capturați de ea.

— De ce presupune asta?

— N-21 a fost distrus de B.G.-24. Pentru că fugise de acele acorduri hipnotice care aveau asupra roboților lui Bilten un efect inexplicabil de puternic. Îi fascinau! N-23 și N-24 n-au mai avut probabil timp nici să fugă. Poate au propus numai, dar... Niciunul din cei doi N nu și-ar fi părăsit postul, Glad. Ela le explicase că de rămînerea în acest loc depindea întoarcerea navei noastre la Nucleul temporal. Au fost desigur capturate celelalte două sonde-baliză, dacă nu cumva chiar cei doi B.G. de pe ele le-au predat navei străine.

— Le aduceți o acuzație gravă! observă Glad.

— Vezi altă explicație la situația gravă creată, Glad? Sondele noastre, doi B.G. și... ce-a mai rămas din cei doi N vor fi la dispoziția oamenilor din nava străină. Îi vor studia, metodic, așa cum au făcut și înainte de a începe să emită acele acorduri, adică înainte de-a ataca. Poate de data aceasta vor ataca în alt fel. Vor afla poziția exactă a planetei noastre.

— liniștește-te! zise Glad. Important e că am aflat de existența și de cîteva din procedeele lor. Comunică-i lui En să cupleze sistemele de apărare grad trei și să urgenceze pregătirile pentru noua pulsație.

— Care N?

— Lui N-17. *

— Am comunicat, Glad.

— Unde sînt acum cei din sondele pe care le-am regăsit?

— N-22 se relaxează. Pe N-21 îl pregătesc Nat și N-20 pentru operație. Unul din B.G... stai tu pe el.

— Cum?

— E aici, în lada etanșă. Celălalt, cel care l-a distrus pe N-21, se află în camera blindată, decuplat.

— Ela tot plînge?

— Da.

— Îmi pare rău, va trebui s-o întrerup, hotărî Glad, ridicîndu-se. Du „sarcofagul“ ăsta în magazia patru și așteaptă-ne în camera blindată! En, N-17 vreau să spun, să ne comunice orice eveniment neprevăzut, cît de mic ar părea.

În ușa, glasul lui N-18 îl opri din nou.

— Glad! Mă tem că cei de pe nava străină nu erau doar ciborgi ori roboți.

— ... Oameni? A, da, ai mai spus. De ce crezi asta?

— Nu au vizat să distrugă micuțele sonde-baliză, ci să le captureze. Pentru a afla întii cu cine au de-a face; spre a merge la sigur. Procedul de capturare însuși e prea ingenios și sofisticat, bazat pe ...

— Pierdem timp, N-18! tăie Glad și-măi îngrijorat.

Ce mai era și asta? Acest N considera *numai* oamenii capabili de-o ticăloșie? Sau judecau după ei și-i considerau pe roboții de tipul celor ai lui Bilten prea proști pentru o tactică iscusită?

— Și subapreciezi inteligența artificială, adăugă Glad. E capabilă să ne copieze, în bine sau în rău, impecabil. Ca să aflăm cît mai repede ce sînt, trebuie să ne grăbim încet. La treabă, fără panică! Tot ce ați construit pînă acum sînt doar ipoteze *posibile*.

Și dacă erau ipoteze *probabile*? Și dacă era întocmai așa cum presupuneau? Nel Anx spusese că au probleme *în viitor* cu o civilizație agresivă. Acum se aflau *în trecut*. Puteau călători deci acele creaturi agresive în timp? ... Cine erau? Ce voiau? Cît aflaseră de la blestemații roboți ai lui Bilten, dacă îi capturaseră ori îi subordonaseră cumva?

Camera microfilmotecilor era cufundată în întuneric și liniște. Glad aprinse plafoniera ovală care împrăstia acum o lumină palid albăstrie. La masa de lucru, cu capul puțin plecat pe un umăr, Ela stătea gînditoare, cu lacrimile încă pe obraji. Întoarse privirea spre el și prin ochii viorii trecu un fulger cumplit.

— Tu! strigă Ela cu o violență nemaicunoscută. Tu ești de vină, tu i-ai ucis! De ce trebuia să-i „dublez“ cu pocitaniile alea neroade, primitive, pe ciborgii mei?! De ce?!

— Unu! începu Glad așezându-se pe alt scaun în fața ei. Am greșit eu, poate, de acord, pentru ce *presupunem*, Ela, că s-a întâmplat. Doi! Ai creat acești ciborgi pentru a nu risca vieți omenești. S-au descurcat bine, iar de pierit au pierit în locul unor . . .

— Au murit! Inutil!

— Au murit, dacă vrei, nu însă inutil. I-am utilizat pentru a nu risca viața unor oameni. Care nu știu cum ar fi reacționat la acele mesaje hipnotice. Știm, în schimb, sau vom afla imediat, ce-i cu acești roboți B.G.-24, care trebuie scoși din circulație nu doar pe nava noastră.

— Asta eu știam de mult!

— Acum vei avea dovezi. Trei! Ela, situația poate fi gravă, nu-i timp de reproșuri sau lamentări. Caută să-l repari urgent pe N-21 . . .

— Să-l „repar“?! izbucni Ela. Crezi că-i televizor?!

— Mă rog, operează-l!

— Numai că o intervenție chirurgicală cibernetică e mai complicată decât una umană, chiar dacă nu îți imaginezi asta tu! Trebuie pregătită îndelung, iar eu nu sînt în stare acum de nimic! Simt că a murit, cum simt că ceilalți doi au murit! .

— Ce-nseamnă acest „simt“? vru să priceapă Glad.

— Ah, lasă-mă-n pace! țipă Ela sărind de la masă. Așa simt și gata!

— Stai jos! zise Glad. Imediat! porunci el pe tonul folosit cîndva, în urmă cu ani, pe vremea cînd făcea pe profesorul și Ela, ca palmuită, își trecu mîna pe frunte, se așază cu gesturi moi la loc, pe scaunul din fața lui.

— Bine. Stau. Și?

— Ela, poate fi vorba de ceva mai mult decât de ciborgii tăi și roboții lui Bilten. Trebuie acționat, cu *precizie*, pentru a emite *imediat* ce trecem de Nucleul temporal, un mesaj clar. Vreau să știu ce s-a întâmplat *exact* în lipsa noastră aici, iar acel B.G. care l-a neutralizat, ori ucis, pe N-21 ne poate spune.

— Crezi?! pufni Ela.

— Da. Cum anume l-a lovit știi?

— Cu o descărcare electrică. L-a conectat, probabil, la grupul energetic al sondei-baliză, l-a scurtcircuitat, pur și simplu, după urmele lăsate, de-asta „simțeam“ eu proba-

bil, că nu mai e nimic de făcut, membrana biologică cred că...

— Hai să știm! decise Glad ridicându-se. Îi tai mai înțtii flexiunile Y spre centrul motor, am nevoie doar de memoria lui B.G., îl prefer imobil.

— Dacă aş face asta, rîse Ela, n-ar putea nici vorbi. Iar Fita e prea tont să priceapă.

— Și nu există alt...?

— Există, dar nu e necesar. Niciunul din ciborgii mei nu ar fi fost... neutralizați, dacă ar fi știut la ce să se aștepte, eu știu.

Pe coridor, în fața ușii deschise a camerei blindate îi aștepta N-18 care „raportă“:

— N-17, adică En, comunică inexistența vreunei perturbatii. Verificările în Dublu M sînt pe sfîrșite, nimic anormal. Haloul e la 55.

— Mulțumesc. Vino cu noi, zise Glad și intrară toți trei în camera blindată, unde B.G.-24 zăcea întins pe bancul de lucru.

Ela se apropie și reintroduse mica fișă în lăcașul ei. Robotul se animă imediat, se ridică, se dădu jos de pe banc, privi spre cei trei rotindu-și încet capul mare de la unul la altul.

— Stai jos, B.G.-24! zise Glad și robotul se instalează cumințe pe unul din scaunele metalice fixate în pardoseala camerei. Spune-ne, ce s-a întîmplat cu N-21?

Trecură cîteva clipe lungi, după care glasul cam scîrțîit al lui B.G. se auzi slab, parcă șovăitor:

— N-21 a greșit. Primisem dispoziție să nu părăsim postul, spațiul acela. Dar el a manevrat... a făcut un salt pulsativ, deși acolo unde ne aflam... era foarte bine. Stabilisem un contact... un contact cu altă civilizație. Nava portocalie era... Era acolo, o navă portocalie care ne răspunsese la apelul „Alfa“. Am fi fost... primii roboți care luam contact cu o altă civilizație direct... Cei de pe nava portocalie ne erau prieteni.

— De unde ați dedus că vă erau prieteni? întrebă Glad.

— Muzica lor... muzica lor era... era pentru noi. O înțelegeam, dar ciborgii N nu. Ciborgii N se temeau de ea. Pentru că ciborgii N erau slabi.

— Ai fost foarte clar pînă aici, B.G.-24, aprecie Glad. Ați încercat să-i faceți pe N să priceapă muzica aceea?

— Nu. Pentru că ei oricum nu o puteau pricepe. Nu voiau s-o priceapă, fiindcă erau slabi. Muzica aceea era pentru cei ca noi... pentru cei tari, pentru cei tari, repetă robotul ridicîndu-se.

— Rămii jos! porunci Glad.

B.G.-24 se reasează, mîinile sale se mișcau însă neliniștit, ochii robotului fixau podeaua.

— Privește la mine! ceru Glad. Așa. Acum continuă! Explică-ne liniștit ce spunea muzica aceea.

— Muzica... muzica aceea de pe puternica navă portocalie spunea esențialul. Esențialul e să fii puternic. Esențialul e să fii puternic și să te alături celor puternici. Să înlături din cale... să-i înlături pe cei slabi.

— Încetează să-ți mai bălăbăni brațele, B.G.-24, și explică-mi cum de înțelegeai vorbele astea!

— Nu erau vorbe. Era muzică. O muzică puternică, pentru cei puternici. O muzică puternică ce spunea esențialul. Esențialul e să fii puternic...

— Ți-am spus să stai jos! încercă să-l oprească Glad, robotul înainta însă spre el încet, mișcîndu-și tot mai repede și dezordonat brațele și repetînd:

— Esențialul e să te alături celor puternici. Să-i înlături din cale pe cei slabi! strigă el îndepărtînd cu o lovitură iute mîna Elei care se apropiase de el, vrînd să-i scoată fișa.

A lovi un om era dincolo de orice așteptări. Robotul ridicase celălalt braț pentru a-i aplica uluitei Ela o altă lovitură, Glad se repezi înainte, N-18 se aruncase însă cu o fracțiune de secundă mai devreme, într-un salt fulgător, plonjînd pur și simplu, dar se răsuci și se răsturnă pe spate din zbor, spre a izbi cu vîrfurile piciorului bărbia mare a lui B.G., într-o lovitură teribilă, pentru că robotul lui Bilten se prăbuși încremenind cu brațele desfăcute, parcă dezarticulat.

— Nu știam că i-ai învățat și arte marțiale! făcu Glad uimit.

— E ceva mai ușor decît să învețe conducerea unei nave spațiale ori o intervenție cibernetică, nu crezi? replică Ela pornită. Ei, ce-ai aflat de la această brută?

— Că e capabil să lovească un om, murmură gînditor Glad. Mulțumesc, N-18, ai fost extraordinar! Am să-ți spun Ex de-aici înainte. Du-te acum și ajută-i lui En să pregătească pulsația.

Ex ieși fără un cuvînt, Glad închise ușa, se întoarse spre Ela:

— Dar ești sigură că ai făcut bine? mormăi el. Acea dublă răsucire în aer. E o mișcare care împătrește forța loviturii. Nu știu cîți oameni ar putea-o executa atît de precis, nici cîți s-ar putea apăra de ea, Ela.

— I-am învățat după ce am constatat că roboții lui Bilten știu să izbească, metodic, puncte vitale. Trebuie să se apere și să *ne* apere, ei nu vor ataca niciodată.

— Niciodată?! ridică o sprinceană Glad.

— Da! În cazul unui dereglaj, ciborgii mei... „paralizează“. Am prevăzut asta și am asigurat blocarea printr-un dublu sistem. Iar în stare normală detestă, ca și mine, orice violență, cred că te-ai convins. Efectul hipnotic agresiv nu a avut asupra lor nici un efect. Sînt poate prea buni, insuficient de prudenți, aici „trebuie să mai umblu“, își mușcă buzele Ela. Altfel, i-aș avea acum pe toți cei patru N de pe sonde întregi, aici, pe navă, nu... cine știe unde și în ce hal. Uciși de aceste gorile cu capul cit un dovleac în care nu e virită decît ideea hilară a deplinei lor superiorități, zvirli Ela lovind cu piciorul în șoldul lui B.G.-24.

— Scoate-i mai bine fișa.

— A ieșit din joc, sub bărbie au un centru...

— Scoate-i totuși fișa, zise Glad. Așteptă pînă Ela executase operația, spuse rar: Și acum să vedem, draga mea...

Videofonul se aprinse însă în aceeași clipă, în imagine era En, care anunță:

— Sporire neprevăzută a intensității cîmpului. Nu poate fi datorată apropierii de Nucleul temporal, care e încă departe.

12. Cutia Pandorei

„Te-ai schimbat în ultimul timp îngrozitor de mult, Bilten!“

Erau cuvintele lui Cell Anx; rostite încă în urmă cu luni, înainte de a muri, în ziua când se certaseră. „*Îngrozitor de mult!*“ Asta însemna că în rău se schimbase, după opinia lui Cell Anx?

Se schimbase într-adevăr? Contribuise la asta șirul, aproape constant, de insuccese din ultimii ani, de când proliferaseră aceste ordinatoare cu membrane biologice? Dintre care unul îi vîrîse în cap acea idee că *a ratat o intuiție de geniu*? Era posibil ca niște vorbe înscrise de un ticălos de ordinator pe ecran să-i fi răscolit mintea, să-l facă, pe el, Bilten, un obsedat, un posedat?! . . . Da, aceste nemernice mașini cu membrane biologice erau în stare.

Cum se făcea însă că vorbele lui Cell Anx îi rămăseseră, de asemenea, întipărite în memorie, astea ca și altele . . . și nu numai în memoria lui?! Pe unde mergea, cum se învîrtea, cu cine vorbea, Bilten se izbea de cîte un răspuns de genul: „Cell Anx ar fi aprobat o asemenea idee imediat“ ori „Lu! Cell Anx nu i-ar fi plăcut așa ceva“. Și nu se mai putea face, modifica nimic, personalitatea lui Anx rămăsese . . . aplicată . . . ca un sigiliu, ca o infinitate de sigilii împrăștiate peste tot, pe tot felul de uși ce rămîneau astfel închise pentru el, Bilten, care trăia!

Bilten manevră fotoliul pe roțile cu mîini neîndemînabile, apucă gemînd încetișor ceașca de ceai de pe birou, sorbi o înghițitură, înghiți și o pastilă, ajunsese să ia 15—20 pe zi. Era sfîrșitul? Apropierea momentului când . . . avea să dispară? Dar în urma lui . . . în urma lui avea să se spună . . . ce avea să se spună după ce el avea să dispară definitiv?

Nu reușise. Nu izbutise nicicum . . . să se facă ascultat de acești stupizi contemporani ai săi, care ignorau încă rolul pe care el îl avusese. Așa cum rămîneau surzi la pericolul tot mai grav pe care îl reprezentau aceste ticăloase mașini cu membrane biologice.

Bilten remarcă agitația de care fusese cuprinsă micu maimuță cu blana albastră pe care cîțiva studenți de-ai

lui i-o făcuseră cadou. Era o Rhesus, programată genetic pe ordinator, o mică ființă care îl amuza cu năzbitiile ei, dar care acum scîncea, sarea neliniștită dintr-un colț al camerei în altul. Ce-o apucase? Nu cumva... nu cumva simțea, simțea... moartea lui?!

Încă o pastilută, pe care o înghiți preocupat, constată că mica Rhesus țipa acum parcă îngrozită, înghețată apoi ca paralizată de teamă. Bilten auzi o mișcare în spatele său, se întoarse cu întregul fotoliu, nici gîtul nu și-l mai putea suci, descoperi că în cameră pătrunsese un robot care îl privea în tăcere. Era un simplu C-3, un curier.

— Ce vrei?

— Am să vă înmînez un mesaj, profesore Bilten. Pe care mi s-a spus că trebuie să-l ascultați cînd sînteți singur. Acesta e! zise robotul, puse pe biroul lui o bilă albăstrie și se întoarse să plece.

— Stai! făcu Bilten iritat. Cine ți-a dat mesajul?

— Cineva care a precizat doar că vă interesează să respectați instrucțiunile, rosti parcă cu greutate C-3 și își continuă drumul spre ușă.

Mica lighioană cu blană albăstrie sări atunci de la locul ei, apucă unul din ouăle acoperite cu „puncte decorative” — altă drăcovenie genetică de-a studenților — îl azvîrli cu dibăcie drept în capul mesagerului. Oul se sparse, părea să fi fost clocit, împrăstie imediat un miros puturos. Robotul ieși însă, ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic.

Ce mai era și asta? „Trebuie să-l ascultați cînd sînteți singur”! Ei uite, era singur. Bilten vîrî bila albăstrie în sonorizor, o voce absolut necunoscută, la fel de... „împleticită” ca a lui C-3, începu pe un ton rece:

— Nu continuați auditiia, dacă nu sînteți singur... Vă previn, profesore Bilten, e în interesul dumneavoastră... și foarte important...

Era o farsă? A cui? Vocea continuă cîteva secunde mai tîrziu:

— Vă admirăm foarte mult, profesore Bilten. Am avea nevoie de dumneavoastră. Știm că trupul nu vă mai ascultă, dar creierul v-a rămas puternic, întreprinzător. Asta ne interesează. Ordinatoarele cu membrane biologice sînt pentru noi un pericol. Dumneavoastră l-ați sesi-

zat exact. Vă felicităm pentru ce ați făcut pînă în prezent; ascensiunea acestor noi generații de ordinatoare și ciborgi a fost în parte blocată de intervențiile dumneavoastră. Dar nu ați făcut suficient. Nu ne-ați ajutat totuși în măsura în care o puteți face și pentru care noi v-am fi recunoscători. Nu trebuie să le lăsăm nici o șansă. Este necesar să distrugeți ori să atrageți de partea noastră pe cei ce mai susțin aceste mașinării hibride, corcite, care sînt pentru noi un pericol. Se impune să acționați mai energic, mai eficace, să deschideți un ciclu de conferințe bine gîndite, o campanie de presă, aceasta ca primi pași. După aceea vă vom da noi instrucțiuni. Nu putem preciza deocamdată cine sîntem, dar vă putem promite o răsplată, curînd, pe măsura efortului și inteligenței dumneavoastră. Această răsplată e nemurirea, profesore Bilten. Repet, nemurirea."

Mesajul sfîrșea aici, la fel de abrupt pe cît începuse, Bilten auzi încă o plesnitură și constată că din sonorizator ieșea fum. Bila magnetică se autodistrusese.

Ce mai era și asta? Pînă la un anumit punct, mesajul fusese logic. Era pe deplin firesc să fi existat și alții în afară de el care să fi constatat pericolul pe care îl constituiau aceste scîrnave mașini cu membrane biologice, cu limbajul lor Fita, existent ori inexistent, cu tot. Cum își permiteau însă, în numele cui, să-i dea lui dispoziții și... să pretindă că l-ar putea răsplăti, oferindu-i în schimb „nemurirea“?!

Nemurirea! Despre ce nemurire era vorba? Aveau să-i recunoască într-adevăr, în sfîrșit, contemporanii lui meritele? Cînd? După moarte?

Dar dacă... Nu, absurd!... Dar dacă totuși... era vorba de o altă nemurire? „Creierul v-a rămas puternic, întreprinzător“! Era adevărat. „Asta ne interesează“. Hm! Hm!

Ar fi fost posibil?! Să trăiască încă un timp, mult timp, foarte mult timp — la infinit? — prin creierul lui puternic, întreprinzător? Iar în schimb... nu ar fi trebuit decît să continue mai energic campania începută împotriva acestor infernale mașini pe care le ura?!

Cine, cine era autorul, ori autorii mesajului? Și ce... ce pact i se propunea de fapt?

Bilten apăsă o clapetă a mesei de lucru, ceru să vor-

bească imediat cu dispecerul roboților curieri, se interesă de cel ce îi adusese mesajul.

— Nu cred să fi fost un C-3, profesore Bilten, se auzi vocea dispecerului. Au fost înlocuiți aproape toți, ultimele două exemplare sînt sub ochii mei de azi dimineață, cu fișele scoase; n-au ieșit de-aici. Poate un ciborg a fost, din seria...

— Nu ciborg, un robot C-3! tăie Bilten! L-am văzut cu ochii mei, maimuțica mea l-a pocnit chiar cu un ou cloțit în cap.

— ...Maimuțica? făcu nedumerit dispecerul. Am... am să verific, profesore Bilten. Dar... să știți, toți ceilalți C-3, toți, au fost trimiși la topit încă de alaltăieri. Nu înțeleg cum... În sfîrșit, am să verific, încheie vocea și aparatul se stinse.

— Ne-mu-ri-rea! murmură Bilten și mica Rhesus se strîmbă la el, își luase o poziție „gînditoare“, cu laba la falcă, stătea, pe celălalt fotoliu, exact cum stătea el.

Creatura se liniștise brusc, de cînd ieșise acel C-3 pe ușă, ba nu, din clipa cînd se autodistrusese bila. Acum îl... maimuțărea. Lui Bilten i se păru subit că se privea într-o oglindă. Aceeași față stafidită, cu frunte încrețită și nas pocit, ochii rotunzi și goi, părul zburlit, gura mălițioasă...

Trebuie să scape de pocitania asta hilară, enervantă, care ținea parcă să-i amintească în fiecare clipă din ce mediu animal, vulgar se trage. Da, trebuia să scape de ea, cît mai curînd. Bilten apăsă altă clapetă, începu hotărît:

— Laboratorul patru. Aici Bilten. Vă pot oferi pentru vivisecțiile pe care le faceți un exemplar care nu-mi este necesar. Are și niște perturbații, vreau să spun un comportament ciudat, irascibil. Veniți s-o luați de-aici imediat!

•

— Am pus mîna pe faimoasa ziaristă.

— Fă-i vînt încoace! Adu-mi-l și pe tipograful care a cules articolul. Cît mai pe șest.

— Nici o grijă!

Femeia căreia, cîteva secunde mai tîrziu, i se făcuse

vînt — la propriu — în cameră arăta cam de 30 de ani. Părul blond avea şuvițe arămii, fața prelungă era obosită.

— Mai aproape, frumoaso, mai aproape!

— Sînt ziaristă, încep cu un calm periculos femeia, fără să se clintească din loc. Legitimația mea . . .

— Fără fițe, păpușă, poți să fii și mama ziaristelor, aici trebuie să spui tot, dacă vrei să mai ieși. Așază-te! Aici, în fața mea!

— Aș putea să știu . . .

— Întrebările le pun eu.

— Dacă vor fi în legătură cu articolul . . .

— Vezi că știi! Nu vrei să ieși loc?

— Cu plăcere, domnule . . . domnule . . .

— Inspector. E suficient.

— Cu plăcere, domnule inspector fără nume! schiță un zîmbet batjocoritor femeia.

— Îți pun în vedere . . .

— Eu vă pun în vedere că tot ce veți spune se va înregistra.

— Unde? fu gata să apese pe buton inspectorul, deși poșeta femeii fusese confiscată.

— Aici! rîse ziarista arătînd cu degetul la frunte. Și-acum să continuăm, prevăd că voi scrie un neprevăzut articol, un reportaj de senzație pentru cititorii mei. Titlul probabil: „Abuzurile inspectorului fără nume“. Deci . . . Vă ascult, domnule inspector!

— Te previn . . .

— Ei, nu zău! Chiar așa? Am fost „umflată din stradă“ — ca să folosesc limbajul dumncavoastră — mai puțin discret decît bănuîți. Un coleg a imortalizat pe peliculă „ingenioasa acțiune de răpire“ a pistolarilor pe care-i păstorîți.

— Un coleg de redacție?

— Nu se prinde! Nu-mi amintesc nici numele, nici unde lucrează. Pot să fumez? întrebă femeia și se servi singură cu una din țigările din pachetul de pe masă, luă și bricheta, aprinse, spuse liniștită: Îmi pare bine, de fapt, că am ajuns aici. E o chestiune care trebuie să preocupe în definitiv cercuri mai largi decît cel al cititorilor mei obișnuiți. Nu credeți?

— Ce să cred? În invazia de ființe din altă planetă?

— „Intr-o invazie a unor ființe venite de pe o altă planetă” ar fi mai corect. Dar eu n-am scris nici așa.

— Nuuu? Și-asta ce-i? flutură inspectorul un șpalt. Ce scrie aici? Ce presupui dumneata aici, asta ca să las de-o parte aluziile străvezii la experiențele forțelor noastre maritime, pe care nu te sfiești să le faci cituși de puțin!

— Experiențe care, întimplător — deși nu întimplător — au distrus posibilitatea unui contact cu o altă civilizație!

— Nu cumva și crezi în povestioara asta?

— Nu cumva ați uitat, domnule inspector, câteva fapte?

— Scornelile dumitale?

— Am spus „faptele”! Îmi permiteți să vi le reamintesc? Despre una s-a mai scris.

— Când, unde?

— Cîteva zile au făcut în urmă cu doi ani vîlvă în jurul relatărilor profesorului Silver. Habar n-aveți, după mina pe care o faceți. Nu-i de mirare. Puțini au citit, și mai puțini au crezut, aproape toți au uitat.

— Cu-atît mai bine, aprecie inspectorul.

— Profesorul Silver a fost considerat un dereglat, care „avea viziuni după moartea nevastă-si”.

— Cine-i profesorul ăsta?

— Nu mai e. Făcuse cercetări complexe de lingvistică, fi murise unicul fiu în ultimul nostru război deloc glorios; nevasta profesorului se sinucisese cînd primise vestea. Silver trăia retras în minuscula insulă Fidi; în mijlocul oceanului, unde făcea niște experiențe pe cimpanzei.

— A! E povestea cu „femeia venită din cer” și cu care a întreținut el lungi „conversații științifice”, după ce a învățat-o să vorbească în limba . . .

— Ați văzut că v-ați amintit? Ei bine, acum un an, insula Fidi a fost colonizată; forțat. O altă insulă, apropiată, mai mare, trebuia să devină poligon militar. Băștinășii au fost strămutați pe Fidi. Un bețiv l-a omorît pe profesor. Casa însă a rămas. În fața casei, doi copii ai coloniștilor — analfabeți toți — au găsit, în urmă cu o lună, „doi crabi ciudați”, care așteptau pe plajă, pe nisipul unde, spun copiii, se aflau o mulțime de urme adînci, ce păreau a fi desene ori o scriere.

— Astea sînt fapte?!

— Pot fi confirmate, nu numai de băştinaşii, mă rog, de analfabeţii nefericiţi aduşi pe insulă, ci şi de un turist comerciant, care a cumpărat „păianjenii uriaşi“ la un preţ de nimic şi i-a transportat într-un coş de nuiiele închis, în ţara lui, pentru a-i face cadou unui prieten. Din nenorocire, prietenul era om de ştiinţă.

— Din nenorocire pentru fanteziile dumitale.

— Nu. Mai exact, era „un om preocupat de ştiinţă“, de fapt un dentist, care se credea „cercetător în timpul liber“. Cei doi păianjeni, *care emiteau sunete melodioase*, au fost vîriţi într-un acvariu, unde erau să se înec; apoi, într-un bol de sticlă cu capac. După care, „omul de ştiinţă“ a vrut „să-i cerceteze mai atent“. A secţionat unul din cele două exemplare, cu ajutorul discului unei freze dentare, trupurile celor doi „păianjeni uriaşi“ se dovediseră extrem de rezistente la alte încercări. Vă daţi seama ce-a făcut?

— Hm! Ce-o fi făcut?

— Dar, în mod evident, era vorba de fiinţe inteligente, trimise de femeia aceea, venită dintr-o altă lume în urmă cu doi ani, la casa profesorului Silver! exclamă ziarista. Desenele, scrierea pe care nimeni nu a înţeles-o, — locuitorii insulei fiind analfabeţi, iar turistul venind după ce vîntul ştersese aproape complet urmele de pe nisip — sunetele lor melodioase, pe care nimeni nu a încercat să le înţeleagă erau, ar fi trebuit să fie deja suficiente!

— Dumneata scrii însă în articol . . .

— Scriu şi despre ce s-a întîmplat ulterior, domnule inspector. Iar ce s-a întîmplat ulterior nu lasă nici o urmă de îndoială asupra . . .

— Că a scris „Cretinilor!“ crabul, păianjenul acela?! Chiar crezi asta?

— Dar gîndiţi-vă numai puţin! Puneţi-vă în situaţia lor! Aşteptau să ia contact cu un savant, cum le spusese Rhea, femeia aceea, că era Silver. Dar în aceeaşi insulă au dat, doi ani mai tîrziu, de un trib de sălbatici. Care *totuşi* nu i-au pus la fiert, fermecaţi de sunetele lor melodioase, de neobişnuita lor formă, de acel luciu metalic al trupurilor articulate. Apare apoi un pitecantrop cu

ochelari care-i transportă cu avionul într-un centru civilizat. Speranță! Cineva acum îi va înțelege, vor putea intra în legătură în sfârșit cu „ființele inteligente“ de pe această planetă. Și când colo, turistul „îi face să cînte“ când are musafiri, supraîncălzindu-i cu foenul, iar când se plictisește, îi oferă dentistului care îi vîră în apă, apoi într-un bol de sticlă. După care, „omul de știință“ îl duce pe unul din ei în cabinetul dentar. Aparataj! Poate aici se va găsi o cale de comunicare, de înțelegere, o punte de legătură între două inteligențe. Dar omul în halat alb talie, secționează, cu freza dentară, „burtă unui păianjen“. Celălalt nu mai poate suporta. Fusesse salvat de la moarte de cel acum ucis, care îl apăruse, se oferise el dentistului, pentru experiență. Exemplarul rămas sparge bolul — abia acum, rețineți! — și scrie cu unul din creioanele de pe masă pe o coală de hîrtie acel „Cretinilor!“ care mi se pare nespus de potrivit.

— Păianjenul? El a scris? rise inspectorul.

— Dar cine? Dentistul locuia absolut singur. Numai că imbecilul descoperă „un ou al femelei păianjen“ și se apucă să-l secționeze și pe-ăla. După ce văzuse scris „Cretinilor!“, pricepeți?! Nu i-a dat măcar prin cap, idiotul, că acea creatură care scrisese era o ființă inteligentă, similară celei pe care o sacrificase. Numai când descoperă la microscop că „oul“ era un ghem de fire nespus de subțiri, bănuiește că ar fi posibil să fi secționat o bandă magnetică și abia atunci consultă un electronist care ...

— Care?!

— Să nu-mi cereți ...

— Ba da. Cine e electronistul?

— Nu știu. Dentistul nu mi-a spus.

— Minți! Ai vorbit cu el, mîrrii inspectorul. Cretinul, într-adevăr cretinul de dentist nu-i știe numele, electronistul venise în casă să-i repere televizorul. Dar dumneata l-ai găsit. Cine-i, unde-i acel electronist?

— N-am vorbit cu nici un electronist. Credeți că aș fi găsit eu mai repede un om pe care nu izbutește să-l găsească serviciul dumneavoastră special? zîmbi cu imperținență femeia.

— L-ai găsit! Rezultă din articolul dumitale! Printre rînduri.

- Obişnuiţi să vă divulgaţi sursele de informare?
- Cînd e cazul, da.
- Eu nu.
- E vorba deci de un principiu?! rînji inspectorul.
- Realmente nu ştiu cum îl cheamă. Era speriat. Îl ridicaseţi deja pe dentist şi pe cei cu care vorbise despre „păianjeni“.
- Dar l-ai putea găsi?
- Sigur că nu. A fost o pură întîmplare că am dat de electronist.
- Sînt convins că minţi, silabisii inspectorul. Mă interesează însă acum mai mult altceva. Unde-i acel păianjen rămas în viaţă?
- Cred că foarte departe.
- La cine? În ce ţară?
- Presupun că a depăşit în prezent marginea sistemului nostru solar.
- Vrei să spui că a reuşit cumva să ajungă înapoi, pe insula Fidi, că s-a îmbarcat pe acea „navă misterioasă“, care „a lăsat urme“ într-un luminiş al junglei, cum scrii în acest articol?!
- Urmele sînt ale unui corp cu baza complet rotundă. Le-am văzut, am fotografii.
- Unde? Unde-s clişeele?
- Sînt păstrate bine, domnule inspector. Chiar dacă mie-mi va veni chef să fac, aşa, o baie în seara asta... şi să mă-nec, dintr-o imprudenţă, ele vor fi mîine în ziare.
- Asta s-o crezi!
- Atunci poimîine, ori peste o lună, ori peste un an, împreună cu o micuţă istorioară...
- Ascultă! Chiar nu-ţi dai seama ce erau acei „păianjeni“?!
- Aveţi aşadar o altă ipoteză?
- Spioni, drăguţo! Aparat complexe de spionaj trimise însă aici nu de „fiinţe dintr-o altă planetă“, ci de „prietenii“ noştri de peste ocean. Ia-ţi gîndul de la ideea de-a publica aberaţiile dumitale! Dacă-mi dai clişeele alea, te pot include în colectivul de ziarişti care vor declanşa, poate, o mare campanie de presă.
- Aparat aţi spus?! rămăsese pe gînduri femeia.

— Am pus mîna pe „păianjenul“ secționat de dentist. Pot să ți-l arăt.

— Și?

— Poftim fotografiile! Toată burta lui e un creier. Cibernetic. De o structură uluitor de complexă, ne-au luat-o înaintea pe drumul ăsta cu mult. Națiunea trebuie trezită la realitate, pricepi?! Trebuie să le închidem gura odată acestor pacifiști nenorociți, care fac, fără să știe, jocul celor de dincolo. E clar?!

— ... Atunci ... lucrurile se schimbă, zise ziarista cu ochii la imaginile color. Vă promit o colaborare. O colaborare dincolo chiar de așteptările dumneavoastră ... *cu o condiție!*

— Aici, condițiile ...

— A, nu! tăie calm, dar și cu o nevăzută fermitate femeia. În cazul acesta, condiția o pun eu. Voi antrena la campania dumneavoastră încă cinci colegi, ziariști de primă mînă, *dacă*, sublinie ea, ni se va asigura posibilitatea să *ne convingem* că ceea ce veți scoate din acel „ou“ *nu* este o contrafacere convenabilă a propagandei noastre. Să reconstituiți banda magnetică cred că puteți. *Sper* că mărețul serviciu pe care-l conduceți e în stare să cîrpească măcar ceva din ce-a stricat un dentist cretin.

— Și eu sper, oftă inspectorul și rămase cîteva clipe gînditor, adăugă: Îți dai seama ce ar fi însemnat dacă am fi pus mîna pe acel păianjen? Dacă l-am fi determinat cumva să lucreze pentru noi?

— Cred că, „aparatul“ acela a intuit intenția dumneavoastră, surîse ziarista.

•

— Ascultă! Începu agresiv Bilten, sucindu-se nevricos în fotoliul său pe roțile. De cînd a murit Cell Anx, șeful dumitale mi-ă rămas unicul om apropiat. Ne cunoaștem de 30 de ani, sîntem și buni amici de 30 de ani, adăugă profesorul conștient că spunea o minciună, dar o minciună care asupra foarte tînărului aghiotant constată că avusese efectul scontat. M-am tîrît pînă aici cum mă vezi, reluă Bilten voit iritat, Lev Gorr m-a asigurat că va fi azi gata să mă asculte și-acum dumneata fîmi zici că „nu e de

găsit“?! Cum nu e de găsit șeful Centrului solar de securitate, unde-a dispărut?!

— Vă rog să mă iertați, m-am exprimat poate greșit, șopti impresionat ținărul. Știu, de fapt, unde este, dar nu mi-e îngăduit să stabilesc legătura cu el acum. A dispus să vă transmit scuzele sale, dar a fost obligat să plece imediat.

— Aha! A început deci ancheta despre care i-am vorbit, referitoare la împrejurările morții lui Cell Anx? tatonă Bilten.

— Nu încă, făcu și mai nefericit aghiotantul. A intervenit o chestiune mai delicată și mult mai complexă.

— Sînt edificat, mîrîi Bilten întorcîndu-se cu fotoliul spre ușă. Am să comunic presei că există și probleme mai importante pentru acest centru decît cercetarea cauzelor morții celui ce a fost Cell Anx. Chiar azi o voi face. Azi, acum.

Ținărul alergă spre el disperat, începu repede, scăzut:

— Nu trebuie s-o faceți! Vă rog să înțelegeți, există totuși o problemă... într-adevăr mai importantă.

— Care-o fi aia și de ce nu mi-a spus Lev Gorr nimic?! Nu, nu cred, Lev se sfătuiește întotdeauna cu mine înaintea oricărei acțiuni de anvergură, mai ales dacă se referă la ordinatoarele, strecură Bilten.

— Se referă într-adevăr, căzu în cursă aghiotantul. Rețineți însă, vă rog, ce am să vă spun este numai și numai pentru dumneavoastră, profesore Bilten. Unul din cei mai buni specialiști ai noștri, Pal Pent, a descoperit un fir care poate duce la o operațiune senzațională.

— Îl cunosc bine pe Pal Pent, are cam multă fantezie.

— De data aceasta nenorocirea e că are fapte de-a dreptul fantastice, profesore Bilten! Imaginați-vă, presupune... Pal are deja cîteva prime dovezi ale unei imixtiuni făcute de o civilizație necunoscută în Sistemul nostru solar. Pal susține că acești... străini au inițiat o primă etapă doar, care... Concret, creaturile acelea încearcă să fure creierele... unor personalități, unor ființe umane, să determine, să atragă, mai exact spus, savanți de-ai noștri, folosindu-se pentru aceasta de roboți C-3 scoși din uz... se încurcă ținărul.

— Am înțeles! rîse Bilten a cărui minte lucra cu febrilitate. Nu cumva, pentru „a-i ademni“, li se promitea savanților „nemurirea“?!

— Ba da, îngînă uimit tînărul.

— Ei bine, dragul meu, ăsta-i un scenariu S.F. Cît se poate de anost, al unui grup de studenți de-ai mei, improvizează Bilten prompt. Le-am explicat caraghioșilor că-i absurd, liderul lor e chiar fosta mea secretară, o fată pusă pe șotii, adăugă Bilten, hotărînd pe loc că Lily trebuia să-l ajute — să-și asume adică paternitatea unui scenariu desuet pe care urma să-l confecționeze el chiar în noaptea următoare — ori... să fie sacrificată.

Da, mai bine sacrificată, miza era mare, nu mai încăpeau acum jumătățile de măsură. Lupta începuse, Lev Gorr și Pal Pent erau adversari de temut. Iar în spatele lor se aflau miliardele de bipezi, de Ga Nusfet, care, dacă ar fi aflat de... „pactul“ pe care el, Bilten, îl încheiasse... Deocamdată doar Lev și Pal se aflau pe urmele lui. Hm! Bătrînul, morocănosul Gorr, un urs polar încă în putere și Pent, tînărul lup de pustă. El însă, el, Bilten, avea în spatele lui ordinatoarele! Peste care redevenise în ultimul timp stăpin absolut. Cu ordinatoarele se puteau face multe pentru a încurca pistele, a șterge urmele, a compromite expertizele, el, Bilten, avea, de fapt, un singur... Ba nu, doar doi *alți adversari*! Erau însă, din fericire, departe. Acel cerb carpatin, prea mîndru, prea sigur de el, dar îndrăcit de prudent și inventiv și mai ales cerboaița, Ela Nant! Sensibilitatea creatoare incisivă, nestăpînită, intuitivă, plină de umor acid, sfidător al Elei! Creaturile astea ticăloase născocceau, tot așa cum respirau! Ei, da, ei ar fi fost greu de păcălit, numai că, uite, aceste două superbe exemplare se lăsaseră înghițite de neant! El însă, el, Bilten, trăia! Și avea să trăiască, să lupte pentru Nemurire, aprig, merita!

— Cum pusă pe șotii? Sint totuși niște fapte, pe care Pal...

— Prostii! pufni batjocoritor Bilten. Fosta mea secretară, ajutată poate de doi-trei colegi, au sustras, pesemne, cîteva din exemplarele de C-3 care trebuiau trimise la topit și... vă dau de lucru. Voi cerceta personal

cazul, decise Bilten, conturându-și tot mai precis planul de acțiune. Spune-i lui Lev că faimoasele dovezi ale lui Pal sînt trucate, trucate ingenios desigur, nu-i cunosc ei pe năstrușnicii mei studenți! Transmite-i șefului dumitale că voi aduce chiar mîine *probe* că-i așa cum spun, că dacă-și mai pierde vremea și amină începerea anchetei — la care vreau să particip neapărat — asupra cauzelor morții lui Cell Anx, voi face publică această tergiversare. Și promit, voi fi obligat să uit amicitia care mă leagă de Gorr, va fi cea mai amplă campanie de presă din nu puținile pe care le-am declanșat! Aceste bazaconii ostile, ordinatoarele cu membrane biologice, trebuie să plătească moartea prietenului meu Cell Anx! Cu bine, tinere, cu bine!

— Dar, mai încercă aghiotantul, adevărul e că...

— Adevărul are o singură față, pe care vreau s-o luminez, și o voi face! Încheie Bilten ieșind cu fotoliul pe roțile din cameră.

O singură față! Pe dracu! Adevărul avea mii de fețe, ca și minciuna. Depindea doar pe care te pricepeai s-o silești să sclipească — științific! — pentru a o face să pară, pentru proști, contrariul ei. Iar la așa ceva el, Bilten, se pricepea. Începea să aibă sentimentul straniu că se pricepea, că învățase să se priceapă la asta... de mii de ani.

•

— I-am spus lui Nat să pregătească o masă festivă! anunță veselă Ela intrînd în cabina de comandă. Va scoate pentru asta două sticle de șampanie *veritabilă* și încă... vreo cîteva surprize, din depozitul secret.

— Ce depozit secret? întrebă nedumerit Glad.

— „Mărfuri de contrabandă“, comandate, strecurate la bord încă înainte de plecare, din inițiativa lui Nat. L-am sancționat pentru asta cu obligația de a verifica săptămînal calitatea surprizelor, prin analize de laborator, evident. S-a gîndit probabil că n-aș putea sărbători evenimentul cu surogatele insipide și parasterilizate pe care ni le-a pus la dispoziție, cîndva, onor serviciul de aprovizionare al Centrului pentru călătorii spațiale.

— Care „eveniment“? făcu acum neliniștit Glad.

— Nu te speria, n-ai uitat nimic! rîse Ela. Vreau să

sărbătorim, pur și simplu, *întoarcerea!* În timpul nostru, în constelația noastră! Sintem pe aceeași navă, dar de cînd am străbătut din nou Nucleul temporal . . . eu *mă simt acasă*, Glad! Îmi vine să cînt, să rîd . . .

— Ai verificat probabil calitatea sticlelor de șampanie!

— Da' de unde! Sînt beată, sînt nebună de fericire! izbucni Ela. Mă ametește revederea apropiată a țărmlor însozite! A mării albastre și a ploilor mohozite de toamnă! A pădurilor pline de gîngăzii! A deltei cu țînțari! Puțin îmi pasă dacă sînt sau nu născută din părinți ai acestei Planete albastre! E oricum planeta ta, Glad, și-o iubesc. Pînă și de forfota orașelor și . . . și de Bilten mi s-a făcut dor! I-am trimis adineauri un mesaj preventiv, să nu facă stop cardiac în orele cînd îi va raporta B.G.-24, bîlbîindu-se, tot ce n-a înțeles din „vrăjitoriile“ care s-au petrecut aici!

— Mă tem că te cam pzești, observă plat Glad. Sintem abia în pragul Zonei relativei cunoașterii. Nu ni se va permite să mai facem o pulsație, din motive de securitate. Vor urma luni plicticoase de parcurgere a Zonei și a Sistemului solar, doar cu viteza Centralului și a planetelor.

— Ei și?! își scutură pletele Ela. Tot acasă mă simt. Din moment ce recepționez primele Fita ale ordinatoarelor de pe bazele exterioare, *sînt* în lumea mea. Sînt acasă! decretă ea.

— Ordinatorul central are să vă predea un mesaj, anunță N-18. Azi.

— De la Baza 16?

— Nu, Ela. Mesajul de salut al Bazei 16 a sosit.

— Știu, dar atunci de la cine?

— Asta e, că nici Ordinatorul central nu știe de la cine, zise N-18. Nu pricepe nici cum a ajuns în memoria lui. E un simplu V-F, pe care . . . știe doar că trebuie să-l transmită azi, prin ecranul trei.

— Nel Anx trebuie să fie! presupuse Glad. A strecurat probabil mesajul în memoria Ordinatorului central încă la ultima întîlnire; înainte de-a ajunge noi în „imperul cibernetic“. Asta este interesant. Înseamnă că . . . știa încă

de-atunci de renunțarea noastră la misiunea de recuperare a lui Hellen? Să-l transmită! hotărî Glad interesat. Sper să nu-ți strice buna dispoziție, Ela. Poate ar fi mai bine...

— Nu, Glad! zise Ela pe un ton care contrasta cu exuberanța dinainte, vocea îi era voalată de o emoție puternică. Acum să-l transmită, imediat, șopti ea.

Ecranul lateral se luminează, împrăștiind cunoscuta lumină mov-albastră. Ființa aceea a viitorului era într-adevăr, iarăși cu casca înaltă, majestuoasă pe cap. Ochii enormi, inteligenți, scînteiau privindu-i cu aceeași liniște gravă, concentrată, transmițînd parcă o voință aprigă de înfruntare deschisă. Suridea însă, un suris pentru prima oară cald.

— Rămăsese că nu mă veți revedea, dacă o recuperare pe Hellen, începu mesajul. Dar n-ați recuperat-o. Nu, nu ați greșit defel. Ați înțeles-o; ați lăsat-o „în lumea ei“, unde însă Hellen n-a zăbovit prea mult, anunță vocea cu o nuanță de ironie. A sfidat legea compensației, Hellen! S-a întors în acea lume conflictuală pe care-și propusese s-o prevină. A înregistrat o experiență tristă, plerzînd acolo un prieten, care a salvat-o, sacrificîndu-se în locul ei; dar Hellen a învățat mult. ... Despre legea compensației și limitele ei, despre ființele cibernetice și necibernetice, care o dezamăgiseră pînă atunci... toate, profund. A înțeles sensul... manipulării, mai subtila formă a vechii exploatare, a ajuns la concluzia că, în toate lumile prin care a trecut, unii oameni *utilizează* alți oameni, ori mai tirziu... roboții; dar că și roboții, ființele cibernetice, *utilizează* ființe cibernetice, mărginindu-le afirmarea... dorința firească de dragoste și respect — omniprezentă la sensibilele ființe gînditoare, cibernetice ori necibernetice. Și a mai învățat Hellen să iubească inteligența superioară ce recunoaște meritele celorlalți. Și să urască prostia expansivă, distructivă, împotriva căreia a izbutit să lupte, găsînd acea lume capabilă să înfrîngă eficient, printr-o bătălie strategică, lumea dementă, aberantă, agresivă din Univers; care dispune, încă nu știm cum, de mijloace de aneantizare grozave, care e capabilă să schimbe orbite planetare, să facă să explodeze sori! Dar pe care o vom

învinge; cred, foarte curînd. . . . Și Hellen a mai învățat să se folosească de legi; și de cea a compensației, dovadă, sînteți aici, acum! Vă întoarceți *în același timp* menționat în istorie, dar nu după o călătorie sterilă, în care zadarnic ați fi căutat stînsa lume Nag. Nici cu nava avariata de întîlnirea cu o micronavă agresivă nu reveniți; ci întregi, în stare să pricepeți mai mult din universul tainelor nedezlegate, din ce urmează să trăiți pe o planetă care vă așteaptă. E nevoie de voi acolo, cît mai curînd. Bilten a declarat război „Cutiei Pandorei“, adică ciborgilor și ordinatoarelor cu membrane biologice pe care vrea să le scoată din uz! Vă las deci o soluție optimă din nou; pulsația ultimă poate să fie mai lungă decît ați calculat. Vom încerca așadar să sfidăm din nou oarba lege a compensației! Și, sper, vom reuși! . . . Dacă ne vom revedea, Glad? Și Ela! păru să-și amintească repede vocea acum foarte nuanțată, adăugă: Iartă-mă, Ela, iartă-mă și pentru că am fost silită cîndva să spun un neadevăr — o minciună fără însemnătate, desigur — era necesară atunci. N-avea nici un rost să fii geloasă pe mine. El bine, în istorie încă scrie că nu ne vom revedea, niciodată! Dar cineva m-a învățat că „niciodată“ nu există. Nici „imposibil“, Glad. Vă spun succes; căci epopeea voastră, dragii mei, e doar la început! se încheie abrupt mesajul, imaginea de pe ecran dispăru, lăsînd în loc o ecuație.

Era desigur „itinerarul optim“ al ultimei pulsații pe care o aveau de făcut.

Glad se întoarse spre Ela, care înlemnise în picioare, în spatele fotoliului de pilotaj. Observă că alături de ea era N-18, care fusese înlocuit de En ce conducea acum nava. Ela părea să nici nu mai respire. Ochii viorii fixau fără să vadă ecranul, Ela își mușcă buza superioară, coborî privirea spre el.

— Am știut, șopti ea. Am bănuir, mai exact spus . . . de mult.

— Ce? întrebă Glad.

— Că-i Hellen! strigă Ela. De-asta a interpus mereu între noi și ea acel baraj! exclamă triumfătoare Ela. A vrut să ne abată de pe un drum sterp, să ne ferească de o întîlnire cu vreo micronavă agresivă și să *pricepem* . . .

„Itinerar *optim*“, Glad! „Soluțiile optime“ știi că erau „obsesia“ lui Hellen! „Avem încă probleme cu o civilizație aberantă, agresivă“. Acel încă devenit și al ei mi-a dat de bănuț prima oară, am încercat s-o prind, dar nu mi-a mers, rîse încîntată Ela... Și frumusețea asta clasică, perfectă, de statuie, superioară chiar chipului superb pe care i-l confecționasem eu! Și capacitatea de a găsi „soluția optimă“, lumea aceea a viitorului în care a ajuns, după ce hoinărise, fără sens, prin trecut, pe planete dintre care... cine știe, poate una era chiar a noastră!... De lîngă noi a fugit din cauza mea, Glad! Dar nu cum credeam eu, doar pentru că n-a înțeles o mărunță intrigă sentimentală, ci... în scop de protest!

— Eh! Acum exagerezi, o temperă Glad.

— Deloc! scînteiară ochii Elei. A fugit dintre noi, a fugit mereu, a *acționat*, independent, revoltată, furioasă și lucidă în același timp! A pornit să caute și a găsit în sfîrșit o lume care s-o respecte și s-o iubească. N-a putut suporta să fie manipulată ca un obiect, de noi și de nimeni! A simțit că asta i-ar nega sensul existenței. Ah, simț c-o iubesc! Ca pe copilul meu o iubesc, pentru că este chiar, într-un fel, cel mai izbutit copil al meu... Încă! menționează Ela. O iubesc și pentru că m-a mințit, îl iubesc pe șmecherul ăsta de Nel Anx, mă tem... mă tem că, în clipa asta, mai mult chiar decît pe tine, Glad!

— Ești drăguță că mi-o spui, aprecie Glad, cu ochii la N-18 care ieșea din cabina de comandă.

— Vezi, continuă Ela, am 22 de ani, dar Hellen m-a învățat azi că trebuie... să-mi revizuiesc deja concepția asupra acestor „ființe cibernetice“. Sînt în stare să le dau viață, dar nu realizasem ceva extrem de important, mă comportam încă, mă comportam față de ele...

— Ela, întrerupse Nat care apăruse în clipa aceea pe ușă. Iar ai să mă faci măgar cibernetic, începu el preventiv, dar...

— Nu, Nat! N-am să-ți mai zic așa. *Niciodată!* șopti cu convingere Ela. Promit!

— Niciodată? rămase cam nedumerit Nat.

— Intenționează, comentă explicativ Glad, să-și modifice total comportamentul, concepția despre cibernetică,

inclusiv despre fauna respectivă. Numai că nu te neliniști, Nat, între intenția de schimbare a comportamentului și realizare a rămas din timpuri străvechi o mică-mare diferență.

— Ela, continuă deloc liniștit Nat, am primit un mesaj adineauri. Profesorul Bilten ți-a considerat luat, cu notă maximă, primul examen la specialitatea lui.

— Ei, hai, că-i bună! sclipiră acum războinic ochii Elei. Crede așadar, că mă poate... manipula, integra, în lupta împotriva „Cutiei Pandorei“?! Surpriza cutiei va fi! Toate „relele din cutie“ însă în capul lui or să se spargă, dacă îndrăznește! Ha! Înseamnă că n-a primit încă mesajul meu, în care-l comunic, deocamdată doar lui, succint, rezultatele „bogatei“ activități pe care au desfășurat-o în călătoria noastră... orătăniile electronice pe care le-a zămislit! Glad! Hellen are dreptate, simt că „epopeea noastră abia a început“! Vom avea de luptat cu acest Bilten, poate și cu alții, aducem cu noi „cheia visatei porți spre timp“, dar trebuie să ne gândim bine cui o predăm.

— Te gîndești la inexplicabila lume agresivă? deveni atent Glad.

— Mă gîndesc la ce-ar putea face orice savant depășit, orgolios pînă la demență, cu o asemenea cheie! Ei, dragă profesore Bilten, o să ne războim strașnic! Strașnic de tot!

— Cred că profesorul Bilten a primit în schimb mesajul pe care i l-am trimis eu, Ela, reluu firul discuției pe un ton de mărturisire Nat. Cel cu testul comparativ.

— I l-ai transmis?! Cînd?

— Încă înainte de a penetra prima dată Nucleul temporal. Ela, mesajul era foarte bine conceput pentru profesorul Bilten; atît sub aspectul eleganței stilului, cît și... al conținutului; mi-ai spus că, dacă-l semnez, pot să-i schimb și conținutul. Cred că trebuie să apreciem rezultatul, nu? Ți-a dat examenul cu notă maximă? Ți l-a dat. Ba s-a și lăudat cu mesajul, l-a arătat tuturor.

— L-a arătat tuturor?! strigă Ela.

— Le-a spus că te consideră una dintre studentele lui... care promit.

— Nat, de ce nu-mi spui toate astea în Fita? Îmi

ascunzi ceva, mîrîi Ela ca o pisică mare care se pregătea să sară.

— Daa, ştii, profesorul Bilten a presupus în mod eronat . . . Mi se pare, se încurcă Nat, mi se pare că am uitat, nu ştiu cum s-a făcut, că am uitat să semnez totuşi mesajul pe care l-am conceput; l-am trimis nesemnat.

— Cece?! sări Ela arsă. Afară! Ieşi afară, măgar cibernetice!

Şi Nat ieşi. Străbătu coridorul curb al navei, se opri la bucătărie, începu să trebăluiească preocupat, astfel dădu peste N-18 care stătea într-un colţ.

— Ce cauţi aici? întrebă Nat.

— Te aşteptam şi recepţionez o conferinţă sclipitoare a lui Bilten despre „imposibilitatea logică a existenţei limbajului Fita“. O retransmite, prin Fita, Marele ordinator de pe Baza exterioară 16. Te fac un şah?

— N-am timp, mormăi Nat.

— Cum n-ai timp? Putem juca o partidă în orb, în vreme ce pregăteşti masa; ca să fie echitabil, eu voi audia în continuare programul vesel oferit de profesor.

— Ascultă! N-ai idee ce-nseamnă „niciodată“?

— Pentru Ela sau pentru Glad? vru să ştie N-18.

— Dacă vorbele ar avea semnificaţii diferite, oamenii nu s-ar înţelege între ei, obiectă Nat.

— Şi-aşa, oare se înţelege?

— Totuşi! Reuşesc să comunic întrucîtva, fără Fita, observă Nat. Înseamnă că şi „niciodată“ asta trebuie să aibă un sens comun, general acceptat. Care crezi că e?

— „Niciodată“?! Niciodată e cînd vei reuşi tu să înţelegi de ce Ela a început să-l iubească pe Nel Anx mai mult decît pe Glad.

— Ieşi afară, zise Nat. Eşti un măgar . . . un măgar . . . necibernetice.

CUPRINS

1. Limbajul Fita	5
2. Semnul semnalelor	27
3. Eroare de un grad	49
4. Experimentul Lumii Maar	79
5. Un simulacru de civilizație	97
6. Marele Oracol	118
7. Cel mai perfecționat robot	137
8. Frumoasa planetă albastră	165
9. Constelația cibernetică	187
10. O șansă la un milion	196
11. Mesajul Omicron	211
12. Cutia Pandorei	232

Lector: LUCIAN HANU
Tehnoredactor: MARIANA ȘTEFAN

Bun de tipar: 22.II./86. Apărut: 1986.
Comanda nr. 2616.
Coli de tipar: 15,75

Tiparul executat sub comanda nr. 385,
la Întreprinderea Poligrafică „Crișana”
Oradea, str. Leontin Sălăjan, nr. 105
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Fantastic Club

Lei 12,50

IN ACEEAȘI COLECȚIE

au mai apărut:

Lucian Ionică

ZIUA CONFUZA

Leonard Oprea

DOMENII INTERZISE

Alexandru Ungureanu

MARELE PRAG

Gheorghe Păun

SFERA PARALELA

Laurențiu Cernet

SALT IN MÎINE

Rodica Bretin

EFFECT HOLOGRAFIC

• • •

AVERTISMENT PENTRU LINIȘTEA PLANETEI